Vrste pravnih struka

U okviru različitih pravnih i pravosudnih sustava država članica Europske unije (EU) postoji niz pravnih stručnjaka poput odvjetnika, javnih bilježnika, sudaca, tužitelja i sudskih službenika. Pravni stručnjaci nemaju iste nazive u svim državama članicama, a njihova se uloga i status mogu znatno razlikovati od jedne države članice do druge.

Na ovoj stranici možete pronaći opće informacije o ulozi i dužnostima različitih pravnih stručnjaka.

Za detaljne informacije odaberite zastavu odgovarajuće zemlje.

Ako se trebate obratiti pravnom stručnjaku ili ga pronaći u bilo kojoj državi članici Europske unije, posjetite odjeljak Pretraživanje pravnih stručnjaka.

Uvod

Uz iznimku odvjetničke djelatnosti, zakonodavstvom Europske unije ne uređuju se uvjeti za obavljanje pravne struke. Pravna se struka obično uređuje na nacionalnoj razini. Iako nacionalni propisi mogu biti slični, oni se u prilično velikoj mjeri razlikuju među državama članicama jer odražavaju razvoj često starih tradicija.

Odbor ministara Vijeća Europe (COE) objavio je niz preporuka za pravnu struku. Jedna od tih inicijativa odnosi se na obavljanje odvjetničke djelatnosti. Druga inicijativa odnosi se na neovisnost sudaca. Preporuke Vijeća Europe i druge informacije o toj temi možete pronaći na njegovim internetskim stranicama .

U Europskoj konvenciji o ljudskim pravima navodi se da se sve osobe optužene za kazneno djelo imaju pravo braniti samostalno ili korištenjem pravne pomoći koju su sami odabrali ili, ako nemaju dovoljno sredstava za plaćanje pravne pomoći, korištenjem besplatno dodijeljene pravne pomoći kada je to u interesu pravde. Ta se klauzula uglavnom odnosi na kaznene predmete, ali ju je Europski sud za ljudska prava proširio kako bi obuhvatila i građanske predmete.

Suci

Sudac je glavni dužnosnik koji predsjeda sudom, sam ili kao dio sudskog vijeća. Ovlasti, dužnosti, način imenovanja, pravila struke i izobrazba sudaca mogu se uvelike razlikovati s obzirom na područje nadležnosti. Sudac se može usporediti sa sucem u utakmici koji vodi suđenje nepristrano i javno. Sudac saslušava sve svjedoke i ima uvid u sve ostale dokaze koje su predočile stranke u postupku, ocjenjuje vjerodostojnost stranaka te zatim donosi odluku o predmetu na temelju tumačenja zakona ili svojeg osobnog suda.

Dodatne informacije o ovoj djelatnosti dostupne su na sljedećim internetskim stranicama:

Udruženje europskih upravnih sudaca (AEAJ),

Udruženje europskih sudaca i javnih tužitelja (EJPA),

Međunarodno udruženje sudaca (osobito odjeljak o Europi),

Europski suci za demokraciju i slobodu (MEDEL).

Javni tužitelji

Tužiteljstvo ili ured javnog tužitelja ima vrlo važnu ulogu u kaznenim postupcima. Sustavi država članica vrlo su različiti kad je riječ o ulozi, zadaćama i ovlastima javnih tužitelja.

Sudsko osoblje

Dužnosti i nazivi sudskog osoblja mogu se uvelike razlikovati, na primjer: „Greffier” u Francuskoj, „Rechtspfleger” u Njemačkoj.

Usto, njihove se dužnosti znatno razlikuju ovisno o pravnim sustavima država članica te one uključuju: pomaganje sucima ili tužiteljima, vođenje sudova, odgovornosti u određenim postupcima. Ovisno o državi članici, sudsko osoblje mora imati završen studij prava, može pružati pravne savjete i/ili se koristiti pogodnostima trajnog usavršavanja.

U svakom slučaju, sudsko osoblje ima važnu ulogu na sudovima: u dočekivanju žrtava kaznenog djela i optuženika te sveukupnoj učinkovitosti pravosudnog sustava.

Sudsko osoblje na europskoj razini predstavlja Europski savez Rechtspflegera (European Union of Rechtspfleger – E.U.R), nevladina organizacija koja okuplja strukovna udruženja iz nekoliko zemalja. Ciljevi E.U.R-a su sudjelovanje u stvaranju, razvoju i usklađivanju zakona na europskoj i međunarodnoj razini, suradnja s europskim institucijama, zastupanje strukovnih interesa svojih članova i promicanje djelatnosti u cilju boljeg funkcioniranja pravosudnog sustava.

Sudski ovršitelji (sudski službenici)

Djelatnost sudskih službenika uređuje se zakonima pojedinih država članica, a ti se propisi razlikuju među državama članicama.

Sudske službenike na europskoj razini predstavlja Međunarodni sindikat sudskih službenika (UIHJ). Svrha UIHJ-a jest predstavljati svoje članove u međunarodnim organizacijama i osigurati suradnju s nacionalnim strukovnim tijelima. Radi na poboljšanju nacionalnog postupovnog prava i međunarodnih ugovora te nastoji promicati ideje, projekte i inicijative kojima se pomaže unaprjeđenju i jačanju neovisnog statusa sudskih službenika.

Europska komora sudskih službenika (čija je francuska kratica CEHJ) također predstavlja sudske službenike. Cilj je CEHJ-a, neprofitnog udruženja uređenog belgijskim zakonodavstvom, promicati veću uključenost sudskih službenika u usklađeno djelovanje pravnih stručnjaka u europskim raspravama.

Odvjetnici

Odvjetnik kojeg je angažirao pojedinac, poduzeće ili država strankin je pouzdani savjetnik i zastupnik, stručnjak kojeg poštuju treće strane i neophodan sudionik u poštenom izvršavanju pravde. Utjelovljujući sve te elemente, odvjetnik koji vjerno radi u interesu stranke i štiti njezina prava ujedno obavlja dužnosti odvjetnika u društvu, što uključuje predviđanje i sprječavanje sukoba, osiguravanje rješavanja sukoba u skladu s priznatim načelima građanskog, javnog ili kaznenog prava te uzimajući u obzir prava i interese, unaprjeđivanje razvoja prava i obranu slobode, pravde i vladavine prava.

Djelatnost odvjetnika uređuju strukovne organizacije ili nadležna tijela u njihovoj državi članici (odvjetničke komore) koja su odgovorna za utvrđivanje pravila profesionalnog ponašanja i određivanje pripadajućih disciplinskih mjera.

Zakonodavstvom Europske unije ne uređuju se uvjeti za obavljanje pravne struke. Međutim, Direktivom iz 1998. utvrđuju se uvjeti na temelju kojih odvjetnik koji je stekao kvalifikaciju u jednoj državi članici može trajno obavljati svoju djelatnost u drugoj državi članici.

Na razini EU-a odvjetnike predstavlja Vijeće odvjetničkih komora Europe (CCBE) – međunarodno neprofitno udruženje osnovano 1960. Djeluje kao veza između EU-a i europskih nacionalnih odvjetničkih komora u pogledu svih pitanja od zajedničkog interesa koja se odnose na obavljanje odvjetničke djelatnosti.

Javni bilježnici

Javni bilježnici su pravni stručnjaci specijalizirani i ovlašteni za djelovanje u određenim pravnim poslovima. S obzirom na njihove zadaće i odgovornosti javni bilježnici imaju važnu ulogu u državnom zakonodavstvu 22 države članice u kojima se pravni poredak temelji na rimskom građanskom pravu. Irska je jedina zemlja u Europskoj uniji koja primjenjuje običajno pravo te u njoj također postoji javnobilježnička struka čija djelatnost obuhvaća niz pravnih usluga, a dužnosti i nadležnost uglavnom se odnose na pravne akte i instrumente koji se trebaju upotrebljavati u inozemstvu. Javni bilježnici imaju važnu ulogu u međunarodnoj i nacionalnoj trgovini.
Zadaće javnih bilježnika su sljedeće:
sastavljanje privatnih ugovora i savjetovanje stranaka, uz obvezu poštenog postupanja; pri izradi službenih dokumenata javni su bilježnici odgovorni za njihovu zakonitost i pružene savjete; dužni su obavijestiti stranke o implikacijama i posljedicama obveza koje preuzimaju
izvršenje javnobilježničkih isprava koje su sastavili; isprava se može izravno registrirati u službenim evidencijama, ili izvršiti ako jedna od stranaka ne ispuni svoje obveze, bez prethodne intervencije suca
uloga arbitra koji nepristrano i uz strogo poštovanje zakona omogućuje strankama da postignu obostrano prihvatljiv dogovor.
Javni bilježnici javni su službenici (države im delegiraju dio javnih ovlasti kako bi im omogućile obavljanje javne službe) koji izvršavaju dužnosti u okviru neovisne djelatnosti.
Javni bilježnici imaju obvezu profesionalne povjerljivosti. Uvjeti za imenovanje javnih bilježnika slični su onima za imenovanje sudaca, pa su tako i oni neovisni, imaju trajni mandat, nepristrani su, ovlašteni su za pripremu isprava i njihovo izvršenje, a njihove aktivnosti nadzire Ministarstvo pravosuđa.
U 22 države članice Europske unije čiji se pravni sustavi temelje na rimskom građanskom pravu građanima je na usluzi oko 35 000 javnih bilježnika.
U odnosima s europskim institucijama javne bilježnike u državama članicama čiji se pravni sustavi temelje na rimskom građanskom pravu predstavlja Vijeće javnih bilježnika Europske unije (CNUE) osnovano 1993. Vijeće javnih bilježnika Europske unije predstavlja javne bilježnike svih država članica EU-a u kojima se djelatnost javnih bilježnika obavlja na temelju rimskog građanskog prava, a to su: Austrija, Belgija, Bugarska, Češka, Estonija, Francuska, Grčka, Hrvatska, Italija, Latvija, Litva, Luksemburg, Mađarska, Malta, Nizozemska, Njemačka, Poljska, Portugal, Rumunjska, Slovačka, Slovenija i Španjolska. Irska ima vlastito nacionalno predstavničko tijelo, ali međunarodno je predstavlja „Forum javnih bilježnika Ujedinjene Kraljevine i Irske”.
Posljednji put ažurirano: 11/09/2023
Stranicu održava Europska komisija. Informacije na ovoj stranici ne odražavaju nužno službeno stajalište Europske komisije. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest koja se odnosi na propise za autorska prava za europske stranice.

Vrste pravnih struka - Belgija

Ovaj odjeljak sadržava pregled pravne struke u Belgiji.

Pravna struka – uvod

Ovaj odjeljak sadržava neke informacije u vezi s pravnim strukama kao što su:
državno odvjetništvo,
suci,
odvjetnici,
javni bilježnici i
sudski izvršitelji.

Državno odvjetništvo

Organizacija

Državno odvjetništvo ili ured javnog tužitelja (*ministère public/openbaar ministerie*, poznat i kao *parquet/parket*), koji u osnovi pokreće kaznene postupke (vidjeti u nastavku), sastoji se od pravnih službenika koji su kvalificirani suci (*magistrats/magistraten*) i koji vrše svoje dužnosti u području nadležnosti određenog suda koji im je baza.
U bilo kojem sudskom okrugu (*arrondissement judiciare/gerechtelijk arrondissement*) službenici koji predstavljaju ured državnog odvjetnika pred prvostupanjskim sudom (*tribunal de première instance/rechtbank van eerste aanleg*), kao i pred sudom za maloljetnike (*tribunal de la jeunesse /jeugdrechtbank*), koji je odjel prvostupanjskog suda, jesu **državni odvjetnik** (*procureur du Roi/procureur des Konings*), viši zamjenik državnog odvjetnika (*premiers substituts/eerste substituten*) i zamjenik državnog odvjetnika (*substituts/subsituten*). Oni djeluju i pred policijskim sudom ili sudovima (*tribunal de police/politierechtbank*) te trgovačkim sudom (*tribunal de commerce/handelsrechtbank*) u svojem području nadležnosti.
Pred radnim sudovima (*tribunaux de travail/arbeidsrechtbanken*) ovu funkciju vrši službenik koji se naziva **revizor za područje rada** (*auditeur du travail /arbeidsauditeur*), kojem asistiraju zamjenici, a možda i viši zamjenici. Kad je riječ o kaznenim predmetima, u njihovoj nadležnosti ovi službenici djeluju i pred kaznenim sudom (*tribunal correctionnel/correctionele rechtbank*) koji je odjel prvostupanjskog suda ili pred policijskim sudom ili sudovima.
Na svakom žalbenom sudu (*cour d'appel/hof van beroep*) i radnom sudu (*cour du travail/arbeidshof*), tu ulogu vrši **glavni državni odvjetnik** (*procureur-général /procureur-generaal*), koji usmjerava i nadzire pravne službenike u državnom odvjetništvu pri žalbenom sudu (*parquet général/parket-generaal*) i odgovarajućem tijelu pri radnom sudu (*auditorat général/arbeidsauditoraat-generaal*). Na žalbenom sudu glavnom državnom odvjetniku pomažu viši glavni odvjetnik (*premier avocat-général/eerste advocaat-generaal*), glavni odvjetnici (*avocats-généraux/advocaten-generaal*) i zamjenik glavnog državnog odvjetnika (*substituts généraux/substituten-generaal*). Na radnom sudu glavnom državnom odvjetniku pomažu i viši glavni odvjetnik, glavni odvjetnici i zamjenik glavnog državnog odvjetnika.
Na kasacijskom sudu (*Cour de cassation/Hof van cassatie*) funkciju državnog odvjetništva vrši **glavni državni odvjetnik pri kasacijskom sudu** uz pomoć višeg glavnog odvjetnika i glavnih odvjetnika. Iako se koristi ista terminologija, funkcija ureda državnog odvjetnika ovdje je veoma različita. Kasacijski sud ne odlučuje o meritumu spora, nego potvrđuje legalnost i regularnost sudskog postupka.
Državno odvjetništvo **neovisno** je u provođenju istraga i sudskih postupaka u pojedinačnim predmetima i podliježe samo pravu nadležnog ministra da naredi pokretanje sudskog postupka i izda obvezujuće smjernice za kaznenu politiku, uključujući smjernice o politici istrage i kaznenog progona.

Uloga i dužnosti

Ured državnog odvjetnika vrši brojne zadatke i dužnosti. Njegov se rad sastoji od **rada na predmetu i naknadnog praćenja** u **kaznenim** i **građanskim predmetima**.
U kaznenim predmetima pravni službenici državnog odvjetništva djeluju u javnom interesu i nastoje osigurati pravilno provođenje i rješavanje kaznenih postupaka. To čine sami u glavnim postupcima na sudu te u ranijim postupcima ispitivanja i istrage (koje nadziru jedan ili dva suda: izvanraspravno vijeće (*chambre du conseil/raadkamer*) ili optužno vijeće (*chambre des mises en accusation/kamer van inbeschuldigingstelling*)). Na ročištu oni od suda traže primjenu kaznenog prava. Nastoje osigurati i da se poduzmu potrebne mjere za odgovarajuću provedbu dosuđenih kazni. **Pred porotnim sudom** (*cour d' assises/hof van assisen*) ulogu državnog odvjetništva vrši glavni državni odvjetnik pri žalbenom sudu, koji međutim može ovlastiti i drugog službenika.
U građanskim predmetima državno odvjetništvo intervenira na vlastitu inicijativu u okolnostima koje predviđa zakon i kada god to javna politika zahtijeva. U takvim slučajevima iz ureda se daje mišljenje u pisanom ili usmenom obliku. Ured državnog odvjetnika treba pitati za mišljenje u predmetima koji su povezani

sa specifičnim pitanjima navedenima u članku 764. stavku 1. Sudbenog zakonika (*Code judiciaire/Gerechtelijk Wetboek*). Može zatražiti i da bude informiran o drugim predmetima s ciljem davanja mišljenja, bude li to smatrao prikladnim, a sud mu može skrenuti pažnju na predmet na vlastiti zahtjev (članak 764. stavak 2. Sudbenog zakonika).

Uz već opisane glavne zadatke, državno odvjetništvo osigurava i da se **odluke i smjernice u vezi s kaznenom politikom nadziru i pravilno primjenjuju u njegovu području nadležnosti**.

Smjernice kaznene politike izdaje ministar pravosuđa nakon savjetovanja s kolegijem koji se sastoji od glavnog državnog odvjetnika pri pet žalbenih sudova (*collège des procureurs généraux/college van procureurs-generaal*).

Taj kolegij odgovara ministru pravosuđa i donosi odluke s ciljem maksimalne konzistentnosti u sastavljanju i koordinaciji politika i općenito pravilnog funkcioniranja državnog odvjetništva.

Kolegij je nadležan na području cijele zemlje, a njegove su odluke obvezujuće za glavnog državnog odvjetnika pri žalbenim sudovima i za sve članove državnog odvjetništva pod njegovom nadležnošću i vodstvom.

Više informacija dostupno je na internetskim stranicama Ureda državnog odvjetnika.

Suci

Organizacija

Belgijska država temelji se na načelu diobe vlasti, odnosno na podjeli zakonodavne, izvršne i sudbene vlasti. Sudbena vlast je neovisna.

Postoji razlika između „redovnih sudaca” (*la magistrature assise/de zittende magistratuur*), koji odlučuju u predmetima i „tužitelja” (*la magistrature debout/de staande magistratuur*), pravnih službenika koji rade u Uredu državnog odvjetnika (vidjeti prethodno).

Sudbena vlast sastoji se od sudova koji donose presude u pravnim predmetima. Nadzire i zakonitost akata izvršne vlasti.

Općenito, suci koji donose odluke zovu se «*juges/rechters*» na nižim sudovima, a «*conseillers/raadsheren*» na žalbenim sudovima.

Uloga sudaca koji donose odluke jest primjenjivati pravo na situaciju ili spor o kojem moraju presuditi u građanskom predmetu ili na osobe koje su počinile kazneno djelo.

Na nekim nižim sudovima profesionalni suci djeluju uz neprofesionalne ili suce porotnike. Suci porotnici nalaze se na sljedećim sudovima:

Trgovački sud: profesionalni suci i suci porotnici (zvani *juges consulaires/consulaire rechters*).

Radni sud: profesionalni suci i suci laici (zvani *juges sociaux/sociale rechters*).

Sud za izvršenje kazne (*tribunal de l'application des peines/strafuitvoeringsrechtbank*): profesionalni suci i suci laici (zvani *assesseurs en application des peines/assessoren in strauitvoeringszaken*).

Državno odvjetništvo provodi posebnu socijalnu misiju u okviru sudbene vlasti koja uključuje zadaće civilne prirode u području radnog prava, prava mladih i trgovačkog prava, uz poštovanje kaznenopravnih normi.

Upravljanje i podrška

Kolegij sudova

Sudovi su dio sudbene vlasti. U demokratskoj državi uređenoj vladavinom prava doprinose rješavanju ili sprečavanju sukoba na neovisan, nepristran i profesionalan način, u skladu s nadležnostima koje im je dodijelio zakonodavac. Poštuju pravna pravila i koriste se dostupnim resursima kako bi se osigurali najviši standardi kvalitete.

Kolegij sudova (*Collège des cours et tribunaux/College van de hoven en rechtbanken*) pomaže sudovima u obavljanju njihovih glavnih zadaća:

traženjem potrebnih resursa na transparentan, profesionalan i opravdan način te osiguravanjem njihove optimalne upotrebe;

djelovanjem u svojstvu glasnogovornika za upravljanje sudovima u pogledu vanjskih dionika;

pomaganjem u upravljanju sudovima.

Kolegij državnog odvjetništva

Osim pet glavnih državnih odvjetnika, Kolegij državnog odvjetništva (*Collège du ministère public/College van het openbaar ministerie*) sastoji se od saveznog tužitelja (*procureur fédéral/federale procureur*), triju savjetnika državnog savjetnika (*Conseil des procureurs du Roi/Raad van procureurs des Konings*) i savjetnika revizora za područje rada (*Conseil des auditeurs du travail/Raad van arbeidsauditeurs*). Zajedno razmatraju pitanja koja se odnose na dobro upravljanje državnim odvjetništvom.

Predsjednik kolegija glavnog državnog odvjetnika ujedno je i predsjednik kolegija državnog odvjetništva.

Prvo, kolegij državnog odvjetništva pomaže u upravljanju provedbom kaznene politike koju je uspostavio kolegij glavnog državnog odvjetnika. Drugo, nastoji postići komunikaciju, upravljanje znanjem, informatizaciju, mjerenje radnog opterećenja, radne procese, statistiku i strateške standarde upravljanja ljudskim resursima u državnom odvjetništvu najviše kvalitete. Naposljetku, pruža potporu upravljanju pravosudnim tijelima, odnosno glavnom državnom odvjetniku, uredu glavnog državnog odvjetnika pri radnom sudu (*auditorats généraux du travail/arbeidsauditoraten*), odjelu državnog odvjetništva (*parquets du procureur du Roi/parketten van de procureur des Konings*), uredu državnog odvjetnika pri radnom sudu (*auditorats du travail/arbeidsauditoraten*) i saveznom tužiteljstvu (*parquet fédéral/federaal parket*).

Kako bi obavio te zadaće, kolegij državnog odvjetništva poduzima sve potrebne mjere i može izdati obvezujuće preporuke i smjernice.

Sastaje se jednom tjedno. Redovito se savjetuje s Ministarstvom pravosuđa.

Mišljenje

Savjetodavno sudbeno vijeće

Savjetodavno sudbeno vijeće (*Conseil consultatif de la magistrature/Adviesraad van de magistratuur*) predstavlja sudbenu vlast pred tijelima u pogledu statusa, radnih uvjeta i prava sudaca.

Neovisna i savezna tijela pravosudnog sustava

Visoko pravosudno vijeće

Preispitivanje i mišljenje

Visoko pravosudno vijeće (*Conseil supérieur de la Justice/Hoge Raad voor Justitie*) mora pomoći belgijskom pravosudnom sustavu da učinkovitije funkcionira imajući ključnu ulogu u odabiru i imenovanju sudaca, provodeći vanjsko preispitivanje njegova funkcioniranja, osobito putem revizija, pojedinačnih istraga, obrade pritužbi i izdavanja mišljenja.

Visoko pravosudno vijeće neovisno je o parlamentu, vladi i pravosuđu.

Institut za pravosudno osposobljavanje

Osposobljavanje

Institut za pravosudno osposobljavanje (*Institut de formation judiciaire/Instituut voor Gerechtelijke Opleiding*) neovisno je savezno tijelo odgovorno za izradu i provedbu sveobuhvatne politike razvoja i osposobljavanja sudaca i pravosudnog osoblja te doprinosi visokim standardima kvalitete.

Odvjetnici

Uloga i dužnosti

Odvjetnici (*avocats/advocaten*) su stručnjaci za pravo i pravosuđe. Oni podliježu pravilima ponašanja koja jamče njihovu **potpunu neovisnost**. Također su obvezani poslovnom tajnom.

Odvjetnici se osposobljavaju za djelovanje u različitim područjima prava koja se često preklapaju (pravo trgovačkih društava, upravno pravo, urbanističko pravo, porezno pravo, obiteljsko pravo itd.). Tijekom svoje karijere, odvjetnici se mogu specijalizirati za jedno ili više područja u kojima su stekli specifična stručna znanja.
Odvjetnici mogu pružati pomoć ne samo u postupcima pred sudom, nego i u bilo kojoj situaciji kada je potrebna pravna pomoć, zastupnik, sastavljač ili čak moralna podrška.
Njihov je zadatak stoga trostruk:
odvjetnici **savjetuju**
odvjetnici se bave **mirenjem**
odvjetnici **brane**.
Svaki odvjetnik može braniti i zastupati svojeg klijenta pred bilo kojim sudom u zemlji – policijskim sudom, građanskim prekršajnim sudom (*justice de paix /vredegerecht*), prvostupanjskim sudom, trgovačkim sudom, radnim sudom, žalbenim sudom, porotnim sudom ili Državnim vijećem (*Conseil d'État/Raad van State*) – kao i u drugim državama Europske unije.
Odvjetnici pružaju pomoć i u postupcima arbitraže ili mirenja, alternativnim rješavanjem sporova, ili kad je riječ o bilo kojem sastanku.
Oni ne djeluju samo u slučaju spora. Savjetima koje daju ili ugovorima koje sastavljaju ili prilagođavaju, oni često izbjegnu potrebu odlaska na sud.
Mogu pomoći i ako trebate unajmiti, iznajmiti ili kupiti nekretninu, ako želite pokrenuti tvrtku, ako ste opterećeni dugom, ako želite sklopiti ugovor s novim poslodavcem, ako ste bili žrtva nesreće ili napada, ako ste pozvani na sud, ako se razvodite od svojeg partnera itd.
Odvjetnici za sve:
za osobe s niskim dohotkom zakon predviđa uslugu pravne pomoći (*aide juridique/juridische bijstand*, prethodno poznatu kao „pro deo") i pomoć sa sudskim troškovima (*assistance judiciaire/rechtsbijstand*).
Putem **pravne pomoći** usluge odvjetnika dostupne su potpuno ili djelomično bez naknade. Radi se o dvostupanjskom sustavu:
primarna pravna pomoć (*aide juridique de première ligne/eerstelijnsbijstand*) dostupna je svima i nije povezana s dohotkom. Odvjetnici su dostupni kao dežurna služba (*permanence/permanentie*) za kratko savjetovanje: početni savjet, zahtjev za informacije itd.
Tijela odgovorna za pružanje primarne pravne pomoći poznata su kao „komisije za pravnu pomoć" (*Commissions d'Aide Juridique/Commissies voor Juridische Bijstand*).
sekundarna pravna pomoć (*aide juridique de deuxième ligne/tweedelijnsbijstand*) dostupna je osobama koje ispunjavaju određene financijske uvjete ili koje se nalaze u određenim situacijama. Ta pomoć – potpuno ili djelomično besplatna, ovisno o pojedinačnim okolnostima – znači da vam se dodjeljuje odvjetnik koji će vam pomagati u pravnom ili administrativnom postupku, pružati vam detaljnije savjete, čak kao dio postupka mirenja.
Tijela odgovorna za pružanje sekundarne pravne pomoći zovu se „uredi za pravnu pomoć" (*Bureaux d'Aide Juridique/Bureaus voor Juridische Bijstand*).
Pomoć u podmirivanju sudskih troškova znači da se naknade nastale tijekom postupka – troškovi tajništva (*droit de greffe/griffierechten* ili *droits d' enregistrement/registratierechten*), naknade koje se plaćaju sudskim izvršiteljima (*huissiers de justice/rechtsdeurwaarders*), javnim bilježnicima (*notaires /notarissen*) ili za nalaze vještaka neće naplatiti ili će se naplatiti samo djelomično. Kako bi dobile pomoć u podmirivanju sudskih troškova, stranke se moraju same ili preko svojeg odvjetnika obratiti uredu za pravnu pomoć.
Nadležna tijela
Svi su odvjetnici članovi komore (*barreau/balie*); trenutno u Belgiji postoji 25 komora.

Udruženje frankofonih i germanofonih komora (*Ordre des barreaux francophones et germanophone/Kammer der französischsprachigen und deutschsprachigen Rechtsanwaltschaften* (AVOCATS.BE)) okuplja komore frankofonih i germanofonih zajednica u zemlji (11 frankofonih komora i jedna germanofona).
Flamanska odvjetnička komora *Orde van Vlaamse Balies (OVB)*) objedinjuje komore nizozemske jezične zajednice u toj zemlji (13 komora).

Informacije o odvjetništvu mogu se pronaći na sljedećim internetskim stranicama:
Udruženje frankofonih i germanofonih komora Belgije
Udruženje flamanskih komora
Pristup tim bazama podataka **besplatan** je.

Javni bilježnici

Javni bilježnici su **javni službenici** koje imenuje Kralj, a njihova je konkretna uloga ovjeravanje pravnih dokumenata koji se potpisuju pred njima. Prema zakonu neki dokumenti zahtijevaju angažman javnog bilježnika radi bilježenja dogovora postignutog između ugovornih strana („**autentične isprave**", *actes authentiques/authentieke akten*). Stoga je, primjerice, javni bilježnik potreban prilikom prodaje imovine. Uz sastavljanje autentičnih isprava, javni bilježnik također može likvidirati posjed, sastaviti privatni ugovor, dati mišljenje itd.
Raspon odgovornosti javnih bilježnika obuhvaća tri glavna područja:
imovinsko pravo (prodaja imovine, posudba itd.),
obiteljsko pravo (bračni ugovori, nasljedstvo, razvod itd.) i
pravo trgovačkih društava (pokretanje trgovačkih društava itd.).
Postoji **Nacionalna javnobilježnička komora** *Chambre nationale des notaires/Nationale Kamer van Notarissen*). Njezini su glavni **ciljevi** sljedeći:
predstavljati belgijske javne bilježnike u postupanju s nadležnim tijelima unutar svoje nadležnosti,
odrediti pravila profesionalnog ponašanja,
davati preporuke javnobilježničkim komorama kako bi im pomogla održati profesionalnu disciplinu.
Provincijske komore disciplinska su tijela struke: njihovi glavni zadaci su osigurati pridržavanje pravila profesionalnog ponašanja i rješavati profesionalne sporove (među ostalim, one rješavaju pritužbe). Kad je riječ o pritužbama, osnovana je i nacionalna služba za mirenje za javne bilježnike (www.ombudsnotaire.be).
Postoji i Kraljevski savez belgijskih javnih bilježnika (*Fédération Royale du Notariat Belge (Fednot)/Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat (Fednot)*) – strukovna udruga koja javnim bilježnicima pomaže pružanjem pravnih mišljenja, savjeta i preporuka o upravljanju javnobilježničkim uredima, informatičkim rješenjima, osposobljavanju i komunikaciji s javnošću. U mreži Fednot postoji 1150 javnobilježničkih ureda koji obuhvaćaju 1550 javnih bilježnika i 8000 pridruženih subjekata.
Više informacija dostupno je na internetskim stranicama Kraljevskog saveza belgijskih javnih bilježnika.

Druge pravne struke

Sudski izvršitelji

Sudski izvršitelji **samozaposleni** su **javni pravni službenici**. Drugim riječima, oni imaju dvostruki profesionalni identitet: s jedne strane, oni su javni službenici, a s druge strane, svoj posao obavljaju **neovisno**.

Oni su **javni pravni službenici** jer im je država dodijelila dio službenih ovlasti. Zbog toga ne mogu odbiti odgovoriti na zahtjev za djelovanje, osim ako njihov kodeks profesionalnog ponašanja ili zakon to dopuštaju, primjerice kada se radi o sukobu interesa ili je zahtjev nezakonit. Nikad ne djeluju na vlastitu inicijativu nego uvijek na zahtjev nekoga tko im je dao formalne upute. U svakom od zadataka koje moraju izvesti, moraju se pridržavati raznih zakonskih zahtjeva. Mogu zaračunavati naknade za svoje radnje kako bi djelomično ili u potpunosti pokrili svoje troškove.

Kao **samozaposleni profesionalci**, sudski izvršitelji djeluju neovisno i objektivno. Njihovo je profesionalno iskustvo dostupno svakome. Oni ne primaju plaću, naknadu ni druge prihode od nadležnih tijela. Sve troškove snose sami.

Koraci koje sudski izvršitelj može poduzeti dijele se u dvije široke kategorije: **„izvansudske" mjere** (*interventions extrajudiciaires/buitengerechtelijke tussenkomsten*, kao što su izvansudska naplata dugova ili službeno činjenično stanje) i **„sudske" mjere** (*interventions judiciaires/gerechtelijke tussenkomsten* , što znači uručenje ili izvršenje odluke). Kada sudski izvršitelj poduzima jedan od ovih koraka, često ima dužnost pružiti vam informacije o tome kako možete ostvariti svoja prava i odgovoriti na vaša pitanja o ulozi sudskog izvršitelja, bez obzira na to jeste li vi zatražili da sudski izvršitelj djeluje ili je korak koji sudski izvršitelj poduzima usmjeren na vas.

U svakom sudskom okrugu postoji **udruženje** (*chambre/kamer*) svih sudskih izvršitelja **u okrugu**. Glavni ciljevi udruženja su osigurati da se sudski izvršitelji u okrugu pridržavaju pravila profesionalne discipline i zakona te propisa koji se na njih odnose, kao i rješavati sporove koji mogu nastati među njima.

Postoji i Belgijsko nacionalno udruženje sudskih izvršitelja (*Chambre nationale des huissiers de justice de Belgique/Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders van België*), čiji su glavni **ciljevi**:

osigurati ujednačenost discipline i pravila profesionalnog ponašanja među sudskim izvršiteljima sudskih odluka,
braniti interese svojih članova i
zastupati ih.

Više informacija dostupno je na internetskim stranicama Belgijskog nacionalnog udruženja sudskih izvršitelja.

Druga tijela

Sucima i pravnim službenicima državnog odvjetništva pomažu brojni administrativni i pravni djelatnici, kao što su: tajnici, sudski savjetnici, odvjetnici, tajnici i administrativno osoblje.

Na svakom ročištu sucu asistira **tajnik** (*greffier/griffier*). Tajnik obavlja zadatke koji omogućuju rad suca, primjerice pripremajući spise potrebne za ročište. Na ročištu tajnik bilježi sudski postupak i osigurava da su svi potrebni dokumenti pravilno sastavljeni. Tajnik izvodi i koordinira zadatke sudskog tajništva (*greffe /griffie*). Svaki sud ima tajništvo kojem je na čelu glavni referent ili tajnik (*greffier en chef/hoofdgriffier*). U tajništvu postoji jedan ili više tajnika, ovisno o veličini suda. Tajnicima suda može pomagati administrativno osoblje.

Sudski savjetnici (*référendaires/referendarissen*) su odvjetnici koji pomažu sucima u sastavljanju njihovih presuda. Oni pomažu u rješavanju predmeta prema uputama i pod odgovornošću jednog ili više sudaca. Oni proučavaju spis, istražuju postavljena pravna pitanja i sastavljaju presude.

Službenici državnog odvjetništva isto tako mogu angažirati odvjetnike za pripremu pravnih aspekata svojih predmeta. Ti su odvjetnici poznati kao *juristes du parquet/parketjuristen*. Oni provode pravno istraživanje, upravljaju istragama ili pripremaju pravne aspekte sudskih poziva i podneske prema uputama i pod odgovornošću jednog ili više pravnih službenika državnog odvjetništva.

Svaki ured državnog odvjetnika ima tajništvo na čelu s glavnim tajnikom. Ti tajnici pomažu pravnim službenicima u radu na istraživanju i dokumentaciji te prikupljanju spisa. Oni ažuriraju dokumente i registre ureda, vode evidenciju itd. Broj tajnika ovisi o veličini ureda. Tajnicima može pomagati i administrativno osoblje.

Sudska tajništva i uredi državnog odvjetnika zapošljavaju mnogo administrativnog osoblja. Administrativno osoblje upravlja spisima u predmetima koji se rješavaju i podacima unesenima u baze podataka. Drugo administrativno osoblje bavi se zaprimanjem i slanjem pošte te pohranjivanjem spisa, kao i primanjem posjetitelja.

Više informacija o tim strukama možete pronaći u ovom dokumentu (378 Kb) fr.

Organizacije koje pružaju besplatne pravne savjete

Svi građani mogu dobiti **besplatne početne pravne savjete** koje daju pravni stručnjaci. To je poznato pod nazivom **primarna pravna pomoć** (vidjeti prethodno):

praktične informacije,
pravne informacije,
početno pravno mišljenje ili
upućivanje na specijaliziranu organizaciju.

Predmet se u tom slučaju neće odmah riješiti, ali će se pružiti **početne smjernice**. Skupine odvjetnika na raspolaganju su kao dežurna služba u sudovima, lokalnim pravnim centrima (*maisons de justice/justitiehuizen*), nekim općinskim uredima (*administrations communales/gemeentelijke diensten*), većini javnih centara za socijalnu skrb (*centres publiques d'action sociale/openbare centra voor maatschappelijk welzijn*) i raznim udruženjima koja pružaju pravne usluge.

Detaljnije informacije možete pronaći u internetskoj brošuri: Pravna pomoć: bolji pristup pravosuđu.

Pravne baze podataka

Informacije su dostupne na internetskim stranicama Savezne javne službe za pravosuđe (Ministarstvo pravosuđa).

Posljednji put ažurirano: 28/07/2022

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Vrste pravnih struka - Bugarska
Na ovoj stranici možete pronaći informacije o pravnim zanimanjima u Bugarskoj.
Pravna zanimanja: uvod
Državni odvjetnici
Istražitelji
Suci
Organizacija pravnih zanimanja: Odvjetnici
Javni bilježnici
Ostala pravna zanimanja

Pravna zanimanja: uvod

Glavna pravna zanimanja u Bugarskoj su: **državni odvjetnik, istražitelj, sudac, odvjetnik, javni bilježnik, privatni sudski izvršitelj, državni sudski izvršitelj i zemljišnoknjižni sudac.** Uređena su Ustavom Republike Bugarske i Zakonom o pravosudnom sustavu.

Državni odvjetnici

Organizacija

Državnoodvjetničku službu u Republici Bugarskoj čine Glavni državni odvjetnik, Vrhovno kasacijsko državno odvjetništvo, Vrhovno upravno državno odvjetništvo, Nacionalna istražna služba, žalbena državna odvjetništva, Specijalizirano žalbeno državno odvjetništvo, Vojno žalbeno državno odvjetništvo, regionalna državna odvjetništva, Specijalizirano državno odvjetništvo, regionalna vojna državna odvjetništva i okružna državna odvjetništva. Unutar strukture regionalnih državnih odvjetništava djeluju regionalni istražni odjeli, a unutar strukture Specijaliziranog državnog odvjetništva djeluje Istražni odjel. Regionalna državna odvjetništva imaju upravne odjele čiji državni odvjetnici sudjeluju u postupcima u upravnim predmetima.

Državnoodvjetnička služba jedinstvena je i centralizirana. Svim državnim odvjetnicima i istražiteljima nadređen je Glavni državni odvjetnik. Svaki državni odvjetnik odgovara svojem nadređenom državnom odvjetniku, a svim državnim odvjetnicima i istražiteljima nadređen je upravni čelnik odgovarajućeg državnog odvjetništva. Vojni državni odvjetnici i istražitelji u obavljanju svojih dužnosti neovisni su od vojnih tijela.

Glavnog državnog odvjetnika na razdoblje od sedam godina imenuje (i razrješuje) predsjednik Republike Bugarske na prijedlog Vrhovnog sudbenog vijeća (*Vissh Sadeben Savet*) (VSS) i on ne može biti ponovno imenovan.

Državni se odvjetnici imenuju, napreduju, raspoređuju na niža državnoodvjetnička mjesta, premještaju i razrješuju odlukom Vrhovnog sudbenog vijeća.

U nastavku teksta navedena su državnoodvjetnička mjesta i iskustvo potrebno za njih:

državni odvjetnik pri Vrhovnom kasacijskom državnom odvjetništvu i državni odvjetnik pri Vrhovnom upravnom državnom odvjetništvu – najmanje 12 godina staža u pravnoj struci,

državni odvjetnik pri Žalbenom državnom odvjetništvu, državni odvjetnik pri Vojnom žalbenom državnom odvjetništvu i državni odvjetnik pri Specijaliziranom žalbenom državnom odvjetništvu – najmanje deset godina staža u pravnoj struci, ali za državnog odvjetnika pri Specijaliziranom žalbenom državnom odvjetništvu potrebno je najmanje 12 godina staža, od čega najmanje osam godina na mjestu državnog odvjetnika ili istražitelja,

državni odvjetnik pri regionalnom državnom odvjetništvu, državni odvjetnik pri regionalnom vojnom državnom odvjetništvu, državni odvjetnik pri Specijaliziranom državnom odvjetništvu – najmanje osam godina staža u pravnoj struci, ali za državnog odvjetnika pri Specijaliziranom državnom odvjetništvu potrebno je najmanje deset godina staža, od čega najmanje pet godina na mjestu državnog odvjetnika ili istražitelja,

državni odvjetnik pri okružnom državnom odvjetništvu – najmanje tri godine staža u pravnoj struci,

državni odvjetnik početnik – prethodno iskustvo nije potrebno.

Na temelju pozitivne sveobuhvatne ocjene obavljanja dužnosti, državni se odvjetnici nakon pet godina dužnosti trajno imenuju odlukom Vrhovnog sudbenog vijeća.

Uloga i dužnosti

Glavni državni odvjetnik na čelu je Državnog odvjetništva te izdaje upute i smjernice za rad državnoodvjetničke službe. Zajedno s pomoćnicima ministara i državnim institucijama osniva specijalizirane međuresorne jedinice radi pružanja pomoći u istragama koje prema posebnim postupovnim smjernicama vodi državni odvjetnik kojeg imenuje Glavni državni odvjetnik. Glavni državni odvjetnik može uputiti predmete Ustavnom sudu.

Državni odvjetnik vodi istragu kao tužitelj koji nadzire istragu. On može uložiti prigovor ili zatražiti ukidanje ili izmjene nezakonitih mjera u zakonski propisanim rokovima i uvjetima. Državni odvjetnik može obustaviti provedbu određene mjere dok nadležno tijelo ne razmotri uloženi prigovor. Na sve akte i spise državnog odvjetništva može se uložiti žalba neposredno nadređenom državnom odvjetništvu, osim ako podliježu sudskoj kontroli. Nadređeni državni odvjetnik ili državni odvjetnik iz nadređenog državnog odvjetništva može poduzeti radnje koje su u nadležnosti nižeg državnog odvjetnika te može u pisanom obliku obustaviti ili opozvati njegove odluke u predmetima koji su određeni zakonom.

U obavljanju svojih dužnosti državni su odvjetnici neovisni i postupaju u skladu sa zakonima. Politički neutralni, oni svoje odluke temelje na pravu i dokazima prikupljenima u predmetima na kojima rade, vođeni svojom savješću i svojim uvjerenjima.

Više informacija možete pronaći na internetskoj stranici Državnog odvjetništva Republike Bugarske (*Prokuraturata na Republika Bulgaria*).

Udruga državnih odvjetnika u Bugarskoj dobrovoljno je, nepolitičko udruženje pravnika koji rade ili su radili u državnoodvjetničkom sustavu te zemlje. Udruga nastoji povezati državne odvjetnike iz cijele zemlje te im osigurati forum za dobivanje potrebnih informacija i razmjenu mišljenja o pitanjima koja se odnose na rad državnih odvjetnika te proširiti mrežu međunarodnih kontakata državnih odvjetništava i državnih odvjetnika. Više informacija možete pronaći na internetskoj stranici Udruge: http://ecocrime.bg.

Istražitelji

U skladu sa Zakonom o sudstvu, istražitelji u Republici Bugarskoj imaju status sudaca i državnih odvjetnika.

Istražna su tijela Nacionalna istražna služba (NSIS), regionalni istražni odjeli pri regionalnim državnim odvjetništvima i istražni odjel pri Specijaliziranom državnom odvjetništvu. Istražni odjel pri Državnom odvjetništvu Grada Sofije ima status regionalnog istražnog odjela.

Nacionalnom istražnom službom upravlja Glavni državni odvjetnik, bilo izravno ili posredstvom ravnatelja Službe, koji u svrhu istraga zamjenjuje Glavnog državnog odvjetnika. Ravnatelj Nacionalne istražne službe odgovoran je za administrativno i organizacijsko upravljanje istražiteljima i osobljem NIS-a te daje metodološke smjernice istražiteljima iz regionalnih istražnih službi koje djeluju pri regionalnim državnim odvjetništvima.

Regionalni istražni odjeli pri regionalnim državnim odvjetništvima i istražni odjel pri Specijaliziranom državnom odvjetništvu sastavljeni su od istražitelja. Istražitelji iz regionalnih istražnih odjela regionalnih državnih odvjetništava i istražitelji iz istražnog odjela Specijaliziranog državnog odvjetništva pokreću istrage u predmetima koje im dodjeljuje čelnik odgovarajućeg državnog odvjetništva.

U obavljanju svojih zadaća koje se odnose na kaznene postupke istražna tijela postupaju prema uputama državnog odvjetnika i pod njegovim nadzorom. Nalozi koje istražitelji izdaju tijekom istrage obvezujući su za sva državna tijela, pravne subjekte i građane.

Suci

Suci se u Bugarskoj imenuju, promiču, raspoređuju na niža sudačka mjesta, premještaju i razrješuju odlukom Vrhovnog sudbenog vijeća.

Organizacija

Za suce koji imaju za to potrebno iskustvo postoje sljedeća mjesta:

sudac Vrhovnog kasacijskog suda i sudac Vrhovnog upravnog suda – najmanje 12 godina staža u pravnoj struci,

sudac žalbenog suda, sudac vojnog žalbenog suda, sudac Žalbenog specijaliziranog kaznenog suda – najmanje deset godina staža u pravnoj struci, ali za suca Žalbenog specijaliziranog kaznenog suda potrebno je najmanje 12 godina staža, od čega najmanje osam godina na mjestu suca u kaznenim predmetima,

sudac regionalnog suda, sudac upravnog suda, sudac vojnog suda, sudac Specijaliziranog kaznenog suda – najmanje osam godina staža, ali za suca Specijaliziranog kaznenog suda potrebno je najmanje deset godina staža, od čega najmanje pet godina na mjestu suca u kaznenim predmetima,

sudac okružnog suda – najmanje tri godine staža,

sudac početnik – prethodno iskustvo nije potrebno.

Na temelju pozitivne sveobuhvatne ocjene obavljanja sudačke dužnosti, suci se nakon pet godina na sudačkoj dužnosti trajno imenuju odlukom Vrhovnog sudbenog vijeća.

Uniju sudaca Bugarske (SSB) u Sofiji je 28. ožujka 1997. osnovalo 30 članova osnivača, uključujući suce Vrhovnog kasacijskog suda te suce regionalnih i okružnih sudova iz cijele zemlje.

Unija sudaca Bugarske naslijedila je Uniju bugarskih sudaca osnovanu 1919., koja je djelovala do 1945. kao neslužbena strukovna organizacija koja je povezivala sudačku zajednicu radi zaštite njezinih strukovnih interesa, rasprava o njezinim problemima i pronalasku rješenja.

Više informacija možete pronaći na internetskoj stranici Unije sudaca Bugarske (*Sayuzat na Sadiite v Bulgaria*).

Udruga bugarskih sudaca osnovana je kako bi se građanima osigurali pravičnost, transparentnost i pristup pravosuđu.

Unutar pravosudnog sustava Udruga djeluje u skladu s ustavnim i zakonskim odredbama slijedeći istovremeno pravila profesionalne etike. Više informacija možete pronaći na internetskoj stranici Udruge bugarskih sudaca – https://judgesbg.org.

Uloga i dužnosti

Unija sudaca Bugarske sastavlja spise, uključujući one o stegovnim postupcima protiv sudaca, posreduje u sporovima između sudaca i drugih državnih službenika, pruža pomoć zakonodavnom tijelu tijekom zakonodavnog postupka, vodi evidenciju i izdaje svoj list.

Sudački i državnoodvjetnički pomoćnici

Sudački pomoćnici zaposleni su u regionalnim i upravnim sudovima, žalbenim sudovima, Vrhovnom kasacijskom sudu i Vrhovnom upravnom sudu.

Državnoodvjetnički pomoćnici rade u regionalnim i žalbenim državnim odvjetništvima, Vrhovnom kasacijskom državnom odvjetništvu i Vrhovnom upravnom državnom odvjetništvu.

Osobe koje ispunjavaju uvjete propisane za mjesto suca, državnog odvjetnika ili istražitelja i koje su bile uspješne na natječaju za pravosudne službenike imenuju se sudačkim ili državnoodvjetničkim pomoćnicima.

Sudačke pomoćnike imenuje ravnatelj nadležnog suda. Državnoodvjetničke pomoćnike imenuje Glavni državni odvjetnik ili ravnatelj nadležnog državnog odvjetništva.

Organizacija pravnih zanimanja: Odvjetnici

Odvjetnici

U Bugarskoj je odvjetništvo zanimanje uređeno Ustavom. Odvjetnici mogu biti isključivo osobe koje su položile odgovarajuću prisegu i koje su upisane u imenik odvjetničke komore. Svaki sudski okrug regionalnog suda ima svoju odvjetničku komoru. Tim odvjetničkim komorama nadređeno je Vrhovno odvjetničko vijeće sa sjedištem u Sofiji. Status, prava i obveze odvjetnika uređeni su bugarskim Zakonom o odvjetništvu.

Vrhovno odvjetničko vijeće je pravni subjekt koji obuhvaća predstavnike odvjetničkih komora, pri čemu jedan predstavnik zastupa 40 odvjetnika.

Vrhovno odvjetničko vijeće saziva Opću skupštinu bugarskih odvjetnika, organizira njezine sastanke, provodi njezine odluke, priprema izvješća i podnosi ih Općoj skupštini, određuje ulazne i godišnje odvjetničke članarine, izdaje pravilnike u skladu sa Zakonom o odvjetništvu, odlučuje o žalbama protiv nezakonitih odluka općih skupština odvjetničkih komora i o žalbama koje se odnose na zakonitost izbora odvjetničkih vijeća, odlučuje o žalbama i prigovorima protiv odluka odvjetničkih vijeća o primanju odvjetničkih vježbenika te o žalbama protiv odluka o odbijanju upisivanja u imenik odvjetnika, osigurava i utvrđuje sredstva za rashode povezane s poslovanjem Vrhovnog nadzornog odbora i Vrhovnog stegovnog suda.

Vrhovno odvjetničko vijeće vodi imenik odvjetnika, jedan za mlađe odvjetnike i odvjetničke urede i jedan za strane odvjetnike koji imaju pravo zastupanja pred bugarskim sudovima kao odvjetnici branjenika.

Pravna baza podataka

Više informacija možete pronaći na internetskoj stranici Vrhovnog odvjetničkog vijeća (*Visshiyat Advokatski Savet*).

Javni bilježnici

Organizacija

Javni bilježnik je osoba koju imenuje država za obavljanje javnobilježničkih poslova propisanih zakonom. U obavljanju svojih dužnosti javni bilježnik je neovisan i mora postupati isključivo u skladu sa zakonom. Ministar pravosuđa nadzire poslove svih javnih bilježnika povezane s poštovanjem zakona i statuta Javnobilježničke komore.

Na status, prava i obveze javnih bilježnika primjenjuje se bugarski Zakon o javnim bilježnicima i javnom bilježništvu.

Uloga i dužnosti

Javnobilježnička komora (*Notarialnata Kamara*) organizacija je javnih bilježnika u Republici Bugarskoj koja je osnovana Zakonom o javnim bilježnicima i javnom bilježništvu. Svi su javni bilježnici članovi Javnobilježničke komore, koja ima pravnu osobnost, a sjedište joj je u Sofiji.

Upravna su tijela Javnobilježničke komore Opća skupština, Javnobilježničko vijeće, Nadzorni odbor i Stegovni odbor. Javnobilježničku komoru zastupa predsjednik Javnobilježničkog vijeća.

Javnobilježnička komora organizira javnobilježničke poslove i pruža podršku u obavljanju tih poslova, štiti i promiče ugled struke te održava odnose s međunarodnim organizacijama koje se bave sličnim aktivnostima.

Više informacija možete pronaći na internetskoj stranici Javnobilježničke komore (*Notarialnata Kamara*).

Ostala pravna zanimanja

Privatni sudski izvršitelji

Privatni sudski izvršitelj je osoba na koju država prenosi ovrhu privatnih tužbenih zahtjeva i naplatu javnih potraživanja. Područje na kojem privatni sudski izvršitelj obnaša svoju dužnost odgovara mjesnoj nadležnosti odgovarajućeg regionalnog suda.

Misija Komore privatnih sudskih izvršitelja je promicati struku i unaprijediti ovršni postupak u Bugarskoj, istodobno pružajući podršku svojim članovima i štiteći javni interes.

Pravna baza podataka

Komora privatnih sudskih izvršitelja (*Kamarata na Chastnite Sadebni Izpalniteli*) vodi registar privatnih sudskih izvršitelja.

Registar je javan i može mu se pristupiti na internetskoj stranici Komore. Svatko ima pravo na uvid u registar i dobivanje izvadaka iz njega (Zakon o privatnim sudskim izvršiteljima).

Privatni sudski izvršitelji dužni su podnijeti Ministarstvu pravosuđa polugodišnje i godišnje izvješće na čijoj osnovi ministar pravosuđa gradi, održava i razvija informacijski sustav sudskih ovrha. Ministarstvo pravosuđa naplaćuje naknadu za upotrebu informacijskog sustava u skladu s popisom naknada koji odobrava Vijeće ministara. Službeni pristup informacijskom sustavu besplatan je za državna tijela, tijela lokalne vlasti i uprave te za osobe koje obnašaju javne dužnosti.

Državni sudski izvršitelji

Državni sudski izvršitelji provode naplatu potraživanja na temelju privatnih tužbenih zahtjeva. Država može prenijeti na državne sudske izvršitelje i zadaću naplate javnih potraživanja u posebnim slučajevima koji su određeni zakonom.

O broju državnih sudskih izvršitelja odlučuje ministar pravosuđa.

Na okružnim sudovima na kojima nema državnih sudskih izvršitelja njihove zadaće obavlja okružni sudac kojeg imenuje predsjednik nadležnog suda, o čemu se obavješćuje ministar pravosuđa.
Državne sudske izvršitelje imenuje ministar pravosuđa na temelju natječaja. Ministar pravosuđa može raspisati natječaj na prijedlog predsjednika okružnog suda.
Bugarska udruga državnih sudskih izvršitelja (*Asotsiatsiyata na Darzhavnite Sadebni Izpalniteli v Bulgaria*) neovisna je i dobrovoljna strukovna organizacija koja brani strukovne, intelektualne, kulturne, društvene i materijalne interese državnih sudskih izvršitelja u Bugarskoj, istodobno promičući struku i pridonoseći rastu njezina ugleda u državi i društvu.

Pravna baza podataka

Registru državnih sudskih izvršitelja (*Registarat na Darzhavnite Sadebni Izpalniteli*) može se pristupiti i na internetskoj stranici Udruge državnih sudskih izvršitelja.

Zemljišnoknjižni suci

Zemljišnoknjižni suci obnašaju svoje dužnosti na okružnim sudovima kako slijedi u nastavku teksta.
Oni nalažu ili odbijaju upise, prijenose i brisanja iz imovinskog registra te odlučuju hoće li se izdati izvaci i potvrde; obavljaju javnobilježničke i druge poslove propisane zakonom. Zemljišnoknjižni suci mogu obnašati svoju dužnost jedino u svojem okrugu.
O broju zemljišnoknjižnih sudaca odlučuje ministar pravosuđa.
Na okružnim sudovima na kojima nema zemljišnoknjižnog suca ili zemljišnoknjižni sudac ne može obnašati svoju dužnost, tu dužnost obnaša okružni sudac, o čemu se obavješćuje ministra pravosuđa.
Ministar pravosuđa može prenijeti dužnost zemljišnoknjižnog suca na državnog sudskog izvršitelja na istome sudu.
Zemljišnoknjižne suce imenuje ministar pravosuđa na temelju natječaja. Ministar pravosuđa može raspisati natječaj na prijedlog predsjednika okružnog suda.
Bugarska udruga zemljišnoknjižnih sudaca neovisna je i dobrovoljna strukovna organizacija koja brani strukovne, intelektualne, kulturne, društvene i materijalne interese zemljišnoknjižnih sudaca u Bugarskoj, istodobno promičući struku i pridonoseći rastu njezina ugleda u državi i društvu. Više informacija možete pronaći na internetskoj stranici Udruge: http://www.basv.free.bg

Više informacija o sudskom osoblju možete pronaći ovdje (378 Kb) en.

Posljednji put ažurirano: 20/07/2022

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Vrste pravnih struka - Češka

Ovaj odjeljak sadržava pregled pravne struke u Češkoj.

Pravna struka – uvod

Pravna struka obuhvaća suce, javne tužitelje, odvjetnike, javne bilježnike i sudske izvršitelje.

Javni tužitelji

Organizacija

Javni tužitelji su pravni stručnjaci koji rade u uredu javnog tužitelja. Uredi javnih tužitelja su javna tijela koja zastupaju državu radi zaštite javnog interesa u točno određenim predmetima. Javni tužitelji vode predmete koji su u nadležnosti javnog tužiteljstva. Nijedno drugo tijelo ili osoba ne može zadirati u njihovo područje djelovanja niti ih zamijeniti ili zastupati u izvršavanju njihovih dužnosti.
Organizacija tužiteljstva odgovara organizaciji sudskog sustava (okružna, regionalna i vrhovna razina). Na čelu tužiteljstva je Ured glavnog javnog tužitelja u Brnu kao središnji ured koji nadzire tužiteljstvo. Vlada ima ovlast imenovati i razriješiti glavnog javnog tužitelja na prijedlog ministra pravosuđa.

Strukovno udruženje

Češka udruga javnih tužitelja, *Unie státních zástupců České republiky*, je dobrovoljno strukovno udruženje čiji je cilj pomoći javnim tužiteljstvima u izvršavanju njihovih zadataka i promicanju vladavine prava u donošenju odluka bez ikakvih utjecaja. Udruga isto tako sudjeluje u usavršavanju tužitelja i njihovih vježbenika te zastupa interese javnih tužitelja.
Zanimanje je uređeno Kodeksom profesionalne etike javnih tužitelja.
Popis javnih tužitelja, prema uredu kojem su dodijeljeni, dostupan je na internetskoj stranici Ministarstva pravosuđa: Ministarstvo pravosuđa.

Uloga i obveze uredâ javnih tužitelja

Javni tužitelji su javni službenici čiji je posao zastupanje države u zaštiti javnog interesa, posebno pokretanjem kaznenog progona i osiguravanjem poštovanja zakona kad je riječ o istražnom zatvoru, kazni zatvora, liječenju na temelju sudskog naloga, centrima za maloljetnički pritvor i ustanovama za institucionalnu skrb, sprečavanju kaznenih djela i pružanju pomoći žrtvama kaznenog djela.

Ovlasti u kaznenom postupku

Javni tužitelji imaju ovlast da djeluju kao tijelo kaznenog progona u svakoj fazi kaznenog postupka. Javni tužitelj uživa određena postupovna prava i podliježe odgovarajućim postupovnim obvezama.
Ured javnog tužitelja djeluje kako je utvrđeno u Zakonu br. 283/1993. Posebno je odgovoran za pokretanje javnog kaznenog progona i za određene druge zadaće prema Zakonu o kaznenom postupku. Isto tako nadzire poštovanje zakona kad je riječ o istražnom zatvoru, kazni zatvora, liječenju na temelju sudskog naloga, sigurnosnom pritvoru, centrima za maloljetnički pritvor i ustanovama za institucionalnu skrb i u drugim slučajevima kad se zakonom dopuštaju ograničenja osobne slobode te djeluje u nekaznenim postupcima i obavlja druge posebne zadaće propisane posebnim zakonom.
Javni tužitelji osiguravaju poštovanje zakona u predsudskom kaznenom postupku. Prema Zakonu o kaznenom postupku (Zakon br. 141/1961) određene radnje u predsudskom kaznenom postupku isključivo su pravo javnog tužitelja.
Prije pokretanja kaznenog progona javni tužitelj mora biti obaviješten o činjenicama koje upućuju na počinjenje kaznenog djela (§ članak 158. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku).
Javni tužitelj podiže formalnu optužnicu (uz prijedlog kaznene sankcije), čime se pokreće postupak pred nadležnim sudom. Javni tužitelji moraju prisustvovati glavnoj raspravi na kojoj postupak otvaraju iznošenjem optužbi i završavaju završnim govorom.
Javni tužitelji isto tako imaju ovlasti za postizanje sporazuma o krivnji i kaznenoj sankciji.
Javni tužitelj može podnijeti žalbu zbog toga što je donesena pogrešna presuda. Žalbe mogu biti podnesene u korist ili na štetu optuženika.
Daljnju žalbu može podnijeti glavni javni tužitelj.
Javni tužitelj isto tako može predložiti ponovno suđenje u korist ili na štetu optuženika.
Javni tužitelj uvijek mora biti prisutan u postupcima protiv maloljetnika, ne samo na glavnoj raspravi već i na javnim raspravama (Zakon br. 218/2003 o sudskim postupcima u predmetima protiv maloljetnika).

Donošenje odluka o alternativnim nagodbama u predsudskom postupku jedna je od isključivih ovlasti javnog tužitelja.

Postupanje tužiteljstva u građanskim predmetima

Ured javnog tužitelja isto tako može predložiti pokretanje građanskog postupka ili se može umiješati u građanski postupak koji je već u tijeku, ali samo kad to zakon dopušta.

Sudjelovanje tužiteljstva u građanskim postupcima temelji se na članku 80. češkog Ustava u kojem je propisano da ured javnog tužitelja može, osim pokretanja javnog kaznenog progona, prema zakonu obavljati i druge zadaće. Prema Zakonu o tužiteljstvu ured javnog tužitelja može osim u kaznenim predmetima postupati i u drugim postupcima. Te su ovlasti detaljnije obuhvaćene Zakonom o parničnom postupku, u kojem se utvrđuje kad se ured javnog tužitelja može umiješati u građanski postupak koji je u tijeku.

Osim mogućnosti da postane stranka u građanskom postupku ured javnog tužitelja može predložiti da postupak pokrene i glavni javni tužitelj, na primjer u postupku osporavanja očinstva prema Obiteljskom zakonu.

Kvalifikacije i drugi zahtjevi za javne tužitelje

Javni tužitelji stupaju na dužnost nakon imenovanja. Imenuje ih ministar pravosuđa na preporuku glavnog javnog tužitelja, a imenuju se na neodređeno vrijeme. Javni tužitelj polaže prisegu pred ministrom pravosuđa.

Da bi osoba mogla biti imenovana javnim tužiteljem, mora biti češki državljanin i:

biti poslovno sposobna
podastrijeti potvrdu o nekažnjavanju
imati najmanje 25 godina na datum imenovanja
posjedovati diplomu magistra prava češkog sveučilišta
imati položen završni ispit
posjedovati moralne osobine koje jamče da će uredno izvršavati svoju dužnost i
prihvatiti imenovanje za javnog tužitelja te upućivanje u određeni ured javnog tužitelja.

Javni tužitelji imenuju se na neodređeno vrijeme, ali odlukom ministra pravosuđa mogu biti suspendirani s dužnosti. Mandat javnih tužitelja prestaje kad navrše 70 godina, kad umru ili budu proglašeni umrlima ili ako, na primjer, izgube poslovnu sposobnost ili im ona bude ograničena, odbiju položiti prisegu, izgube češko državljanstvo, preuzmu dužnost koja je nespojiva s dužnosti javnog tužitelja, budu proglašeni krivima za kazneno djelo, bude utvrđeno da nisu sposobni za obavljanje svojih dužnosti ili ih u obavljanju dužnosti sprječava trajna bolest. Njihov mandat isto tako prestaje izricanjem stegovne mjere razrješenja dužnosti ili ako podnesu ostavku.

Ministar pravosuđa utvrđuje proračun tužiteljstva. Pravni položaj javnog tužitelja uređen je Zakonom br. 283/1993.

Nespojive dužnosti

Osim kad to zakon dopušta, javni tužitelj ne može djelovati kao arbitar ili izmiritelj u rješavanju pravnih sporova, zastupati stranke u sudskom postupku ili djelovati kao posrednik tužitelja ili stranke u sudskom ili upravnom postupku. Osim obnašanja dužnosti javnog tužitelja ili glavnog javnog tužitelja odnosno njegova zamjenika, ili obavljanja dužnosti koje proizlaze iz privremenog raspoređivanja u Ministarstvo ili Pravosudnu akademiju, javni tužitelji ne smiju obavljati nijednu dužnost koja se plaća niti se baviti bilo kojom drugom dohodovnom djelatnošću, osim upravljanja vlastitom imovinom i obavljanja znanstvenog, nastavnog, književnog, novinarskog ili umjetničkog rada ili rada u savjetodavnim tijelima ministarstva ili vlade ili parlamentarnim tijelima.

Primici od rada

Plaća tužitelja propisana je zakonom, a isplaćuje je država.

Profesionalna odgovornost

Država je odgovorna, kako je navedeno u posebnom zakonu, za svaku štetu, ozljedu ili gubitak koji proizlaze iz protuzakonitih odluka ili postupovnih pogrešaka javnih tužitelja.

Javni su tužitelji isto tako odgovorni ako počine stegovnu povredu.

Suci

Organizacija

Osnovna odredba kojom je uređen položaj sudaca je članak 82. stavak 1. češkog Ustava kojim se propisuje da suci moraju biti neovisni u obavljanju svojih dužnosti i da nitko ne smije nastojati utjecati na njihovu nepristranost. Dodatna pravila utvrđena su Zakonom br. 6/2002 o sudovima i sucima.

Imenovanje i mandat

Ako ispunjavaju sve uvjete, suce imenuje predsjednik Republike i stupaju na dužnost polaganjem prisege. Međutim, ne postoji zakonsko pravo na imenovanje za suca.

Obuka potrebna da se postane sudac uključuje trogodišnji staž kao sudački vježbenik na sudovima. Nakon dovršene obuke sudački vježbenici polažu poseban sudački ispit.

Imenovanje za suca nije vremenski ograničeno, ali ministar pravosuđa može suca privremeno razriješiti sudačke dužnosti. Mandat sudaca završava istekom godine u kojoj su navršili 70 godina, njihovom smrću ili kad su proglašeni umrlima, ako su službeno proglašeni nesposobnima za obavljanje dužnosti ili ako podnesu ostavku.

Kvalifikacije i drugi zahtjevi za suce

Da bi osoba mogla biti imenovana za suca, mora:

biti češki državljanin
biti poslovno sposobna
podastrijeti potvrdu o nekažnjavanju
imati najmanje 30 godina
posjedovati diplomu magistra prava češkog sveučilišta
imati položen poseban sudački ispit
posjedovati iskustvo i moralne osobine koje jamče da će uredno izvršavati svoju dužnost i
prihvatiti imenovanje za suca i upućivanje na određeni sud.

Suci porotnici imenuju se iz opće javnosti (pod uvjetom da nisu kažnjavani). Prisežu pred predsjednikom suda i obnašaju dužnost četiri godine.

Nespojive dužnosti

Osim obnašanja dužnosti predsjednika ili zamjenika predsjednika suda suci se ne smiju baviti nijednim drugim oblikom plaćene djelatnosti, osim upravljanja vlastitom imovinom i obavljanja znanstvenog, nastavnog, književnog, novinarskog ili umjetničkog rada ili rada u savjetodavnim tijelima ministarstva ili vlade ili parlamentarnim tijelima.

Primici od rada

Visina plaće sudaca utvrđena je zakonom.

Uloga i obveze

Osnovno je pravo i obveza sudaca da ostanu neovisni u izvršavanju svojih dužnosti i da budu vezani isključivo zakonom te ga tumače po svojem najboljem znanju i u skladu sa svojom savjesti. Suci ne smiju dopustiti da na njih utječu npr. interesi političkih stranaka, javno mnijenje ili mediji. Zabranjeno je narušavanje ili ugrožavanje neovisnosti i nepristranosti sudaca.

Suci moraju donositi presude u razumnom roku i bez nepotrebnog odgađanja te omogućiti strankama u postupku i njihovim zastupnicima da ostvare svoja prava, ali ne mogu se s njima dogovarati o meritumu predmeta ili o postupovnim pitanjima koja bi mogla utjecati na predmet.

Čak i nakon napuštanja dužnosti suci ne smiju otkrivati nikakve informacije za koje doznaju tijekom obavljanja dužnosti. Ta se obveza može ukinuti samo u iznimnim slučajevima.

Popis sudaca i sudova u kojima rade dostupan je na internetskoj stranici Ministarstva pravosuđa: Ministarstvo pravosuđa.

Udruga sudaca (*Soudcovská unie*) ne predstavlja sve suce jer je članstvo dobrovoljno. Glavna skupština Udruge donijela je kodeks ponašanja za suce koji utvrđuje etička načela za rad u sudstvu.

Kategorije i specijalizacija sudaca

Osim što odlučuju o predmetima, suci mogu biti i predsjednici ili potpredsjednici sudova. Imenuje ih predsjednik Republike (Vrhovni sud i Vrhovni upravni sud) ili ministar pravosuđa (viši, regionalni i okružni sudovi). Njihove glavne zadaće uključuju upravljanje sudovima.

Sudac isto tako može biti imenovan da predsjedava kolegijem Vrhovnog suda ili Vrhovnog upravnog suda ili da predsjedava sudskim senatom.

Okružni, regionalni i viši sudovi u osnovi se sastoje od specijaliziranih kaznenih, građanskih i upravnih odjela za različite vrste predmeta.

Profesionalna odgovornost sudaca

Država je odgovorna za svaku štetu, ozljedu ili gubitak koji proizlaze iz nezakonite presude, odluke o istražnom zatvoru, kaznene sankcije ili zaštitne mjere ili zbog postupovne povrede. Od predmetnog suca može se tražiti naknada samo ako je proglašen krivim za stegovno ili kazneno djelo. Suci odgovaraju za profesionalnost u izvršavanju svojih dužnosti.

Drugo sudsko osoblje

Pomoćnik suca / pomoćnik javnog tužitelja (374 Kb) en

Sudački vježbenik (422 Kb) en

Službenik višeg suda / viši službenik ureda javnog tužitelja (372 Kb) en

Javni bilježnici

Organizacija

Javni bilježnici i njihove djelatnosti uređeni su Zakonom br. 358/1992 o javnim bilježnicima i njihovim djelatnostima (Zakon o javnom bilježništvu).

Javni bilježnici moraju biti članovi Javnobilježničke komore (*Notářská komora*), koja je odgovorna za upravljanje profesijom. Komora isto tako organizira stručno osposobljavanje i ispitivanje javnobilježničkih vježbenika. Popis javnih bilježnika, prema regijama, možete pronaći na internetskim stranicama Javnobilježničke komore.

Imenovanje i mandat

Javne bilježnike na slobodno mjesto imenuje ministar pravosuđa u skladu s preporukom Komore i nakon provedenog natječaja. Javni bilježnik preuzima dužnost nakon upisa u registar javnih bilježnika koji vodi Javnobilježnička komora.

Javnobilježnički vježbenik priprema se za to zanimanje tako što radi kod javnog bilježnika. Sljedeća je faza u pripremi za javnobilježničko mjesto kad vježbenik stekne status kandidata za javnog bilježnika nakon najmanje tri godine vježbeničkog staža i položenog javnobilježničkog ispita.

Mandat javnog bilježnika nije vremenski ograničen, ali se može prekinuti. Mandat javnih bilježnika prestaje kad navrše 70 godina, njihovom smrću ili ako su proglašeni umrlima, razrješenjem, gubitkom češkog državljanstva, gubitkom poslovne sposobnosti ili ako, na primjer, odbiju položiti prisegu ili im zdravstveno stanje onemogućava dugoročno obavljanje dužnosti.

Broj ureda javnih bilježnika na području svakog okružnog suda utvrđuje ministar pravosuđa nakon savjetovanja s Javnobilježničkom komorom.

Javni bilježnici neovisni su u obavljanju svojih dužnosti. Vezani su isključivo zakonom. Djelatnost javnog bilježnika nespojiva je s bilo kojom drugom plaćenom djelatnošću (osim kad je zakonom propisano drukčije).

Kvalifikacije i drugi zahtjevi za javne bilježnike

Da bi osoba mogla biti imenovana za javnog bilježnika, mora:

biti češki državljanin

biti poslovno sposobna

podastrijeti potvrdu o nekažnjavanju

posjedovati sveučilišnu diplomu

završiti najmanje pet godina javnobilježničke prakse

imati položen javnobilježnički ispit.

Da bi osoba mogla početi obavljati javnobilježničku djelatnost, mora:

biti imenovana za javnog bilježnika

položiti prisegu pred ministrom pravosuđa, ako to već nije učinjeno

dobiti službeni pečat javnog bilježnika

sklopiti policu osiguranja od odgovornosti za svaku štetu, ozljedu ili gubitak koji bi mogli nastati u obavljanju njezine djelatnosti.

Nespojive dužnosti

Javni bilježnici ne smiju se baviti nijednom drugom dohodovnom djelatnošću, osim upravljanja vlastitom imovinom. Međutim, mogu obavljati znanstvene, izdavačke, nastavne, prevoditeljske, stručne ili umjetničke poslove uz naknadu.

Primici od rada

Prema Zakonu o javnom bilježništvu javni bilježnik radi za naknadu koja uglavnom uključuje pristojbe, naknadu za utrošeno vrijeme i naknadu troškova. Obvezu plaćanja ima osoba koja traži javnobilježničku pomoć. Javni bilježnici imaju pravo zahtijevati odgovarajući iznos predujma za pristojbe i troškove. Detaljna pravila o naknadama javnih bilježnika utvrđena su posebnim zakonima.

Uloga i obveze javnih bilježnika

U obavljanju svojih dužnosti javni bilježnici moraju se pridržavati zakona i drugih zakonskih odredbi koje imaju opću primjenu. U pružanju pravne pomoći vezani su i uputama stranaka. Javni bilježnici imaju pravo odbiti postupati po zahtjevu stranke samo ako bi takvo postupanje bilo u suprotnosti s opće primjenjivim zakonom, ako su javni bilježnici ili njima bliske osobe uključene u predmet, ako su već pružili pravnu pomoć u istom predmetu drugoj osobi koja je u sukobu interesa, ili ako osoba koja traži pomoć ne plati odgovarajući iznos predujma bez opravdanog razloga. Javni bilježnik ima pravo raskinuti ugovor sa strankom ili osobom koja traži savjet u slučaju gubitka uzajamnog povjerenja.

Javni bilježnici ne smiju otkriti informacije koje su saznali tijekom rada i koje bi mogle utjecati na legitimne interese njihovih stranaka ili osoba koje traže savjet. Samo ih osobe o kojima je riječ mogu osloboditi te obveze.
Pravne i druge usluge koje pružaju javni bilježnici uključuju:
postupanje u svojstvu sudskih povjerenika, tj. zastupnika suda u ostavinskom postupku
sastavljanje javnobilježničkih akata: službenih evidencija pravnih akata, godišnjih skupština i sastanaka pravnih osoba, drugih akata i okolnosti
sastavljanje ugovora
javnobilježničke usluge čuvanja
sastavljanje javnobilježničkih isprava kojima se omogućuje izvršenje
sastavljanje i polaganje oporuka
sastavljanje predbračnih ugovora (koji moraju biti u obliku javnobilježničkog akta), ugovora o jamstvu i upise jamstava
ovjeru dokumenata.
Izdaju i izvatke iz češke zemljišne knjige itd.

Profesionalna odgovornost javnih bilježnika

Javni bilježnici odgovaraju strankama, osobama koje traže savjet ili drugim zainteresiranim osobama za bilo kakvu štetu, ozljedu ili gubitak koje bi mogli prouzročiti u obavljanju svojih dužnosti. Osim toga, odgovaraju svojim zaposlenicima za bilo kakvu štetu, ozljedu ili gubitak koji mogu pretrpjeti tijekom rada. Za pokriće tog rizika moraju imati policu osiguranja od odgovornosti.
Javni bilježnici isto tako podliježu stegovnom postupku.
Državni nadzor nad javnim bilježnicima u nadležnosti je Ministarstva pravosuđa, Češke javnobilježničke komore i pojedinačnih javnobilježničkih komora.

Strukovno udruženje

Javnobilježničke komore, uspostavljene zakonom na području svakog regionalnog suda i Okružnog suda u Pragu, obuhvaćaju sve javne bilježnike sa sjedištem na njihovu području. Javnobilježnička komora ima pravnu osobnost, vlastite prihode i tijela.
Češka javnobilježnička komora (*Notářská komora ČR*) je središnja samoupravna strukovna udruga koja obuhvaća pojedinačne javnobilježničke komore. Ona ima pravnu osobnost, vlastite prihode i tijela. Njezine zadaće uključuju vođenje i upravljanje središnjim registrom oporuka, koji je nejavni popis u elektroničkom obliku i sadržava oporuke, javnobilježničke akte o isključenju iz nasljedstva te akte o njihovu opozivu, evidencije o imenovanju i razrješenju izvršitelja oporuka. Češka javnobilježnička komora vodi i registar jamstava.

Organizacija pravne struke: pravni stručnjaci

Odvjetnici

Odvjetnici moraju biti članovi Češke odvjetničke komore (*Česká advokátní komora*), središnje samoupravne nevladine udruge koja je nadležna za odvjetnike.
Pružanje odvjetničkih usluga uređeno je Zakonom br. 85/1996 o odvjetništvu.

Uvjeti za obavljanje odvjetničke djelatnosti

Za obavljanje odvjetničke djelatnosti osoba mora biti upisana u registar odvjetnika koji vodi Češka odvjetnička komora. Za upis u registar osoba mora podnijeti prijavu u pisanom obliku i mora:
biti poslovno sposobna
podastrijeti potvrdu o nekažnjavanju
posjedovati diplomu magistra prava
imati najmanje tri godine radnog iskustva kao odvjetnički vježbenik
imati položen pravosudni ispit i
položiti prisegu pred predsjednikom Češke odvjetničke komore.
U Češkoj pravne usluge sustavno i uz naplatu mogu pružati samo:
odvjetnici upisani u registar Češke odvjetničke komore
odvjetnici iz Europske unije.
U Češkoj postoji samo jedna vrsta odvjetnika bez ikakvog razlikovanja. Tek u okviru svoje prakse pojedini se odvjetnici specijaliziraju za neko od područja prava.

Prava i obveze odvjetnika

Odvjetnik započinje s obavljanjem odvjetničke djelatnosti upisom u registar.
Budući odvjetnik priprema se za to zanimanje tako što radi kao vježbenik kod odvjetnika.
Upis u registar nije vremenski ograničen, ali pravo na obavljanje odvjetničke djelatnosti može biti suspendirano na temelju zakona ili po odluci Češke odvjetničke komore.
Pravo na obavljanje odvjetničke djelatnosti prestaje kad se odvjetnik izbriše iz registra zbog razloga utvrđenih zakonom, kao što je u slučaju smrti ili proglašenja odvjetnika umrlim, gubitka ili ograničenja poslovne sposobnosti, brisanja iz registra kao stegovne mjere, stečaja ili na vlastiti zahtjev odvjetnika.
Češka odvjetnička komora isto tako može donijeti odluku o brisanju odvjetnika iz registra.

Nespojive dužnosti

Zakonom je propisano da odvjetnik ne može istodobno s obavljanjem odvjetničke djelatnosti biti u radnom ili sličnom odnosu, osim kao sveučilišni profesor, i ne smije obavljati nijednu drugu djelatnost koja je nespojiva s odvjetničkom djelatnošću.

Primici od rada

Odvjetnička djelatnost u pravilu se obavlja uz naknadu koju plaća stranka. Odvjetnik može zatražiti odgovarajući predujam. Način utvrđivanja odvjetničkih naknada za pravne usluge, naknade troškova i naknade za utrošeno vrijeme uređen je općom obvezujućom odredbom. U pravilu se naknada za pružanje pravnih usluga utvrđuje u ugovoru sa strankom („ugovorna naknada"). Ako naknada nije ugovorena, utvrđuje se u skladu s odvjetničkom tarifom izvanugovornih naknada. Ako je odvjetnik imenovan za pružanje pravne pomoći, naknadu plaća država.

Strukovno udruženje

Češka odvjetnička komora sa sjedištem u Pragu i podružnicom u Brnu samoupravno je strukovno udruženje svih odvjetnika. Komora ima svoja tijela i donosi obvezujuća strukovna pravila za odvjetnike koja se objavljuju u Službenom listu Češke odvjetničke komore.
To uključuje pravila profesionalne etike i ona kojima se uređuje tržišno natjecanje odvjetnika u Češkoj.

Profesionalna odgovornost

Odvjetnici odgovaraju svojim strankama za bilo kakvu štetu, ozljedu ili gubitak koje oni, njihovi zaposlenici ili zastupnici mogu prouzročiti svojim radom.
Odvjetnici moraju biti osigurani od svake takve odgovornosti.
Odvjetnici odgovaraju i ako su proglašeni krivima za stegovnu povredu koja uključuje teške ili ponovljene povrede njihovih obveza. **Pravna baza podataka**

Popis odvjetnika možete pronaći na internetskoj stranici Češke odvjetničke komore. Na navedenoj internetskoj stranici možete tražiti odvjetnike ne samo prema mjestu već i prema njihovoj specijalizaciji i znanju jezika.

Je li pristup bazi podataka besplatan?

Da, pristup toj bazi podataka je besplatan.

Odvjetnici koji se bave trgovačkim pravom / pravni savjet

U Češkoj postoji samo jedna vrsta odvjetnika.

Druge pravne struke

Sudski izvršitelji

Sudski izvršitelj je neovisan pravni stručnjak koji provodi izvršenje u skladu sa Zakonom o izvršenju. Svi sudski izvršitelji moraju biti članovi samoupravne Komore sudskih izvršitelja.

Položaj sudskih izvršitelja uređen je Zakonom br. 120/2001 o sudskim izvršiteljima i izvršnim aktivnostima (Zakon o izvršenju).

Sudske izvršitelje imenuje ministar pravosuđa.

U Češkoj je sudski izvršitelj državni službenik i njegove se radnje smatraju sudskim radnjama.

Da bi osoba mogla biti imenovana sudskim izvršiteljem, mora biti češki državljanin i mora:

biti potpuno poslovno sposobna

imati pravno obrazovanje na češkom sveučilištu

podastrijeti potvrdu o nekažnjavanju

imati najmanje tri godine stručnog iskustva

imati položen ispit za sudskog izvršitelja.

Imenovanje i mandat

Nakon polaganja prisege sudskog izvršitelja imenuje ministar pravosuđa na slobodno mjesto na temelju objavljenog postupka odabira. Nakon imenovanja sudski izvršitelj postaje članom Komore sudskih izvršitelja. Obuka za dužnost sudskog izvršitelja uključuje prvo pripravnički rad kod sudskog izvršitelja. Sljedeća je faza prijava za sudskog izvršitelja. Kandidati moraju imati najmanje tri godine prakse i položen ispit za sudskog izvršitelja prije nego što mogu biti upisani u registar.

Imenovanje nije vremenski ograničeno, ali ministar pravosuđa može suspendirati sudskog izvršitelja. Tijekom razdoblja suspenzije sudski izvršitelj ne može djelovati kao izvršitelj i imenuje se njegov zamjenik, kao što je to slučaj za bilo koje drugo razdoblje kad je sudski izvršitelj spriječen u obavljanju svojih dužnosti (npr. bolest, godišnji odmor).

Osoba prestaje biti sudski izvršitelj od trenutka kad prestane biti članom Komore sudskih izvršitelja. Članstvo sudskog izvršitelja prestaje smrću ili ako je proglašen umrlim, razrješenjem, gubitkom češkog državljanstva ili gubitkom ili ograničenjem poslovne sposobnosti.

Nespojive dužnosti

Sudski izvršitelji ne smiju se baviti nijednom drugom dohodovnom djelatnošću, osim upravljanjem vlastitom imovinom. Međutim, mogu obavljati znanstvene, izdavačke, nastavne, prevoditeljske, stručne ili umjetničke poslove uz naknadu.

Primici od rada

Sudski izvršitelji provode izvršenje i druge radnje uz naknadu, koja uglavnom uključuje naknadu sudskom izvršitelju, naknadu troškova, naknadu za utrošeno vrijeme i naknadu za predaju pismena. Naknada sudskom izvršitelju može se odrediti sporazumom između sudskog izvršitelja i predmetne osobe. Ako takav sporazum ne postoji, naknada se određuje u skladu s opće primjenjivom zakonskom odredbom. Sudski izvršitelji ovlašteni su tražiti isplatu odgovarajućeg predujma za troškove izvršenja.

Profesionalna odgovornost

Sudski izvršitelji odgovaraju za bilo kakvu štetu, ozljedu ili gubitak koje su u provedbi izvršenja prouzročili oni sami ili njihovi zaposlenici. Za pokriće tog rizika moraju imati osiguranje od odgovornosti.

Sudski izvršitelji i kandidati za sudske izvršitelje odgovorni su i za stegovne povrede koje uključuju kršenje zakonskih obveza ili nanošenje teške ili ponovljene štete ugledu struke.

Dodatne informacije možete pronaći na internetskoj stranici Komore sudskih izvršitelja.

Organizacije koje pružaju pravne usluge *pro bono* (besplatno)

Postoje brojne nevladine organizacije koje pružaju javnu pravnu pomoć u raznim područjima: na primjer Službe za zaštitu okoliša, Iuridicum remedium.

U određenim slučajevima Češka odvjetnička komora isto tako pruža besplatne pravne savjete.

Češka komora sudskih izvršitelja pruža besplatne pravne savjete o pitanjima izvršenja.

Posljednji put ažurirano: 10/01/2022

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Vrste pravnih struka - Danska

Ova stranica sadržava pregled pravnih struka u Danskoj.

Tužitelji

Organizacija

Danska služba tužiteljstva (*den danske anklagemyndighed*) u nadležnosti je Ministarstva pravosuđa. Dansku službu tužiteljstva čine ravnatelj javnog tužiteljstva (*rigsadvokaten*), javni tužitelji (*statsadvokaterne*) i policijski narednici (*politidirektørerne*).

Ravnatelj javnog tužiteljstva vodi kaznene postupke pred Vrhovnim sudom i ujedno sudjeluje u saslušanjima na **Posebnom optužnom i revizijskom sudu (*Den Særlige Klageret*)**.

Ravnatelj javnog tužiteljstva hijerarhijski je nadređen ostalim tužiteljima i nadzire njihov rad. Ravnatelj javnog tužiteljstva ujedno rješava žalbe protiv odluka koje su donijeli javni tužitelji na prvostupanjskoj razini.

Uloge i odgovornosti

Funkcije i organizacija službe tužiteljstva utvrđene su u poglavlju 10. **Zakona o pravosuđu (*retsplejeloven*)** (članci od 95. do 107.).

Služba tužiteljstva ima zadaću, u suradnji s policijom, vršiti progon kaznenih djela u skladu s propisima utvrđenima u Zakonu o pravosuđu. Prema članku 96. stavku 2. tog zakona služba tužiteljstva dužna je sve postupke pokrenuti brzinom potrebnom s obzirom na prirodu predmeta. Služba tužiteljstva pritom mora osigurati da se kazneno gone oni koji moraju kazneno odgovarati, ali i da se ne gone nevini („načelo objektivnosti”).

Šest regionalnih javnih tužitelja vode kaznene postupke, žalbe i suđenja pred porotom pri visokim sudovima i nadziru postupanje policijskih narednika u kaznenim predmetima. Regionalni javni tužitelji ujedno rješavaju žalbe protiv odluka policijskih narednika u vezi s kaznenim progonom. Naposljetku, javni tužitelji bave se predmetima o naknadi štete u vezi s kaznenim progonom i pritužbama protiv policije.
Javni tužitelj za teški gospodarski kriminal (*Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet*) vrši progon ozbiljnoga gospodarskog kriminala u cijeloj zemlji.
Javni tužitelj za posebna međunarodna kaznena pitanja (*Statsadvokaten for Særlige Internationale Straffesager*) vrši progon međunarodnih kaznenih djela počinjenih u inozemstvu, uključujući genocid, zločine protiv čovječnosti i ratne zločine.
Policijski narednici djeluju kao tužitelji pred okružnim sudovima (prvi stupanj) i stoga su, osim što vode policiju, odgovorni za istrage koje se provode na razini policijskog okruga i aktivnosti mjesne službe tužiteljstva.

Suci

Organizacija

Vijeće za imenovanja sudaca (*Dommerudnævnelsesrådet*) odgovorno je za podnošenje prijedloga za imenovanje sudaca **Ministarstvu pravosuđa**, s izuzetkom imenovanja predsjednika Vrhovnog suda. U praksi ministar pravosuđa uvijek postupa prema preporukama Vijeća.
Disciplinske postupke protiv sudaca i drugog pravosudnog osoblja danskih sudova vodi Posebni optužni i revizijski sud (*Den Særlige Klageret*).
Danska sudska uprava (*Domstolsstyrelsen*) ima opću odgovornost za osposobljavanje sudskog osoblja na sudovima.

Uloge i odgovornosti

Općenito, **profesionalni suci** u Danskoj ne specijaliziraju se za određeno područje. Suci mogu biti imenovani na stalnu ili privremenu (vršiteljsku) dužnost. Pomoćni suci (*retsassessorer*) i zamjenici sudaca (*dommerfuldmægtige*) obično rješavaju manje složene predmete (npr. one koje pokrenu sudski izvršitelji).
Uz nekoliko važnih iznimaka **suci porotnici (*lægdommere*)** sudjeluju u svim kaznenim postupcima koji se vode na sudovima prvog i drugog stupnja. U građanskim predmetima na prvostupanjskoj i drugostupanjskoj razini mogu se koristiti vještaci (*sagkyndige domsmænd*). Suci porotnici i vještaci imenuju se na mandat od četiri godine.

Pravne baze podataka

Za više informacija pogledajte:
internetske stranice Udruženja danskih sudaca (*Den Danske Dommerforening*)
početnu stranicu Udruženja zamjenika sudaca (*Dommerfuldmægtigforeningen*)
informacije o činovničkom sudskom osoblju (361 Kb) en

Organizacija pravne struke: odvjetnici (*advokater*)

Odvjetnici

Odvjetnici privatne prakse

Svi danski odvjetnici članovi su **Danske odvjetničke komore (*Advokatsamfundet*)**, koja je osnovana 1919.

Interni odvjetnici i odvjetnički vježbenici (*advokatfuldmægtige*)

Odvjetnici i odvjetnički vježbenici imaju svoju organizaciju, Udruženje odvjetnika i odvjetničkih vježbenika (*Foreningen af Advokater og Advokatfuldmægtige – FAAF*), koja je dio Danskog udruženja pravnika i ekonomista (*Danmark Jurist- og Økonomforbund – Djøf*). Djøf je najveća danska sindikalna organizacija i organizacija odvjetnika za studente i zaposlenike u područjima prava, uprave, upravljanja, istraživanja, obrazovanja, komunikacija, ekonomije i političkih znanosti. Sindikat ima otprilike 50 000 članova koji djeluju u tim djelatnostima. Od približno 1500 članova FAAF-a otprilike njih 900 odvjetnici su privatne prakse.

Korporativni odvjetnici

Korporativni odvjetnici organizirani su u okviru Danske odvjetničke komore, ali mogu biti i članovi Udruženja danskih korporativnih odvjetnika (*Danske Virksomhedsjurister – DVJ*). Trenutačno su otprilike dvije trećine članova DVJ-a odvjetnici s danskom dozvolom za rad. Općenito, DVJ zastupa profesionalne interese korporativnih odvjetnika, a cilj mu je i promicati prepoznavanje i razumijevanje rada korporativnih odvjetnika i njihove sve veće važnosti za poduzeća, javna tijela, nevladine organizacije i društvo u cjelini. DVJ je član **Europskog udruženja korporativnih odvjetnika** (ECLA).

Razlika između odvjetnika privatne prakse i korporativnih odvjetnika

U Danskoj **korporativni odvjetnici** s danskom dozvolom za rad podliježu potpuno istim pravilima kao i odvjetnici privatne prakse. U Zakonu o pravosuđu ne postoji razlika između tih dviju skupina i obje su organizirane u okviru Danske odvjetničke komore.
To u biti znači da korporativni odvjetnici imaju isti pravni status kao i drugi odvjetnici u pogledu kodeksa profesionalnog ponašanja (*advokatetiske regler*), profesionalne tajne, povjerljivosti između klijenta i odvjetnika itd. Međutim, kodeks profesionalnog ponašanja izmijenjen je kako bi obuhvaćao i korporativne odvjetnike, uzimajući u obzir specifične okolnosti u kojima oni rade.
Stoga načelo povjerljivosti između klijenta i odvjetnika, kako se primjenjuje na korporativne odvjetnike, proizlazi iz pravila koja vrijede i za odvjetnike privatne prakse. Sudovi još nisu preispitali je li standard za korporativne odvjetnike isti kao i za druge odvjetnike ili niži.
Jedina iznimka od pravila da korporativni odvjetnici imaju isti pravni status kao i drugi odvjetnici odnosi se na to koga korporativni odvjetnik može zastupati kao odvjetnik. Zakonska mogućnost djelovanja u svojstvu korporativnog odvjetnika smatra se implicitnim izuzećem od članka 124. Zakona o pravosuđu o vrsti poduzeća za koje odvjetnik može raditi.
Stoga, osim ako imaju i privatnu odvjetničku praksu, korporativni odvjetnici mogu koristiti titulu „odvjetnik” samo kad zastupaju društvo ili organizaciju čiji su zaposlenik. To znači da ako poslodavac zatraži od korporativnog odvjetnika da pravno savjetuje klijenta ili člana, korporativni odvjetnik ne može djelovati kao odvjetnik osim ako ima i privatnu odvjetničku praksu i pruža savjetovanje klijentu ili članu u okviru te prakse.
Ako korporativni odvjetnik nema i privatnu odvjetničku praksu, a pravno savjetuje klijenta ili člana koji je potrošač, i to u poslovne svrhe, na njega se primjenjuje Zakon o pravnom savjetovanju (*lov om juridisk rådgivning*), uz jednu iznimku: Zakon se ne primjenjuje na pravno savjetovanje koje pružaju sindikati i nevladine udruge. Ta je iznimka propisana jer se takvo savjetovanje ne pruža u poslovne svrhe i općenito se smatra uslugom koja nadilazi opću uslugu koju sindikat pruža svojim članovima u ostvarivanju svojih glavnih ciljeva.
Stoga je pravno savjetovanje koje potrošaču pruža zaposlenik sindikata koji ima dozvolu za rad uređeno isključivo općim propisima o deliktu ili kvazideliktu i samo neizravno uređeno kodeksom profesionalnog ponašanja. Prema kodeksu profesionalnog ponašanja (usp. s člankom 126. stavkom 4. Zakona o pravosuđu) odvjetnik se u trgovačkim ili financijskim stvarima ne smije (u neprofesionalnom svojstvu) ponašati na način koji nije primjeren odvjetniku.

Zakon o pravnom savjetovanju

Od srpnja 2006. pravno savjetovanje koje se pruža potrošačima u poslovne svrhe podliježe posebnom zakonu, koji se primjenjuje bez obzira na obrazovni profil osobe koja daje savjet. U Zakonu je izričito navedeno da se on ne primjenjuje na pravno savjetovanje koje pružaju neovisni odvjetnici. Ne primjenjuje se ni na pravno savjetovanje koje pružaju sindikati ili nevladine organizacije jer se takvo savjetovanje ne smatra savjetovanjem koje se pruža u poslovne svrhe (vidjeti prethodno). Nadalje, Zakon ne obuhvaća pravne savjete poduzetnika u financijskom sektoru obuhvaćenih Zakonom o financijskom poslovanju ako je ministar gospodarstva donio pravilnik o dobroj praksi u predmetnom području.

Međutim, kako je prethodno navedeno, to ne znači da pravno savjetovanje koje pruža osoba s dozvolom za rad nije uređeno zakonom. Ako korporativni odvjetnik s dozvolom za rad pravno savjetuje potrošača (tj. nekog tko nije njegov poslodavac), a nema i privatnu odvjetničku praksu, ta je usluga obuhvaćena Zakonom o pravnom savjetovanju ako se smatra da je savjetovanje pruženo u poslovne svrhe.

U nastavku su navedene glavne odredbe Zakona o pravnom savjetovanju:

pravni savjetnik mora se ponašati u skladu s dobrom praksom pravnog savjetnika, što znači da svoje dužnosti mora izvršavati temeljito, savjesno i u skladu s legitimnim zahtjevima u najboljem interesu klijenta, te pruža savjet dovoljno brzo,

sporazumi o pružanju pravnog savjetovanja moraju biti u pisanom obliku,

pravni savjetnik nije obvezan zaključiti osiguranje od građanskopravne odgovornosti, ali zaključeni ugovor mora sadržavati informacije o tim pitanjima,

pravni savjetnik mora obavijestiti klijenta o trošku pravnog savjetovanja,

pravni savjetnik ne smije primati sredstva iz zaklada,

pravni savjetnik ne smije preuzimati poslove u kojima ima osobni ili financijski interes,

pravni savjetnik mora poštovati pravila dobre prakse koje je donio ministar pravosuđa, a pravobranitelj za zaštitu potrošača nadzire poštuje li savjetnik mjerodavno zakonodavstvo i pravila dobre prakse.

Pravne baze podataka

Ove su informacije dostupne na internetskim stranicama Danske odvjetničke komore.

Internetske stranice sadržavaju informacije o odvjetničkoj struci u Danskoj i imenik odvjetnika.

Druge pravne struke

Organizacije koje pružaju pravnu pomoć

U cijeloj Danskoj **dostupne su institucije koje pružaju pravnu pomoć.** Svi koji žele dobiti pravnu pomoć mogu se obratiti Odjelu za građanske poslove (*Civilstyrelsen*), koji će ih uputiti na adresu najbliže institucije. Adresa:

Odjel za građanske poslove

Toldboden 2, 2. kat.

8800 Viborg.

Telefon: +45 33923334

E-adresa: civilstyrelsen@civilstyrelsen.dk

Posljednji put ažurirano: 15/05/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Vrste pravnih struka - Njemačka

Na ovoj se stranici nalaze informacije o pravnoj struci u Njemačkoj.

Javni tužitelj

Uloga i obveze

Javno tužiteljstvo (*Staatsanwaltschaft*) neovisno je tijelo unutar kaznenopravnog sustava i ravnopravno je sa sudovima. Nadležno je za vođenje prethodnog istražnog postupka, podizanje optužnica, iznošenje tužbe na raspravi i izvršenje osuđujućih presuda. Ako zakonskim odredbama nije drukčije određeno, javno tužiteljstvo nadležno je i za kazneni progon prekršaja.

Javno tužiteljstvo dužno je postupati uvijek kad postoji kazneno djelo koje se može kazneno goniti, pod uvjetom da postoje dostatni dokazi (načelo zakonitosti). To znači da prije odluke o tome treba li pokrenuti kazneni progon javno tužiteljstvo mora istražiti i provesti pravno ispitivanje svih činjenica za koje je saznalo. To je potrebno učiniti objektivno i nepristrano: javno tužiteljstvo mora istražiti činjenice koje terete osumnjičenika i koje mu idu u korist. Ako su ispunjeni zakonom propisani uvjeti, ono mora podići optužnicu. Kad se postupak odnosi na prekršaj, javno tužiteljstvo može odustati od kaznenog progona ako postoji nizak stupanj krivnje i ako nema javnog interesa za kazneni progon počinitelja. Pod određenim uvjetima utvrđenima zakonom potrebna je i suglasnost suda koji je nadležan za suđenje u predmetu. Isto tako, počinitelj prekršaja može imati obvezu da ispuni određene uvjete i slijedi određene upute kako bi se predmet zaključio.

Tijekom provođenja istraga u kaznenim postupcima javno tužiteljstvo može zatražiti pomoć od drugih osoba, kao što su policijski službenici, porezni istražitelji i carinski službenici. Te se osobe moraju pridržavati službenih uputa.

Prije pokretanja kaznenog postupka pred sudom protiv okrivljenika se mora podići optužnica. Uz nekoliko iznimaka koje se odnose na prekršaje, optužnicu uvijek mora podići javno tužiteljstvo. Javni tužitelj obično sudjeluje u suđenju kako bi zastupao tužiteljstvo.

Javno tužiteljstvo sudjeluje i u prvostupanjskom i u žalbenom postupku (žalbe koje se odnose na činjenična i pravna pitanja).

Na suđenju javni tužitelj mora pročitati optužnicu. Javni tužitelj ima pravo ispitati optuženika i sve svjedoke te podnijeti vlastite dokazne prijedloge. Na kraju suđenja javni tužitelj iznosi završnu riječ te ocjenjuje materijalne i pravne činjenice i često predlaže da sud optuženiku izrekne određenu kaznu ili da ga oslobodi.

Ako su javno tužiteljstvo, sud i optuženik suglasni, predmet se može okončati u ovoj fazi postupka. Na primjer, to se može učiniti ako se nakon suđenja smatra da je stupanj krivnje optuženika nizak.

Ako javno tužiteljstvo čvrsto smatra da sudsku odluku treba preispitati u vezi s činjeničnim ili pravnim pitanjima, može podnijeti žalbu. Može čak podnijeti žalbu u korist optuženika.

Organizacija

Javno tužiteljstvo ima urede na svakom pokrajinskom sudu (*Landgericht*) i višem pokrajinskom sudu (*Oberlandesgericht*) te na Saveznom vrhovnom sudu (*Bundesgerichtshof*). Javno tužiteljstvo ima hijerarhijsku strukturu.

Zbog saveznog sustava u Njemačkoj treba razlikovati nadležnost savezne vlade od nadležnosti saveznih pokrajina *(Länder)*.

Uredi javnih tužitelja u saveznim pokrajinama

Uredi javnih tužitelja u saveznim pokrajinama nadležni su za kazneni progon svih kaznenih djela osim kaznenih djela koje kazneno goni savezni glavni tužitelj na Saveznom vrhovnom sudu (*Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof*). Savezni glavni tužitelj na Saveznom vrhovnom sudu i uredi javnih tužitelja u saveznim pokrajinama različiti su i odvojeni te djeluju na vlastitim razinama. Između ureda saveznog javnog tužitelja i ureda javnih tužitelja u saveznim pokrajinama ne postoji hijerarhijska veza. Međutim, u iznimnim slučajevima savezni glavni tužitelj na Saveznom vrhovnom sudu može prenijeti predmete iz svoje nadležnosti na urede javnih tužitelja u saveznim pokrajinama ili preuzeti predmete koji su u nadležnosti javnih tužitelja.

Svaka od 16 saveznih pokrajina ima svoj ured javnog tužitelja. Organizacija ureda opisana je u nastavku.

Svaki pokrajinski sud (*Landgericht*) ima svoj ured javnog tužitelja, koji je isto tako nadležan za lokalne sudove (*Amtsgerichte*) u okviru sudske nadležnosti tog pokrajinskog suda.
Svi uredi javnih tužitelja na pokrajinskim sudovima podređeni su uredu glavnog tužitelja na odgovarajućem višem pokrajinskom sudu (*Oberlandsgericht*), koji pak odgovara ministarstvu pravosuđa savezne pokrajine u kojoj se nalazi njegovo sjedište.
Uredi glavnih tužitelja (*Generalstaatsanwaltschaften*) nadležni su za žalbe o pravnim pitanjima na višim pokrajinskim sudovima. Ako su takvi postupci u nadležnosti Saveznog vrhovnog suda, kazneni progon provodi savezni glavni tužitelj.
Više informacija o uredima javnih tužitelja možete pronaći u odjeljku Sudovi i uredi javnih tužitelja (*Gerichte und Staatsanwaltschaften*) na internetskim stranicama Saveznog ministarstva pravosuđa i zaštite potrošača. Brojni uredi javnih tužitelja imaju i vlastite internetske stranice, kojima se može pristupiti putem pravosudnih portala saveznih pokrajina.

Savezni glavni tužitelj na Saveznom vrhovnom sudu (*Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof*)

U Saveznoj Republici Njemačkoj pravosuđe je, u načelu, u nadležnosti saveznih pokrajina (prema člancima 30., 92. i 96. njemačkog Temeljnog zakona (*Grundgesetz*)). Ured saveznog glavnog tužitelja na Saveznom vrhovnom sudu jedini je ured javnog tužitelja savezne vlade. Naziva se i uredom saveznog javnog tužiteljstva (*Bundesanwaltschaft*). Osim saveznog glavnog tužitelja u uredu su zaposleni i drugi savezni javni tužitelji, viši javni tužitelji, javni tužitelji i drugi zaposlenici. Savezni glavni tužitelj na čelu je ureda saveznog javnog tužiteljstva na Saveznom vrhovnom sudu.
Savezni glavni tužitelj na Saveznom vrhovnom sudu djeluje kao savjetnik tužitelja u svim predmetima teških kaznenih djela protiv države koja znatno ugrožavaju unutarnju sigurnost Njemačke (posebno teroristička djela) ili vanjsku sigurnost (izdaja i špijunaža). Savezni glavni tužitelj na Saveznom vrhovnom sudu može preuzeti nadležnost za kazneni progon drugih kaznenih djela protiv države pod određenim uvjetima utvrđenima u članku 120. stavku 2. Zakona o organizaciji sudova (*Gerichtsverfassungsgesetz*, GVG). To je poznato kao „pravo na preuzimanje predmeta". Savezni glavni tužitelj isto je tako nadležan za kazneni progon kaznenih djela prema Zakonu o kaznenim djelima protiv međunarodnog prava (*Völkerstrafgesetzbuch*) i sudjeluje u žalbenim postupcima i postupcima pritužbi pred kaznenim odjelima Saveznog vrhovnog suda (*Bundesgerichtshof*).
Saveznog glavnog tužitelja predlaže savezni ministar pravosuđa i zaštite potrošača, a imenuje ga savezni predsjednik. Prijedlog za imenovanje mora odobriti *Bundesrat* (gornji dom njemačkog parlamenta). Rad saveznog glavnog tužitelja nadzire savezni ministar pravosuđa i zaštite potrošača. Međutim, taj ministar ne može nadzirati rad javnih tužitelja saveznih pokrajina niti im davati upute.

Suci

Organizacija

Glavni zakon koji uređuje sudačko zanimanje na nacionalnim i pokrajinskim sudovima je **Njemački zakon o sucima** (*Deutsches Richtergesetz*, DRiG). Dodatne odredbe nalaze se i u zakonodavstvu na razini savezne pokrajine.
Ministarstva pravosuđa saveznih pokrajina nadziru rad sudaca na razini savezne pokrajine. Rad sudaca na saveznim sudovima (osim sudaca Saveznog ustavnog suda (*Bundesverfassungsgericht*)) nadzire nadležno savezno ministarstvo.

Uloga i obveze

Profesionalni suci i suci porotnici (*Berufsrichter und Laienrichter*)

Profesionalni suci (*Berufsrichter*) obnašaju dužnost na nacionalnim ili pokrajinskim sudovima. Suci na razini savezne pokrajine obnašaju dužnost na lokalnom sudu (*Amtsgericht*), pokrajinskom sudu (*Landgericht*) ili višem pokrajinskom sudu (*Oberlandesgericht*). Većina sudaca obnaša dužnost na razini savezne pokrajine.
Savezni suci (*Bundesrichter*) mogu obnašati dužnost na Saveznom ustavnom sudu (*Bundesverfassungsgericht*), Saveznom vrhovnom sudu (*Bundesgerichtshof*), Saveznom radnom sudu (*Bundesarbeitsgericht*), Saveznom financijskom sudu (*Bundesfinanzhof*), Saveznom socijalnom sudu (*Bundessozialgericht*), Saveznom upravnom sudu (*Bundesverwaltungsgericht*) ili Saveznom patentnom sudu (*Bundespatentgericht*).
U kaznenim postupcima osim profesionalnih sudaca sudjeluju i suci porotnici (*Laienrichter*). Nadležna tijela pozivaju suce porotnike na obnašanje dužnosti za koju ne primaju plaću. Teoretski, osoba može biti imenovana za suca porotnika i bez njezine suglasnosti te može odbiti obnašanje dužnosti samo u iznimnim okolnostima. Suci porotnici sudjeluju na raspravama na lokalnim sudovima i na raspravama u kaznenim te maloljetničkim predmetima na pokrajinskim sudovima.
U pravilu, suci porotnici imaju jednako pravo glasa kao i profesionalni suci, tj. odlučuju s profesionalnim sucima je li optuženik kriv i koju kaznenu sankciju primijeniti.
U skladu s člankom 36. **Zakona o organizaciji sudova** (GVG) suci porotnici biraju se svakih pet godina. Samo njemački državljani mogu obnašati dužnost suca porotnika (**članak 31. GVG-a**), a isključene su osobe (**članak 33. GVG-a**):
mlađe od 25 ili starije od 70 godina i osobe koje bi na dan preuzimanja dužnosti bile starije od 70 godina
koje nemaju prebivalište na predmetnom području
koje nisu sposobne obnašati dužnost iz zdravstvenih razloga
koje nisu sposobne obnašati dužnost zbog nedovoljnog poznavanja njemačkog jezika
koje su financijski nesolventne.
Osobe koje ne mogu obnašati dužnost kao suci porotnici su:
osobe za koje je sudskom odlukom utvrđeno da nisu sposobne za obnašanje javne dužnosti ili koje su osuđene na kaznu zatvora dulju od šest mjeseci zbog kaznenog djela počinjenog s namjerom; ili
osobe koje su pod istragom zbog kaznenog djela koje bi moglo imati za posljedicu nesposobnost obnašanja javne dužnosti (**članak 32. GVG-a**).
Suci porotnici imaju pravo na naknadu za izgubljenu zaradu, iznos koji je utvrđen Zakonom o sudskim pristojbama i naknadama (*Justizvergütungs- und -entschädigungsgesetz*) (**članak 55. GVG-a**). Savezne pokrajine osiguravaju brošure s objašnjenjima kako bi se suci porotnici informirali o svojim dužnostima. Navedene brošure dostupne su i na internetu. Savezne pokrajine omogućuju i usavršavanje za suce porotnike.

Sudski službenici

Sudski službenici (*Rechtspfleger*) su državni službenici njemačke sudbene vlasti. Njihova je uloga, kao „drugog stupa treće grane vlasti", uglavnom ograničena na izvanparnične postupke (uključujući ostavinski postupak, postupak skrbništva, različite postupke koji se odnose na djecu i posvojenje, zemljišne knjige, trgovinu, zadruge i partnerstva, postupke registracije udruga, bračne stečevine, brodova i tako dalje). Njihove su odgovornosti proširene na brojne druge sudske aktivnosti, npr. u vezi s nalozima za naplatu duga, pravnom pomoći, nalozima o izvršenju, prisilnom prodajom i prinudnom upravom, nesolventnosti, utvrđivanjem troškova, izvršenjem osuđujućih presuda i postupcima pred Saveznim patentnim sudom te u međunarodnom pravnom poretku. Trenutačno je na lokalnim sudovima više sudskih službenika nego sudaca. Zadaće i odgovornosti sudskih službenika utvrđeni su Zakonom o sudskim službenicima (*Rechtpflegergesetz*, RPflG). U izvršavanju svojih dužnosti i donošenju odluka sudski su službenici, poput sudaca, nepristrani i neovisni te su vezani samo zakonom i propisima. Načelno se protiv njihovih odluka mogu podnijeti žalbe u skladu s općim postupovnim propisima koji su na snazi.

Baze podataka

Internetske stranice posvećene sudskim zanimanjima koje su dostupne široj javnosti su:

internetske stranice Saveznog ministarstva pravosuđa i zaštite potrošača
internetske stranice ministarstava pravosuđa saveznih pokrajina (npr. Hamburg, Berlin i Bavarska)
pojedini sudovi koji pružaju informacije na internetu
zajednički Portal pravosudnih tijela savezne vlade i saveznih pokrajina.
Informacije su isto tako dostupne na internetskoj stranici Njemačkoga udruženja sudaca (*Deutscher Richterbund*) i Saveza njemačkih sudskih službenika (*Bund Deutscher Rechtspfleger*).

Odvjetnik

U Njemačkoj postoji približno 166 000 odvjetnika. Odvjetnici moraju završiti istu pravnu obuku kao i suci te su ovlašteni savjetovati i zastupati svoje stranke u svim pravnim pitanjima. Svoju djelatnost mogu obavljati unutar i izvan sudnice: u njemačkom pravu ne postoji posebna kategorija odvjetnika koji zastupaju stranke na sudu. U načelu, odvjetnici imaju pravo zastupati svoje stranke na bilo kojem sudu u Njemačkoj. Jedina je iznimka kad žele zastupati svoje stranke u građanskom postupku pred Saveznim vrhovnim sudom, koji ima posebne uvjete za pristup. Isto tako, postoji iznimka za interne odvjetnike (*Syndikusanwälte*) koji su zaposleni kod poslodavca koji nije odvjetnik da ga savjetuju i zastupaju u pravnim poslovima. Internim odvjetnicima nije dopušteno zastupati svojeg poslodavca pred pojedinim sudovima.
Odvjetnici podliježu zakonskim odredbama Saveznog zakona o odvjetnicima (*Bundesrechtsanwaltsordnung*, BRAO). Odvjetnička je struka samoregulirana i dodatnim profesionalnim pravilima, konkretnije Kodeksom profesionalnog ponašanja odvjetnika (*Berufsordnung der Rechtsanwälte*, BORA) i Kodeksom ponašanja za specijalizirane odvjetnike (*Fachanwaltsordnung*, FAO). Naknada odvjetnicima utvrđena je Zakonom o odvjetničkim naknadama (*Rechtsanwaltsvergütungsgesetz*, RVG).
Odvjetnici mogu pripadati jednoj od 27 pokrajinskih odvjetničkih komora (*Rechtsanwaltskammern*) ili odvjetničkoj komori Saveznog vrhovnog suda. Odvjetničke komore nadležne su za prijem u odvjetničku struku. Među ostalim, nadležne su i za praćenje poštuju li odvjetnici svoje profesionalne obveze.

Baze podataka

Sveobuhvatne informacije o **odvjetničkoj struci** dostupne su na internetskim stranicama Savezne odvjetničke komore (*Bundesrechtsanwaltskammer*, BRAK). Njemačko udruženje odvjetnika (*Deutscher Anwaltverein*, DAV), koje je najveće neovisno udruženje njemačkih odvjetnika, također pruža informacije o odvjetničkoj struci (dostupne i na engleskom i francuskom jeziku).
Sljedeće internetske stranice pružaju pomoć u pronalasku odvjetnika: Njemački službeni imenik odvjetnika (*Bundesweites Amtliches Anwaltsverzeichnis*), u kojem su navedeni svi odvjetnici (sadržaj je na njemačkom i engleskom jeziku) i Savezna služba za informacije o odvjetnicima (*Deutsche Anwaltauskunft*).

Patentni zastupnik

U Njemačkoj postoji približno 3 500 patentnih zastupnika. Patentni zastupnici općenito trebaju završiti sveučilišni studij iz prirodoslovnog ili tehničkog područja, a nakon toga slijedi dodatna pravna obuka. Njihovo područje djelovanja ograničeno je na savjetovanje i zastupanje stranaka u području prava industrijskog vlasništva (posebno u pogledu patenata, korisnih modela, žigova i dizajna), s posebnim naglaskom na postupcima prijave i praćenja. Patentni zastupnici ovlašteni su zastupati svoje stranke pred Njemačkim uredom za patente i žigove, Saveznim patentnim sudom i, u određenim okolnostima, Saveznim vrhovnim sudom. Međutim, pred pokrajinskim i višim pokrajinskim sudovima mogu davati samo mišljenja o predmetima svojih stranaka i ne mogu sami poduzimati radnje.
Patentni zastupnici podliježu zakonskim odredbama Zakona o patentnim zastupnicima (*Patentanwaltsordnung*, PAO) i članovi su Komore patentnih zastupnika (*Patentanwaltskammer*).

Baze podataka

Internetske stranice Komore patentnih zastupnika sadržavaju informacije o struci. Na navedenim internetskim stranicama možete pronaći i Njemački službeni imenik patentnih zastupnika (*Bundesweites Amtliches Patentanwaltsverzeichnis*).

Javni bilježnik

Trenutačno u Njemačkoj postoji gotovo 7 000 javnih bilježnika. U načelu, javni bilježnici moraju imati završenu istu pravnu obuku kao i suci. Javni bilježnici pružaju neovisne, nepristrane i objektivne savjete i podršku za sklapanje važnih pravnih poslova i rješavanje pravnih pitanja tako da se izbjegnu sudski postupci. Njihova je najvažnija zadaća ovjera pravnih poslova.
Zbog njemačke savezne strukture postoje različite vrste javnih bilježnika. U većini saveznih pokrajina javni bilježnici obavljaju svoje dužnosti kao svoje glavno profesionalno zanimanje („javni bilježnici s jednim zanimanjem", *Nurnotariat*). Međutim, u nekim saveznim pokrajinama javni bilježnici obavljaju javnobilježničke dužnosti, a istodobno rade kao odvjetnici („odvjetnici-javni bilježnici", *Anwaltsnotariat*). Sve javne bilježnike imenuje i nadzire njihovo odgovarajuće pokrajinsko pravosudno tijelo (*Landesjustizverwaltung*).
Odredbe koje uređuju javnobilježničku struku mogu se pronaći u Saveznom zakonu o javnom bilježništvu (*Bundesnotarordnung*, BNotO). Naknada javnim bilježnicima utvrđena je Pravilnikom o naknadama (*Kostenordnung*, KostO).
Javni bilježnici pripadaju odgovarajućoj pokrajinskoj javnobilježničkoj komori.

Baze podataka

Sveobuhvatne informacije o raznim temama u vezi s javnobilježničkom strukom možete pronaći na internetskim stranicama Savezne komore javnih bilježnika (*Bundesnotarkammer*). Imenik javnih bilježnika (*Verzeichnis der Notare*) na navedenim internetskim stranicama isto tako pruža pomoć pri pronalaženju javnog bilježnika. Sadržaj je dostupan na njemačkom, engleskom, francuskom i španjolskom jeziku.

Druge pravne struke

Pravna zanimanja utvrđena u Zakonu o pravnim uslugama (*Rechtsdienstleistungsgesetz*, RDG)

Zakon o pravnim uslugama omogućava subjektima za naplatu potraživanja, mirovinskim savjetnicima i pružateljima pravnih usluga specijaliziranima za strano pravo pružanje izvansudskih pravnih usluga. U određenim slučajevima subjekti za naplatu potraživanja i mirovinski savjetnici mogu zastupati svoje stranke i na sudu. Da bi mogli zastupati stranke na sudu, moraju biti registrirani (odobrenje se dobiva podnošenjem zahtjeva sudu). Imena svih registriranih osoba navedena su u Registru pravnih usluga.
Ne postoji zakonska obveza da navedeni pružatelji pravnih usluga pripadaju komori ili određenom strukovnom udruženju. Neki subjekti za naplatu potraživanja i mirovinski savjetnici pripadaju strukovnim tijelima, od kojih su najveća Njemačka udruga agencija za naplatu potraživanja (*Bundesverband Deutscher Inkassounternehmen*), Njemačka udruga pravnih savjetnika / pružatelja pravnih usluga (*Bundesverband Deutscher Rechtsbeistände /Rechtsdienstleister*) i Njemačka udruga mirovinskih savjetnika (*Bundesverband der Rentenberater*).

Baze podataka

Putem njemačkog pravosudnog portala moguće je pregledati Registar pravnih usluga koji sadržava popis pružatelja pravnih usluga i popis sudova koji su ovlašteni za registraciju. Dodatne informacije dostupne su na internetskim stranicama sljedećih organizacija: Njemačka udruga agencija za naplatu potraživanja, Njemačka udruga pravnih savjetnika/pružatelja pravnih usluga i Njemačka udruga mirovinskih savjetnika.

Organizacije koje pružaju besplatne pravne usluge

U Njemačkoj brojne dobrotvorne organizacije pružaju besplatne pravne savjete (u skladu s **člancima 6. i 8. Zakona o pravnim uslugama** (*Rechtsdienstleistungsgesetz*)). Glavna udruženja koja pružaju takve savjete uključuju:

- Njemačku udrugu za dobrobit radnika (*Arbeiterwohlfahrt Bundesverband e.V.*)
- Caritas
- Diakonie
- Židovsku udrugu za socijalnu skrb (*Zentralwohlfahrtstelle der Juden in Deutschland*)
- Njemački Crveni križ (*Deutsches Rotes Kreuz*) i
- Paritetnu dobrotvornu udrugu (*Paritätischer Wohlfahrtsverband*).

Druge poveznice

- Pravosudni portal savezne vlade i saveznih pokrajina
- Informacije o sudovima i uredima javnih tužitelja, Saveznom ministarstvu pravosuđa i zaštite potrošača
- Savezno ministarstvo pravosuđa i zaštite potrošača
- Ministarstvo pravosuđa Hamburga
- Ministarstvo pravosuđa Berlina
- Ministarstvo pravosuđa Bavarske
- Njemačko udruženje sudaca
- Savezna odvjetnička komora
- Njemački službeni imenik odvjetnika
- Njemačko udruženje odvjetnika
- Savezna služba za informacije o odvjetnicima
- Komora patentnih zastupnika
- Imenik javnih bilježnika
- Savezna komora javnih bilježnika
- Registar pravnih usluga
- Njemačka udruga za dobrobit radnika
- Caritas
- Diakonie
- Židovska udruga za socijalnu skrb
- Njemački Crveni križ
- Paritetna dobrotvorna udruga

Posljednji put ažurirano: 10/01/2022

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Vrste pravnih struka - Estonija

Ova stranica sadržava pregled organizacije pravne struke u Estoniji.

Pravna struka – uvod

Pravni stručnjaci u Estoniji su:

tužitelji
suci
suci porotnici
pomoćnici sudaca i sudski službenici
odvjetnici
javni bilježnici
sudski izvršitelji i
stečajni upravitelji.

Tužitelji

Organizacija

Državno odvjetništvo je vladino tijelo u nadležnosti Ministarstva pravosuđa. Sastoji se od dvije razine: Ureda državnog odvjetnika i četiri ureda okružnih tužitelja.

Nadležnost Ureda državnog odvjetnika obuhvaća cijelu Estoniju, a nadležnost svakog ureda okružnog tužitelja odgovara onoj policijskih prefektura. Na čelu Državnog odvjetništva je državni odvjetnik, kojeg estonska vlada imenuje na mandat od pet godina na prijedlog ministra pravosuđa i nakon razmatranja mišljenja Odbora za pravna pitanja Estonskog parlamenta.

Svake godine na proljetnom zasjedanju Parlamenta državni odvjetnik predstavlja parlamentarnom Odboru za Ustav pregled izvršenih obveza u prethodnoj kalendarskoj godini, koje su mu zakonski dodijeljene.

Na čelu Ureda okružnog tužitelja je glavni tužitelj, kojeg ministar pravosuđa isto tako imenuje na mandat od pet godina na prijedlog državnog odvjetnika.

U Estoniji postoji ukupno osam vrsta tužitelja: državni odvjetnik, glavni državni tužitelji, državni tužitelji i pomoćnici tužitelja u Uredu državnog odvjetnika te glavni tužitelji, viši tužitelji, posebni tužitelji, okružni tužitelji i pomoćnici tužitelja u uredima okružnih tužitelja.

Vidjeti i Zakon o državnom odvjetništvu.

Uloga i dužnosti

U skladu sa Zakonom o državnom odvjetništvu Ured državnog odvjetnika:
sudjeluje u planiranju nadzora potrebnog za sprečavanje i otkrivanje kaznenih djela;
vodi predraspravne kaznene postupke te osigurava njihovu zakonitost i djelotvornost;
zastupa javno tužiteljstvo na sudu;
ispunjava ostale zadaće koje su zakonom propisane Uredu državnog odvjetnika.

Državno odvjetništvo neovisno izvršava svoje zadaće na temelju Zakona o državnom odvjetništvu.

Kao voditelj kaznenih postupaka, tužitelj vodi istražno tijelo u prikupljanju dokaza i odlučuje hoće li na temelju utvrđenih činjenica podnijeti tužbu protiv neke osobe.

Prema statutu državnog odvjetništva:
Ured državnog odvjetnika:
osigurava zakonitost i djelotvornost predraspravnih kaznenih postupaka i zastupa javno tužiteljstvo na sudovima svih stupnjeva u slučajevima nepropisnog ponašanja iz nehata, gospodarskog kriminala, prekršaja povezanih sa služenjem u obrambenim snagama, kaznenih djela protiv okoliša, prekršaja protiv sudovanja i kaznenih djela povezanih s organiziranim kriminalom, prekogranične prirode ili onih koja privlače velik interes javnosti, kao i kaznenih djela protiv čovječnosti i međunarodne sigurnosti, težih kaznenih djela protiv države, kaznenih djela koja su počinili tužitelji i drugih kaznenih djela koja je utvrdio glavni javni tužitelj;
analizira i nadzire aktivnosti uredâ okružnog tužitelja i savjetuje o tim aktivnostima te analizira i donosi općenite zaključke o sudskoj praksi i praksi državnog odvjetništva;
izvršava obveze koje proizlaze iz međunarodne suradnje, uključujući sudjelovanje u radu Eurojusta;
sudjeluje u izradi akata, pravilnika vlade Republike i upravnih rješenja te pravilnika i naloga ministra pravosuđa koji se odnose na aktivnosti državnog odvjetništva;
sudjeluje u izradi razvojnih planova u vezi s državnim odvjetništvom i njegovim funkcijama;
organizira aktivnosti državnog odvjetništva u odnosima s javnošću i informira javnost o radu državnog odvjetništva;
organizira rad u području ljudskih resursa i osposobljavanja u državnom odvjetništvu, bavi se pitanjima povezanima sa zdravljem i sigurnošću na radu dužnosnika i zaposlenika te vodi evidenciju o osoblju;
organizira administrativne zadaće povjerenstva za odabir tužitelja;
priprema nacrt proračuna državnog odvjetništva i osigurava namjensku uporabu sredstava;
organizira upravljanje državnom imovinom u posjedu državnog odvjetništva;
obnaša druge dužnosti koje su mu dodijeljene Zakonom, odlukom Riigikogua, odlukom predsjednika Republike, uredbom ili nalogom vlade Republike odnosno uredbom ili nalogom ministra pravosuđa.

Suci

Organizacija

Sudac mora biti estonski građanin koji je stekao državno priznatu diplomu magistra prava, jednakovrijednu kvalifikaciju u smislu članka 28. stavka 2.2 Zakona o obrazovanju Republike Estonije ili jednakovrijednu inozemnu kvalifikaciju, napredno vlada estonskim jezikom, izraženih je moralnih osobina i posjeduje sposobnosti i karakterne osobine potrebne za posao suca. Suci se na dužnost imenuju doživotno. Ministar pravosuđa nema pravo davati naredbe sucima niti ima stegovne ovlasti nad njima. Sudac može biti smijenjen samo na temelju sudske presude koja je stupila na snagu. Suci mogu služiti do 67. godine života, no ta se granica može produžiti.
Sljedeće osobe ne mogu biti izabrane za suca:
svatko tko je osuđen za kazneno djelo;
svatko tko je razriješen dužnosti suca, javnog bilježnika ili sudskog izvršitelja;
svatko tko je izbačen iz Estonske odvjetničke komore;
svatko tko je otpušten iz javne službe zbog stegovne povrede;
svatko tko je u stečaju;
svatko čije su profesionalne aktivnosti revizora prekinute, osim ako se to dogodilo na temelju zahtjeva revizora;
svatko kome je oduzeto pravo na rad kao patentnog zastupnika, osim ako je to učinjeno na temelju zahtjeva patentnog zastupnika;
svatko kome je na temelju članka 28. stavka 3. točke 3. Zakona o zaprisegnutim pismenim prevoditeljima oduzeto pravo na rad kao zaprisegnuti prevoditelj.
Za suca županijskog ili upravnog suda može se imenovati osoba koja je nakon stjecanja odgovarajuće kvalifikacije stekla najmanje pet godina radnog iskustva u području prava ili je radila kao sudski službenik najmanje tri godine te je položila sudački ispit ili je izuzeta od toga.
Svatko tko je iskusan i priznati odvjetnik i položio je sudački ispit može biti imenovan sucem okružnog suda. Svatko tko je radio kao sudac neposredno prije imenovanja ne mora polagati sudački ispit.
Iskusni i priznati branitelji mogu biti imenovani na dužnost suca Vrhovnog suda.
Suci se imenuju otvorenim natječajem.
Sudac smije biti zaposlen samo u uredu suca, osim u nastavnom ili istraživačkom svojstvu. Sudac mora obavijestiti predsjednika suda o svim zaposlenjima izvan ureda suca. Niti jedno zaposlenje izvan ureda suca ne smije ugrožavati učinkovitost sučevih službenih dužnosti ili sučevu nepristranost u sudovanju.
Sudac ne može biti član Riigikogua ili član općinskog ili gradskog vijeća, član političke stranke, osnivač, rukovodeći partner ili član upravnog odbora ili nadzornog odbora društva, direktor podružnice stranog društva, stečajni upravitelj, član stečajnog odbora, obvezni upravitelj nepokretne imovine ili arbitar kojeg je odabrala jedna od stranaka u sporu.
Sudac može biti smijenjen s dužnosti samo sudskom presudom. Kaznena prijava protiv suca prvostupanjskog ili drugostupanjskog suda može se podići tijekom njegova ili njezina mandata samo na prijedlog Vrhovnog suda *en banc* uz pristanak predsjednika Republike. Kaznena prijava protiv suca Vrhovnog suda može se podići tijekom njegova ili njezina mandata samo na prijedlog državnog odvjetnika uz pristanak većine u Estonskom parlamentu.
Zahtjevi koji se odnose na suce, njihova pripremna služba i njihove obveze utvrđeni su u Zakonu o sudovima.

Uloga i dužnosti

Sudačka profesija regulirana je zakonom. Etički kodeks donijeli su svi estonski suci u vijeću (*en banc*). Više informacija dostupno je na internetskim stranicama sudova Estonije i na internetskim stranicama Vrhovnog suda.
Sudac je dužan suditi u skladu s Ustavom i pravnim aktima, na temelju kojih sudac odlučuje o pravednom rješenju za stranke u sporu. Sudac razvija zakon tumačenjem pravnih akata i istraživanjem.
Sudac provodi svoje službene dužnosti nepristrano i bez vlastitog interesa te uzima u obzir interese službe čak i izvan djelokruga svojih profesionalnih aktivnosti. Sudac se uvijek mora ponašati besprijekorno dok obavlja profesionalne aktivnosti, ali i u slobodno vrijeme te se suzdržavati od radnji koje bi mogle naštetiti ugledu suda. Sudac ne smije otkrivati informacije za koje sazna na zatvorenom sudskom zasjedanju ili tijekom rasprava koje se održavaju prilikom postizanja nagodbe. Obveza povjerljivosti vrijedi u svakom trenutku, čak i nakon što sudac ode u mirovinu. Sudac mora nadzirati prvostupanjske suce s manje od tri godine iskustva, one koji su u pripremnoj službi kako bi postali pomoćnici suca i studente pripravnike. Sudac ne smije istodobno imati više od dvije osobe pod svojim nadzorom. Sudac mora redovito razvijati svoje stručno znanje i vještine te sudjelovati u osposobljavanju.

Socijalne pogodnosti sudaca

Suci prema zakonu ostvaruju razne socijalne pogodnosti, uključujući službenu plaću, dodatne naknade, sudačku mirovinu, dopust, službene halje i drugo.
Službene plaće sudaca utvrđene su u Zakonu o plaćama viših državnih službenika.
Osnove za utvrđivanje sudačke mirovine utvrđene su u Zakonu o sudovima.

Sudačka mirovina sastoji se od starosne mirovine, posebne starosne imovine, invalidske mirovine i obiteljske mirovine za sučeve članove obitelji. Sudačka mirovina ne isplaćuje se tijekom sučeva zaposlenja. Ako je umirovljeni sudac zaposlen negdje drugdje, prima cijelu sudačku mirovinu, bez obzira na zaradu. Sudačka mirovina ne isplaćuje se nikome tko je izbačen iz službe zbog stegovne povrede ili tko je optužen za namjerno počinjeno kazneno djelo. Sudačka mirovina oduzima se svakome tko je osuđen za prekršaj protiv sudovanja.
Sudac ima pravo na godišnji odmor. Godišnji odmor traje 35 kalendarskih dana, a dodatni odmor od najviše sedam kalendarskih dana dodjeljuje se za vrijeme provedeno u obnašanju dužnosti suca, u skladu s uvjetima utvrđenima u Zakonu o sudovima.

Suci porotnici

Suci porotnici sudjeluju u postupku sudovanja na pokrajinskim sudovima samo u kaznenim predmetima koji uključuju kazneno djelo s predumišljajem. Kada sudi, sudac porotnik ima isti status, prava i obveze kao i sudac. Sudac porotnik može biti imenovan na najviše četiri godine i mora biti estonski državljanin s aktivnom pravnom sposobnošću, u dobi od 25 do 70 godina, s domicilom u Estoniji, mora napredno vladati estonskim jezikom na razini C1 kako je utvrđeno u Zakonu o jeziku ili na jednakovrijednoj razini i biti izraženih moralnih osobina da bi mogao izvršavati dužnost suca porotnika. Sudac porotnik ne smije biti imenovan na više od dva uzastopna mandata.
Sljedeće se osobe ne smiju imenovati sucem porotnikom: svatko tko je osuđen za kazneno djelo, tko je u stečaju, tko je neprikladan zbog zdravstvenog stanja, tko prebiva (prema adresi unesenoj u registar stanovništva) na području lokalne vlasti koja je tu osobu istaknula kao kandidata za suca porotnika kraće od godine dana, tko radi za sudove, državno odvjetništvo ili Službu za unutarnju sigurnost, tko je pripadnik obrambenih snaga, tko je odvjetnik, javni bilježnik ili sudski izvršitelj, tko je član vlade Estonije odnosno općinske ili gradske vlasti, tko obnaša dužnost predsjednika Republike ili je član Riigikogua. Svatko tko je optužen za kazneno djelo ne smije biti imenovan sucem porotnikom tijekom kaznenog postupka.
Sudac porotnik u osnovi je pri sudovanju dužan predstavljati stav obične osobe koja pravne postupke promatra više s ljudskog nego s pravnog gledišta. Vijeća lokalne vlasti odgovorna su za odabir kandidata za suce porotnike.

Pomoćnici sudaca i sudski službenici

Pomoćnik suca sudski je službenik koji provodi dužnosti propisane zakonom. Pomoćnik suca je neovisan, ali mora poštovati upute suca u mjeri u kojoj je to propisano zakonom. Pomoćnik suca odgovoran je za unose u registre (npr. zemljišne knjige, trgovački registar) i izdavanje propisa o vođenju registara, uključujući naloge kojima se izriče kazna. Pomoćnik suca može provesti ubrzani postupak za platne naloge. Ograničenja obnašanja sudačke dužnosti primjenjuju se i na pomoćnike sudaca.
Pomoćnikom suca može biti imenovan svatko tko je stekao nacionalno priznatu diplomu magistra prava, jednakovrijednu kvalifikaciju u smislu članka 28. stavka 2.2 Zakona o obrazovanju Republike Estonije ili jednakovrijednu stranu kvalifikaciju, napredno vlada estonskim jezikom na razini C1, kako je utvrđeno Zakonom o jeziku, ili jednakovrijednoj razini, izraženih je moralnih osobina te je završio pripremnu službu za pomoćnika suca, osim ako je povjerenstvo za odabir tu osobu izuzelo iz pripremne službe. Svatko tko je položio je sudački ispit isto tako može biti imenovan pomoćnikom suca.
Sljedeće se osobe ne smiju imenovati pomoćnikom suca: svatko tko je osuđen za kazneno djelo; svatko tko je razriješen dužnosti suca, javnog bilježnika ili sudskog izvršitelja; svatko tko je izbačen iz Estonske odvjetničke komore; svatko tko je otpušten iz javne službe zbog stegovne povrede; svatko tko je u stečaju; svatko čije su profesionalne aktivnosti revizora prekinute, osim ako se to dogodilo na temelju zahtjeva revizora; svatko kome je oduzeto pravo na rad kao patentnog zastupnika, osim ako je to učinjeno na temelju zahtjeva patentnog zastupnika, svatko kome je na temelju članka 28. stavka 3. točke 3. Zakona o zaprisegnutim pismenim prevoditeljima oduzeto pravo na rad kao zaprisegnuti pismeni prevoditelj, svatko tko je razriješen dužnosti suca zbog svoje neprikladnosti za tu dužnost – tri godine nakon imenovanja na dužnost.
Pomoćnici sudaca imenuju se otvorenim natječajem.
Uvjeti za pomoćnike sudaca utvrđeni su Zakonom o sudovima.
Sudski službenik djelatnik je suda koji sudjeluje (neovisno ili pod nadzorom suca) u pripremi i rješavanju predmeta u mjeri u kojoj je to propisano Zakonom o sudskom postupku. Sudski službenik ima ovlast izvršavati iste dužnosti i donositi iste odluke kao pomoćnik suca ili druga službena osoba na sudu u skladu sa Zakonom o sudskom postupku. Sudski službenik neovisan je u izvršavanju svojih dužnosti, ali mora poštovati upute suca u mjeri u kojoj je to propisano zakonom.
Zahtjevi koje moraju ispunjavati sudski službenici jednaki su onima koje moraju ispunjavati pomoćnici sudaca. Upražnjeno mjesto sudskog službenika popunjava se javnim natječajem.
Sljedeće se osobe ne mogu imenovati sudskim službenikom: svatko tko je kažnjen za namjerno počinjeno kazneno djelo; svatko tko je kažnjen za namjerno počinjeni prekršaj protiv države, neovisno o tome jesu li pojedinosti osude izbrisane; svatko čije je pravo na rad u zanimanju sudskog službenika opozvano na temelju sudske presude s pravnom snagom; svatko tko je najbliži rođak ili partner osobe koja izravno nadgleda sudskog službenika.
Osim sudskih službenika (521 Kb) en i pomoćnika sudaca (373 Kb) en, drugi sudski službenici uključuju predsjednike suda (367 Kb) en i tajnike (364 Kb) en.

Branitelji

Branitelji obuhvaćaju odvjetnike i njihove pomoćnike.
Branitelji su članovi Estonske odvjetničke komore te su regulirani Zakonom o odvjetničkoj komori. Svatko tko zadovoljava uvjete navedene u Zakonu o odvjetničkoj komori i tko je položio pravosudni ispit može biti član Estonske odvjetničke komore.
Estonska odvjetnička komora je samoupravno strukovno udruženje osnovano s ciljem pružanja pravnih usluga u privatnom i javnom interesu te zaštite profesionalnih prava branitelja. Estonska odvjetnička komora nadzire profesionalne aktivnosti svojih članova i njihovu usklađenost sa zahtjevima profesionalne etike. Isto tako, Estonska odvjetnička komora organizira stručno osposobljavanje uz rad za branitelje i pruža državnu pravnu pomoć.
Odvjetnička komora putem svojih članova osigurava pružanje državne pravne pomoći.
Estonska odvjetnička komora djeluje preko svojih tijela. Ona obuhvaćaju opću skupštinu, odbor, predsjednika/predsjednicu, revizijski odbor, sud časti i odbor za procjenu stručne podobnosti.
Odvjetnici imaju ovlasti za:
zastupanje i obranu klijenata na sudu i u predraspravnim i ostalim postupcima u Estoniji i u inozemstvu;
prikupljanje dokaza;
slobodan odabir zakonskih sredstava i mjera i korištenje njima pri pružanju pravnih usluga;
dobivanje informacija od tijela državne i lokalne vlasti, potrebnih za pružanje pravnih usluga, ovlasti za pristup dokumentima i njihovih preslika i izvadaka, osim ako braniteljima zakon brani dobivanje tih informacija i dokumentacije;
obradu osobnih podataka osoba koje nisu njihovi klijenti, a koji su dobiveni u skladu s ugovorom ili pravnim aktom, uključujući posebne kategorije osobnih podataka, bez pristanka tih osoba ako je to potrebno za pružanje pravnih usluga;
provjeru potpisa i preslika dokumenata koji se podnose sudu i drugim službenim tijelima kao dio pravnih usluga koje se pružaju klijentu;
pružanje usluga osobe za kontakt;
djelovanje u svojstvu izmiritelja u postupku utvrđenom u Zakonu o mirenju;

djelovanje u svojstvu stečajnog upravitelja ako su članovi Komore.
Pomoćnici odvjetnika imaju ovlasti odvjetnika u mjeri u kojoj to propisuje zakon.
Pomoćnici odvjetnika nisu ovlašteni da djeluju kao izmiritelji u postupku utvrđenom u Zakonu o mirenju. Nemaju ovlasti za zastupanje ili obranu stranaka na Vrhovnom sudu, osim ako je drukčije propisano zakonom. Pomoćnici odvjetnika nemaju ovlasti da djeluju kao stečajni upravitelji.
Pomoćnik odvjetnika može pružati pravne usluge samo pod nadzorom svojeg nadređenog, koji je odvjetnik.
Pri pružanju pravnih usluga, branitelj djeluje neovisno i u skladu sa zakonom, pravnim aktima i odlukama koje donose tijela Estonske odvjetničke komore, zahtjevima profesionalne etike branitelja, dobrom praksom i svojom savješću.
Informacije koje se otkrivaju branitelju povjerljive su. Branitelja ili zaposlenika Estonske odvjetničke komore ili odvjetničkog ureda koji se saslušava kao svjedok ne smije se ispitivati ili se od njega ne smije tražiti objašnjenje o pitanjima za koja sazna prilikom pružanja pravnih usluga.
Podatkovni mediji povezani s braniteljevim pružanjem pravnih usluga nepovredivi su.
Braniteljevo izvršenje profesionalnih obveza ne smije dovesti do toga da ga se identificira s klijentom ili sudskim predmetom klijenta.
Branitelj se ne smije zadržavati u pritvoru, pretraživati ili privoditi iz razloga povezanih s njegovim profesionalnim aktivnostima, osim na temelju odluke pokrajinskog suda. Odvjetnički ured u kojem branitelj pruža pravne usluge ne smije se pretraživati zbog razloga povezanih s profesionalnim aktivnostima branitelja.
Popis branitelja i odvjetničkih ureda te druge korisne informacije možete pronaći na internetskim stranicama Estonske odvjetničke komore. Međutim, funkcija „Pronađi odvjetnika" omogućuje pronalaženje odvjetnika diljem Europske unije.

Pravne baze podataka

Ne postoje baze podataka osim prethodno navedenih.

Pravni savjetnici

Profesionalne aktivnosti pravnih savjetnika u Estoniji nisu zakonski regulirane.

Javni bilježnici

Organizacija

Svi javni bilježnici u Estoniji imaju iste ovlasti. Javnobilježnička profesija regulirana je Zakonom o javnom bilježništvu. Ministarstvo pravosuđa i Javnobilježnička komora odgovorni su za reguliranje i upravljanje profesionalnim aktivnostima javnih bilježnika. Javnobilježnička komora pravno je tijelo regulirano javnim pravom, a svi javni bilježnici imenovani na dužnost njezini su članovi. Zadaće su joj među ostalim da nadzire obavljaju li javni bilježnici svoje profesionalne aktivnosti ispravno i savjesno, kao i usklađivanje profesionalnih aktivnosti javnih bilježnika, organizacija osposobljavanja za javne bilježnike, organizacija službe za kandidate, administracija i razvoj elektroničkog informacijskog sustava za javne bilježnike, pružanje pomoći ministru pravosuđa u nadzornim aktivnostima itd. Internetske stranice Javnobilježničke komore pružaju informacije o javnim bilježnicima i njihovim dužnostima.

Uloga i dužnosti

Javni bilježnik obnaša dužnost prema javnom zakonu. Država ga je ovlastila da na nečiji zahtjev potvrđuje činjenice i događaje koji imaju pravno značenje te da obavlja druge javnobilježničke radnje kako bi se osigurala pravna sigurnost.
Javni bilježnici u svojim aktivnostima moraju biti nepristrani, vjerodostojni i neovisni. Obvezni su procijeniti stvarne namjere stranaka u transakciji i okolnosti potrebne za ispravnu transakciju koju treba izvršiti, te strankama objasniti različite načine izvršenja transakcije i posljedice transakcije.
Javni bilježnici na zahtjev provode sljedeće javnobilježničke radnje:
daju javnobilježničke ovjere (razni ugovori, punomoći, oporuke) te javnobilježničke potvrde (preslike, potpisi, ispisi itd.);
rješavaju pitanja nasljeđivanja;
izdaju potvrde o pripremi javnobilježničkih isprava koje treba izvršiti u Estoniji na temelju članka 60. ili Priloga II. Uredbi (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL L 351, 20.12.2012., str. 1.);
izdaju potvrde o pravnoj snazi javnobilježničkih isprava u Estoniji na temelju članka 59. stavka 1. i Priloga II. Uredbi (EU) br. 650/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršavanju odluka i prihvaćanju i izvršavanju javnih isprava u nasljednim stvarima i o uspostavi Europske potvrde o nasljeđivanju (SL L 201, 27.7.2012., str. 107.) i izdaju potvrde o pripremi javnobilježničkih isprava koje se izvršavaju u Estoniji, na temelju članka 60. stavka 2. i Priloga II.;
izdaju izvatke o pripremi javnobilježničkih isprava koje treba izvršiti u Estoniji na temelju članka 48. stavka 3. i priloga III. i IV. Uredbi Vijeća (EZ) br. 4/2009 o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršenju sudskih odluka te suradnji u stvarima koje se odnose na obvezu uzdržavanja (SL L 7, 10.1.2009., str. 1.);
proglašavaju punomoći nevaljanima u skladu sa Zakonom o javnom bilježništvu;
proglašavaju izvršivima ugovore sklopljene putem branitelja koji djeluju u svojstvu izmiritelja ili putem drugog javnog bilježnika;
izdaju potvrde (apostile);
na zahtjev pravnih osoba, podnose svoje godišnje financijske izvještaje sudu koji vodi registar;
potvrđuju brakove i razvode te pripremaju upise činjenica sklapanja braka i razvoda u matičnu knjigu vjenčanih;
prihvaćaju novčane pologe, pologe vrijednosnih papira i dokumenata;
omogućavaju pristup podacima upisanima u zemljišne knjige ili registarsku službu ili dokumentu koji se vodi u registru;
podnose obavijesti i zahtjeve gospodarskim upravnim tijelima na zahtjev poduzeća, primaju dokumente ili druge podatke od gospodarskih upravnih tijela i dostavljaju poduzeću upravni akt;
unose podatke u registar na zahtjev poduzeća;
na zahtjev pravne osobe ili povjerenika dostavljaju informacije o stvarnom vlasniku.
Klijent mora za te transakcije javnom bilježniku platiti pristojbu propisanu zakonom.
Javni bilježnici mogu nuditi sljedeće službene usluge:
pravno savjetovanje izvan postupka potvrđivanja;
savjetovanje o poreznom zakonu i inozemnim zakonima, neovisno o tome je li to dio postupka potvrđivanja;
mirenje u skladu sa Zakonom o mirenju;
usluge arbitra na temelju Zakonika o parničnom postupku;
provođenje dražbi, glasovanja, lutrija i izvlačenja ždrijeba te provjera rezultata;
vođenje postupka davanja prisege i potvrđivanje vjerodostojnosti ovjerenih potvrda;
prosljeđivanje predstavki i obavijesti koje se ne odnose na službene dužnosti te izdavanje potvrda o prosljeđivanju ili nemogućnosti prosljeđivanja takvih predstavki i/ili obavijesti;
pružanje usluga osobe za kontakt;

prihvaćanje novčanih pologa – osim gotovine – obveznica, dokumenata i drugih predmeta ako to nije javnobilježnički akt ili službena dužnost koja proizlazi iz javnobilježničkog akta;
odgovaraju na zahtjev za objašnjenje koji je podnio poduzetnik.
Informacije o službenim uslugama koje pružaju javni bilježnici mogu se pronaći na internetskim stranicama Javnobilježničke komore. Pristojbe za javnobilježničke usluge dogovaraju su između klijenta i javnog bilježnika prije pružanja usluge.

Ostale pravne struke

Sudski izvršitelji

U Estoniji, to je slobodna pravna struka: sudski izvršitelji djeluju u vlastito ime i odgovorni su za vlastito postupanje. Sudski izvršitelj mora biti nepristran i odgovoran pri obavljanju svojih dužnosti. Službene aktivnosti sudskih izvršitelja uređene su Zakonom o sudskim izvršiteljima.
Zajednička strukovna organizacija za sudske izvršitelje i stečajne upravitelje, Komora sudskih izvršitelja i stečajnih upravitelja (dalje u tekstu Komora), djeluje od siječnja 2010. Službene aktivnosti sudskih izvršitelja, njihov nadzor, stegovna odgovornost i aktivnosti strukovnog udruženja uređene su Zakonom o sudskim izvršiteljima. Uloga Komore razviti je i promicati slobodne pravne struke, uključujući razvoj i praćenje usklađenosti s dobrom službenom i profesionalnom praksom, izraditi preporuke za usklađivanje profesionalnih aktivnosti, organizirati osposobljavanje, razviti informacijske sustave itd. Komora ima i sud časti. Dodatne informacije o aktivnostima Komore dostupne su na njezinim internetskim stranicama.
Profesionalne dužnosti sudskih izvršitelja su sljedeće:
provođenje postupaka izvršenja u skladu sa Zakonom o postupku izvršenja;
dostavljanje dokumenata u skladu s postupovnim kodeksom;
popisivanje imovine i upravljanje imovinom u skladu sa Zakonom o nasljeđivanju;
provođenje dražbe, u slučajevima propisanima zakonom i u skladu sa zakonom propisanim postupkom, na zahtjev suda ili upravnog tijela izvan ovršnog postupka;
posredovanje u pogledu naknade za uzdržavanje primljene iz inozemstva, na temelju Zakona o obiteljskim davanjima;
sastavljanje profila izvršenja dužnikâ.
Naknada sudskog izvršitelja za obavljanje tih službenih dužnosti utvrđena je Zakonom o sudskim izvršiteljima.
Na zahtjev osobe, sudski izvršitelj može pružati sljedeće profesionalne usluge:
provoditi dražbe pokretnina i nekretnina;
vršiti dostavu dokumenata;
davati pravne savjete i sastavljati pravne dokumente ako njegovo obrazovanje odgovara odredbama članka 47. stavka 1. točke 1. Zakona o sudovima;
pružati usluge utvrđivanja pravne činjenice izvan sudskog postupka;
djelovati kao izmiritelj u skladu sa Zakonom o mirenju;
djelovati kao arbitar na temelju Zakona o parničnom postupku.
Sudski izvršitelji imaju pravo odbiti pružanje profesionalne usluge.
Uvjeti pružanja profesionalnih usluga i postupak za naknadu dogovaraju se u pisanom obliku s podnositeljem zahtjeva za uslugu prije pružanja usluge.
Dogovoreni uvjeti i naknada moraju biti u skladu s dobrom profesionalnom praksom.
Pri pružanju profesionalnih usluga, sudski izvršitelji ne mogu ostvarivati prava koja su im zakonom dodijeljena za obavljanje njihovih profesionalnih dužnosti ili dužnosti koje proizlaze iz njihova mandata.
Informacije o uslugama koje pružaju sudski izvršitelji dostupne su na internetskim stranicama Komore.
Državni nadzor službenih dužnosti sudskih izvršitelja provode Ministarstvo pravosuđa i Komora.
Sudski izvršitelji odgovorni su za štetu uzrokovanu pogreškom tijekom izvršavanja svojih profesionalnih aktivnosti, među ostalim ako je štetu uzrokovao zaposlenik njihova ureda. Ako zahtjevi za naknadu štete prouzročene profesionalnim djelovanjem sudskog izvršitelja ne mogu biti ispunjeni iz imovine sudskog izvršitelja ili bilo koje druge osobe koja je odgovorna za štetu ili ako se takvi zahtjevi ne mogu ispuniti u potpunosti, za prouzročenu štetu odgovorna je Komora. Država snosi konačnu odgovornost za postupke sudskih izvršitelja. Komora i država imaju pravo na podnošenje pravnog lijeka protiv osobe odgovorne za štetu; država ima i pravo na podnošenje pravnog lijeka protiv Komore.

Stečajni upravitelji

Stečajni upravitelj je osoba koju imenuje sud, a koja na temelju svoje uloge izvršava transakcije i ostale radnje u vezi sa stečajnom masom i predstavlja dužnika na sudu u sporovima koji se odnose na stečajnu masu. Glavna obveza stečajnog upravitelja jest braniti prava i interese svih vjerovnika i dužnika te osigurati zakonit, brz i financijski prihvatljiv stečajni postupak. Stečajni upravitelj izvršava svoje dužnosti osobno. Stečajni upravitelji mogu biti: fizičke osobe kojima je Komora dodijelila ovlast da djeluju kao stečajni upravitelji, odvjetnici, ovlašteni revizori i sudski izvršitelji. Komora vodi popis stečajnih upravitelja. Popis obuhvaća podatke o svim osobama koje imaju pravo djelovati u svojstvu stečajnih upravitelja, a javnost može pristupiti popisu na internetskim stanicama Komore. Stečajni upravitelj naveden na popisu mora osigurati točnost unesenih podataka.
Glavne zadaće stečajnog upravitelja su:
utvrđivanje potraživanja vjerovnika, upravljanje stečajnom masom, organiziranje formiranja i prodaje mase i zadovoljenje potraživanja vjerovnika izvan mase;
utvrđivanje razloga i datuma nelikvidnosti dužnika;
prema potrebi osiguravanje nastavka poslovanja dužnika;
prema potrebi provođenje stečaja dužnika ako je dužnik pravna osoba;
pružanje informacija vjerovnicima i dužniku u slučajevima propisanima zakonom;
izvješćivanje o svojim aktivnostima i pružanje informacija o stečajnom postupku sudu, nadzornom službeniku i stečajnom odboru.
Upravni nadzor aktivnosti stečajnih upravitelja provodi Ministarstvo pravosuđa na temelju pritužbi ili drugih podataka koji su mu poslani u vezi sa stečajnim upraviteljem, zbog kojih se smatra da stečajni upravitelj nije ispunio svoje obveze. Kada nadzire aktivnosti stečajnog upravitelja, Ministarstvo pravosuđa ima pravo provjeravati prikladnost i zakonitost profesionalnih aktivnosti stečajnih upravitelja. Ministar pravosuđa može poduzeti disciplinske mjere protiv stečajnog upravitelja koji ne ispuni obveze koje proizlaze iz pravnih akata koji utvrđuju profesionalne aktivnosti stečajnih upravitelja. Ministar pravosuđa ne smije poduzimati disciplinske mjere protiv odvjetnika koji djeluju u svojstvu stečajnih upravitelja. No ministar ima pravo pokretati postupke pred Sudom časti Odvjetničke komore.
Uz upravni nadzor, aktivnosti stečajnih upravitelja nadzire i stečajni odbor, opća skupština vjerovnika, sud i Komora u svojem području nadležnosti.

Druge poveznice

Ministarstvo pravosuđa
Neprofitna organizacija Udruženje odvjetnika
Ured za pravnu pomoć
Estonska odvjetnička komora

Državno odvjetništvo
Javnobilježnička komora
Komora sudskih izvršitelja i stečajnih upravitelja
Posljednji put ažurirano: 20/04/2023
Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Vrste pravnih struka - Irska

Na ovoj stranici možete pronaći pregled pravnih zanimanja u Irskoj.

Pravna zanimanja – Uvod

Pravosudna vlast u rukama je sudstva u skladu s člankom 34. Ustava i određenim zakonima: prvenstveno s Aktom o sudovima (uspostava i ustroj) iz 1961. te Aktom o sudovima (dopunske odredbe) iz 1961. i njegovim izmjenama. Sucima se imenuju kandidati s pravnim zanimanjem. U potpunosti su neovisni u vršenju svojih funkcija. Ta neovisnost sadržana je u Ustavu. Pravna zanimanja dijele se na pravne savjetnike (*solicitor*, usredotočeni na izravan rad s klijentima) i odvjetnike (*barrister*, specijalizirani za zastupanje i parničenje).

1. Suci

Savjetodavni odbor za imenovanje sudaca utvrđuje podobnost osoba za imenovanje na sudačku dužnost i o tome obavješćuje Vladu. Savjetodavni odbor za imenovanje sudaca (*Judicial Appointments Advisory Board*, JAAB) uspostavljen je sukladno Zakonu o sudovima i sudskim službenicima iz 1995. Odbor se sastoji od predsjednika Vrhovnog suda, predsjednika Žalbenog suda, Visokog suda, Regionalnog suda i Okružnog suda, glavnog državnog odvjetnika, imenovanih predstavnika Odvjetničke komore i Komore pravnih savjetnika te triju osoba koje imenuje ministar pravosuđa i zakonodavnih reformi. Suce imenuje Predsjednik prema savjetu Vlade. Sudstvo je neovisno te podliježe isključivo Ustavu i zakonima. U skladu s Ustavom broj sudaca s vremena na vrijeme utvrđuje se zakonima.

Vrhovni sud sastoji se od predsjednika Vrhovnog suda, koji upravlja Sudom, i sedam redovnih sudaca, koji se nazivaju „suci Vrhovnog suda”. Predsjednik Visokog suda po službenoj je dužnosti ujedno i član Vrhovnog suda. Visoki sud sastoji se od predsjednika Visokog suda koji je odgovoran za ustrojavanje poslovanja Visokog suda i redovnih sudaca koji se nazivaju „suci Visokog suda”. Predsjednik Vrhovnog suda i predsjednik Regionalnog suda po službenoj su dužnosti ujedno i članovi Visokog suda. Visoki sud sastoji se od predsjednika i 35 sudaca. Regionalni sud sastoji se od predsjednika Regionalnog suda i 37 redovnih sudaca koji se nazivaju „suci Regionalnog suda”. Predsjednik Okružnog suda po službenoj je dužnosti ujedno i član Regionalnog suda. Okružni sud sastoji se od predsjednika Okružnog suda i 63 druga suca koji se nazivaju „suci Okružnog suda”. Sudačke plaće utvrđene su zakonima koji se donose s vremena na vrijeme.

Suci se imenuju iz redova pravnih zanimanja kvalificiranih pravnih savjetnika ili odvjetnika s određenim brojem godina praktičnog (ne istraživačkog) iskustva. Kad je riječ o Okružnom sudu, člankom 29. stavkom 2. Zakona o sudovima (dopunske odredbe) iz 1961. propisano je da je odvjetnik ili pravni savjetnik s najmanje deset godina radnog staža kvalificiran za imenovanje na mjesto suca Okružnog suda. Člankom 30. Zakona o sudovima i sudskim službenicima iz 1995. propisano je da je pravni savjetnik ili odvjetnik s desetogodišnjim radnim stažem kvalificiran za imenovanje na mjesto suca Regionalnog suda. Zakonom o sudovima i sudskim službenicima iz 2002. propisano je da je odvjetnik ili pravni zastupnik s najmanje 12 godina radnog staža kvalificiran za imenovanje na mjesto suca Visokog, Žalbenog ili Vrhovnog suda. Kao što je već navedeno, suci su neovisni pri čemu podliježu isključivo Ustavu i zakonima, a po preuzimanju dužnosti izriču sljedeću izjavu u skladu s člankom 34.5.1. Ustava:

„U prisutnosti svemogućega Boga svečano i iskreno obećavam i izjavljujem da ću vjerno i savjesno te prema svojim najboljim saznanjima i moći izvršavati dužnost predsjednika Vrhovnog suda (ili drugu dužnost) bez straha ili pristranosti, naklonosti ili zlobe prema drugoj osobi te da ću poštovati Ustav i zakone. Neka me Bog usmjerava i pomaže mi.”

Prema Ustavu suci Visokog suda i Vrhovnog suda mogu se razriješiti dužnosti samo zbog dokazanog neprimjerenog ponašanja ili nesposobnosti na temelju odluka obaju domova Parlamenta (irski: *Oireachtas*). Zakonom o sudovima pravde iz 1924. i Zakonom o sudovima pravde (Okružni sud) iz 1946. propisuju se slične zakonske odredbe za suce Regionalnog i Okružnog suda.

2. Glavni državni odvjetnik i ravnatelj državnog odvjetništva

Glavni državni odvjetnik je „savjetnik Vlade u zakonodavnim i pravnim pitanjima” kako je propisano člankom 30. Ustava. Predsjednik na prijedlog premijera (irski: *Taoiseach*) imenuje glavnog državnog odvjetnika, koji je obvezan napustiti svoju dužnost istovremeno s premijerom. Glavni državni odvjetnik u pravilu je radno aktivan viši odvjetnik. Ne postoji pravilo kojim je glavni državni odvjetnik obavezan zatvoriti svoju privatnu praksu, no to se u pravilu događa posljednjih godina.

Kao vladin pravni savjetnik glavni državni odvjetnik detaljno proučava sve nacrte zakona koje Vlada namjerava staviti pred oba Doma parlamenta (irski: *Oireachtas*) radi njihova donošenja. Glavni državni odvjetnik također savjetuje Vladu u međunarodnim pitanjima kao što je ratifikacija međunarodnih sporazuma. Još jedna funkcija glavnog državnog odvjetnika jest predstavljanje javnosti u ostvarivanju prava javnosti. To se postiže pokretanjem pravnih postupaka ili ulaganjem prigovora na njih. Iako ga imenuje premijer (irski: *Taoiseach*), glavni državni odvjetnik neovisan je od Vlade. Prema Ustavu glavni državni odvjetnik uvijek je glavni optuženik kad se osporava ustavnost zakona.

Do 1976. progoni svih teških kaznenih djela vodili su se u ime glavnog državnog odvjetnika. Ustav propisuje da tu dužnost može izvršavati druga osoba zakonom ovlaštena u tu svrhu. Stoga je funkcija ravnatelja državnog odvjetništva uspostavljena člankom 2. Zakona o progonu kaznenih djela iz 1974., koji je stupio na snagu 1976., pri čemu je ideja bila postojanje službene osobe neovisne od političkih veza koja bi ispunjavala te funkcije. Iako ravnatelja imenuje Vlada, on je državni službenik i za razliku od glavnog državnog odvjetnika ne mora dati ostavku kad padne Vlada. Time se osigurava kontinuitet u progonu kaznenih djela. Zakonom iz 1974. propisuje se i da je ravnatelj državnog odvjetništva neovisan u izvršavanju svojih dužnosti. Ravnatelja s dužnosti može razriješiti Vlada, no tek nakon što odbor koji se sastoji od predsjednika Vrhovnog suda, suca Visokog suda i glavnog državnog odvjetnika sastavi izvješće o njegovu zdravlju ili ponašanju.

Ravnatelj državnog odvjetništva (*Director of Public Prosecutions*, DPP) stoga donosi odluku o tome treba li osobu optužiti za teško kazneno djelo i kako će glasiti optužba. Sva kaznena djela progone se u ime DPP-a, no većinu lakših kaznenih dijela može procesuirati Gardaí (irska policija), a da ne šalje spis DPP-u. U tim slučajevima DPP ima pravo savjetovati Gardaí o rješavanju slučaja. Iako je DPP preuzeo ulogu glavnog državnog odvjetnika u progonu kaznenih djela, glavni državni odvjetnik zadržava je u međunarodnim slučajevima, primjerice kod izručenja.

3. Djelatnici sudske službe

Tajnike sudova i **sudske službenike** zapošljava Sudska služba.

Sudski službenici odgovorni su za svakodnevno upravljanje sudovima. Glavna je funkcija tajnika suda pomagati sucu za vrijeme zasjedanja suda i osigurati učinkovito upravljanje svom administracijom potrebnom za nesmetan rad sudova.

Sudska služba neovisno je pravno tijelo koje je nastalo u studenome 1999., a utemeljila ga je Vlada Zakonom o sudskoj službi iz 1998. Sudska služba odgovara ministru pravosuđa i jednakosti, a slijedom toga i Vladi.
Sudska služba ima pet odgovornosti:
upravljanje sudovima
pružanje popratnih usluga sucima
davanje informacija javnosti o sudskom sustavu
pribavljanje, upravljanje i održavanje zgrada suda te
pribavljanje objekata za korisnike sudova.

4. Ovrhovoditelj

Svaki okrug (*county*) u Irskoj ima ovrhovoditelja (*sheriff*), javnog službenika čija je odgovornost, među ostalim, zaplijeniti i prodati robu da bi se namirio dug nakon donošenja sudske odluke. Ovrhovoditelji se imenuju u skladu sa Zakonom o sudskim službenicima iz 1945., a članak 12. stavak 5. Zakona ograničava imenovanje na odvjetnike ili pravne savjetnike koji rade u struci pet godina ili koji su najmanje pet godina izvršavali dužnost upravnog službenika ili glavnog pomoćnika zamjenika ovrhovoditelja ili ovrhovoditelja. U članku 12. stavku 6. točki (g) Zakona navodi se da uvjete zapošljavanja svakog ovrhovoditelja podložnih navedenim dijelovima Zakona s vremena na vrijeme utvrđuje ministar financija nakon savjetovanja s ministrom pravosuđa i jednakosti.

5. Pravni savjetnici

Komora pravnih savjetnika Irske (*Law Society of Ireland*) upravlja obrazovanjem studenata koji žele postati pravni savjetnici i ima disciplinske ovlasti nad kvalificiranim pravnim savjetnicima. Kako bi postali pravni savjetnici, kandidati moraju položiti završne ispite (FE-1) koji se održavaju dvaput godišnje, obično u proljeće i jesen. Ispit FE-1 sastoji se od osam cjelina: trgovačko pravo, ustavno pravo, ugovorno pravo, kazneno pravo, pravičnost, pravo Europske unije, imovinsko pravo i odštetno pravo. Kandidati zatim moraju pronaći odgovarajućeg (radno aktivnog) pravnog savjetnika koji će biti njihov mentor kako bi mogli započeti stručni praktični program I (*Professional Practice Course I*, PPC I). PPC I traje od rujna do ožujka i obuhvaća sljedeće kolegije: primijenjeno zemljišno pravo, ostavina i porez, poslovno pravo, temeljni program, parničenje (građanskopravno i kaznenopravno), pravna praksa na irskom jeziku te vještine koje se odnose na civilno društvo i zagovaranje, održavanje intervjua i pružanje savjeta, pravno istraživanje, prezentacijske vještine u području prava, pisanje i sastavljanje pravnih tekstova, pregovaranje i stručno usavršavanje. Ugovor o osposobljavanju kandidata započinje 14 dana nakon završnog ispita u okviru programa PPC I. Prije pristupanja programu PPC II Odbor za obrazovanje mora objaviti da ste položili program PPC I. Nakon 11 od ukupno 24 mjeseca pripravničkog staža, pripravnik se vraća na pravni fakultet kako bi pohađao program PPC II. Kolegiji obuhvaćeni programom PPC II jesu stručna praksa, ponašanje i upravljanje (obvezan) te niz izbornih kolegija u okviru triju područja: poduzetništvo, praksa i postupak te privatni klijent. Obično započinje u travnju svake godine i traje 11 tjedana s ispitnim rokovima. Nakon završenog programa PPC II kandidati se moraju vratiti u ured pravnog savjetnika mentora i dovršiti preostali dio pripravništva – deset mjeseci ako pripravnik nije stekao bodove za rad prije polaganja programa PPC I odnosno šest mjeseci ako je stekao te bodove.
Pripravnici mogu podnijeti zahtjev za uključivanje njihovih imena na popis pravnih savjetnika nakon što:
polože sve ispite
uspješno odrade pripravnički staž i
pravni savjetnik mentor prisegne da je pripravnik spreman da postane pravni savjetnik te da je odgovarajuća osoba za to.
Naposljetku, nakon uključivanja na popis pravnih savjetnika može se podnijeti zahtjev za izdavanje potvrde o radu.
Svaki kvalificirani pravni savjetnik podložan je disciplinskim ovlastima Komore pravnih savjetnika. U skladu sa Zakonom o pravnim savjetnicima od 1954. do 1994. Disciplinski sud Komore pravnih savjetnika ima ovlast istražiti optužbe o povredi dužnosti kao što je pronevjera novca. Ako je utvrđena povreda dužnosti, sud može pravnom savjetniku izreći sankciju (koja može uključivati uputu o plaćanju odštete u iznosu koji nije veći od 15 000 EUR svakoj oštećenoj stranki) ili može uputiti svoj nalaz i preporuku predsjedniku Visokog suda, koji će na kraju donijeti odluku o prirodi sankcije koju treba izreći pravnom savjetniku. Predsjednik ima pravo suspendirati pravnog savjetnika i ukinuti suspenziju. Disciplinski sud ima pravo zahtijevati povrat sredstava klijentima ako se utvrdi da im je pravni savjetnik previše naplatio.
Zakonskim instrumentom 732 iz 2003., propisima Europske zajednice (o obavljanju odvjetničke djelatnosti) iz 2003., propisano je da odvjetnici država članica koji žele obavljati djelatnosti odvjetnika ili pravnog savjetnika moraju podnijeti prijavu Odvjetničkoj komori ili Komori pravnih savjetnika radi registracije istoga. Prijavu se razmatra i ako je se prihvati, izdaje se potvrda o registraciji. Žalba na odbijanje Odvjetničke komore ili Komore pravnih savjetnika mora se podnijeti Visokom sudu.

6. Odvjetnici

Društvo King's Inns (*Honorable Society of King's Inns*) osigurava poslijediplomski studij prava, koji završava stjecanjem diplome punopravnog odvjetnika, za one koji žele raditi u okviru Odvjetničke komore. King's Inns djeluje kao dobrovoljno društvo pod nadzorom viših članova komora (*Bencher of the Honorable Society of King's Inns*) koji rade kao suci i viši odvjetnici. Na studij se mogu upisati osobe s pravnom diplomom društva King's Inn ili diplomirani pravnici nakon položenog prijamnog ispita. Studij za stjecanje pravne diplome traje dvije godine (izvanredno), a studij za stjecanje diplome punopravnog odvjetnika jest redoviti jednogodišnji ili modularni dvogodišnji studij. Po uspješnom završetku studija studente poziva predsjednik Vrhovnog suda u Odvjetničku komoru u Vrhovnom sudu kako bi se odvjetnici potpisali u popis članova Odvjetničke komore nakon dodjele. Međutim, moraju se ispuniti dodatni zahtjevi prije početka plaćenog bavljenja pravnom djelatnošću.
Odvjetnici moraju postati članovi Pravne knjižnice da bi se mogli baviti odvjetničkom djelatnošću. Pravna knjižnica pruža mjesto za rad te pristup svim pravnim tekstovima i materijalima uz godišnju naknadu. Prije učlanjenja u Pravnu knjižnicu odvjetnik mora izabrati mentora – etabliranog odvjetnika s najmanje pet godina radnog iskustva. Dok je pod vodstvom mentora, obično na godinu dana, novokvalificirani odvjetnik naziva se vježbenikom (*devil*). Mentor uvodi vježbenika u praktični rad odvjetnika i obično od vježbenika traži da pomaže u izradi sudskih podnesaka i pravnom istraživanju i da se pojavi pred sudom u njegovo ime.
Opće vijeće Irske odvjetničke komore, koje nije zakonom uređeno tijelo, nadzire ponašanje odvjetnika. Vijeće svake godine biraju članovi Odvjetničke komore, a ono izdaje Pravila profesionalnog ponašanja koja s vremena na vrijeme mijenjaju članovi Odvjetničke komore. U tim je Pravilima ponašanja utvrđeno što se zahtijeva od odvjetnika.
Optužbe o kršenju Pravila ponašanja istražuje Odbor za profesionalnu praksu Odvjetničke komore, čiji članovi nisu članovi Odvjetničke komore. Odbor ima ovlast izdavati kazne i upozorenja te suspendirati ili isključiti člana iz Pravne knjižnice. Žalbe na njegovu odluku mogu se podnijeti Žalbenom odboru, koji se sastoji od suca Regionalnog suda i člana izvan struke.
Nekada je odvjetnik dobivao naputke o predmetu od pravnog savjetnika, a izravan kontakt s odvjetnikom bio je zabranjen. Tu je praksu revidiralo Povjerenstvo za pošteno tržišno natjecanje (*Fair Trade Commission*), koje je u svojem izvješću iz 1990. preporučilo da se iz Pravila ponašanja izbriše zabrana izravnog kontakta jer je riječ o restriktivnoj praksi. Povjerenstvo je ipak priznalo da je u nekim slučajevima poželjna stalna prisutnost pravnog

savjetnika. Povjerenstvo je preporučilo da ne bi smjela postojati zakonska ili druga pravila kojima se zahtijeva fizička prisutnost pravnog savjetnika na sudu za davanje naputaka o predmetu odvjetniku. Te preporuke nisu u potpunosti provedene, no proveden je velik broj izmjena u Pravilima ponašanja da bi se omogućio izravan pristup određenim odobrenim profesionalnim tijelima.
Odvjetnici mogu biti niži ili viši odvjetnici. Članovi Odvjetničke komore tradicionalno rade kao niži odvjetnici određen broj godina prije razmatranja prelaska u više odvjetnike. Nije riječ o automatskom unapređenju, a neki se niži odvjetnici nikada ne prijave. U pravilu većina odvjetnika odluči postati viši odvjetnik nakon 15 godina radnog iskustva. Oni koji žele postati viši odvjetnici prijave se glavnom državnom odvjetniku radi potvrđivanja, no odluku o imenovanju donosi Vlada na savjet glavnog državnog odvjetnika, koji se savjetuje s predsjednikom Vrhovnog suda, predsjednikom Visokog Suda i predsjednikom Odvjetničke komore.
Niži odvjetnici u pravilu izrađuju i pripremaju podneske te vode neke sudske predmete, obično na nižim sudovima, no ne i isključivo na njima. Funkcija višeg odvjetnika detaljno je pregledavanje podnesaka koje je pripremio niži odvjetnik i vođenje težih slučajeva na Visokom i Vrhovnom sudu.

7. Tajnici pokrajinskih sudova

Tajnici pokrajinskih sudova kvalificirani su pravni savjetnici koje imenuje Vlada. Oni obavljaju kvazisudbene dužnosti povezane s Regionalnim sudom te su odgovorni za upravljanje uredima Regionalnog suda.
Oni ujedno vrše dužnost pokrajinskog ovrhovoditelja (osim u Dublinu i Corku).

8. Javni bilježnici

Javne bilježnike imenuje predsjednik Vrhovnog suda na otvorenom zasjedanju. Javni bilježnik ima sljedeće glavne odgovornosti:
ovjera dokumenata
svjedočenje i ovjera potpisa na dokumentima
protestiranje u pogledu trgovačkih dokumenata kao što su mjenice i zadužnice te u pomorskim pitanjima te
uzimanje uvjerenja, izjava i (osim u slučaju predmeta pred irskim sudom) izjava pod prisegom.
Prijava se podnosi u obliku molbe na kojoj je navedeno prebivalište i zanimanje podnositelja molbe, broj javnih bilježnika u okrugu, broj stanovnika u okrugu i okolnosti zbog kojih je nastala potreba za javnim bilježnikom i/ili se ispraznilo radno mjesto. Zahtjev mora biti potvrđen izjavom pod prisegom podnositelja molbe u kojoj se u pravilu nalaze izjave o podobnosti za rad koje je potpisalo šest lokalnih pravnih savjetnika i šest čelnika lokalne poslovne zajednice.
Zahtjev se iznosi pred predsjednika Vrhovnog suda obaviješću o prijedlogu, koja se podnosi preko ureda Vrhovnog suda do tajnika Fakulteta za javne bilježnike u Irskoj, tajnika Društva pravnih zastupnika i svih javnih bilježnika koji rade u pokrajinama podnositelja molbe i susjednim pokrajinama.
Opća je praksa imenovati samo pravne savjetnike kao javne bilježnike. Kad se osoba koja nije pravni savjetnik prijavi za mjesto javnog bilježnika, Društvo pravnih savjetnika zahtijevat će da podnositelj molbe podnese uvjerenje da se neće baviti prijenosom vlasništva ili pravnim radom koji inače obavlja pravni savjetnik. Da bi se podnositelje molbe imenovalo javnim bilježnicima, oni prvo moraju položiti ispit Fakulteta za javne bilježnike u Irskoj.

Napomena

Pitanja o trenutačnoj plaći glavnog državnog odvjetnika, ravnatelja državnog odvjetništva, sudskih službenika i ovrhovoditelja možete poslati:
e-poštom ili
na adresu:
Human Resources
Department of Finance
Merrion Street
Dublin 2.
Odvjetnici su samozaposleni i postoje znatne razlike u njihovoj zaradi.
Pravni savjetnici mogu biti samozaposleni (vlasnici ureda) ili zaposlenici pa isto tako postoje znatne razlike u njihovoj zaradi.
Bilježnici naplaćuju naknadu po ovjerenom dokumentu. Ne postoje zakoni kojima se utvrđuje naplaćena naknada, no bilježnici u pravilu naplaćuju na temelju utrošenog vremena, putnih troškova i očekivanog iznosa usluge takvih stručnjaka.
Posljednji put ažurirano: 18/01/2024
Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Vrste pravnih struka - Grčka

Ova stranica pruža pregled pravne struke u Grčkoj.

Državni odvjetnici

Organizacija

Kao pravosudna tijela državna odvjetništva (*eisangelíes*) dio su pravosudne grane vlasti i sudjeluju u provođenju pravde. Državni odvjetnici (*eisangeleís*) uživaju poslovnu i osobnu neovisnost.
Na svakom sudu osim na prekršajnim sudovima postoji državno odvjetništvo, koje djeluje kao neovisno pravosudno tijelo. Ovlasti državnog odvjetništva u osnovi se odnose na pripremu kaznenog postupka. Glavne su dužnosti državnog odvjetnika pokretanje kaznenog postupka, nadzor nad istragama i podnošenje žalbi.
Javni tužitelji u Grčkoj nisu specijalizirani za određeno područje.
Ministarstvo pravosuđa odgovorno je za opće uvjete rada državnih odvjetnika.
Javni tužitelji u Grčkoj nisu specijalizirani za određeno područje. Informacije o njihovim uvjetima rada dostupne su u Ministarstvu pravosuđa.

Uloga i osnovne dužnosti

Javni tužitelji odgovorni su za:
provođenje prethodnog istražnog postupka
pokretanje kaznenog postupka
ispitivanje osoba koje su uključene u predmet
nadzor nadležnih tijela za izvršavanje zakonodavstva u pogledu prevencije zločina i kaznenog progona
podnošenje prijedloga sudskim vijećima i sudovima
podnošenje žalbi
nadzor zatvora i za bilo koje druge obveze propisane zakonom.
Djelovanje javnih tužitelja provjeravaju suci Vrhovnog suda i viši javni tužitelji, u skladu sa zakonom.

Suci

Organizacija

Pravdu provode sudovi sastavljeni od redovnih sudaca (*taktikoí dikastés*), koji uživaju poslovnu i osobnu neovisnost.
Pri izvršavanju svojih dužnosti suci (*dikastés*) podliježu samo Ustavu i zakonima i nisu dužni primijeniti nijednu odredbu koja je u suprotnosti s Ustavom.
Redovne suce nadziru viši suci i državni odvjetnik te zamjenici državnog odvjetnika (*antieisangeleís*) Vrhovnog suda (*Áreios Págos*), kako je utvrđeno zakonom.
Ministarstvo pravosuđa odgovorno je za uvjete rada sudaca.
Ne postoje posebne internetske stranice za suce. Informacije o njihovim uvjetima rada dostupne su u Ministarstvu pravosuđa.

Organizacija pravne struke: Odvjetnici

Odvjetnici

U Grčkoj su odvjetnici (*dikigóroi*) neplaćeni državni službenici i ne moraju se specijalizirati za određeno područje.
Ministarstvo pravosuđa odgovorno je za uvjete rada odvjetnika.
U Grčkoj postoje 63 odvjetničke komore (*dikigorikoí sýllogoi)* – po jedna u sjedištu svakog prvostupanjskog suda (*protodikeío*).
Ministar pravosuđa nadzire sve odvjetničke komore u Grčkoj.

Pravne baze podataka

Informacije su dostupne na internetskim stranicama Plenarne sjednice odvjetničkih komora, ali pristup je ograničen na članove pojedine komore.

Pravnici / pravni savjetnici

U Grčkoj odvjetnici djeluju i kao pravni savjetnici (*nomikoí sýmvouloi*).

Pravne baze podataka

Informacije su dostupne na internetskim stranicama Plenarne sjednice odvjetničkih komora, ali pristup je ograničen na članove pojedine komore.

Javni bilježnici

Javni bilježnici (*symvolaiográfoi*) neplaćeni su državni službenici, čija je glavna dužnost pripremati i čuvati isprave koje služe kao dokaz pravnih akata i izjava zainteresiranih stranaka ili se tako upotrebljavaju, kad se takve isprave zahtijevaju zakonom ili kad stranke žele da takve isprave postanu službenima.
U Grčkoj javni bilježnici nisu specijalizirani za određeno područje.
U sjedištu svakog okružnog građanskog suda (*eirinodikeío*) postoji najmanje jedno javnobilježničko mjesto, uspostavljeno predsjedničkim dekretom.
Ministarstvo pravosuđa odgovorno je za uvjete službe javnih bilježnika.
U Grčkoj postoji devet javnobilježničkih udruga (*symvolaiografikoí sýllogoi*) i one djeluju u sjedištima žalbenih sudova (*efeteía*).
Javnobilježničke udruge nadzire Ministarstvo pravosuđa.
Informacije o javnim bilježnicima dostupne su na internetskim stranicama Javnobilježničkog udruženja atenskog, pirejskog, egejskog i dodekaneskog žalbenog suda i na internetskim stranicama Europskog direktorija javnih bilježnika, koji djeluje u okviru Vijeća notarijata Europske unije (CNUE).

Druga pravna zanimanja

Sudski izvršitelji

Sudski izvršitelji (*dikastikoí epimelités*) neplaćeni su državni službenici.
Odgovornosti sudskih izvršitelja su:
urudžba sudskih i izvansudskih dokumenata;
izvršenje izvršnih isprava iz članka 904. stavka 2. Zakona o parničnom postupku, tj.: (a) pravomoćnih presuda grčkih sudova i rješenja grčkih sudova koja se smatraju privremeno izvršivima, (b) arbitražnih odluka, (c) zapisnika s grčkih sudova koji sadržavaju nagodbu ili su u njima utvrđeni sudski troškovi, (d) javnobilježničkih isprava, (e) naloga za plaćanje koje izdaju grčki suci i „naloga za deložaciju", (f) stranih isprava koje su proglašene izvršivima i (g) naloga i isprava zakonski potvrđenih da su izvršne isprave te
ostale dužnosti propisane zakonom.
Ministarstvo pravosuđa odgovorno je za uvjete rada sudskih izvršitelja.
U Grčkoj postoji osam udruga sudskih izvršitelja (*sýllogoi dikastikón epimelitón*).

Službenici

Ministarstvo pravosuđa odgovorno je za uvjete rada službenika grčkih sudova.

Sudski izvršitelji (377 Kb) el
Službenici (376 Kb) el

Ostale poveznice

Plenarna sjednica odvjetničkih komora
Ministarstvo pravosuđa
Javnobilježničko udruženje atenskog, pirejskog, egejskog i dodekaneskog žalbenog suda
Javnobilježničko udruženje Žalbenog suda u Solunu
Javnobilježničko udruženje Žalbenog suda u Trakiji
Grčki savez sudskih izvršitelja

Posljednji put ažurirano: 24/04/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Vrste pravnih struka - Španjolska

U Španjolskoj pravnu struku mogu obavljati samo osobe s posebnom pravnom izobrazbom s obzirom na to da se bave primjenom prava
Suci i viši suci
Državni odvjetnici
Tajnici suda
Odvjetnici
Pravni savjetnici #n06
Javni bilježnici
Stručni referenti
Zakonski zastupnici
Savjetnici za radno pravo i socijalno osiguranje

Pravna struka – Uvod

U Španjolskoj pravnu struku mogu obavljati samo osobe s posebnom pravnom izobrazbom s obzirom na to da se bave primjenom prava.

Glavne pravne profesije u Španjolskoj su državni odvjetnici, suci i viši suci, odvjetnici, javni bilježnici, tajnici suda, stručni referenti za zemljišne knjige i poslovne registre te zakonski zastupnici.

Suci i viši suci (*Jueces y Magistrados*)

Organizacija

Pravda potječe od naroda i njome u ime kralja upravljaju suci i viši suci koji zajedno tvore sudbenu vlast. Oni su jedini koji imaju pravo obavljati sudbenu vlast donošenjem presuda i osiguravanjem njihova izvršenja.

Suci i viši suci neovisni su od ostalih tijela državne vlasti, a obvezuju ih jedino Ustav i zakon.

Pristup karijeri u sudstvu temelji se na **načelima zasluge i sposobnosti** za obavljanje sudačke funkcije, a postupkom odabira jamči se, uz objektivnost i transparentnost, jednak pristup za sve građane koji zadovoljavaju potrebne uvjete i imaju potrebne vještine te su sposobni i kvalificirani za obavljanje sudačke funkcije.

Organskim zakonom o sudbenoj vlasti utvrđuje se podjela sudačkih zanimanja u tri kategorije:

viši sudac Vrhovnog suda

viši sudac

sudac.

Najviše se mjesta raspisuje za suce, koji prema Organskom zakonu o sudbenoj vlasti moraju položiti državni pravosudni ispit i završiti program pravosudne škole.

Također, u manjem se broju u sudačku struku može ući preko kategorija višeg suca i višeg suca Vrhovnog suda.

Državno sudbeno vijeće imenuje više suce Vrhovnog suda. Oni moraju imati više od 15 godina iskustva, od čega 10 godina na mjestu višeg suca. Petina viših sudaca Vrhovnog suda pravnici su s odgovarajućim sposobnostima i 15 godina iskustva.

Dužnosti i zadaće

Sudovi imaju nadležnost samo u onim slučajevima u kojima im je ona dodijeljena Organskim ili nekim drugim zakonom.

Za više informacija o podjeli sudova pogledajte odjeljak „Sudovi u Španjolskoj”.

U izvršavanju sudbene vlasti suci i viši suci neovisni su o svim sudskim i upravnim tijelima sudbene vlasti.

Suci i viši suci snose kaznenu i građanskopravnu odgovornost u slučajevima i na način koji je propisan zakonom, a disciplinsku odgovornost u skladu s Organskim zakonom o sudbenoj vlasti.

Za više informacija posjetite *web*-mjesto Državnog sudbenog vijeća.

Državni odvjetnici (*Fiscales*)

Organizacija

Španjolsko državno odvjetništvo ustavno je tijelo s vlastitom pravnom osobnošću koje ima funkcionalnu autonomiju unutar sudbene vlasti, a svoju zadaću obavlja preko vlastitih tijela u skladu s načelima jedinstva djelovanja i hijerarhijske podređenosti te je prije svega podložno načelima zakonitosti i nepristranosti.

Na vrhu tog tijela je glavni državni odvjetnik, koji predstavlja državno odvjetništvo na području cijele države. On je nadležan za izdavanje naloga i naputaka potrebnih za rad i unutarnje uređenje institucije te općenito za upravljanje državnim odvjetništvom i nadzor nad njim.

Državni su odvjetnici službenici koji se na temelju selekcijskog postupka biraju među diplomiranim pravnicima i doktorima prava. U sastavu su Španjolskog državnog odvjetništva i pojedinačnih državnih odvjetništava autonomnih zajednica.

Dužnosti i zadaće

U članku 124. španjolskog Ustava iz 1978. navodi se: „Ne dovodeći u pitanje uloge povjerene drugim tijelima, zadaća je Španjolskog državnog odvjetništva promicati funkcioniranje pravde u obranu zakonitosti prava građana i prava od javnog interesa predviđenih zakonom, po dužnosti i na zahtjev zainteresiranih strana, kao i osigurati neovisnost sudova te pred njima zastupati društveni interes”.

Dužnosti državnog odvjetnika su sljedeće:

osigurati da se sudska nadležnost provodi učinkovito u skladu sa zakonima i u njima predviđenim rokovima i uvjetima te da se, prema potrebi, poduzimaju odgovarajuće radnje, žalbeni postupci i druge mjere

sudjelovati u kaznenom postupku, tražeći od sudskog tijela donošenje odgovarajućih mjera predostrožnosti te provođenje istraga u svrhu pojašnjavanja činjeničnog stanja

sudjelovati u građanskim postupcima propisanima zakonom ako je ugrožen društveni interes ili interes maloljetnika, osoba s invaliditetom ili socijalno ugroženih osoba dok se ne osiguraju redovni mehanizmi zastupanja

obavljati dužnosti koje su mu povjerene posebnim propisima iz područja kaznene odgovornosti maloljetnika tako da njegovo djelovanje bude u korist maloljetnika.

Za više informacija posjetite *web*-mjesto Državnog odvjetništva.

Tajnici suda (*Letrados de la Administración de Justicia*)

Organizacija

Tajnici suda više su pravno tijelo u okviru pravosudnog sustava. Oni su javni službenici podređeni Ministarstvu pravosuđa, koji svoje zadaće obavljaju u skladu s ovlastima.

Oni su diplomirani pravnici koji su nakon uspješnog prolaska selekcijskog postupka završili studijski program u Centru za pravne studije, za koji je također potrebno proći selekcijski postupak.

Tajnici suda hijerarhijski su ustrojeno tijelo koje je podređeno Ministarstvu pravosuđa i tajnicima na svakom od viših sudova (*Secretarios de Gobierno*) te ih obvezuju gotovo ista pravila o nekompatibilnosti i zabranama kao i suce.

Dužnosti i zadaće

U izvršavanju svojih dužnosti tajnici suda osiguravaju i nadziru provedbu svih odluka koje donesu suci ili sudovi u okviru njihove nadležnosti. Uvijek djeluju u skladu s načelom zakonitosti i nepristranosti, autonomije i neovisnosti u ovjeravanju sudskih akata, kao i s načelom jedinstva djelovanja i hijerarhijske podređenosti u obavljanju svih drugih zadaća koje su im povjerene zakonom.

Tajnici suda odgovorni su za dokumentiranje i sastavljanje spisa u koje unose sudske odluke. Nadležni su za pokretanje i organizaciju sudskih postupaka te za tehničko-proceduralna pitanja u vezi s organizacijom zaposlenika suda. Osim toga, surađuju s drugim tijelima i javnim upravama i izrađuju sudske statistike.

Za više informacija o osoblju španjolskih sudova pogledajte:

Tajnici suda (381 Kb) es

Voditelji protokola (371 Kb) en

Sudski pisari (371 Kb) en

Sudski pomoćnik (374 Kb) en

Organizacija pravne struke

Odvjetnici (*Abogados*)

Odvjetnička struka slobodna je i neovisna struka koja pruža usluge društvu, neovisna je o javnoj upravi te se obavlja u skladu sa slobodnim i poštenim tržišnim natjecanjem (članak 1. Općeg statuta odvjetničke struke u Španjolskoj).

Zadaća odvjetnika u suštini je usmjeravanje i obrana stranaka u svim vrstama sudskih postupaka, pravno savjetovanje te zastupanje klijenta ako za to po zakonu nisu nadležne druge struke.

Za obavljanje odvjetničke struke potrebno je:

imati španjolsko državljanstvo ili državljanstvo neke države članice Europske unije ili članice potpisnice Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru od 2. svibnja 1992.

biti punoljetan i nemati zabranu obavljanja odvjetništva

biti kvalificirani odvjetnik ili diplomirani pravnik (u slučajevima koji nisu uređeni Zakonom 30/2006 od 30. listopada o obavljanju profesije odvjetnika i zakonskog zastupnika na sudu te povezanim provedbenim zakonodavstvom) ili posjedovati jednakovrijednu stranu diplomu priznatu u skladu s važećim propisima

biti član odvjetničke komore u mjestu jedinog ili glavnog profesionalnog domicila kako bi se djelatnost mogla obavljati na području cijele države.

Honorari se plaćaju za pružene usluge u obliku fiksne naknade, periodične naknade ili naknade po satu. Klijent i odvjetnik mogu slobodno dogovoriti iznos pod uvjetom da se poštuju profesionalna etika i pravila poštenog tržišnog natjecanja.

Za više informacija posjetite *web*-mjesto Opće vijeće španjolskih odvjetnika.

Pravne baze podataka

o zakonodavstvu: Španjolski službeni list

o sudskoj praksi: Centar za pravnu dokumentaciju.

Je li pristup pravnim bazama podataka besplatan?

Da, pristup je besplatan.

Pravni savjetnici

Vidjeti pod „Odvjetnici”.

Javni bilježnici (*Notarios*)

Organizacija, dužnosti i zadaće

Javni bilježnik ima dvije neodvojive uloge: on je službenik i pravni stručnjak čija je glavna javna funkcija ovjeravanje pravnih poslova i drugih izvansudskih pismena; on sastavlja javne isprave na zahtjev stranaka te ih provjerava, tumači i usklađuje sa zakonodavstvom te izvješćuje o značaju i učincima dokumenta.

Budući da je javni bilježnik ovlašteni javni službenik, dokumenti koje je on ovjerio ili potvrdio (javnobilježnički akti, trgovački ugovori ili ovjerene preslike) imaju posebne sudske i izvansudske učinke, ovisno o vrsti pojedine javne isprave.

Svi aspekti javnobilježničke službe u Španjolskoj strogo su uređeni (imenovanje vrši ministar pravosuđa; zapošljavanje putem natječaja; ograničavanje broja radnih mjesta po regijama; naknada u skladu s tarifama koje utvrđuje vlada; umirovljenje; disciplinske mjere). Do promaknuća u javnobilježničkoj službi dolazi na temelju staža ili internih natječaja koje raspisuje Ministarstvo pravosuđa.

Samo diplomirani pravnici i osobe sa završenim preddiplomskim studijem prava mogu sudjelovati na natječaju za javnog bilježnika.

Javni bilježnici organizirani su u udruženja podijeljena prema autonomnim zajednicama, a glavno je tijelo Opće vijeće javnih bilježnika, kojemu je država povjerila određene dužnosti kontrole nad obavljanjem djelatnosti.

Hijerarhijski su izravno podređeni Ministarstvu pravosuđa preko Opće uprave za registre i javno bilježništvo, čija je uloga inspekcija i kontrola javnih bilježnika.

Za više informacija posjetite *web*-mjesto Španjolskog općeg vijeća javnih bilježnika (www.notariado.org).

Druge pravne struke

Stručni referenti (*Registradores*)

Zemljišne knjige, poslovni registri i registri pokretnina pravni su registri čija je svrha objava određenih prava, akata ili radnji s pravnim materijalnim učinkom prema svima (*erga omnes*), koji time uživaju legitimnost, ispravnost, točnost i cjelovitost. Nisu potrebna nikakva druga jamstva (vlasnički listovi, mjenična jamstva itd.) za jamčenje posjedovanja prava. Sustav je stoga puno sigurniji i ekonomičniji jer se plaća jednokratna naknada za upis, uz neposredne i trajne učinke.

Stručni referenti za zemljišne knjige, poslovne registre i registre pokretnina javni su službenici zaduženi za održavanje zemljišnih knjiga, poslovnih registara i registara pokretnina u Španjolskoj. Ujedno su i javni službenici i pravni stručnjaci: po profesionalnoj dužnosti i u okviru vlastitih nadležnosti vrše javne zadaće koje su im dodijeljene zakonom općenito, a osobito hipotekarnim, trgovačkim i upravnim pravom. S obzirom na to da su prema Zakonu o hipotekama javni službenici, uživaju prava koja su im dodijeljena na temelju upravnog prava.

Država uređuje način zapošljavanja u struci, broj radnih mjesta prema regijama, iznos naknada, disciplinske mjere i umirovljenje. Stručni referenti moraju biti diplomirani pravnici ili imati završen preddiplomski studij prava te moraju proći državni natječaj.

Naknade su utvrđene u skladu s tarifama, koje je odobrila vlada.

Stručni referenti za zemljišne knjige, poslovne registre i registre pokretnina udruženi su u Španjolsko nacionalno udruženje stručnih referenata, kojemu je država povjerila određene dužnosti kontrole nad obavljanjem djelatnosti.

Usto, hijerarhijski su podređeni Ministarstvu pravosuđa preko Opće uprave za registre i javno bilježništvo, čija je uloga inspekcija i kontrola registara.

Stručni referenti ocjenjuju dokumente predložene za upis u registre u njihovoj nadležnosti, savjetuju javnost o registrima, omogućuju javni pristup upisanim podacima i, prema potrebi, provjeravaju je li interes osoba koje traže podatke opravdan te štite osjetljive podatke.

Za više informacija posjetite *web*-mjesto Španjolskog udruženja stručnih refererenata za zemljišne knjige i poslovne registre.

Zakonski zastupnici (*Procuradores*)

Zakonski zastupnici zastupaju prava i interese stranaka pred sudovima na temelju ovlasti koje su im u tu svrhu dodijeljene te jamče autentičnost komunikacije između stranaka i sudova. Obavljaju i druge dužnosti koje su im povjerene kao suradnicima u pravosuđu.

Za obavljanje dužnosti potrebno je biti zakonski zastupnik ili kvalificirani zakonski zastupnik na sudu (u posljednjem slučaju primjenjuje se Zakon 34/2006 od 30. listopada o obavljanju profesije odvjetnika i zakonskog zastupnika na sudu), upisati se u Udruženje pravnih zastupnika, uplatiti polog te položiti zakletvu ili obećanje.

Zakonski zastupnici članovi su Udruženja zakonskih zastupnika čije Upravno vijeće nadzire obavljaju li svoje zadaće primjereno i učinkovito.

Svoje usluge naplaćuju na temelju tarifa koje je odobrilo Ministarstvo pravosuđa.

Za više informacija posjetite *web*-mjesto Španjolskog općeg vijeća zakonskih zastupnika.

Savjetnici za radno pravo i socijalno osiguranje (*Graduados sociales*)

Graduado social savjetnik je za radno pravo i socijalno osiguranje koji može sudjelovati u povezanim sudskim postupcima.

Ima pravo zastupanja na sudovima sve do višeg suda te na podnošenje žalbe. Za podnošenje žalbe Vrhovnom sudu potrebno je prisustvo odvjetnika.

U Španjolskoj djeluje više od 25 000 savjetnika za radno pravo i socijalno osiguranje koji pružaju usluge savjetovanja poduzećima i radnicima.

Druge poveznice

ŠPANJOLSKO MINISTARSTVO PRAVOSUĐA
DRŽAVNO SUDBENO VIJEĆE ŠPANJOLSKE
ŠPANJOLSKO DRŽAVNO ODVJETNIŠTVO
ŠPANJOLSKO NACIONALNO UDRUŽENJE TAJNIKA SUDA
OPĆE VIJEĆE ŠPANJOLSKIH ODVJETNIKA
OPĆE VIJEĆE ZAKONSKIH ZASTUPNIKA ŠPANJOLSKE
OPĆE VIJEĆE JAVNIH BILJEŽNIKA ŠPANJOLSKE
ŠPANJOLSKO UDRUŽENJE STRUČNIH REFERENATA ZA ZEMLJIŠNE KNJIGE I POSLOVNE REGISTRE
OPĆE VIJEĆE ŠPANJOLSKIH PROFESIONALNIH UDRUŽENJA SAVJETNIKA ZA RADNO PRAVO I SOCIJALNO OSIGURANJE

Posljednji put ažurirano: 26/02/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice fr nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutačno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Vrste pravnih struka - Francuska

Ovaj odjeljak sadržava pregled različitih pravnih profesija.

Pravne profesije – uvod

Suci

Organizacija

U Francuskoj se **profesionalni suci** (*magistrats*) dijele na **suce**, koji sude u pravnim predmetima, i tužitelje, koji rade u **uredu javnog tužitelja** (*ministère public* ili *parquet*). Suci se često nazivaju *magistrats du siège*, dok su tužitelji koji rade u uredu javnog tužitelja poznati kao *magistrats du parquet*.

Suci sude u sporovima. Uloga je **ureda javnog tužitelja zastupati javne interese i osiguravati ispravnu primjenu prava**. Pravila kojima se uređuje profesija suca propisana su Odlukom (*ordonnance*) br. 58-1270 od 22. prosinca 1958. o donošenju organskog zakona (*loi organique*) o statusu sudstva. Prema članku 1. te odluke suca se u različitim fazama njegove karijere može imenovati sucem ili tužiteljem u uredu javnog tužitelja. To je poznato kao načelo jedinstva sudstva, a to je načelo potvrdilo i Ustavno vijeće, ponajprije u odluci od 11. kolovoza 1993. Svi suci čine dio sudske vlasti, od koje se prema članku 66. Ustava traži da štiti slobode pojedinaca. Ipak, postoji određen broj razlika u pravilima kojima se uređuje profesija sudaca: suci ne podliježu uputama bilo koje više vlasti i uživaju sigurnost položaja jer ne mogu dobiti premještaj bez vlastita pristanka. Postoje razlike i s obzirom na način imenovanja sudaca. Suci na Kasacijskom sudu, prvi predsjednici žalbenih sudova i predsjednici sudova imenuju se uz pristanak ili na prijedlog Vrhovnog sudskog vijeća (*Conseil supérieur de la magistrature*). Vrhovno sudsko vijeće u konačnici ima disciplinske ovlasti nad svim sucima. S druge strane, tužitelji u uredu javnog tužitelja imenuju se nakon savjetovanja s Vrhovnim sudskim vijećem, pri čemu je ministar pravosuđa odgovoran za predlaganje imenovanja i izvršavanje disciplinskih ovlasti.

Većina sudaca **zapošljava se na temelju natječaja** (*concours*). Kako bi mogli pristupiti prvom natječaju otvorenom za vježbenike, kandidati moraju imati diplomu kojom se potvrđuje da su završili najmanje četiri godine visokog obrazovanja, do razine magistra. Uspješni kandidati imenuju se sucima pripravnicima (*auditeurs de justice*) i svi potom prolaze isto osposobljavanje, koje provodi Francuska nacionalna sudačka škola (*École nationale de la magistrature* – ENM). No, sucem se može postati i izravno. Na kraju svojeg osposobljavanja u ENM-u suci pripravnici imenuju se uredbom (*décret*) na sud ili u ured javnog tužitelja.

Osim svojih pravosudnih funkcija **voditelji sudova** (predsjednik suda i javni tužitelj odnosno prvi predsjednik i glavni javni tužitelj, ovisno o sudu) imaju i upravne dužnosti, primjerice dužnosti u vezi s određivanjem rasporeda ročišta.

Dana 1. siječnja 2018. bilo je **8412 aktivnih sudaca**, od kojih je njih 7881 bilo zaposleno na sudovima ili u uredu javnog tužitelja.

Vrhovno sudsko vijeće

Vrhovno sudsko vijeće (*Conseil supérieur de la magistrature* – CSM) predviđeno je **člankom 65. Ustava**. Ustavnim zakonom od 23. srpnja 2008. promijenjeni su sastav Vrhovnog vijeća i njegove ovlasti u odnosu na imenovanja te je predviđena mogućnost da mu predmete upućuju stranke. Predsjednik Republike sad više nije član Vrhovnog sudskog vijeća.

Odjelom Vijeća s nadležnošću nad sucima predsjedava prvi predsjednik Kasacijskog suda. Uključuje i pet sudaca, jednog tužitelja iz ureda javnog tužitelja, jednog člana Državnog vijeća (*Conseil d'État*) (kojeg imenuje Državno vijeće), jednog odvjetnika (*avocat*) i šest kvalificiranih osoba koje ne pripadaju zakonodavnom tijelu, redovnim sudovima ili upravnim sudovima. Predsjednik republike, predsjednik Nacionalne skupštine (*Assemblée nationale*) i predsjednik Senata imenuju po dvije kvalificirane osobe.

Odjelom Vijeća s nadležnošću nad tužiteljima iz ureda javnog tužitelja predsjedava glavni javni tužitelj (*procureur général*) pri Kasacijskom sudu. Uključuje i pet tužitelja iz ureda javnog tužitelja i jednog suca, zajedno s već navedenim članom Državnog vijeća, odvjetnikom i šest kvalificiranih osoba.

Odjel Vijeća s nadležnošću nad sucima predlaže imenovanja na mjesta sudaca na Kasacijskom sudu, prvih predsjednika žalbenih sudova (*cours d'appel*) i predsjednika regionalnih sudova (*tribunaux de grande instance*). Ostali suci mogu se imenovati samo uz **pristanak** tog odjela.

Taj odjel djeluje kao **disciplinsko vijeće** za suce. U tom svojstvu odjel uključuje i suca koji je član odjela Vijeća s nadležnošću nad tužiteljima iz ureda javnog tužitelja.

Odjel Vijeća s nadležnošću nad tužiteljima iz ureda javnog tužitelja daje svoje mišljenje o imenovanjima tih tužitelja, kao i mišljenje o disciplinskim mjerama poduzetima u odnosu na te tužitelje. U tom svojstvu, osim članova iz članka 65. stavka 3., uključuje i tužitelja iz ureda javnog tužitelja koji je član odjela Vijeća s nadležnošću nad sucima.

Ured javnog tužitelja

Organizacija

Tužitelji u **uredu javnog tužitelja** moraju djelovati u interesu društva, koje zastupaju tako što zahtijevaju provedbu prava.

Uz iznimku Ureda glavnog javnog tužitelja (*parquet général*) pri Kasacijskom sudu, koji je zaseban ured, francuski uredi javnih tužitelja čine hijerarhijski ustrojenu organizaciju u nadležnosti ministra pravosuđa. Člankom 30. Zakonika o kaznenom postupku predviđa se da ministar pravosuđa provodi kaznenopravnu politiku koju odredi vlada. Ministar treba osigurati da se ta politika provodi usklađeno u cijeloj zemlji. U tu svrhu ministar može tužiteljima u uredu javnih tužitelja davati opće upute o kaznenopravnoj politici.

Pri svakom **regionalnom sudu** (*tribunal de grande instance*) postoji ured javnog tužitelja, koji vodi **javni tužitelj** (*procureur de la République*) i koji je sastavljen od nekoliko tužitelja koji su odgovorni javnom tužitelju. Javni tužitelj upravlja uredom, što uključuje raspodjelu zadataka i odjela među savjetnicima javnog tužitelja (*procureurs adjoints*), zamjenicima javnog tužitelja (*vice-procureurs*) i pomoćnicima javnog tužitelja (*substituts*). Javni tužitelj koji upravlja tim uredom djeluje pak pod nadzorom i vodstvom glavnog javnog tužitelja (*procureur général*).

Unatoč toj **hijerarhijskoj strukturi**, ured javnog tužitelja smatra se **jedinstvenom jedinicom** jer pomoćnik za djelovanje ne treba odobrenje nadređenog, a sve njegove radnje obvezuju ured javnog tužitelja kao cjelinu.

Uloga i funkcije

Funkcije ureda javnog tužitelja uglavnom se odnose na provedbu **kaznenog prava**. Ured vodi **istrage** i sâm poduzima sve potrebne mjere za progon kaznenih djela ili se brine da se te mjere poduzimaju. Ima diskrecijsko pravo odlučivati koje radnje treba poduzeti u kaznenim predmetima (npr. pokretanje preliminarne sudske istrage (*ouverture d'une information judiciaire*), upućivanje predmeta sudu (*renvoi devant une juridiction de jugement*) ili obustava postupka (*classement sans suite*)). Dužan je sudjelovati na sudskim raspravama; tužitelj iz ureda javnog tužitelja koji se pojavi pred sudom može iznositi usmena očitovanja kako smatra najprikladnijim za pravilno suđenje (o činjenicama, osobinama optuženika i presudi). Ured javnog tužitelja osigurava i izvršenje presuda.

Ured javnog tužitelja odgovoran je za **zaštitu maloljetnika** koji su ugroženi i ima određene građanskopravne funkcije (u pogledu, primjerice, statusa pojedinaca u matičnim knjigama rođenih, vjenčanih i umrlih), upravne funkcije (npr. u pogledu ugostiteljskih objekata, periodičnog tiska ili izravnog marketinga) i komercijalne funkcije (npr. u pogledu nekih stečajnih postupaka).

Uloga i funkcije sudaca objašnjene su na stranici o redovnim sudovima.

Suci laici (*juges non professionnels*)

Privremeno imenovani suci laici (*magistrats exerçant à titre temporaire*)

Kako bi se sudovanje približilo zajednici, moguće je zaposliti predstavnika civilnog društva kao privremeno imenovanog suca laika (*magistrat exerçant à titre temporaire* – MTT) koji privremeno pomaže u radu pravosudnog sustava u skladu s člankom 41-10 i sljedećim člancima Odluke (*ordonnance*) br. 58-1270 od 22. prosinca 1958. o donošenju organskog zakona (*loi organique*) o statusu sudstva, kako je izmijenjena.

Posebna značajka uloge privremeno imenovanih sudaca laika jest ta da za vrijeme svojeg mandata mogu obnašati dužnosti suca okružnog suda, suca policijskog suda i/ili prisjednika u predmetima koji se vode pred tročlanim sudskim vijećem na regionalnim sudovima te istodobno obavljati profesionalnu djelatnost koja je spojiva s njihovim sudskim dužnostima.

Nedavni rast broja privremeno imenovanih sudaca laika izravna je posljedica ukidanja funkcije sudaca lokalnih sudova (*juges de proximité*), koja je izvorno uvedena Zakonom od 9. rujna 2002., a ukinuta člankom 15. Zakona br. 2016-1547 od 18. studenoga 2016. o osuvremenjivanju pravosudnog sustava za potrebe 21. stoljeća i Uredbom br. 2017-683 od 28. travnja 2017.

Organskim zakonom (*loi organique*) br. 2016-1090 od 8. kolovoza 2016, koji je stupio na snagu 1. srpnja 2017., uloga suca lokalnog suda spojena je s ulogom privremeno imenovanog suca laika.

Privremeno imenovani suci laici zapošljavaju se redovito, i to na osnovi prijave (a ne u postupku natječaja).

Uvjeti za obnašanje dužnosti privremeno imenovanog suca laika

Privremeno imenovani sudac laik mora biti francuski državljanin, u dobi od 35 do 75 godina, imati sva građanska prava, dobro se vladati, ispunjavati sve uvjete za nacionalnu službu i biti tjelesno sposoban obavljati tražene dužnosti, pri čemu se u obzir uzimaju moguće prilagodbe koje se mogu izvršiti zbog invaliditeta.

Kandidat za tu funkciju mora ispunjavati i jedan od sljedećih uvjeta:

mora imati diplomu kojom se potvrđuje da je završio barem četiri godine dodatnog obrazovanja (ili jednakovrijednu kvalifikaciju) te imati dokazano profesionalno iskustvo od barem sedam godina koje ga čini kvalificiranim za obavljanje sudačkih dužnosti

mora biti ravnatelj* tajništva suda i imati dokazano radno iskustvo od sedam godina u svojstvu sudskog tajnika

mora biti javni službenik kategorije A u Ministarstvu pravosuđa** i imati dokazano radno iskustvo od barem sedam godina u tom svojstvu

mora biti član ili bivši član regulirane ili zaštićene pravne ili sudske profesije i imati barem pet godina dokazanog iskustva u obavljanju te profesionalne prakse.

Status privremeno imenovanih sudaca laika

Odjel Vrhovnog sudskog vijeća s nadležnošću nad sucima daje mišljenje o kandidatima koje je predložio ministar pravosuđa.

Privremeno imenovani suci laici, koji se imenuju uredbom (*décret*) predsjednika republike, podliježu pravilima koja vrijede za profesionalne suce.

Imenuju se na mandat od pet godina, koji se može jednom obnoviti, i ne smiju obnašati dužnosti nakon što navrše 75 godina.

Uz svoje sudske dužnosti mogu obavljati i profesionalnu djelatnost, pod uvjetom da ta djelatnost nije na popisu nespojivih djelatnosti navedenih u prijavi.

Dužnosti privremeno imenovanih sudaca laika

Privremeno imenovani suci laici mogu obavljati sljedeće dužnosti:

Na regionalnom sudu mogu suditi u građanskim i kaznenim predmetima kao prisjednici u tročlanim sudskim vijećima. Mogu potvrđivati nagodbe u kaznenim predmetima, pri čemu ta dužnost ne smije činiti više od trećine radnih zaduženja koja su im dodijeljena. Mogu suditi i na policijskim sudovima u ograničenom broju predmeta koji uključuju prve četiri kategorije prometnih prekršaja i petu kategoriju s fiksnim novčanim kaznama te obrađivati naloge o kaznama za navedene prekršaje.

Na okružnom sudu mogu suditi u građanskim predmetima, pri čemu ta dužnost ne smije činiti više od trećine radnih zaduženja koja su im dodijeljena na okružnom sudu.

Osposobljavanje privremeno imenovanih sudaca laika

Privremeno imenovani suci laici prolaze teorijsko osposobljavanje u trajanju od deset dana koje se provodi u Nacionalnoj sudačkoj školi (ENM).

Na temelju odluke Vrhovnog sudskog vijeća moraju završiti ili probni rad na sudu u trajanju od 40 do 80 dana tijekom šest mjeseci ili razdoblje osposobljavanja na sudu u trajanju od 40 dana, koje se iznimno može skratiti uzimajući u obzir profesionalno iskustvo kandidata.

Naknada koju primaju privremeno imenovani suci laici

Privremeno imenovani suci laici primaju naknadu za svoje usluge prema broju odrađenih radnih smjena.

Jedinična cijena za radnu smjenu iznosi 106,28 EUR bruto (u skladu s indeksom plaća u javnom sektoru na dan 1. veljače 2017.), pri čemu godišnje smiju odraditi najviše 300 radnih smjena.

Privremeno imenovani suci laici ne primaju naknadu za putne troškove od mjesta stanovanja do suda na koji su raspoređeni.

Članovi radnih sudova

Radni sudovi, koji su osnovani 1806., prvostupanjski su sudovi specijalizirani za rješavanje pojedinačnih sporova između zaposlenika ili pripravnika i poslodavaca u vezi s njihovim ugovorima o radu ili pripravništvu. Suci (članovi) radnih sudova dolaze iz svijeta rada.

Sustav radnih sudova temelji se na ideji da bi radne odnose, koji su po prirodi specifični i složeni, trebali preispitivati suci s iskustvom u tim odnosima (kao zaposlenici ili kao poslodavci).

Radni sudovi stoga nužno imaju jednak broj predstavnika zaposlenika i poslodavaca (zajednička vijeća). Članovi suda podijeljeni su na dva kolegija (zaposlenici i poslodavci) i pet specijaliziranih odjela (industrija, trgovina, poljoprivreda, ostale djelatnosti i upravljanje).

Radni sudovi imaju ukupno 14 512 članova, koji svoje dužnosti obavljaju na 210 radnih sudova u kontinentalnoj Francuskoj i prekomorskim područjima te rješavaju približno 142 500 predmeta godišnje.

Glavna im je zadaća pomiriti stranke u sporu te, ako pomirba ne uspije, riješiti njihov spor.

Način imenovanja

Od 1979. članove radnih sudova birali su njihovi kolege iz svijeta rada svakih pet godina na neposrednim općim izborima. S obzirom na sve manju izlaznost birača na te izbore, a time i sve manju legitimnost sustava radnih sudova, razmotreni su novi načini imenovanja članova tih sudova.

U skladu s time, Odlukom (*ordonnance*) br. 2016-388 od 31. ožujka 2016., kojom se ujedno potvrđuje specifična priroda sustava radnih sudova, neposredni izbori zamijenjeni su imenovanjem na prijedlog sindikata i udruženja poslodavaca, nakon izračuna njihove reprezentativnosti u okviru postupka uvedenog za mjerenje reprezentativnosti sindikata i udruženja poslodavaca.

Sada postoji opći krug imenovanja članova radnih sudova svake četiri godine. Imenovanje se provodi zajedničkom odlukom (*arrêté*) ministara pravosuđa i rada. Mjesta na radnim sudovima koja se upraznе za vrijeme mandata objavljuju se u okviru dopunskih krugova imenovanja te se popunjavaju u skladu s istim postupkom kao i za opći krug imenovanja.

Osposobljavanje

Zakonom br. 2015-990 od 6. kolovoza 2015. o rastu, aktivnosti i ravnopravnim gospodarskim mogućnostima nastojalo se pojačati profesionalizaciju članova radnih sudova, ponajprije uvođenjem obveznog početnog i kontinuiranog osposobljavanja.

Stoga članovi radnih sudova prolaze obvezno početno osposobljavanje prije početka obavljanja svojih sudačkih dužnosti te kontinuirano osposobljavanje nakon toga.

Početno osposobljavanje jednako je za članove koji predstavljaju poslodavce i one koji predstavljaju zaposlenike. Organizira ga i provodi Nacionalna sudačka škola (ENM), a sastoji se od nekoliko teorijskih i praktičnih modula u ukupnom trajanju od pet dana. Ako bilo koji član radnog suda ne završi početno osposobljavanje u roku od 15 mjeseci od prvog dana drugog mjeseca od trenutka imenovanja, smatra se da je podnio ostavku na tu dužnost.

Osim toga, članovi radnih sudova prolaze i kontinuirano osposobljavanje u trajanju od šest tjedana za vrijeme svojeg četverogodišnjeg mandata. Za izvođenje tog osposobljavanja odgovorno je Ministarstvo rada.

Pravila ponašanja

Članovi radnih sudova polažu prisegu. Podliježu pravilima ponašanja koja vrijede za suce – neovisnost, nepristranost, dostojanstvenost i čestitost – te se moraju ponašati tako da se izbjegne bilo kakva opravdana sumnja u tom pogledu. Osim toga, obvezni su čuvati povjerljivost u postupku donošenja odluka.

Uredbom br. 2016-1948 od 28. prosinca 2016. o profesionalnoj etici i disciplinskim postupcima za članove radnih sudova, donesenom u okviru primjene Zakona br. 2015-990 od 6. kolovoza 2015. o rastu, aktivnosti i ravnopravnim gospodarskim mogućnostima, u Zakon o radu dodan je novi članak R.1431-3-1, kojim je Vrhovnom vijeću članova radnih sudova (*Conseil supérieur de la prud'homie*) povjerena zadaća izrade kodeksa ponašanja za članove radnih sudova, koji se mora javno objaviti.

Vrhovno vijeće članova radnih sudova odobrilo je kodeks ponašanja 26. siječnja 2018.

Status

Aktivni članovi radnih sudova imaju status zaštićenih zaposlenika, što znači da ne mogu dobiti otkaz bez prethodnog odobrenja inspektorata rada, te imaju pravo biti odsutni s radnog mjesta tijekom radnog vremena.

Takvi izostanci računaju se kao stvarno radno vrijeme za koje ti zaposlenici primaju naknadu od poslodavca i imaju prava koja proizlaze iz sustava socijalne sigurnosti. Prema tome, vrijeme provedeno u radu za radni sud tijekom radnog vremena ne podrazumijeva gubitak plaće ni povezanih naknada. Iznos te plaće poslodavcu nadoknađuje država.

Predstavnici poslodavaca i zaposlenika koji su članovi radnih sudova, a koji ne pripadaju prethodno navedenoj kategoriji (tražitelji zaposlenja, umirovljenici, članovi koji dužnosti na radnim sudovima obavljaju izvan svojeg radnog vremena), primaju naknadu za rad na radnim sudovima po tarifi koja se utvrđuje zakonodavnom uredbom (*décret*).

Mogu dobiti naknadu i za putne troškove.

Suci trgovačkih sudova

Na cijelom području kontinentalne Francuske postoje 134 prvostupanjska trgovačka suda, osim na području Alsace-Moselle (gdje trgovačke sporove rješava odjel regionalnog suda, u skladu s iznimkom na temelju lokalnog prava), dok u prekomorskim područjima postoji devet mješovitih trgovačkih sudova.

Trgovački sudovi nadležni su za rješavanje sporova među trgovcima ili između trgovaca i trgovačkih društava te sporova o trgovačkim transakcijama.

Suci trgovačkih sudova (*juges consulaires*) trgovci su ili upravitelji poduzeća, stoga imaju profesionalno iskustvo u poslovanju.

Trenutačno postoji više od 3400 sudaca trgovačkih sudova.

Njih biraju njihovi kolege trgovci u izbornom postupku s dvije faze koji se provodi svake godine.

Biraju se na početni mandat od dvije godine. Nakon toga mogu biti ponovno izabrani na najviše četiri mandata od četiri godine na istom sudu ili bilo kojem drugom trgovačkom sudu, osim predsjednika kojemu mandat istječe – on može biti ponovno izabran na peti mandat samo kao član suda.

Polažu prisegu i podliježu istom kodeksu ponašanja kao i profesionalni suci.

Svoju dužnost obnašaju volonterski. Da bi mogli obnašati dužnost, moraju biti na raspolaganju i preuzeti osobnu obvezu u pogledu tog posla, a ponajprije obvezu sudjelovanja u neophodnom početnom i kontinuiranom osposobljavanju.

Zakonom br. 2016-1547 od 18. studenoga 2016. o osuvremenjivanju pravosudnog sustava za potrebe 21. stoljeća uvedena je velika reforma statusa sudaca trgovačkih sudova. Konkretno, revidirane su odredbe o njihovu kodeksu ponašanja i disciplinskim postupcima te je pojačana profesionalizacija njihove funkcije uvođenjem obveznog početnog i kontinuiranog osposobljavanja, koje provodi Nacionalna sudačka škola.

Prisjednici na sudovima socijalne sigurnosti

Prisjednike na sudovima socijalne sigurnosti (*tribunaux des affaires de la sécurité sociale*) imenuje na mandat od tri godine prvi predsjednik žalbenog suda s popisa kandidata koji je konkretnom sudu podnio regionalni direktor za mlade, sport i socijalnu koheziju, a koje su predložile najreprezentativnije strukovne i profesionalne organizacije.

Zakonom od 18. studenoga 2016. o osuvremenjivanju pravosudnog sustava za potrebe 21. stoljeća ukinuti su sudovi socijalne sigurnosti, a njihovi predmeti, počevši od 1. siječnja 2019., preneseni su na posebno određene regionalne sudove. Prisjednici će svoje predmete odsad rješavati na tim sudovima.

Prisjednici na sudovima za nesposobnost

Prisjednike na sudovima za nesposobnost (*tribunaux du contentieux de l'incapacité*) imenuje na mandat od tri godine prvi predsjednik žalbenog suda nadležnog za to područje ili regionalni direktor za mlade, sport i socijalnu koheziju s popisa kandidata koje su predložile najreprezentativnije strukovne i profesionalne organizacije.

Zakonom od 18. studenoga 2016. o osuvremenjivanju pravosudnog sustava za potrebe 21. stoljeća ukinuti su sudovi za utvrđivanje radne nesposobnosti, a njihovi predmeti, počevši od 1. siječnja 2019., preneseni su na posebno određene regionalne sudove. Prisjednici će svoje predmete odsad rješavati na tim sudovima.

Prisjednici u vijećima regionalnih sudova za pitanja socijalne sigurnosti

Od 1. siječnja 2019. ti prisjednici sjede u vijećima regionalnih sudova koji su posebno određeni za rješavanje sporova povezanih s pitanjima socijalne sigurnosti i socijalne pomoći.

Njih na mandat od tri godine imenuje prvi predsjednik žalbenog suda, nakon savjetovanja s predsjednikom regionalnog suda, s popisa kandidata za određeni sud koji je sastavio prefekt, a koje su predložile najreprezentativnije strukovne i profesionalne organizacije.

Kandidati moraju biti francuski državljani u dobi od najmanje 23 godine, moraju ispunjavati uvjete za članove porote, ne smiju biti kažnjavani za kaznena djela na temelju Zakona o ruralnim područjima i morskom ribolovu ili Zakona o socijalnoj sigurnosti te ne smiju biti članovi odbora organizacije za socijalnu sigurnost ili udruženja za uzajamnu pomoć. Njihove su dužnosti spojive s dužnostima članova radnih sudova.

Prisjednici na sudovima za maloljetnike

Prisjednike na sudovima za maloljetnike (*tribunaux pour enfants*) imenuje na mandat od četiri godine ministar pravosuđa s popisa kandidata koji podnosi prvi predsjednik žalbenog suda nadležnog za predmetni sud za maloljetnike.

Kandidati moraju biti francuski državljani u dobi od najmanje 30 godina te imati poseban interes, u bilo kojem svojstvu, za pitanja koja se odnose na mlade.

Prisjednici na sudovima za poljoprivredno zemljište

Prisjednike na sudovima za poljoprivredno zemljište (*tribunaux paritaires des baux ruraux*) imenuje na mandat od šest godina prvi predsjednik žalbenog suda s popisa kandidata za određeni sud koji je sastavio prefekt, a koje su predložile najreprezentativnije profesionalne organizacije ili organizacije vlasnika zemljišta.

Uključuju zakupodavce koji nisu ujedno i zakupoprimci te zakupoprimce koji nisu ujedno i zakupodavci. Podijeljeni su, prema potrebi, na dva odjela zajedničkog suda – jedan odjel koji se sastoji od zakupodavaca i zakupoprimaca na temelju ugovora o zakupu i drugi odjel koji se sastoji od zakupodavaca i zakupoprimaca na temelju ugovora o napolici.

Kandidati moraju biti francuski državljani u dobi od najmanje 26 godina, ne smiju biti lišeni građanskih prava, prava građanina ili profesionalnih prava te moraju u trenutku kandidature barem pet godina biti zakupodavci ili zakupoprimci na temelju ugovora o zakupu ili ugovora o napolici.

Sudski tajnici

Sudski tajnici (*greffiers*) specijalisti su za pravni postupak koji pomažu sucima pri sastavljanju sudskih dokumenata i odgovorni su za provjeru akata suda ako to propisi zahtijevaju.

Sudski tajnici blisko surađuju sa sucem te pritom pomažu u pripremi i obradi predmeta i provode pravna istraživanja. Sastavljaju odluke i podneske prema uputama sudaca. U okviru pružanja usluga informiranja i pomoći javnosti sudskim tajnicima mogu se povjeriti zadaće pružanja informacija, smjernica ili pomoći korisnicima pri ispunjavanju sudskih formalnosti ili postupaka, a mogu im se povjeriti i dužnosti profesionalnog osposobljavanja.

Većina **dužnosti** sudskih tajnika obavlja se **u različitim uredima sudova**. Ovisno o veličini i strukturi suda, sudski tajnici mogu obavljati rukovodeće funkcije kao voditelji ili zamjenici voditelja tajništva suda ili kao voditelji odjela.

Glavni sudski tajnik (378 Kb) en

Sudski tajnik (375 Kb) en

Prema stanju od 1. siječnja 2018. broj zaposlenih kojima je upravljao Odjel za ljudske potencijale u sudskim tajništvima Ministarstva pravosuđa iznosio je 10 931, od čega je njih 9368 bilo raspoređeno na sudove.

Odvjetnici

Odvjetnici (*avocats*) su službenici suda i članovi neovisne slobodne profesije. Pravila kojima je ta profesija uređena uglavnom su propisana Zakonom br. 71-1130 od 31. prosinca 1971. o reformiranju određenih sudskih i pravnih profesija i Uredbom (*décret*) br. 91-1197 od 27. studenoga 1991. o ustroju profesije odvjetnika. Zakonom br. 90-1259 od 31. prosinca 1990., kojim je izmijenjen Zakon iz 1971., zajedno s njegovim provedbenim uredbama, stvorena je nova profesija odvjetnika (*avocat*) spajanjem dotad postojećih profesija odvjetnika (*avocat*) i pravnog savjetnika (*conseil juridique*). Zakonom od 25. siječnja 2011. o reformiranju pravnog zastupanja pred žalbenim sudovima spojene su pak funkcije odvjetnika i pravnog zastupnika na žalbenom sudu (*avoué près les cours d'appel*).

U svojem svakodnevnom radu odvjetnici imaju dvije funkcije: prva je pomaganje klijentima i zastupanje klijenata na sudu (sudska funkcija), a druga je davanje pravnih savjeta i sastavljanje pravnih akata (pravna funkcija).

Prema članku 4. stavku 1. Zakona od 31. prosinca 1971. odvjetnici praktički monopoliziraju pomaganje strankama i zastupanje stranaka pred sudovima, sudskim tijelima i disciplinskim sudovima svih vrsta.

Ne postoji nacionalno udruženje odvjetnika jer odvjetnici žele zadržati odgovarajuću zastupljenost svih odvjetničkih komora. U kontinentalnoj Francuskoj i prekomorskim francuskim područjima postoji 16 odvjetničkih komora (*barreaux*), od kojih je svaka komora pridružena određenom regionalnom sudu (*tribunal de grande instance*) te svakom predsjedava predsjednik (*bâtonnier*), a vodi je vijeće odvjetničke komore (*conseil de l'ordre*). Vijeće odvjetničke komore bavi se svim pitanjima koja se odnose na prakticiranje profesije, osigurava da odvjetnici ispunjavaju svoje dužnosti i štiti njihova prava.

Nacionalno vijeće odvjetničkih komora (*Conseil national des barreaux* – CNB), osnovano Zakonom od 31. prosinca 1990. (članak 15.), priznato je kao tijelo od javne koristi (*établissement d'utilité publique*) i ima pravnu osobnost. Odgovorno je za zastupanje pravne profesije u odnosima s javnim tijelima te za osiguravanje usklađenosti pravila i prakse profesije.

Nacionalno vijeće odvjetničkih komora ima internetske stranice na kojima se svima omogućuje slobodan pristup informacijama o ustroju profesije, aktualnim pitanjima u vezi s profesijom i imeniku svih odvjetnika članova francuskih odvjetničkih komora. Većina većih komora ima vlastite internetske stranice, koje su besplatne i dostupne svima. Njihove adrese nalaze se u imeniku odvjetničkih komora dostupnom na internetskim stranicama CNB-a.

CNB donosi Nacionalna pravila ponašanja kroz regulatorne odluke koje se objavljuju u Službenom listu i izravno se primjenjuju na odvjetnike.

Odvjetnici pri dvama francuskim vrhovnim sudovima, Državnom vijeću i Kasacijskom sudu, čine zasebnu profesiju: oni su javni službenici koje odlukom imenuje ministar pravosuđa i imaju isključivo pravo zastupanja stranaka pred tim sudovima. Pravila kojima se uređuje ta profesija propisana su uglavnom u Odluci (*ordonnance*) od 10. rujna 1817. o uspostavi reda odvjetnika pri Državnom vijeću i Kasacijskom sudu, Uredbi (*décret*) br. 91-1125 od 28. listopada 1991. o uvjetima za pristupanje profesiji i Uredbi (*décret*) br. 2002-76 od 11. siječnja 2002. o disciplinskim pravilima za tu profesiju.

Odvjetnici na vrhovnim sudovima čine posebnu komoru ili red, na čelu kojeg je predsjednik, a kojem u radu pomaže vijeće komore sastavljeno od 11 članova. To je tijelo odgovorno za osiguravanje profesionalne discipline i zastupa profesiju.
Više pojedinosti nalazi se na internetskim stranicama Reda odvjetnika pri Državnom vijeću i Kasacijskom sudu.

Postoji li baza podataka za ovo područje?

Postoji baza podataka koju vodi Nacionalno vijeće odvjetničkih komora i koja obuhvaća **popis odvjetnika upisanih pri svakoj odvjetničkoj komori u Francuskoj**.

Je li pristup tim informacijama besplatan?

Pristup bazi podataka na internetskim stranicama Nacionalnog vijeća odvjetničkih komora besplatan je.

Javni bilježnici

Organizacija

Javni bilježnik (*notaire*) javni je pravni službenik imenovan odlukom (*arrêté*) ministra pravosuđa. Međutim, javni bilježnici djeluju kao neovisna slobodna profesija. Pravila kojima se uređuje ta profesija propisana su uglavnom Zakonom od 25. *ventôsea* godine XI. (datirano prema francuskom republikanskom kalendaru), Odlukom (*ordonnance*) br. 45-2590 od 2. studenoga 1945., Uredbom (*décret*) br. 45-0117 od 19. prosinca 1945. o organizaciji profesije javnog bilježnika, Uredbom (*décret*) br. 73-609 od 5. srpnja 1973. o profesionalnom osposobljavanju i uvjetima za pristupanje profesiji javnog bilježnika i Uredbom (*décret*) br. 78-262 od 8. ožujka 1978. o javnobilježničkim tarifama.

Profesija je **organizirana u komore javnih bilježnika** na razini departmana i u vijeća na regionalnoj razini, koji su odgovorni za reguliranje i disciplinu javnih bilježnika na svojim područjima. U odnosima s nacionalnim tijelima profesiju zastupa **Vrhovno vijeće javnih bilježnika** (*Conseil supérieur du notariat*).

Osim što ima ulogu u zastupanju profesije u odnosima s javnim tijelima, zadatak je Vrhovnog vijeća javnih bilježnika sprečavati i rješavati profesionalne sporove između javnih bilježnika koji ne pripadaju istom regionalnom vijeću. Vrhovno vijeće javnih bilježnika ima besplatne internetske stranice na kojima su opisane glavne značajke profesije i na kojima se nalazi **imenik javnih bilježnika i njihovih komora i vijeća u departmanima i regijama.**

Uloga i funkcije

Javni bilježnici ovlašteni su **izdavati vjerodostojne isprave**, koje su izvršive bez potrebe za dobivanjem sudskog naloga.

Javni bilježnici imaju i zadaću **savjetovanja** pojedinaca i poduzeća, koje može, ali i ne mora biti povezano sa sastavljanjem službenih dokumenata, a uz svoju glavnu djelatnost mogu imati i ulogu u **upravljanju imovinom i imovinskim transakcijama.**

Ostale pravne profesije

Sudski izvršitelji

Sudski izvršitelji (*huissiers de justice*) javni su pravni službenici koje odlukom (*arrêté*) imenuje ministar pravosuđa. Međutim, oni djeluju kao neovisna slobodna profesija. Pravila kojima se uređuje ta profesija propisana su uglavnom Zakonom od 27. prosinca 1923., Odlukom (*ordonnance*) br. 45-2592 od 2. studenoga 1945., Uredbom (*décret*) br. 56-222 od 29. veljače 1956. i Uredbom (*décret*) br. 75-770 od 14. kolovoza 1975.

Oni jedini smiju dostavljati sudske dokumente i izvršavati sudske naloge i izvršive naloge ili isprave. Osim toga, smiju na nalog suda ili zahtjev pojedinca sastavljati izvješća o službenim nalazima. Osim svoje glavne djelatnosti smiju djelovati i kao izmiritelji, upravitelji imovinom ili zastupnici u osiguranju, pod uvjetom da najprije obavijeste svoju regionalnu komoru sudskih izvršitelja i glavnog javnog tužitelja (*procureur général*) pri žalbenom sudu za svoje područje.

Za radnje koje poduzimaju u građanskim i trgovačkim stvarima u svojoj nadležnosti sudski izvršitelji dobivaju novčanu naknadu prema fiksnim tarifama utvrđenima u Uredbi (*décret*) br. 96-1080 od 12. prosinca 1996.

Profesiju zastupaju komore na razini departmana i regija u mjesnoj nadležnosti svakog žalbenog suda. Postoji nacionalna komora koja zastupa cijelu profesiju u odnosima s javnim tijelima i rješava sporove između komora i između sudskih izvršitelja koji ne pripadaju istoj regionalnoj komori. Nacionalna komora sudskih izvršitelja ima besplatne internetske stranice na kojima su opisane glavne značajke profesije i na kojima se nalazi **imenik sudskih izvršitelja**.

Odlukom (*ordonnance*) od 2. lipnja 2016. uspostavljena je nova profesija sudskog izvršitelja (*commissaire de justice*), koja će od 1. srpnja 2022. zamijeniti staru profesiju sudskog izvršitelja (*huissier de justice*) i profesiju voditelja sudskih dražbi (*commissaire-priseur judiciaire*).

Tom se odlukom propisuju pravila kojima se uređuje profesija sudskih izvršitelja (*commissaires de justice*) i predviđa se prijelazni režim za postupno uvođenje te nove profesije do 1. srpnja 2022. Budući da su uloge sudskog izvršitelja (*huissier de justice*) i voditelja sudskih dražbi (*commissaire-priseur judiciaire*) djelomično slične i komplementarne, donesena je odluka o racionalizaciji postojeće organizacije tih profesija i njihovu spajanju u jednu (novu) profesiju sudskog izvršitelja (*commissaire de justice*).

Pravila kojima se uređuje ta nova profesija sudskih izvršitelja u potpunosti će se primjenjivati od 1. srpnja 2022. Ta će nova profesija od 1. srpnja 2026. u potpunosti zamijeniti stare profesije: sudski izvršitelji (*huissiers de justice*) i voditelji sudskih dražbi (*commissaires-priseurs judiciaire*) koji nisu prošli posebno osposobljavanje radi stjecanja kvalifikacije novih sudskih izvršitelja (*commissaires de justice*) prestat će obavljati djelatnost. Od 1. siječnja 2019. nova Nacionalna komora sudskih izvršitelja (*Chambre nationale des commissaires de justice*) zamijenit će stare nacionalne komore sudskih izvršitelja (*huissiers de justice*) odnosno voditelja sudskih dražbi (*commissaires-priseurs judiciaire*) radi pripreme za postupno usklađivanje, a potom i spajanje tih dviju profesija.

Ostali službenici suda

Tajnici trgovačkih sudova (*greffiers de tribunaux de commerce*) javni su pravni službenici čija je glavna zadaća pomagati članovima trgovačkog suda tijekom rasprava i predsjedniku suda u svim njegovim upravnim zadaćama. Upravljaju sudskim registrom i brinu o tome da se registar trgovine i trgovačkih društava (*registre du commerce et des sociétés* – RCS) te sudski imenik i spisi pravilno vode. Izdaju službene preslike i odgovorni su za stavljanje sudskog pečata, brinu o novcu položenom u registru te sastavljaju dokumente za registar i druge formalne dokumente u svojoj nadležnosti.

Profesija je uređena člancima od L.741-1 i dalje do R.741-1 Trgovačkog zakonika.

Profesiju u odnosima s javnim tijelima zastupa **Nacionalno vijeće tajnika trgovačkih sudova** (*Conseil national des greffiers des tribunaux de commerce* – CNGTC), koje je priznato kao tijelo od javne koristi (*établissement d'utilité publique*) i ima pravnu osobnost, a odgovorno je za zastupanje kolektivnih interesa profesije. Ono organizira početno i kontinuirano osposobljavanje tajnika sudova i osoblja za registar i profesionalne ispite te olakšava i nadzire provedbu pripravništva. Više informacija o tim pitanjima nalazi se na internetskim stranicama Nacionalnog vijeća tajnika trgovačkih sudova.

Tajnici trgovačkih sudova (366 Kb) en

Tajnici trgovačkih sudova s ugovorom o radu (366 Kb) en

Pravni savjetnici / interni pravnici

Profesija **pravnog savjetnika** (*conseil juridique*) spojena je s profesijom odvjetnika (*avocat*) Zakonom br. 90-1259 od 31. prosinca 1990.

Pravnici (*juristes*) koji nisu neovisni odvjetnici (*avocats*), nego rade kao interni pravnici u poduzećima, ne podliježu nikakvim posebnim profesionalnim propisima.

Posljednji put ažurirano: 10/01/2022

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Vrste pravnih struka - Hrvatska

Zaposlenici u pravosudnim tijelima

Zaposlenici pravosudnih tijela su pravosudni dužnosnici, državni službenici i namještenici.

Suci

Suci su pravosudni dužnosnici čija je dužnost stalna. Za suca može biti imenovana osoba koja je hrvatski državljanin.

Za suca općinskog, trgovačkog i upravnog suda može biti imenovana osoba koja je završila Državnu školu za pravosudne dužnosnike odnosno koja već obnaša pravosudnu dužnost.

Za suca županijskog suda može biti imenovana osoba koja radi kao pravosudni dužnosnik najmanje 10 godina.

Za suca Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske, Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske i Visokog upravnog suda Republike Hrvatske može biti imenovana osoba koja radi kao pravosudni dužnosnik najmanje 12 godina.

Za suca Vrhovnog suda Republike Hrvatske može biti imenovana osoba koja je najmanje 15 godina radila kao pravosudni dužnosnik, isto toliko godina bila odvjetnik, javni bilježnik, sveučilišni profesor pravnih znanosti koji ima položen pravosudni ispit i najmanje 15 godina radnog iskustva nakon položenog pravosudnog ispita i ugledni pravnik s položenim pravosudnim ispitom i najmanje 20 godina radnog iskustva, koji se dokazao svojim stručnim radom na određenom pravnom području, kao i stručnim i znanstvenim radovima.

Zakon o sudovima

Zakon o Državnom sudbenom vijeću

Zakon o plaćama sudaca i drugih pravosudnih dužnosnika

Sudsko osoblje

Broj sudskih službenika i namještenika za obavljanje stručnih, uredskih i tehničkih poslova određuje ministar pravosuđa.

Zapošljavanje državnih službenika i namještenika u sudu, obavljanje vježbeničke prakse, postupak i način te program polaganja državnog stručnog ispita, plaće i ostala prava, obveze i odgovornosti iz rada te odgovornost za povrede službene dužnosti uređuju se propisima o državnim službenicima i namještenicima i općim propisima o radu.

Radna mjesta u sudovima mogu se popunjavati samo uz odobrenje Ministarstva pravosuđa.

Kod prijama sudskih službenika i namještenika u sudove mora se voditi računa o zastupljenosti službenika i namještenika pripadnika nacionalnih manjina.

Propise o potrebnom stupnju obrazovanja sudskih službenika i namještenika, donosi ministar pravosuđa.

Sudski savjetnici, viši sudski savjetnici i viši sudski savjetnici - specijalisti

Sudski savjetnik može biti osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava odnosno integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava i položen pravosudni ispit.

Viši sudski savjetnik i sudski savjetnik u Vrhovnom sudu Republike Hrvatske može biti osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava odnosno integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava, položen pravosudni ispit i koja je radila najmanje dvije godine kao sudski ili državnoodvjetnički savjetnik, pravosudni dužnosnik, odvjetnik ili javni bilježnik odnosno osoba koja je radila na drugim pravnim poslovima nakon položenog pravosudnog ispita najmanje pet godina.

Viši sudski savjetnik – specijalist može biti osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava odnosno integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava, položen pravosudni ispit, koja je radila najmanje četiri godine kao sudski ili državnoodvjetnički savjetnik, pravosudni dužnosnik, odvjetnik ili javni bilježnik odnosno osoba koja je radila na drugim pravnim poslovima nakon položenog pravosudnog ispita najmanje osam godina.

Viši sudski savjetnik u Vrhovnom sudu može biti osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava odnosno integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava, položen pravosudni ispit, koja je najmanje četiri godine radila kao sudski ili državnoodvjetnički savjetnik, pravosudni dužnosnik, odvjetnik ili javni bilježnik odnosno osoba koja je najmanje osam godina nakon položenog pravosudnog ispita radila na drugim pravnim poslovima.

Viši sudski savjetnik – specijalist u Vrhovnom sudu može biti osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava odnosno integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava, položen pravosudni ispit, koja je najmanje šest godine radila kao sudski ili državnoodvjetnički savjetnik, pravosudni dužnosnik, odvjetnik ili javni bilježnik odnosno osoba koja je najmanje deset godina nakon položenog pravosudnog ispita radila na drugim pravnim poslovima.

Nadležnost za obavljanje poslova sudskih savjetnika i viših sudskih savjetnika

Sudski savjetnici, viši sudski savjetnici i viši sudski savjetnici – specijalisti sudjeluju u suđenju i ovlašteni su samostalno provoditi određene sudske postupke, ocjenjivati dokaze i utvrđivati činjenice. Na temelju provedenog postupka podnose sucu nacrt na temelju kojeg on donosi odluku te po ovlaštenju suca objavljuje tako donesenu odluku.

Sukladno važećim odredbama Zakona o sudovima sudski savjetnici, viši sudski savjetnici odnosno viši sudski savjetnici - specijalisti ovlašteni su na provođenje postupka i predlaganje nacrta odluka, i to kako slijedi:

u parničnim postupcima u sporovima za isplatu novčane tražbine ili naknadu štete u kojima vrijednost predmeta spora ne prelazi 100.000,00 kuna te u trgovačkim sporovima u kojima vrijednost predmeta spora ne prelazi 500.000,00 kuna,

u radnim sporovima proizašlim iz kolektivnih ugovora,

u upravnim sporovima u kojima se odlučuje o tužbama u predmetima koji se rješavaju na temelju pravomoćne presude donesene u oglednom sporu, o tužbama protiv postupanja ili zbog propuštanja postupanja javnopravnog tijela i u upravnim sporovima u kojima vrijednost predmeta spora ne prelazi 100.000,00 kuna,

u ovršnim postupcima,

u ostavinskim postupcima,

u zemljišnoknjižnim postupcima,

u prekršajnim postupcima,

u izvanparničnim postupcima, osim u postupcima oduzimanja poslovne sposobnosti, razvrgnuća suvlasničke zajednice, uređenja međa i postupcima prema Obiteljskom zakonu,

u registarskim postupcima,

u skraćenim stečajnim postupcima,

o troškovima sudskih postupaka.

Sudski savjetnici, viši sudski savjetnici odnosno viši sudski savjetnici – specijalisti ovlašteni su na postupanje i donošenje odluka u pojedinim postupcima kada je to propisano posebnim zakonima.

U drugostupanjskom postupku i postupku po izvanrednim pravnim lijekovima sudski savjetnici, viši sudski savjetnici i viši sudski savjetnici – specijalisti izvještavaju o stanju spisa i pripremaju nacrt odluke.

Sudački vježbenici

Ministarstvo pravosuđa određuje svake godine broj vježbeničkih mjesta u sudovima u skladu s raspoloživim financijskim sredstvima osiguranim u državnom proračunu.
Uvjeti i način primanja sudačkih vježbenika u sudove, kao i trajanje i način obavljanja vježbeničke prakse, uređuju se posebnim zakonom.

Stručni suradnici

Sud može imati i službenike sa završenim odgovarajućim stručnim studijem, završenim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijem i propisanim radnim iskustvom defektološkog, sociološkog, pedagoškog, ekonomskog, knjigovodstveno-financijskog i drugog odgovarajućeg obrazovanja.
Stručni suradnici kao stručni pomoćnici pomažu sucu u radu u stvarima u kojima su potrebna stručna znanja.

Suci porotnici

Suci porotnici su građani Republike Hrvatske koji sudjeluju u suđenju u pojedinim postupcima i sudačku funkciju ne obavljaju kao redovito zanimanje, već kao članovi vijeća ravnopravno sa sucem odlučuju o pitanjima o kojima u kaznenom postupku treba donijeti odluku.
Za suca porotnika može biti imenovan punoljetni hrvatski državljanin dostojan obnašanja dužnosti suca porotnika.
Suci porotnici imenuju se na četiri godine i istekom toga roka mogu biti ponovno imenovani.
Suce porotnike općinskih i županijskih sudova imenuje županijska skupština odnosno Gradska skupština Grada Zagreba po pribavljenim prijedlozima općinskog, odnosno gradskog vijeća, sindikata, udruge poslodavaca i gospodarske komore.
Prije imenovanja sudaca porotnika mora se pribaviti mišljenje predsjednika odgovarajućeg suda o predloženim kandidatima.

Ravnatelj sudske uprave

Sud s više od 15 sudaca ima ravnatelja sudske uprave.
Ravnatelj sudske uprave pomaže predsjedniku suda u obavljanju poslova sudske uprave, a posebno:
obavlja stručne poslove u svezi s planiranjem i upravljanjem ljudskim potencijalima u sudu,
organizira rad sudskih službenika i namještenika te prati njihovu učinkovitost u radu,
prati i planira edukaciju sudskih službenika i namještenika,
vodi brigu o održavanju zgrade suda, radnih prostorija i opreme za rad te investicijskim ulaganjima,
organizira i koordinira izradu godišnjeg plana nabave sukladno zakonu i potrebama suda,
organizira provedbu postupaka javne nabave,
obavlja nadzor nad financijsko-materijalnim poslovanjem suda te obavljanjem uredskih i pomoćno-tehničkih poslova,
skrbi se i obavlja nadzor nad trošenjem proračunskih i vlastitih sredstava suda,
sudjeluje u izradi i provedbi projekata sudske uprave te nadzire njihovu provedbu,
skrbi se o pravodobnom i urednom vođenju statističkih podataka o radu suda,
surađuje s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u vezi s nabavom opreme i osiguranjem sredstava za pojedine aktivnosti suda,
obavlja druge poslove koje mu povjeri predsjednik suda.
Za svoj rad ravnatelj sudske uprave odgovara predsjedniku suda.
Za ravnatelja sudske uprave može biti primljena osoba koja ima završen integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava odnosno diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij ekonomske struke i najmanje pet godina iskustva na odgovarajućim poslovima.

Glasnogovornik suda

Sud ima glasnogovornika suda.
Glasnogovornik suda je sudac, sudski savjetnik ili osoba koju odredi predsjednik suda godišnjim rasporedom poslova.
Predsjednik županijskog suda može odrediti jednog suca tog suda kao glasnogovornika za županijski sud i općinske sudove s područja njegove nadležnosti.
Glasnogovorniku se može odrediti zamjenik.
Glasnogovornik suda daje obavijesti o radu suda u skladu sa Zakonom o sudovima, Sudskim poslovnikom i Zakonom o pravu na pristup informacijama.

Državni odvjetnici

Za Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske može se imenovati osoba koja ispunjava opće i posebne uvjete za imenovanje za zamjenika Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske.
Županijski državni odvjetnik imenuje se iz reda državnih odvjetnika, zamjenika Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske, zamjenika u posebnom državnom odvjetništvu i zamjenika županijskog državnog odvjetnika, koji su najmanje dvije godine obnašali državnoodvjetničku dužnost zamjenika županijskog državnog odvjetnika.
Županijskog državnog odvjetnika, uz prethodno mišljenje Kolegija Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, na prijedlog Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske imenuje Vijeće na vrijeme od četiri godine.
Općinski državni odvjetnik imenuje se iz reda državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika.
Općinskog državnog odvjetnika, uz prethodno mišljenje kolegija županijskog državnog odvjetništva i županijskog državnog odvjetnika, na prijedlog Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske, imenuje Vijeće na vrijeme od četiri godine.

Zamjenici državnog odvjetnika

Zamjenici državnih odvjetnika imenuju se na način, pod uvjetima i u postupku u kojem se osigurava njihova stručnost, samostalnost i dostojnost za obnašanje državnoodvjetničke dužnosti.
Za zamjenika državnog odvjetnika može se imenovati hrvatski državljanin koji ima položen pravosudni ispit i ispunjava posebne uvjete propisane Zakonom o državnoodvjetničkom vijeću.
Za zamjenika općinskog državnog odvjetnika može se imenovati osoba koja je završila Državnu školu za pravosudne dužnosnike.
Za zamjenika županijskog državnog odvjetnika može se imenovati osoba koja je obnašala pravosudnu dužnost najmanje deset godina.
Za zamjenika Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske može se imenovati osoba koja je kao dužnosnik u pravosudnim tijelima obnašala pravosudnu dužnost najmanje 15 godina ili isto toliko godina bila odvjetnik, javni bilježnik, sveučilišni profesor pravnih znanosti koji ima položen pravosudni ispit i najmanje 15 godina radnog iskustva nakon položenog pravosudnog ispita odnosno ugledni pravnik s položenim pravosudnim ispitom i najmanje 20 godina radnog iskustva koji se dokazao svojim stručnim djelovanjem na određenom pravnom području, kao i stručnim i znanstvenim radovima.
Za imenovanje na dužnost zamjenika državnog odvjetnika u više državno odvjetništvo zamjenik državnog odvjetnika, osim uvjeta propisanih Zakonom, na zadnjem ocjenjivanju prije imenovanja mora biti ocijenjen najmanje ocjenom »uspješno obnaša dužnost«.
U državnom odvjetništvu imenuje se jedan ili više zamjenika državnog odvjetnika i svoju dužnost obavljaju stalno.
Državni odvjetnik i zamjenik državnog odvjetnika moraju se ponašati tako da ne umanje svoj ugled i ugled državnog odvjetništva i ne dovedu u sumnju svoju nepristranost te samostalnost i neovisnost državnog odvjetništva.
Državni odvjetnik i zamjenik državnog odvjetnika u obavljanju poslova zastupanja te u odnosima s državnim tijelima i pravnim osobama dužni su pridržavati se načela zakonitosti, stručnosti i nepristranosti, uz poštivanje rokova propisanih za pojedine postupke i pravila o prednosti u rješavanju predmeta.

Državni odvjetnik i zamjenik državnog odvjetnika prilikom zastupanja na sudovima i upravnim tijelima dužni su poštovati i čuvati dostojanstvo tijela pred kojima postupaju, svoje osobno dostojanstvo i dostojanstvo državnog odvjetništva.
Državni odvjetnik i zamjenik državnog odvjetnika dužni su zadržati za sebe podatke i druga saznanja do kojih su došli u obavljanju dužnosti i koji nisu propisom određeni kao službena tajna, a odnose se na privatni i obiteljski život stranaka i drugih osoba, ako to ne predstavlja kažnjivo djelo, te čuvati tajnost svih podataka nedostupnih javnosti.
Državni odvjetnik i zamjenik državnog odvjetnika ne smiju pripadati nijednoj političkoj stranci niti se baviti političkom djelatnošću.
Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske, zamjenik Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske, državni odvjetnik i zamjenik državnog odvjetnika ne smiju biti pozvani na odgovornost za izraženo pravno mišljenje u predmetu koji im je dodijeljen u rad, osim ako se radi o kršenju zakona koje je kažnjivo djelo.

Državnoodvjetnički savjetnici

Državnoodvjetnički savjetnici, viši državnoodvjetnički savjetnici i viši državnoodvjetnički savjetnici – specijalisti pomažu državnom odvjetniku ili njegovu zamjeniku u radu, izrađuju nacrte odluka, uzimaju na zapisnik prijave, podneske i izjave građana te obavljaju samostalno ili pod nadzorom i po uputama državnog odvjetnika ili njegova zamjenika druge stručne poslove predviđene zakonom i propisima donesenim na osnovi zakona.
U kaznenim odjelima državnih odvjetništava oni mogu zastupati optužni akt u postupku za kaznena djela za koja je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina.
U građansko-upravnim odjelima državnih odvjetništava mogu zastupati pred sudovima, upravnim i drugim tijelima na temelju posebne punomoći nadležnoga državnog odvjetnika i to:
u općinskim državnim odvjetništvima u sporovima čija je vrijednost predmeta spora do 100.000,00 kuna,
u županijskim državnim odvjetništvima u sporovima čija vrijednost spora ne prelazi 500.000,00 kuna.

Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta

Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta je posebno državno odvjetništvo ustanovljeno za područje cijele Republike Hrvatske i specijalizirano za obavljanje poslova državnog odvjetništva u predmetima koruptivnih kaznenih djela i kaznenih djela organiziranog kriminaliteta.

Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta

Gajeva 30a
10 000 Zagreb
tel: +385 4591 874
fax: + 385 1 4591 878
e-mail: tajnistvo@uskok.dorh.hr

Zakon o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta

Ravnatelj Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta

Radom USKOK-a upravlja Ravnatelj, a imenuje ga Glavni državni odvjetnik uz prethodno mišljenje ministra nadležnog za poslove pravosuđa te mišljenje kolegija Državnog odvjetništva Republike Hrvatske. Ravnatelj se imenuje za vrijeme od četiri godine i može ponovno biti imenovan na tu dužnost.

Odvjetništvo - samostalna i neovisna služba

Odvjetništvo je neovisna i samostalna služba za pružanje pravne pomoći fizičkim i pravnim osobama u ostvarivanju i zaštiti njihovih prava i pravnih interesa.

Odvjetnici

Odvjetnici smiju pružati sve oblike pravne pomoći.
Osobito smiju davati pravne savjete, sastavljati isprave (ugovore, oporuke, izjave i dr.), sastavljati tužbe, žalbe, prijedloge, zahtjeve, molbe, izvanredne pravne lijekove i druge podneske te zastupati stranke.
Odvjetničku djelatnost mogu obavljati samostalno, u zajedničkom uredu ili u odvjetničkom društvu, a ne smiju obavljati djelatnosti koje su nespojive s ugledom i neovisnošću odvjetnika.
Odvjetnik je dužan čuvati kao odvjetničku tajnu sve što mu je stranka povjerila ili što je u zastupanju stranke na drugi način saznao. Odvjetničku tajnu dužne su čuvati i druge osobe koje rade ili su radile u odvjetničkom uredu.
Odvjetnici imaju pravo na nagradu za svoj rad te na naknadu troškova u vezi s obavljenim radom sukladno tarifi koju utvrđuje i donosi Hrvatska odvjetnička komora uz suglasnost ministra pravosuđa.
Za obrane po službenoj dužnosti, visinu nagrade za rad odvjetnika utvrđuje Ministarstvo pravosuđa.
Branitelj okrivljenika pred županijskim sudom može biti samo odvjetnik, s time da u postupku za kazneno djelo za koje je propisana kazna dugotrajnog zatvora branitelj po službenoj dužnost ili na teret proračunskih sredstava može biti samo odvjetnik koji ima praksu od najmanje 8 godina kao odvjetnik ili kao dužnosnik u pravosudnom tijelu.
Odvjetnik je dužan stranci izdati račun nakon izvršene usluge. U slučaju otkaza ili opoziva punomoći odvjetnik je dužan izdati račun u roku od 30 dana od dana otkaza ili opoziva punomoći.
Odvjetnici se obvezatno udružuju u Hrvatsku odvjetničku komoru kao samostalnu i neovisnu organizaciju sa svojstvom pravne osobe. Hrvatska odvjetnička komora predstavlja odvjetništvo Republike Hrvatske kao cjelinu.
Pravo na obavljanje odvjetništva na teritoriju Republike Hrvatske stječe se upisom u imenik odvjetnika.

Hrvatska odvjetnička komora

Koturaška 53/II
10 000 Zagreb
tel: +385 1 6165 200
fax: +385 1 6170 686
hok-cba@hok-cba.hr
http://www.hok-cba.hr/
Zakon o odvjetništvu

Javnobilježnička služba

Javni bilježnik

Javni bilježnik je osoba od javnoga povjerenja koju imenuje ministar pravosuđa na temelju provedenog natječaja Hrvatske javnobilježničke komore.
On je diplomirani pravnik s položenim pravosudnim, javnobilježničkim ispitom, potrebnim iskustvom te samostalan i neovisan nositelj javne službe i nepristrani povjerenik stranaka.
Ovlašten je:
sastavljati i izdavati javnobilježničke akte - javne isprave o pravnim poslovima i izjavama kojima se utemeljuju prava stranaka,
sastavljati i izdavati javnobilježničke zapisnike o pravnim radnjama koje je javni bilježnik obavio ili kojima je bio nazočan,

sastavljati i izdavati javnobilježničke potvrde o činjenicama koje je javni bilježnik posvjedočio,
primiti na čuvanje isprave, novac, vrijednosne papire i dragocjenosti radi njihove predaje drugim osobama ili nadležnim tijelima (javnobilježnički polog),
potvrda (solemnizacija) privatnih isprava,
provoditi radnje i donositi odluke kao sudski povjerenik u ostavinskim postupcima,
provoditi ovršni postupak na temelju vjerodostojne isprave,
zastupati stranke pred sudovima i drugim javnim tijelima, ali samo ako su te stvari u neposrednoj vezi s kojom njegovom ispravom.
Kako u ostavinskom postupku stranke ne mogu mijenjati nadležnost suda, tako stranke ne mogu birati javnog bilježnika kao povjerenika suda.
Kada javni bilježnik zastupa stranku pred sudom ili drugim javnim tijelom, tada on ima pravo i dužnost odvjetnika.
Javni bilježnik ne smije, bez valjana razloga uskratiti poduzimanje službenih radnji i dužan je čuvati kao tajnu ono što je saznao u obavljanju svoje službe.
Za obavljanje službenih radnji iz svog djelokruga javnom bilježniku pripada javnobilježnička nagrada i naknada troškova sukladno Pravilniku o privremenoj javnobilježničkoj tarifi, Pravilniku o visini nagrade i naknade troškova javnog bilježnika kao povjerenika suda u ostavinskom postupku i Pravilniku o nagradama i naknadi troškova javnih bilježnika u ovršnom postupku.
Javni bilježnici na području Republike Hrvatske obvezatno se udružuju u Hrvatsku javnobilježničku komoru.
Nadzor nad radom javnih bilježnika obavljaju Hrvatska javnobilježnička komora i Ministarstvo pravosuđa svaki iz svog djelokruga.
Nadzor nad radom javnog bilježnika kao sudskog povjerenika u ostavinskom postupku obavlja sud koji mu je povjerio posao.

Hrvatska javnobilježnička komora
Radnička cesta 34/II
10 000 Zagreb
tel: +385 1 4556 566
fax: +385 1 4551 544
e-mail: hjk@hjk.hr
http://www.hjk.hr/Uredi
Zakon o javnom bilježništvu
Zakon o javnobilježničkim pristojbama

Pravosudna akademija

Pravosudna akademija je neovisna javna ustanova koja provodi početnu izobrazbu i osposobljavanje kandidata za samostalno, odgovorno i neovisno obnašanje pravosudne dužnosti, stručno obrazovanje vježbenika, savjetnika u pravosudnim tijelima i drugih službenika iz područja pravosuđa te kontinuirano usavršavanje pravosudnih dužnosnika. Akademijom rukovodi ravnatelj, a upravlja Upravno vijeće koje se sastoji od devet članova. Predavači na Pravosudnoj akademiji su osposobljene osobe iz redova sudaca i državnih odvjetnika te zamjenika državnih odvjetnika, sveučilišnih nastavnika, a prema potrebi i drugih zanimanja.
Pravosudna akademija razvija aktivnu međunarodnu suradnju i sudjeluje u projektima Europske unije kao korisnik ili dionik projekata. Ti projekti usmjereni su institucionalnom jačanju Akademije te profesionalnom razvoju njezinih ciljnih skupina.
Zakon o Pravosudnoj akademiji

Državno sudbeno vijeće

Državno sudbeno vijeće je samostalno i neovisno tijelo koje osigurava samostalnost i neovisnost sudbene vlasti u Republici Hrvatskoj. U skladu s Ustavom i zakonom samostalno odlučuje o imenovanju, napredovanju, premještaju, razrješenju i stegovnoj odgovornosti sudaca i predsjednika sudova, osim predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Državno sudbeno vijeće ima jedanaest članova, a čine ga sedam sudaca, dva sveučilišna profesora pravnih znanosti i dva saborska zastupnika od kojih je jedan iz redova oporbe.
Zakon o Državnom sudbenom vijeću

Državnoodvjetničko vijeće

Državnoodvjetničko vijeće je samostalno i neovisno tijelo koje osigurava samostalnost i neovisnost državnog odvjetništva u Republici Hrvatskoj.
Posebno tijelo nadležno za imenovanje i razrješenje zamjenika državnih odvjetnika, imenovanje i razrješenje županijskih i općinskih državnih odvjetnika, vođenje postupka i odlučivanje o stegovnoj odgovornosti zamjenika državnih odvjetnika, premještaj zamjenika državnih odvjetnika, vođenje i kontrola imovinskih kartica državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika i obavljanje drugih poslova u skladu sa zakonom.
Sastoji se od 11 članova, a čine ga sedam zamjenika državnog odvjetnika, dva sveučilišniaprofesora pravnih znanosti i dva saborska zastupnika od kojih jedan iz redova oporbe.
Članovi Državnoodvjetničkog vijeća biraju se na razdoblje od četiri godine, s time da članom nitko ne može biti dva puta uzastopce.
Zakon o Državnoodvjetničkom vijeću

Ustavni sud Republike Hrvatske

Osnivanje, ustrojstvo i djelokrug Ustavnog suda definirani su Ustavom Republike Hrvatske i Ustavnim zakonom o Ustavnom sudu Republike Hrvatske.
Ustavni sud Republike Hrvatske čini trinaest sudaca koje bira Hrvatski sabor dvotrećinskom većinom glasova ukupnog broja zastupnika iz reda istaknutih pravnika, osobito sudaca, državnih odvjetnika, odvjetnika i sveučilišnih profesora pravnih znanosti, na način i u postupku propisanim ustavnim zakonom.
Mandat suca Ustavnog suda traje osam godina, a produžuje se do stupanja na dužnost novog suca u slučaju da do njegova isteka novi sudac nije izabran ili nije stupio na dužnost, a iznimno najdulje do šest mjeseci. Postupak kandidiranja sudaca Ustavnog suda Republike Hrvatske i predlaganja za izbor Hrvatskom saboru provodi odbor Hrvatskoga sabora nadležan za Ustav. Ustavni sud Republike Hrvatske bira predsjednika suda na vrijeme od četiri godine.
Ustavnim zakonom o Ustavnom sudu RH uređuju se uvjeti i postupak za izbor sudaca Ustavnog suda Republike Hrvatske, prestanak njihove dužnosti, uvjeti i rokovi za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti zakona s Ustavom i suglasnosti drugih propisa s Ustavom i zakonom, postupak i pravno djelovanje njegovih odluka, zaštita ljudskih prava i temeljnih sloboda zajamčenih Ustavom i druga pitanja važna za izvršenje dužnosti i rad Ustavnog suda.
Ustavni sud jamči poštivanje i primjenu Ustava Republike Hrvatske i svoje djelovanje temelji na odredbama Ustava Republike Hrvatske i Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske.
Ustavni sud je neovisan o svim tijelima državne vlasti te samostalno raspoređuje sredstva utvrđena u državnom proračunu, u skladu sa svojim godišnjim proračunom i zakonom radi funkcioniranja djelatnosti Ustavnog suda. Unutarnje ustrojstvo Ustavnog suda uređuje se Poslovnikom Ustavnog suda Republike Hrvatske. Djelovanje Ustavnog suda je javno te suci Ustavnog suda imaju imunitet kao i zastupnici u Hrvatskom saboru.

Ustavni sud RH
Trg Svetoga Marka 4
10000 Zagreb
Tel: +385 1 640 02 50
Fax: +385 1 455 10 55

e-mail: Ustavni_sud@usud.hr
https://www.usud.hr/
Posljednji put ažurirano: 24/11/2020
Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Vrste pravnih struka - Italija

Ova stranica sadržava pregled pravnih struka u Italiji.

Pravne struke – uvod

Glavne pravne struke u Italiji su: profesionalni suci (*magistrati*), uključujući suce (*giudici*) i javne tužitelje (*pubblici ministeri*), odvjetnike i javne bilježnike.

Suci i javno tužiteljstvo

Pravosudne dužnosti sudaca i javnih tužitelja uređene su Ustavom.

Suci

Sudbena vlast obavlja se u ime naroda. Suce obvezuje isključivo zakon (članak 101. Ustava).
Suci redovnih sudova obavljaju svoje sudske dužnosti u skladu s propisima o sudstvu.
Nije moguće uspostaviti izvanredne ili specijalizirane sudove već samo posebne odjele na redovnim sudovima. Zakonom je uređen način na koji se javnost može izravno uključiti u obavljanje sudbene vlasti.
Suci se biraju na temelju javnog natječaja. No, moguće je imenovati počasne suce za obavljanje dužnosti pojedinih sudaca redovnih sudova.

Samostalnost i neovisnost

Sudovi su **samostalni** i neovisni o bilo kojoj drugoj vlasti (**članak 104. Ustava**).
Neovisnost osigurava Visoko sudbeno vijeće (*Consiglio Superiore della Magistratura*), samoupravno tijelo zaduženo za imenovanje sudaca, raspodjelu dužnosti, premještaje, napredovanje i disciplinske mjere (članak 105. Ustava).
Jedina je razlika među sucima u prirodi njihovih dužnosti.
Imenovani su za stalno, a mogu biti razriješeni dužnosti ili suspendirani isključivo na temelju odluke Visokog sudbenog vijeća u skladu s propisima o sudstvu i uz propisana jamstva ili uz suglasnost dotičnog suca.

Javni tužitelji

Organizacija

Ustavom su utvrđena načela **samostalnosti i neovisnosti** javnog tužiteljstva (**članak 107.**)
Člankom 112. utvrđeno je načelo obveznog progona kaznenih djela: nakon što je nadležni javni tužitelj obaviješten o kaznenom djelu, mora provesti istragu i rezultate dostaviti sucu na ocjenu, zajedno s relevantnim zahtjevima. Obveza pokretanja kaznenog postupka pridonosi osiguravanju neovisnosti javnih tužitelja u obavljanju njihovih dužnosti i jednakosti svih ljudi pred zakonom.
Uredi javnog tužiteljstva nalaze se pri Kasacijskom sudu, žalbenim sudovima, redovnim sudovima i sudovima za mladež.

Uloga i dužnosti

Javno tužiteljstvo uključeno je u sve **kaznene postupke** i djeluje u ime **države**. Javni tužitelji sudjeluju u građanskim postupcima kad je to predviđeno zakonom (npr. u određenim obiteljskim sporovima, predmetima koji uključuju osobu bez poslovne sposobnosti itd.).

Sudski registar i tajništvo

U sudskim registrima i tajništvima zaposleno je administrativno osoblje različitih kategorija (voditelji ureda, službenici, sudski tajnici, knjigovođe, zamjenici itd.) koje je uspješno položilo testiranje u okviru javnog natječaja i priznato kao javni službenici na koje se primjenjuje nacionalni kolektivni ugovor za ministarstva.
Zapošljava ih Odjel za pravosudnu organizaciju, osoblje i službe Ministarstva pravosuđa (*Dipartimento dell'organizzazione giudiziaria, del personale e dei servizi*), a obavljaju administrativne zadaće u vezi s vođenjem registara i spisa te pomaže sudovima i uredima javnih tužitelja u svim vrstama postupaka.
Za njihovo je osposobljavanje zadužena Glavna uprava za osoblje i osposobljavanje pri Ministarstvu pravosuđa (*Direzione Generale del Personale e della Formazione*).

Organizacija pravne struke: odvjetnici i javni bilježnici

Odvjetnici

Odvjetnik je neovisni stručnjak koji zastupa i pomaže svojim strankama, koje mogu biti fizičke osobe, trgovačka društva ili državna tijela, pred građanskim, kaznenim ili upravnim sudom.
Odvjetnik brani stranke na temelju sporazuma o zastupanju i uz plaćanje nagrade.
Pri svakom je sudu uspostavljeno vijeće koje čine odabrani odvjetnici (*Consiglio dell'ordine*).
Na nacionalnoj razini postoji Državna odvjetnička komora (*Consiglio Nazionale Forense*).
Zakonom br. 247 od 31. prosinca 2012. uvedene su nove odredbe kojima su uređene pravne usluge.

Javni bilježnici

Javni bilježnik neovisni je stručnjak koji obavlja javnu funkciju: njegova je uloga ovjeravanje akata potpisanih u njegovoj prisutnosti.
Javnobilježnička djelatnost uređena je Zakonom br. 89 od 16. veljače 1913. o pravilima koja uređuju javno bilježništvo i javnobilježničke arhive.
Nacionalno tijelo je Državna javnobilježnička komora (*Consiglio Nazionale del Notariato*).

Posljednji put ažurirano: 18/01/2022
Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Vrste pravnih struka - Cipar

Pravna struka – uvod

Druga povezana zanimanja

U Cipru ne postoje povezana zanimanja, kao što je javnobilježnička djelatnost. Sve što se odnosi na pravna pitanja pravni je materijal i samo članovi Ciparske odvjetničke komore (*Pankýprios Dikigorikós Sýllogos*) smiju obavljati pravnu djelatnost u skladu s relevantnim propisima. Naravno, umirovljeni odvjetnici mogu nastaviti raditi kao interni pravni savjetnici – kako u postojećim odvjetničkim društvima tako i u drugim organizacijama.

Jedno zanimanje za koje bi se moglo reći da je povezano zanimanje jest profesija pravnog pomoćnika (*dikigorikoí ypálliloi*), za koju postoji zasebno zakonodavstvo. Osobe koje žele postati pravni pomoćnici moraju imati završeno srednjoškolsko obrazovanje, najmanje šest uzastopnih mjeseci raditi u odvjetničkom uredu, imati besprijekorno vladanje te se obratiti službeniku registra (*Protokollitís*) Okružnog suda (*Eparchiakó Dikastírio*) u čijem se okrugu nalazi odvjetnički ured u kojem rade.

Državni odvjetnici (*Dimósioi Katígoroi*)

Organizacija

Općenito

Uz svoju ulogu državnog pravnog savjetnika glavni državni odvjetnik (*Genikós Eisangeléas*) Republike ujedno vodi državno odvjetništvo (*Nomikí Ypiresía*) i djeluje kao ravnatelj tužiteljstva (*Ypéfthynos tis Ypiresías Diacheírisis Poinikón Ypothéseon*).

Državno odvjetništvo Republike, koje vodi glavni državni odvjetnik, zapošljava odvjetnike, od kojih su neki specijalizirani za kazneno pravo i rješavaju predmete koje vode porotni sudovi (*Kakourgiodikeía*). Glavni državni odvjetnik obaviješten je o svim predmetima i daje relevantne upute.

Osim članova državnog odvjetništva, članovi ciparske policije (*Astynomikí Dýnami Kýprou*) s diplomom prava i kvalifikacijama za obavljanje odvjetničke djelatnosti također djeluju kao javni tužitelji. Iako su policijski službenici, te osobe odgovaraju glavnom državnom odvjetniku dok vrše funkciju javnih tužitelja. Glavni državni odvjetnik ima jednake ovlasti u odnosu na rad koji obavljaju te osobe kao i na rad koji obavljaju državni odvjetnici.

U iznimnim slučajevima glavni državni odvjetnik ima ovlast delegirati određene predmete uglednim odvjetnicima.

Uloga i dužnosti javnih tužitelja

Kazneni progon (*Katigoroúsa Archí*) pred okružnim kaznenim sudovima vode odvjetnici (pravnici) koji rade u policijskim odjelima za kazneni progon, iako to, naravno, ne isključuje mogućnost da se u posebnim slučajevima taj zadatak dodijeli članu državnog odvjetništva. Kazneni progon pred porotnim sudovima vode odvjetnici koji rade u državnom odvjetništvu. Bez obzira na to tko vodi kazneni progon, svi su u nadležnosti glavnog državnog odvjetnika koji u svakom trenutku može intervenirati, a ponekad i obustaviti kazneni postupak.

Državnim odvjetništvom rukovodi glavni državni odvjetnik, kojem pomaže zamjenik glavnog državnog odvjetnika (*Voithós Genikós Eisangeléas*), a u njemu još rade republički državni odvjetnici (*Eisangeleís tis Dimokratías*), viši republički odvjetnici (*Anóteroi Dikigóroi tis Dimokratías*) i republički odvjetnici (*Dikigóroi tis Dimokratías*). Jedan od republičkih državnih odvjetnika vodi Odsjek za kazneno pravo (*Poinikó Tmíma*), koji opet odgovara glavnom državnom odvjetniku.

Procesni postupak raspravne je prirode. Tužiteljstvo izvodi svoje dokaze, a svjedoci koje je pozvalo podvrgavaju se ispitivanju, unakrsnom i dodatnom ispitivanju. Nakon što tužiteljstvo pozove sve svjedoke, sud mora odlučiti je li tužiteljstvo utvrdilo postojanje *prima facie* dokaza. Ako jest, optuženi se poziva da se izjasni o krivnji, a sud ga savjetuje da može pozvati vlastite svjedoke i svjedočiti pod prisegom, a u tom slučaju tužiteljstvo će unakrsno ispitati optuženoga i njegove svjedoke. U suprotnom, može dati izjavu bez prisege s optuženičke klupe i u tom slučaju nema unakrsnog ispitivanja.

Sud izriče presudu na kraju rasprave. Ako je presuda oslobađajuća, optuženi se oslobađa i pušta na slobodu. Ako je presuda osuđujuća, obrana ima mogućnost pozivanja na smanjenu kaznu, a po okončanju postupka sud izriče odgovarajuću kaznu.

Suci

Organizacija

Struktura sudova u Cipru vrlo je jednostavna.

Vrhovni sud (*Anótato Dikastírio*)

Vrhovni sud osnovan je na temelju odredbi Zakona o pravosuđu (razne odredbe) iz 1964. (*O perí Aponomís tis Dikaiosínis (Poikílai Diatáxeis) Nómos tou 1964*) [Zakon 33/1964] nakon što su predsjednici Vrhovnog suda i Vrhovnog ustavnog suda (*Anótato Syntagmatikó Dikastírio*) podnijeli ostavku, čime su u biti razriješena dva predmetna suda, s obzirom na to da predstavnici turske zajednice u različitim državnim tijelima nisu prisustvovali i dali pristanak za potrebne odluke.

Članove Vrhovnog suda imenuje predsjednik Republike Cipra. Trenutačno ima 13 članova, od kojih je jedan imenovan predsjednikom. Za članove Vrhovnog suda mogu se imenovati osobe besprijekornog karaktera s najmanje 12 godina radnog iskustva u obavljanju odvjetničke djelatnosti.

Porotni sudovi (*Kakourgiodikeía*)

Porotni sud najviši je prvostupanjski kazneni sud Republike i sastoji se od tri suca (predsjednika (*Próedros*), višeg okružnog suca (*Anóteros Eparchiakós Dikastís*) i okružnog suca (*Eparchiakós Dikastís*). Članove porotnog suda imenuje Vrhovni sud na mandat od dvije godine iz redova predsjednika okružnog suda, viših okružnih sudaca odnosno okružnih sudaca.

Okružni sudovi (*Eparchiaká Dikastíria*)

U svakom okrugu Republike Cipra postoji okružni sud s neograničenom nadležnošću, osim, naravno, u stvarima koje su u nadležnosti Vrhovnog suda i specijaliziranih sudova navedenih u nastavku. Suci okružnih sudova podijeljeni su na predsjednike okružnih sudova, više okružne suce i okružne suce. Suce okružnih sudova imenuje, premješta i promiče Vrhovni sud.

Obiteljski sudovi (*Oikogeneiaká Dikastíria*)

Obiteljski sudovi, koji su osnovani na temelju Zakona o obiteljskim sudovima (*O perí Oikogeneiakón Dikastiríon Nómos*) (Zakon 23/90), sastoje se od tri člana (predsjednika i dva pridružena suca), od kojih svi imaju pravno obrazovanje te su se bavili pravom prije imenovanja.

Sud za nadzor najamnine (*Dikastírio Elénchou Enoikiáseon*)

Taj specijalizirani sud sastoji se od tri člana: predsjednika i dva pridružena suca. Predsjednik suda mora biti odvjetnik koji je uspješno obavljao odvjetničku djelatnost najmanje onoliko godina koliko je potrebno za imenovanje sucem okružnog suda.

Sud za industrijske sporove (*Dikastírio Ergatikón Diaforón*)

Kao i Sud za nadzor najamnine Sud za industrijske sporove sastoji se od tri člana (predsjednika i dva pridružena suca). Predsjednik mora biti odvjetnik s pet godina radnog iskustva u praksi prije imenovanja za suca.

Vojni sud (*Stratiotikó Poinikó Dikastírio*)

Posljednji specijalizirani sud jest Vojni sud, kojim predsjeda ugledni odvjetnik koji je u trenutku imenovanja imao kvalifikacije potrebne za imenovanje sucem okružnog suda. Predsjednik Vojnog suda mora biti vojni časnik s najmanje činom pukovnika. Pridruženi suci Vojnog suda moraju biti profesionalno vojno osoblje koje služi u vojsci.

Direktorij (*Evretírio)*

Na internetskim stranicama Vrhovnog suda nalazi se direktorij koji sadržava neke opće informacije o sudovima u Cipru.

Uloge i dužnosti

Vrhovni sud (*Anótato Dikastírio*)

Vrhovni sud djeluje kao žalbeni sud protiv presuda svih nižih sudova u Republici Cipru i kao prvostupanjski sud za različita pitanja kao što su upravno i pomorsko pravo. Ujedno donosi *certiorari, mandamus* i druga rješenja, nadzire sve ostale sudove u Republici Cipru kako bi se osiguralo njihovo neometano funkcioniranje i provodi disciplinski nadzor nad sucima.

Porotni sudovi (*Kakourgiodikeía*)
Osim za određena vrlo teška kaznena djela svaki je porotni sud nadležan suditi u prvom stupnju za sva kaznena djela kažnjiva na temelju Kaznenog zakona (*Poinikós Kódikas*) ili bilo kojeg drugog zakona počinjena unutar granica Republike ili u suverenim područjima i koja uključuju Ciprane kao počinitelje ili žrtve, ili u bilo kojoj drugoj zemlji dok je optuženi bio u službi Republike, ili na brodu ili zrakoplovu pod zastavom Republike, ili na drugim mjestima i pod okolnostima koje mogu biti predviđene zakonom.
Okružni sudovi (*Eparchiaká Dikastíria*)
Okružni sudovi sastavljeni od predsjednika nadležni su za odlučivanje u prvom stupnju o svakoj tužbi koja je u njihovoj lokalnoj nadležnosti.
Svaki viši okružni sudac ili okružni sudac nadležan je (uz određene iznimke) odlučiti o svakoj tužbi u kojoj sporni iznos ili vrijednost spora ne prelazi 500 000,00 EUR za višeg okružnog suca i 100 000,00 EUR za okružnog suca.
Kaznena nadležnost okružnih sudova obuhvaća sva kaznena djela počinjena u granicama okruga suda i za koja kazna predviđena zakonom ne prelazi pet godina zatvora ili novčanu kaznu u iznosu od 50 000,00 EUR ili oboje i za koja sud može naložiti naknadu štete žrtvi u iznosu do 6000,00 EUR.
Na sve presude koje su donijeli okružni sudovi, kako u kaznenim tako i u građanskim predmetima, mogu se bez ograničenja podnijeti žalbe Vrhovnom sudu.
Specijalizirani sudovi
Nadležnost obiteljskih sudova obuhvaća gotovo sve bračne sporove. Nadležnost Suda za nadzor najamnine ograničena je na sporove koji uključuju zgrade koje podliježu nadzoru najamnine. Nadležnost Suda za industrijske sporove odnosi se samo na odnose poslodavca/zaposlenika, posebno u slučajevima navodnog nepravednog otkaza. Vojni sud nadležan je za odlučivanje o kaznenim predmetima u kojima sudjeluju pripadnici Nacionalne garde (*Ethnikí Frourá*) ili u kojima su prekršeni propisi Nacionalne garde.
Protiv svih presuda koje su donijeli prethodno navedeni sudovi može se podnijeti žalba Vrhovnom sudu.

Organizacija pravne struke: odvjetnici (*Dikigóroi*)

Postoji standardni sustav za pružanje pravnih usluga u Republici Cipru, a svi oni koji su uključeni u pružanje takvih usluga nazivaju se odvjetnicima, bez obzira na zemlju u kojoj su studirali i sveučilišnu diplomu koju su stekli za vrijeme pravnog studija.
Postoji imenik odvjetnika na internetu, kojem odvjetnici i suci imaju besplatan pristup i kojem javnost može pristupiti uz plaćanje pretplate.
Pravne baze podataka
Ne postoji službena stranica na kojoj se objavljuju presude. Neke od odabranih nedavnih presuda objavljene su na internetskim stranicama Vrhovnog suda.
Postoji niz privatnih internetskih stranica koje nude pristup sudskoj praksi, uz naknadu ili besplatno. Internetska stranica leginetcy sadržava zakone, sudsku praksu i regulatorne upravne akte te je besplatna za odvjetnike, suce i ministarstva. Svi ostali koji žele pristupiti tim internetskim stranicama moraju platiti pretplatu. Na internetskoj stranici cylaw nalaze se sudske presude i besplatna je za sve koji joj žele pristupiti.
Odvjetnici / pravni savjetnici (*Nomikoí Sýmvouloi*)
Kako je prethodno navedeno, Cipar ima standardni sustav u skladu s kojim odvjetnici / pravni savjetnici obavljaju djelatnost.
Javni bilježnici (*Symvolaiográfoi*)
Zanimanje javnog bilježnika ne postoji u Cipru. Posao koji obično obavlja javni bilježnik obavlja odvjetnik.

Druga pravna zanimanja

Sljedeća zanimanja u Republici Cipru povezana su s pravnom strukom.
Službenici registra (*Protokollités*)
Službenike registra imenuje Vrhovni sud. Oni su sudski službenici koji su obično odvjetnici s jakom pravnom pozadinom. Službenici registra imaju posebne dužnosti, kako je predviđeno mjerodavnim pravom. Viši službenik registra voditelj je sudskog osoblja zadužen za njihov opći nadzor. U tu svrhu može ga imenovati i Vrhovni sud.
Sudski izvršitelji (*Epidótes*)
Postoje dvije vrste sudskih izvršitelja: sudski izvršitelji privatnog sektora, čija je djelatnost ograničena na dostavu različitih sudskih pismena, i sudski izvršitelji na platnoj listi sudova, koji su uglavnom uključeni u izvršenje sudskih presuda.
Pravni pomoćnici (*Dikigorikoí Ypállilοi*)
Zvanje pravnog pomoćnika (*dikigorikós ypállilos*) stječe se završetkom šestomjesečnog rada u odvjetničkom uredu i podnošenjem zahtjeva službeniku registra okružnog suda u čijem se okrugu nalazi odvjetnički ured u kojem kandidat radi.
Korisne poveznice
Ured državnog odvjetnika
Vrhovni sud
Posljednji put ažurirano: 11/03/2024
Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.
Izvorna jezična inačica ove stranice lv nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutačno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.
Sljedeći jezici: fr već su prevedeni.

Vrste pravnih struka - Latvija

U ovom odjeljku predstavljena su različita pravna zanimanja u Latviji.

Tužitelji

Organizacija

Ured tužiteljstva Republike Latvije (Prokuratūra) jedinstveno je centralizirano pravosudno tijelo koje djeluje na tri razine. Na čelu **ureda** je **glavni državni tužitelj (ģenerālprokurors)**. On **odgovara na povrede zakona i osigurava da se predmeti povezani s takvim povredama rješavaju** u skladu s postupcima predviđenima zakonom. Ured tužiteljstva obuhvaća sljedeća tijela:
Ured glavnog državnog tužitelja (Ģenerālprokuratūra);
urede tužiteljstva sudskih okruga (tiesu apgabalu prokuratūras);
urede tužiteljstva okruga ili gradova (rajonu [republikas pilsētu] prokuratūras);
specijalizirane urede tužiteljstva (specializētas prokuratūras).
Glavni državni tužitelj može, ako je potrebno, osnovati specijalizirani ured tužiteljstva za određeno područje s istim statusom kao okružni ured tužiteljstva ili ured tužiteljstva sudskog okruga. Trenutačno postoji **pet specijaliziranih ureda tužiteljstva** u Latviji:

specijalizirani ured tužiteljstva za organizirani kriminal i ostala područja;
specijalizirani ured tužiteljstva za više područja;
ured tužiteljstva za cestovni promet u Rigi;
ured tužiteljstva za istraživanje financijskih i gospodarskih kaznenih djela;
ured tužiteljstva za istraživanje kaznenih djela povezanih s ilegalnom prodajom narkotika.
Ured glavnog državnog tužitelja može nadgledati i rad javnih tijela koja, iako ne djeluju u funkciji tužiteljstva, pomažu u provedbi određenih zadataka u okviru kaznenih postupaka koji su u njihovoj nadležnosti. Glavni državni tužitelj osniva, reorganizira i raspušta ta tijela. Glavni državni tužitelj odlučuje i o strukturi i broju zaposlenika u tim tijelima u skladu sa sredstvima dodijeljenima iz državnog proračuna. Do danas je osnovano samo jedno takvo tijelo, i to Služba za sprečavanje pranja novca.
Uredi tužiteljstva dio su sudstva, što znači da djeluju neovisno o zakonodavnim i izvršnim tijelima. Saeima (latvijski parlament), Kabinet ministara i predsjednik mogu uputiti ured tužiteljstva da utvrdi činjenice koje se odnose na kršenje prava te da traže obrazloženja iz Ureda glavnog državnog tužitelja. Međutim, oni se ne mogu miješati u rad predmetnog ureda tužiteljstva čak i kada istražuje kršenja prava od velike nacionalne važnosti.
Tužitelji mogu osporiti zakonodavstvo koje donose Kabinet ministara i javna tijela koje nije u skladu s nacionalnim pravom. Glavni državni tužitelj i državni tužitelji iz Ureda glavnog državnog tužitelja mogu prisustvovati sjednicama Kabineta ministara i izraziti mišljenje o stvarima o kojima se raspravlja.

Uloge i dužnosti

Zadaci Ureda tužiteljstva u okviru sudskog istražnog postupka određeni su člankom 2. Zakona o Uredu tužiteljstva.
Ured tužiteljstva:
nadzire operativni rad istražnih i ostalih tijela;
organizira, vodi i provodi sudski istražni postupak te istražnim tijelima daje upute o provođenju kaznenih istraga;
pokreće i provodi kazneni progon;
štiti prava i zakonske interese pojedinaca i države;
u slučajevima predviđenima zakonom, predaje dokument kojim se pokreće postupak na sudu ili podnosi prijava.
U skladu s člankom 36. stavkom 1. Zakona o kaznenom postupku, u kaznenom postupku tužitelj podupire progon koji provodi država, obavlja poslove koji se odnose na istragu, nadgledanje istrage, kazneni progon i druge poslove.

Nadzorni tu-žitelj

Nadzorni tužitelj nadzire istragu određenog kaznenog djela i može:
promijeniti odluke službene osobe koja vodi postupak ili članova istražnog tima;
zatražiti da osoba neposredno nadređena istražitelju zamijeni službenu osobu koja vodi postupak ili izmijeniti sastav istražnog tima u slučaju nepostupanja u skladu s uputama ili kršenja postupka koji ugrožavaju tijek kaznenog postupka;
razmatrati žalbe o djelovanju ili odlukama ureda koji su pokrenuli postupke ili članova istražnog tima, osobe neposredno nadređene istražitelju ili osobe koja obavlja zadatke u vezi s postupkom;
donositi odluke o pokretanju kaznenih postupaka ili upućivanju predmeta drugom istražnom tijelu;
provesti mjere povezane s postupkom nakon što o tome obavijesti službenu osobu koja vodi postupak.

Službena osoba koja vodi postupak

Nadzorni tužitelj (ili drugi tužitelj, prema uputi višeg tužitelja) može postati službena osoba koja vodi postupak (*procesa virzītājs*). Postupak obuhvaća preuzimanje vođenja kaznenog postupka i odlučivanje o tome treba li ili ne pokrenuti kazneni progon. U iznimnim okolnostima glavni državni tužitelj, Odjel za kazneno pravo Ureda glavnog državnog tužitelja ili glavni tužitelj regionalnog suda može imenovati tužitelja službenom osobom koja vodi postupak u istražnoj fazi.
Kao službena osoba koja vodi postupak, tužitelj može:
postići sporazum s optuženikom u vezi s priznavanjem krivnje;
odlučiti o upućivanju kaznenog predmeta na sud;
dostaviti predmet na odlučivanje prema posebnom postupku;
prekinuti kazneni postupak ako za to postoje opravdani razlozi.
Službena osoba koja vodi postupak može donijeti sve postupovne odluke i provesti sve postupovne mjere ili ih uputiti članu istražnog tima ili osobi koja izvršava zadatke u vezi s postupkom.

Viši tužitelj

U skladu s postupkom utvrđenim zakonom viši tužitelj provjerava obavlja li državni tužitelj dužnosti koje su mu dodijeljene te odlučuje o tužbama i kaznama u odnosu na odluke i mjere nadzornog tužitelja/službene osobe koja vodi postupak. Viši tužitelj može, na primjer, odlučiti o prijedlogu nadzornog tužitelja o zamjeni osobe neposredno nadređene istražitelju ili istražnog tijela ili o opravdanosti te zakonitosti odbacivanja optužnice.
Viši tužitelj može:
promijeniti odluku istražitelja, člana istražnog tima ili nižeg tužitelja;
imenovati ili zamijeniti nadzornog tužitelja ili tužitelja/službenu osobu koja vodi postupak ako nadzor i progon nisu u potpunosti zajamčeni, ili samostalno preuzeti odgovornost;
osnovati istražni tim ako količina posla ugrožava dovršetak kaznenog postupka u razumnom roku;
zatražiti da se druga neposredno nadređena osoba imenuje istražiteljem ili dodijeliti kaznenu istragu drugom istražnom tijelu.
Odlukom višeg tužitelja, tužitelj se može uključiti u **istražni tim**; službena osoba koja vodi postupak može od tužitelja tražiti da provede jedan ili više zadataka u vezi s postupkom.

Suci

Organizacija

Ustavni temelj za sudstvo članci su od 82. do 86. Ustava Republike Latvije (Latvijas konstitūcija), u skladu s kojim presude izriču isključivo sudovi. Suci su neovisni i odgovorni samo pred zakonom. Sudstvo je uređeno Zakonom o sudstvu. Prema latvijskom zakonu, suci su javni službenici.
Javna tijela, društvene i političke organizacije te ostale pravne i fizičke osobe moraju poštovati neovisnost sudova i imunitet sudaca. Nitko nema pravo zatražiti od suca da pruži objašnjenja o razmatranju određenog predmeta niti se ima pravo miješati u sudovanje, neovisno o svrsi prema kojoj je tako nešto učinjeno. U ispunjavaju svoje dužnosti u pogledu sudovanja, suci su zaštićeni sudskim imunitetom. Sudska funkcija ne može se obavljati ako je sudac član političke stranke ili druge političke organizacije.

Uloge i dužnosti

Sučeva je dužnost suditi u građanskim, upravnim i kaznenim predmetima u skladu sa zakonom.

U građanskim predmetima suci razmatraju i rješavaju sporove povezane sa zaštitom prava (građanskih, radnih, obiteljskih itd.) i zakonskih interesa fizičkih i pravnih osoba.
U kaznenim predmetima suci razmatraju optužnice podignute protiv osoba i odlučuju o osnovanosti tih optužnica. Suci mogu osloboditi nedužnu osobu ili osobu proglasiti krivom za kazneni prekršaj i dosuditi kaznu.
U upravnim predmetima suci provode nadzor nad zakonitošću postupaka izvršnog tijela (upravni akti koje izdaju ili mjere koje provode) i razmatraju sporove koji proizlaze iz odnosa uređenih javnim pravom. Suci razjašnjavaju zakonska prava i obveze pojedinaca prema javnom pravu. U slučajevima povrede upravnih propisa, suci razmatraju i rješavaju predmete koji se odnose na počinjenje povrede upravnih propisa.
Profesionalne dužnosti sudaca obuhvaćaju sve dužnosti sudaca i sudova prema postupovnom pravu.

Pravne baze podataka

Sudstvo ima vlastiti portal, portal nacionalnih sudova Latvije čiji je sadržaj trenutačno dostupan samo na latvijskom jeziku. Pruža detalje o latvijskom sustavu sudova, popis latvijskih sudova i sudaca, sudske statističke podatke i kratak opis postupaka primjenjivih u različitim sudskim postupcima, ističući njihove glavne značajke i razlike, te informacije o tome kako predmet pokrenuti pred sudom.
Portal za e-usluge latvijskih sudova pruža pristup anonimiziranim sudskim odlukama, sudskoj praksi, rasporedu sudskih ročišta i drugim informacijama. Unošenjem referentnog broja slučaja ili sudskog poziva u odjeljak „Tiesvedības gaita" [status postupka] mogu se dobiti informacije o točnom statusu sudskog postupka, sudu na kojem se postupak vodi i na kojoj razini, rasporedu zakazanih sudskih ročišta, donesenim odlukama, podnesenim prigovorima te o ishodu pravnog postupka.
Sudska izvješća objavljuju se na internetskim stranicama sudske uprave.
Informacije o trenutačnim **političkim pitanjima povezanima sa sudstvom** objavljuju se na internetskim stranicama Ministarstva pravosuđa Latvije. Portal je dostupan i na engleskom jeziku.
Elektroničke informacije o Vrhovnom sudu i njegovim aktivnostima dostupne su i na internetskim stranicama Vrhovnog suda. Portal je dostupan i na engleskom jeziku.

Odvjetnici

Organizacija

Odvjetnici su neovisni pravnici koji pružaju pravnu pomoć, brane i zastupaju zakonske interese pojedinaca na sudu i tijekom istražnog postupka, daju pravne savjete, sastavljaju pravne spise i obavljaju druge pravne poslove.
Odvjetnici su članovi pravosudnog sustava koji vode slučajeve na bilo kojem sudu ili istražnom tijelu u Republici Latviji nakon što ih odaberu i angažiraju stranke u sporu, tuženici i druge zainteresirane strane (klijenti), kao i slučajeve predviđene zakonom u ime predsjednika suda, načelnika istražnog tijela ili Latvijskog vijeća ovlaštenih odvjetnika. Odvjetnici pružaju i druge vrste pravne pomoći u skladu s postupkom predviđenim zakonom http://www.likumi.lv/doc.php?id=59283.
U Latviji sljedeće osobe mogu biti odvjetnici:
državljani Latvije;
državljani država članica Europske unije koji su kvalificirani za obavljanje odvjetničke prakse u bilo kojoj od država članica Europske unije (odvjetnici država članica EU-a);
strani odvjetnici (osim odvjetnika iz država članica EU-a) koji mogu raditi u Latviji u skladu s međunarodnim sporazumima o pravnoj pomoći koji su obvezujući za Latviju.
Svi ovlašteni odvjetnici u Latviji neovisni su članovi pravne struke koji su se okupili u Kolegij ovlaštenih odvjetnika Latvije (*Latvijas Zvērinātu advokātu kolēģija*), neovisno profesionalno nacionalno tijelo ovlaštenih odvjetnika. Tijela koja su članovi Kolegija ovlaštenih odvjetnika Latvije su **Opća skupština ovlaštenih odvjetnika, Latvijsko vijeće ovlaštenih odvjetnika, Revizorski odbor i Disciplinski odbor.**

Pravne baze podataka

Informacije o aktivnostima **Kolegija ovlaštenih odvjetnika Latvije** i **Latvijskog vijeća ovlaštenih odvjetnika**, zakonima i propisima, odvjetnicima i sudovima u kojima obavljaju djelatnost (s podacima za kontakt) te informacije o ostalim pitanjima povezanima s **pravnom strukom u Latviji** mogu se pronaći na internetskim stranicama Latvijskog vijeća ovlaštenih odvjetnika.

Javni bilježnici

Organizacija

Javnobilježnički poslovi pod nadzorom pravosudnih tijela povjeravaju se ovlaštenim javnim bilježnicima u skladu s postupkom utvrđenim Zakonom o javnim bilježnicima. Ovlašteni javni bilježnici članovi su pravosudnog sustava koji pripadaju regionalnim sudovima i obavljaju dužnosti koje su za njih definirane zakonom. U obavljanju svoje dužnosti, ovlašteni javni bilježnici izjednačeni su s javnim službenicima. U svojem radu, ovlašteni javni bilježnici financijski su neovisni, a njihove tarife određuje Kabinet ministara.
Prema Zakonu o javnim bilježnicima javni bilježnici ovlašteni su:
sastavljati javnobilježničke isprave;
davati javnobilježničke ovjere;
preuzeti novac, vrijednosne papire i dokumente na čuvanje;
preuzeti predmet koji se obvezno treba predati na čuvanje;
voditi ostavinske postupke;
sastavljati prijedloge za razdiobu imovine u slučajevima predviđenima zakonom;
voditi razvode (pod uvjetom da su se oba supružnika složila u pisanom obliku da ne postoji neriješeni spor);
obavljati druge poslove koji su predviđeni zakonima.
Isto tako, prema Zakonu o javnim bilježnicima javni bilježnici mogu:
brinuti o konsolidaciji prava i osiguranju prava u zemljišnim knjigama te upisu prava, osiguranju prava i drugih podataka u nacionalnom zemljišnoknjižnom registru i registrima koje vodi registar poduzeća;
pribavljati od javnih, općinskih i privatnih ustanova te od službenika i privatnih osoba ovlaštenja, potvrde i druge isprave potrebne za sklapanje ili ovjeru akata koje treba ovjeriti kod javnog bilježnika;
izrađivati nacrte akata, ugovora i drugih dokumenata povezanih s djelatnošću javnog bilježnika te pripremati preslike i prijevode;
pružati ostale oblike pravne pomoći;
obavljati mirenje kao ovlašteni izmiritelji u skladu s odredbama i postupcima utvrđenima Zakonom o mirenju.
Svi ovlašteni javni bilježnici u Latviji okupili su se u Kolegij ovlaštenih javnih bilježnika Latvije (***Latvijas Zvērinātu notāru kolēģija***), neovisno nacionalno tijelo ovlaštenih javnih bilježnika. Latvijsko vijeće ovlaštenih javnih bilježnika (*Latvijas Zvērinātu notāru padome*) predstavničko je i nadzorno tijelo za ovlaštene javne bilježnike te upravno i izvršno tijelo Kolegija ovlaštenih javnih bilježnika Latvije. Zadaci Vijeća utvrđeni su u članku 230. Zakona o javnim bilježnicima.

Pravne baze podataka

Podaci o djelatnostima i broju ovlaštenih javnih bilježnika, lokacijama njihovih ureda i ostalim pitanjima povezanima sa sustavom javnog bilježništva u Latviji mogu se pronaći na službenim internetskim stranicama latvijskih javnih bilježnika.

Ovlašteni sudski izvršitelji

Organizacija

Ovlašteni sudski izvršitelji (*Zvērināti tiesu izpildītāji*) članovi su pravosudnog sustava. Ovlašteni sudski izvršitelji pripadaju regionalnim sudovima, provode odluke sudskih i ostalih tijela te obavljaju druge poslove propisane zakonom.

Ovlašteni sudski izvršitelji neovisni su pripadnici pravne struke, ali pri obavljanju svojih dužnosti smatraju se jednakima javnim službenicima. Pri obavljanju svojih dužnosti, ovlašteni sudski izvršitelji neovisni su i odgovorni samo pred zakonom. Zahtjevi i nalozi koje izdaju ovlašteni sudski izvršitelji tijekom obavljanja svojih profesionalnih dužnosti obvezujući su za sve strane na nacionalnom teritoriju.

Ovlašteni sudski izvršitelji obavljaju svoje dužnosti u mjesnoj nadležnosti regionalnog suda kojem pripadaju. Broj ovlaštenih sudskih izvršitelja, njihov položaj, ovlasti i granice nadležnosti utvrđuje Kabinet ministara.

Pri provođenju svojih dužnosti, ovlašteni sudski izvršitelji primjenjuju Zakon o parničnom postupku i druge propise te postupaju u skladu s metodologijom koju je odobrilo Latvijsko vijeće ovlaštenih sudskih izvršitelja (predstavničko i nadzorno tijelo za ovlaštene sudske izvršitelje u Latviji) i stečenim iskustvima koja proizlaze iz sudske prakse.

Pravne baze podataka

Informacije o lokacijama ureda ovlaštenih sudskih izvršitelja i pojedinosti o zakonodavstvu koje regulira zanimanje ovlaštenih sudskih izvršitelja te aktivnosti Latvijskog vijeća ovlaštenih sudskih izvršitelja mogu se pronaći na internetskim stranicama Latvijskog vijeća ovlaštenih sudskih izvršitelja. Portal je trenutačno dostupan samo na latvijskom jeziku.

Organizacije koje pružaju pravne usluge *pro bono*

U Latviji ne postoji popis takvih organizacija.

Poveznice

Ured tužiteljstva
Služba za sprečavanje pranja novca
Portal nacionalnih sudova Latvije
Sudska uprava
Latvijsko vijeće ovlaštenih odvjetnika
Latvijski javni bilježnici
Internetske stranice Latvijskog vijeća ovlaštenih sudskih izvršitelja
Ministarstvo pravosuđa Republike Latvije

Posljednji put ažurirano: 31/05/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Vrste pravnih struka - Luksemburg

Ovaj odjeljak sadržava pregled pravnih zanimanja.

Pravna zanimanja – uvod

U ovom se odjeljku nalaze informacije o zanimanjima u području prava (opis, uvjeti za zapošljavanje itd.).

Pregled pravosudnog sustava

U Luksemburgu postoje dvije vrste sudova: **redovni sudovi i upravni sudovi**. Na kojoj će se vrsti suda rješavati predmet ovisi o vrsti spora.

Redovni su sudovi (*l'ordre judiciaire*) tri niža suda (*Justices de Paix*), dva okružna suda (*Tribunaux d'arrondissement*), prizivni sud (*Cour d'Appel*) i Kasacijski sud (*Cour de Cassation*). Ti su sudovi nadležni za sporove u području građanskog, trgovačkog, kaznenog i radnog prava. Toj vrsti sudova pripadaju i suci (*magistrats du siège*) i tužitelji ili zamjenici javnih tužitelja (*magistrature debout*).

Upravne sudove čine Upravni sud (*Tribunal administratif*) i Viši upravni sud (*Cour administrative*). Ti sudovi odlučuju u upravnim i poreznim sporovima (*impôts directs*).

Ustavni sud (*Cour constitutionnelle*) sastoji se od sudaca redovnih i upravnih sudova. On nadzire usklađenost zakona s Ustavom, koji je najviša pravna norma u državi.

Suci

Postoje dva načina za imenovanje sucem:

Imenovanje putem natječaja

Budući suci, odnosno sudački vježbenici (*attachés de justice*) imenuju se putem natječaja. Za pristupanje natječaju potrebno je imati:

luksemburško državljanstvo

puna građanska i politička prava uz predočavanje potrebnih jamstava dobrog ugleda

diplomu sveučilišnog studija prava u Luksemburgu koja odgovara priznatoj diplomi magistra prava ili diplomu prava inozemnog sveučilišta koja odgovara diplomi magistra prava koju je priznao i nostrificirao ministar nadležan za visoko školstvo u skladu s izmijenjenim Zakonom od 18. lipnja 1969. o visokom školstvu i nostrifikaciji inozemnih akademskih stupnjeva i diploma

dostatno znanje luksemburškog, francuskog i njemačkog jezika

obavljeno pravosudno ili javnobilježničko vježbeništvo u trajanju od najmanje godinu dana te

ispunjene uvjete u pogledu tjelesne i psihičke spremnosti, što se utvrđuje u sklopu liječničkog i psihološkog pregleda.

Natječaj organizira Povjerenstvo za zapošljavanje i osposobljavanje sudačkih vježbenika, u čijem su sastavu isključivo suci (dalje u tekstu: povjerenstvo). Natječaj se sastoji od tri pisana ispita iz poznavanja građanskog prava i parničnog postupka, kaznenog prava i kaznenog postupka te upravnog prava i upravnih sporova. Ispiti se sastoje od pisanja nacrta presude ili odluke. Uspješni kandidati moraju sakupiti najmanje tri petine ukupnih bodova iz svih triju ispita te najmanje 50 % bodova na svakom ispitu. Na temelju konačnog zbroja bodova povjerenstvo utvrđuje poredak kandidata. Kandidati se zapošljavaju s obzirom na uspjeh na natječaju.

Imenovanje na temelju natječajne dokumentacije

Riječ je o alternativnom postupku zapošljavanja koji se upotrebljava samo ako provedbom natječaja nije osiguran potreban broj sudačkih vježbenika, koji svake godine utvrđuje Ministarstvo pravosuđa.

Kandidati moraju:

ispunjavati određene uvjete za pristupanje natječaju, a osobito uvjete pod točkama 1., 4. i 6.

imati potvrdu o obavljenom pravosudnom vježbeništvu te
obavljati odvjetničku profesiju u ukupnom trajanju od najmanje pet godina.
Povjerenstvo kandidatima upućuje poziv na individualni razgovor. U njemu sudjeluje psiholog koji za svakog kandidata daje stručno mišljenje. Kriteriji za odabir kandidata su rezultati ispita iz dodatnih tečajeva o luksemburškom pravu, ispita na kraju vježbeničke prakse, profesionalno iskustvo te dodatne kvalifikacije ili publikacije. Povjerenstvo odabire kandidate.
Ustavom je zajamčena neovisnost sudaca u odnosu na političku vlast. Oni ne mogu biti smijenjeni. Tek ih se presudom može lišiti radnog mjesta ili suspendirati. Premještaj je moguć samo uslijed novog imenovanja i njihova pristanka. Međutim, u slučaju trajne nesposobnosti za obnašanje dužnosti ili povrede časti i ugleda mogu biti suspendirani, razriješeni ili premješteni u skladu sa zakonom propisanim uvjetima.
Sudačka funkcija nespojiva je s funkcijom člana vlade, mandatima zastupnika, gradonačelnika, dogradonačelnika ili vijećnika, s bilo kojom javnom ili privatnom plaćenom službom, s funkcijama javnog bilježnika i sudskog izvršitelja, s vojnom i crkvenom funkcijom te odvjetničkom djelatnošću. Suci su nepristrani i dužni su čuvati poslovnu tajnu. Sudačka plaća propisana je zakonom.
Više informacija dostupno je na internetskoj stranici o sudačkoj djelatnosti Ministarstva pravosuđa.

Odvjetnici

Odvjetnička djelatnost uređena je **izmijenjenim Zakonom o odvjetništvu od 10. kolovoza 1991.**
Odvjetnička je djelatnost **slobodna i neovisna**. Odvjetnička djelatnost može se obavljati samostalno. Osim toga, odvjetnici se mogu udružiti u pravnu osobu. Samo odvjetnici smiju pomagati strankama ili ih zastupati pred bilo kojim sudom, predavati podneske u njihovo ime te primati njihove dokumente i isprave u svrhu njihova dostavljanja sudu, sastavljati i potpisivati sve akte potrebne za ispravnost postupka te voditi predmet do izricanja presude.
Samo odvjetnici smiju redovito i uz naknadu davati **pravne savjete** ili sastavljati privatne isprave za druge osobe. Odvjetnici pomažu svojim strankama i zastupaju ih i pred međunarodnim sudovima kao što su Sud Europske unije ili Europski sud za ljudska prava. Odvjetnici su obvezni čuvati odvjetničku tajnu, koja je pitanje javne politike i čija je povreda kažnjiva.
Za obavljanje odvjetničke djelatnosti u Luksemburgu **obvezno treba biti upisan u imenik odvjetnika jedne odvjetničke komore Velikog Vojvodstva Luksemburg**. To vrijedi i za europske odvjetnike koji u Luksemburgu žele obavljati zanimanje pod nazivom zanimanja iz svoje matične države.
Imenik odvjetničke komore (*ordre des avocats*) sadržava **šest popisa**:
Popis I.: odvjetnici *avocats à la Cour*
Popis II.: odvjetnici
Popis III.: počasni odvjetnici (*avocats honoraires*)
Popis IV.: odvjetnici Europske unije koji obavljaju zanimanje pod nazivom zanimanja iz svoje matične države
V. popis: odvjetnička društva u kojima djeluju odvjetnici s ovlaštenjima koja imaju odvjetnici *avocats à la Cour*
VI. popis: druga odvjetnička društva
Za upis u imenik odvjetnika luksemburške odvjetničke komore odvjetnik mora ispunjavati **sljedeće uvjete**:
predočiti potrebna jamstva dobrog ugleda
donijeti potvrdu o ispunjenju uvjeta za primanje na odvjetničku vježbeničku praksu ili o uspješno položenom kvalifikacijskom ispitu za odvjetnike iz druge države članice Europske unije u skladu s izmijenjenim Zakonom o odvjetništvu od 10. kolovoza 1991. kojim se utvrđuje opći sustav priznavanja diploma visokog školstva nakon najmanje tri godine studija ili o ispunjenju uvjeta za status odvjetnika koji u Velikom Vojvodstvu Luksemburg obavlja zanimanje pod nazivom zanimanja iz svoje matične države, na temelju izmijenjenog Zakona od 13. studenoga 2002. o prijenosu u luksemburško pravo Direktive 98/5/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 1998. o olakšavanju stalnog obavljanja odvjetničke djelatnosti u državi članici različitoj od one u kojoj je stečena kvalifikacija; poznavati jezik zakonodavstva te jezike državne uprave i pravosuđa u skladu sa Zakonom o jezičnom režimu od 24. veljače 1984.
biti državljanin Luksemburga ili neke države članice Europske unije
poznavati jezik zakonodavstva, državne uprave i pravosuđa u skladu sa Zakonom o jezičnom režimu od 24. veljače 1984., ne dovodeći u pitanje članak 31. stavak 1. izmijenjenog Zakona od 10. kolovoza 1991. Mora posjedovati znanje luksemburškog i njemačkog jezika na razini B2 prema Europskom referentnom okviru za usmeno razumijevanje i na razini B1 za usmeno izražavanje, dok je samo za njemački jezik potrebna razina B2 za razumijevanje pisanog teksta. Potrebno je poznavanje francuskog jezika na razini B2 prema istom referentnom okviru za usmeno i pismeno razumijevanje i izražavanje.
Iznimno od prethodno navedenog, europski odvjetnici iz članka 10. Direktive 98/5/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 1998. o olakšavanju stalnog obavljanja odvjetničke djelatnosti u državi članici različitoj od one u kojoj je stečena kvalifikacija, u trenutku uvrštavanja na popis I. imenika odvjetnika odvjetničke komore, moraju poznavati jezik zakonodavstva u skladu sa Zakonom o jezičnom režimu od 24. veljače 1984. ako svoju djelatnost ograniče na onu za koju nije potrebno znanje drugih jezika u skladu sa Zakonom od 24. veljače 1984. Razina potrebnog znanja jezika navedena je u prethodnom stavku.
Pojašnjenja povezana s poznavanjem jezika:
odvjetnici koji obavljaju samostalnu djelatnost moraju poznavati jezik zakonodavstva u smislu Zakona o jezičnom režimu od 24. veljače 1984., kao i svaki drugi jezik potreban za obavljanje profesionalnih djelatnosti, ne dovodeći u pitanje prethodno navedeno.
Odvjetnici upisani na popis II. moraju usto poznavati jezike državne uprave i pravosuđa Velikog Vojvodstva Luksemburga potrebne za obnašanje svojih dužnosti nakon vježbeničke prakse.
Odvjetnik koji prihvati neki predmet mora biti stručno i jezično sposoban, a u protivnom mu prijete disciplinske mjere.
Nakon dobivanja mišljenja Ministarstva pravosuđa, Vijeće odvjetničke komore može, na temelju dokaza o reciprocitetu s **državom koja nije članica Europske unije**, a čiji je **kandidat** državljanin, takvog kandidata osloboditi uvjeta o državljanstvu. Isto vrijedi i za kandidate sa statusom političkih izbjeglica koji ostvaruju pravo na azil u Velikom Vojvodstvu Luksemburg.
Samo su odvjetnici s popisa I. ovlašteni nositi naziv ***avocat à la Cour*. Za to moraju:**
imati završenu dvogodišnju vježbeničku praksu i položen završni ispit, kao i odvjetnici s popisa II.
ili imati položen kvalifikacijski ispit za odvjetnike iz druge države članice Europske unije u skladu s izmijenjenim zakonom od 10. kolovoza 1991. kojim se za odvjetničko zanimanje utvrđuje opći sustav priznavanja diploma nakon visokoškolskog obrazovanja za to zvanje u trajanju od najmanje tri godine
ili, kao europski odvjetnik kojem je dopušteno obavljati zanimanje pod nazivom zanimanja iz svoje matične države, priložiti dokaz o redovitom obavljanju djelatnosti u Luksemburgu prema luksemburškom pravu, uključujući pravo Europske unije, u trajanju od najmanje 3 godine, ili ispunjati uvjete iz članka 9. stavka 2. izmijenjenog Zakona od 13. studenoga 2002. kojim je u luksemburško pravo prenesena Direktiva 98/5/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 1998. o olakšavanju stalnog obavljanja odvjetničke djelatnosti u državi članici različitoj od one u kojoj je stečena kvalifikacija.
Samo su odvjetnici *avocat à la Cour* ovlašteni poduzimati radnje koje prema zakonima i propisima zahtijevaju pravno zastupanje, znači zastupati stranke pred Ustavnim sudom, upravnim sudovima, Vrhovnim sudom i pred okružnim sudovima kada sude u građanskim stvarima, predavati podneske u njihovo ime, primati njihove dokumente i isprave u svrhu njihova dostavljanja sudu, davati na potpisivanje akte te voditi predmet do izricanja presude.
Odvjetnici s popisa II. imenika odvjetnika i europski odvjetnici ovlašteni za obavljanje zanimanja pod nazivom zanimanja iz svoje matične države, koji su uvršteni na **popis IV.** odvjetnika, navedene radnje mogu poduzimati samo uz pomoć odvjetnika pod nazivom *avocat à la Cour* s popisa I. imenika odvjetnika.

Budući da je zastupanje stranaka slobodno pred svim sudovima gdje nema obaveznih zahtjeva za pravno zastupanje, odvjetnici s popisa II. ili popisa IV. imenika odvjetnika mogu zastupati stranke bez pomoći odvjetnika pod nazivom *avocat à la Cour*.

Pristup odvjetničkoj izobrazbi koja je uređena Uredbom Velikog Vojvodstva o organizaciji odvjetničkog vježbeništva i o pristupu javnom bilježništvu od 10. lipnja 2009. obuhvaća stručni vježbenički staž koji pak obuhvaća dodatne sate izobrazbe o luksemburškom pravu, a potom i praktični rad.

Nakon stjecanja potvrde o završenoj dodatnoj izobrazbi iz luksemburškog prava, vježbenici mogu zatražiti upis na popis II. jedne od luksemburških odvjetničkih komora.

Svrha je odvjetničkog vježbeništva naučiti obavljati odvjetničku djelatnost. Na sveučilišnom studiju vježbenik je stekao detaljno znanje iz prava, a tijekom dodatne izobrazbe iz luksemburškog prava (CCDL) to je znanje dopunjeno posebnostima luksemburškog prava. Tijekom obavljanja odvjetničkog vježbeništva naglasak se stavlja isključivo na učenje obavljanja odvjetničkih poslova, i to obavljanjem djelatnosti pod nadzorom i pohađanjem nastave usko povezane sa strukom.

Na kraju odvjetničkog vježbeništva u trajanju od najmanje dvije godine polaže se završni ispit. Nakon položenog ispita kandidat postaje odvjetnik *avocat à la Cour* i upisuje se na popis I.

Na svoj opravdani i obrazloženi zahtjev, vježbenik može dobiti dopuštenje Odbora za praćenje i usmjeravanje da dio svojeg odvjetničkog vježbeništva, u trajanju od tri do šest mjeseci, obavi u odvjetničkom uredu koji se nalazi u drugoj državi članici Europske unije. To razdoblje odobrenog odvjetničkog vježbeništva uzima se u obzir pri obračunu ukupnog trajanja odvjetničkog vježbeništva.

Odvjetnici su udruženi u komoru (*ordre des avocats*) koja ne ovisi ni o vlasti ni o sudstvu. Postoji **Odvjetnička komora Luksemburga** i **Odvjetnička komora Diekircha**. Svaka komora ima pravnu osobnost. Odvjetničku komoru čine sljedeća tijela: Skupština, Vijeće komore, predsjednik i, za cijelu struku, Disciplinsko i upravno vijeće.

Više informacija dostupno je na internetskoj stranici o odvjetničkoj djelatnosti Ministarstva pravosuđa.

Javni bilježnici

Broj javnih bilježnika (*notaires*) utvrđen je uredbom Velikog Vojvodstva u skladu s člankom 13. izmijenjenog Zakona o javnom bilježništvu od 9. prosinca 1976. Danas u Luksemburgu **ima ukupno 36 javnih bilježnika** koji opslužuju cijelu državu.

Javni bilježnici su javni službenici sa zadaćom da prime sve isprave i ugovore kojima stranke moraju ili žele dati vjerodostojnost javnih isprava koje izdaju tijela državne uprave, da posvjedoče o datumu, da ih čuvaju te izdaju njihove ovjerene prijepise i dodatne primjerke.

Javni bilježnici ne smiju sami ili posredstvom druge osobe, izravno ili neizravno obavljati poslovnu djelatnost; biti direktori / članovi uprave, komplementari u komanditnom društvu, članovi uprave ili likvidatori trgovačkog društva ili nekog gospodarskog ili poslovnog subjekta; sudjelovati u upravljanju ili nadzoru trgovačkih društava, poduzeća ili agencija koje se bave kupnjom, prodajom, parcelacijom ili izgradnjom objekata, ili imati u njima bilo kakav interes; ne smiju biti usko povezani sa spomenutim društvima, poduzećima i agencijama, jer bi time stranke bile spriječene u slobodnom odabiru javnog bilježnika; ne smiju se općenito upuštati u bankarske, eskontne i brokerske poslove ili burzovne špekulacije, izuzev eskontnih transakcija provedenih u obavljanju svojih dužnosti; ne smiju primati novčane pologe, izuzev pologa primljenih pri obavljanju svojih dužnosti ili likvidacije imovine; ne smiju pružati svoje usluge ni u jednom slučaju u kojem bi mogli imati svoj interes; ne smiju potpisivati radnje koje ne mogu samostalno obaviti koristeći se tuđim imenima; ne smiju imati poslovne agente ili agente za poslovanje s nekretninama koji iz bilo kojeg razloga posluju u njihovo ime.

Javnobilježnički akti vjerodostojni su prema odredbama Građanskog zakonika; ovršivi su ako imaju klauzulu ovršnosti. Javni bilježnici dužni su se pri sastavljanju akata služiti francuskim ili njemačkim jezikom, prema odabiru stranke.

Javni bilježnici obavljaju svoju dužnost na teritoriju cijele države. Svojim djelovanjem sudjeluju u obavljanju javne službe.

Javnobilježnička komora (*Chambre des Notaires*) ima sedam članova koji se među javnim bilježnicima u državi biraju na glavnoj skupštini javnih bilježnika.

Osim ovlasti koje su joj dane zakonima i propisima, Javnobilježnička komora ima i sljedeće **dužnosti**:

održavanje discipline među javnim bilježnicima i obavljanje disciplinske vlasti preko svojeg disciplinskog vijeća; sprečavanje ili rješavanje prijepora među javnim bilježnicima te, u slučaju nemogućnosti njegova rješavanja, iznošenje svojeg stava o prijeporu u obliku mišljenja

rješavanje bilo kakvih prijepora između javnih bilježnika i trećih osoba

davanje mišljenja o poteškoćama povezanima s nagradama, naknadama, plaćama, troškovima i izdacima koji se odobravaju javnim bilježnicima, te svim prijeporima koji se o tom pitanju podnose pred građanskim sudom

primanje zapisnika na čuvanje; financijski nadzor javnih bilježnika

zastupanje javnih bilježnika Luksemburga u obrani prava i interesa struke.

Disciplinsko vijeće čine predsjednik Okružnog suda u Luxembourgu ili sudac koji ga zamjenjuje na mjestu predsjednika i četiri člana Javnobilježničke komore imenovana prema godinama radnog iskustva u struci.

Disciplinsko vijeće ima disciplinske ovlasti nad svim javnim bilježnicima u vezi s povredom zakona i propisa o obavljanju djelatnosti, profesionalnim pogreškama i nemarom, radnjama koje su protivne profesionalnoj osjetljivosti i dostojanstvu te časti i poštenju, ne dovodeći u pitanje sudski postupak koji bi mogao uslijediti nakon istih radnji. Odluke Disciplinskog vijeća mogu se pobijati žalbom koju može uložiti javni bilježnik protiv kojeg je odluka donesena ili glavni državni odvjetnik. Žalba se podnosi Građanskom odjelu Vrhovnog suda na čiju presudu nije dopuštena žalba.

Za obavljanje javnobilježničke djelatnosti treba:

biti državljanin Luksemburga ili neke države članice Europske unije

uživati građanska prava i ostvarivati politička prava

imati navršenih 25 godina i posjedovati diplomu javnobilježničkog pripravnika u skladu s luksemburškim zakonodavstvom (važeća pravila) ili potvrdu o obavljenom vježbeništvu potrebnu za obavljanje javnobilježničke djelatnosti (prijašnja pravila)

poznavati jezik zakonodavstva te jezike državne uprave i pravosuđa u skladu sa Zakonom o jezičnom režimu od 24. veljače 1984.

Više informacija dostupno je na internetskoj stranici o javnobilježničkoj djelatnosti Ministarstva pravosuđa.

Druga pravna zanimanja

Sudski izvršitelji

Sudski izvršitelj (*huissier de justice*) sudski je službenik koji je isključivo ovlašten za sljedeće:

uručenje pismena i drugih isprava te izvršenje dostava predviđenih zakonima i propisima kad način dostave nije propisan zakonom

izvršenje sudskih odluka i provedbu ovrhe na temelju ovršnih ili drugih isprava sa svojstvom ovršnosti.

Sudski izvršitelj može poduzimati:

naplatu svih tražbina sporazumno ili sudskim putem. Ta ovlast obuhvaća pravo da u ime podnositelja potpisuje zahtjeve u svrhu pribavljanja rješenja o plaćanju ili ovrsi na povremenim novčanim primicima

procjenu i javnu dražbu radi prodaje namještaja, kućanskih predmeta i zaplijenjene robe u skladu sa zakonima i propisima koji se na to odnose.

Sud ga može ovlastiti za davanje:

materijalnih izjava, bez iznošenja ikakvog mišljenja o činjeničnim ili pravnim posljedicama koje bi mogle nastati

izjava iste prirode na privatni zahtjev pojedinaca; u oba slučaja te su izjave vjerodostojne dok se ne dokaže suprotno.
Tarifa sudskih izvršitelja utvrđuje se uredbom Velikog Vojvodstva.
Komora sudskih izvršitelja (*Chambre des huissiers de justice*) zastupa struku na državnoj razini. Komorom upravlja tročlano Vijeće koje čine predsjednik, tajnik i blagajnik. Predsjednik zastupa Komoru sudskih izvršitelja u sudskim i izvansudskim postupcima.
Više informacija dostupno je na internetskoj stranici o djelatnosti sudskih izvršitelja Ministarstva pravosuđa.

Tajnici

Glavni tajnik (*greffier en chef*) na čelu je tajništva i osoblja. Administrativni poslovi glavnog tajnika osobito obuhvaćaju izdavanje primjeraka dokumenata odvjetnicima i privatnim osobama (npr. potvrde o razvodu za prijepis u inozemstvu), izdavanje primjeraka postupovnih akata, pohranu vlastoručnih oporuka, primanje izjava o nasljedstvu, prisegu tajnika, pripremu općih skupština i statistika te nadzor nad radom arhiva. Uz to, glavni tajnik zaprima pritužbe na pristranost sudaca.
Tajnici pomažu sucima u pripremi svih relevantnih akata i evidencija, osobito tijekom sudskog postupka, pojavljivanja stranaka na sudu, istraga, terenskih posjeta, obdukcija, popisivanja stečajne imovine, pisanja presuda i saslušanja osoba koje su pod skrbništvom ili tutorstvom. Sudac ne može vršiti svoju dužnost bez tajnika.
Dužnosti tajnika utvrđene su člankom 78. i sljedećim člancima izmijenjenog Zakona od 7. ožujka 1980. o ustroju pravosudnog sustava.
Pristup ovom zanimanju utvrđen je izmijenjenim Zakonom od 16. travnja 1979. o utvrđivanju statusa državnih dužnosnika.

Druge poveznice

Ministarstvo pravosuđa

Posljednji put ažurirano: 20/04/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Vrste pravnih struka - Mađarska

Na ovoj ćete stranici pronaći pregled pravne struke u Mađarskoj.
Pravna zanimanja – uvod
Tužitelji
Suci
Odvjetnici
Javni bilježnici
Druga pravna zanimanja

Pravna zanimanja – uvod

U ovom se poglavlju daje pregled pravne struke u Mađarskoj, odnosno informacije o tužiteljima, sucima, odvjetnicima, pravnim zastupnicima, javnim bilježnicima i sudskim izvršiteljima.
U Mađarskoj predstavnici pravne struke (odvjetnici, javni bilježnici, sudski izvršitelji) djeluju neovisno, ali uz strukovno organiziranje u sustav komora. Članstvo u komori preduvjet je za bavljenje pravnom strukom. Komore imaju pravo strukovnog nadzora nad svojim članovima, kojim se želi osigurati odgovarajuća razina kvalitete usluga koje pružaju predstavnici pravne struke.

Tužitelji (ügyész)

Organizacija

Mađarskim ustavnim odredbama predviđeno je da se pravom utvrđuju nadležnosti**Ureda javnog tužitelja** (Ügyészség) u pogledu istraga, pokretanja sudskog postupka te nadležnost za provjeru zakonitosti kaznenih mjera.
Ured javnog tužitelja pomaže osigurati da se svi pridržavaju zakona te u skladu sa pravom osigurava poštovanje zakona u slučajevima njegova kršenja. Javno tužiteljstvo (Ügyészség) centralizirana je organizacija pod vodstvom glavnog tužitelja (legfőbb ügyész), koji odgovara parlamentu. Glavni tužitelj imenuje i razrješava dužnosti tužitelje.
Tužitelji se najprije imenuju na tri godine, a zatim na neodređeno razdoblje.
Propisi o radu Ureda javnog tužitelja određeni su zakonom.

Uloga i dužnosti

Uloge, dužnosti i pravni status tužitelja uređeni su zakonom. Tužiteljstvo je jedinstveno tijelo i svi tužitelji imaju isti pravni status.
Ured tužitelja (ügyészség):
vodi istrage u predmetima određenima zakonom o kaznenom postupku;
provjerava vode li se istrage u skladu s odgovarajućim pravnim propisima;
izvršava druge zadaće povezane s istragama;
priprema i podnosi optužnice te vodi tužbu u kaznenom postupku te se koristi pravom žalbe, kako je utvrđeno zakonom;
provjerava izvršavaju li se kazne u skladu s odgovarajućim pravnim propisima;
sudjeluje u drugim građanskim, radnim, upravnim i trgovačkim postupcima: tužitelj sudjeluje u postupcima uređenima Zakonom o parničnom postupku (polgári perrendtartás) kad nositelj prava iz bilo kojeg razloga ne može braniti svoja prava;
jamči poštovanje zakona u okviru općeg preispitivanja zakonitosti (általános törvényességi felügyelet);
jamči poštovanje zakona u okviru općeg preispitivanja zakonitosti (általános törvényességi felügyelet);
pokreće mjere potrebne za zaštitu djeteta u vezi s kaznenim djelima počinjenima nad maloljetnicima;
obavlja zadaće koje proizlaze iz međunarodnih obveza; osobito u pogledu pravne pomoći;
obavlja zadaće povezane s Eurojustom – pomaže osigurati da sve društvene organizacije, državna tijela i građani poštuju zakon te osigurava poštovanje vladavine prava u slučajevima kršenja zakona.

Pravne baze podataka

Dodatne informacije dostupne su na internetskim stranicama Tužiteljstva Republike Mađarske (Magyar Köztársaság Ügyészsége).

Suci

Organizacija

Ustavom je propisana neovisnost sudaca. Oni odlučuju na temelju zakona te u skladu sa svojim uvjerenjima i na njih se pritom ne smije utjecati niti ih se pri donošenju njihovih odluka smije usmjeravati.
Suce imenuje mađarski predsjednik (köztársasági elnök).
Kandidati za imenovanje sucem moraju imati:

mađarsko državljanstvo;
potvrdu o nekažnjavanju;
pravo glasa;
diplomu pravnog fakulteta;
položen pravosudni ispit (szakvizsgával rendelkezik);
izjavu o financijskoj situaciji u skladu sa zakonom i
barem godinu dana radnog iskustva kao sudski službenik (bírósági titkár), službenik okružnog tužitelja (ügyészségi titkár), sudac ustavnog suda, vojni sudac, tužitelj, javni bilježnik, odvjetnik ili pravni savjetnik ili na radnom mjestu u središnjoj upravnoj agenciji (központi közigazgatási szerv) za što je uvjet položeni pravosudni ispit.

Porotni sud

U skladu s Ustavom **suci porotnici** (nem hivatásos bíró/ülnök) također mogu sudjelovati u **sudskim postupcima**.
Kandidati moraju imati potvrdu o nekažnjavanju, pravo glasa, mađarsko državljanstvo te biti stariji od 30 godina. Uz to, pomoćni vojni suci (katonai ülnök) moraju biti zaposleni u profesionalnim vojnim snagama Mađarske (Magyar Honvédség) ili u agencijama nadležnima za provedbu zakona.
Suci porotnici imenuju se na **četiri godine**.
U **kaznenim postupcima** sudska vijeća lokalnih sudova sastoje se od **jednog profesionalnog suca** (hivatásos bíró) i **dva pomoćna suca** kada se odlučuje o kaznenom djelu za koje se može dosuditi kazna zatvora u trajanju od osam i više godina. Postupak na županijskom sudu (megyei bíróság) kao prvostupanjskom sudu vodi vijeće (tanács) koje se sastoji od **jednog profesionalnog suca** i **dva suca porotnika**.
U **parničnim postupcima** o predmetima propisanima zakonom odlučuje vijeće koje se sastoji od **jednog profesionalnog suca** i **dva pomoćna suca**.

Sudski službenici i sudski pomoćnici

Diplomirani pravnici zapošljavaju se na sudovima na radnom mjestu sudskog službenika ili sudskog pomoćnika kako bi stekli znanje i iskustvo potrebno za **buduću sudačku karijeru**. Dužnost suca mogu vršiti samo u postupcima te u skladu s uvjetima propisanima zakonom.
Informativni članci o sudskom osoblju dostupni su na sljedećim poveznicama:

dužnosnici (407 Kb) en

sudski službenici (382 Kb) en

sudski pomoćnici (286 Kb) hu

fizički radnici (280 Kb) hu

Odvjetnici

Odvjetnici (ügyvéd/ügyvéd)

Odvjetnici (ügyvéd) u okviru svoje djelatnosti pomažu klijentima u zaštiti njihovih prava i ispunjavanju obveza. Oni mogu pružati usluge **pravnog zastupanja** u svim predmetima te **pred svim nadležnim tijelima**. Odvjetnici su neovisni u svojem djelovanju, što znači da se na njih ne smije utjecati te da ne smiju prihvaćati nikakvu odgovornost koja bi mogla utjecati na njihovu neovisnost.
Poslovi za koje su predviđene naknade i koje mogu obavljati samo odvjetnici uključuju:
zastupanje i obranu u kaznenim predmetima;
pravno savjetovanje;
pripremu i pisanje pravnih dokumenata;
rukovanje novcem i vrijednostima koji su deponirani u vezi s navedenim aktivnostima.
Iako ti poslovi nisu isključivo u njihovoj nadležnosti, odvjetnici u kontekstu današnjega gospodarskog okruženja mogu pružati i druge usluge, kao što su **porezno savjetovanje**, **usluge zastupanja u poslovima s nekretninama** te usluge izvansudskog **mirenja** (peren kívüli közvetítés).
Odvjetničke poslove može obavljati svaka osoba koja je učlanjena u odvjetničku komoru (kamara) te je dala odvjetničku prisegu (ügyvédi eskü).
Za primanje u odvjetničku komoru potrebno je imati:
državljanstvo države članice Europskoga gospodarskog prostora (Európai Gazdasági Térség);
potvrdu o nekažnjavanju;
fakultetsku diplomu i položen stručni ispit iz prava u Mađarskoj (jogi szakvizsga) te
osiguranje od odgovornosti i odgovarajući uredski prostor.
Odvjetnici iz država članica Europske unije u Mađarskoj se mogu baviti odvjetničkim zanimanjem kao **pružatelji *ad hoc* usluga**, **na redovnoj osnovi** te kao **članovi odvjetničke komore**. Pružatelji *ad hoc* usluga moraju o svojoj djelatnosti obavijestiti odvjetničku komoru (ügyvédi kamara), koja je nadležna na području pružanja usluga, dok se osobe koje žele pružati odvjetničke usluge na redovnoj osnovi moraju upisati u nadležnu odvjetničku komoru.
Odvjetnici iz Europske unije (európai közösségi ügyvéd) koji su upisani u registar mogu tražiti primanje u komoru ako ispunjavaju zakonom propisane uvjete [npr. ako je prošlo razdoblje prakse propisanom zakonom, ako dokažu poznavanje mađarskog prava (kao i prava Europske unije), posjeduju zadovoljavajuće znanje mađarskog jezika za obavljanje djelatnosti itd.].
Odvjetnik iz Europske unije koji je primljen u komoru može se koristiti stručnim nazivom odvjetnika (ügyvédi cím) te podliježe istim propisima kao i mađarski odvjetnici.
Odvjetnici imaju **obvezu čuvanja povjerljivosti** svih činjenica i podataka koje doznaju tijekom obavljanja svoje djelatnosti.
Odvjetničke **naknade** u pravilu se utvrđuju**slobodnim sporazumom** između odvjetnika i njihovih klijenata. Odvjetničke naknade propisane su zakonom samo ako odvjetnici nastupaju kao javni branitelji (kirendelt védő) u sudskim postupcima.

Pravne baze podataka

Više informacija dostupno je na internetskim stranicama Mađarske odvjetničke komore (Magyar Ügyvédi Kamara).

Pravnici (jogtanácsos)

Osnovna je zadaća pravnika pojednostavniti rad u organizaciji u kojoj su zaposleni. Pravnici **osiguravaju pravno zastupanje organizacije za koju rade** te pružaju pravne savjete i informacije; pripremaju zahtjeve, ugovore i ostale dokumente te sudjeluju u organizaciji pravnih poslova. Pravnici obično za razliku od odvjetnika svoje zadaće (koje nisu toliko raznovrsne kao zadaće odvjetnika) obavljaju u svojstvu **zaposlenika**. **Naknade pravnika** utvrđene su pravilnicima o radu.
Svaka osoba upisana u **registar okružnog suda** ili u registar Budimpeštanskog suda (Fővárosi Bíróság) može postati pravnik. Kandidat mora imati:
državljanstvo neke od država članica Europskoga gospodarskog prostora (az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás);
potvrdu o nekažnjavanju;
diplomu pravnog fakulteta;
položen stručni ispit iz poznavanja mađarskog prava te

biti upisan u registar.
U određenim slučajevima **ministar pravosuđa** (az igazságügyért felelős miniszter) **može odobriti izuzeće od ispunjavanja uvjeta državljanstva**.
Javni bilježnici (közjegyző)
U sklopu zakonom propisanih nadležnosti **javni bilježnici** (közjegyző) izvršavaju pravosudne zadaće u okviru državnog pravosudnog sustava.
Cilj je njihovih aktivnosti, koje mogu obavljati samo ako su članovi **Udruženja javnih bilježnika** (Közjegyzői Kamara), spriječiti nastanak pravnih sporova. U skladu sa zakonom javne bilježnike na **neodređeno vrijeme** imenuje **ministar pravosuđa** i oni djeluju**u određenim sjedištima**.
Javni bilježnici moraju imati osiguranje od odgovornosti za cijelo vrijeme obavljanja javnobilježničke djelatnosti.
Njihov **isključiv djelokrug poslova** obuhvaća poslove registriranja pravnih transakcija, pravnih izjava i činjenica u javnim ispravama (közokirat). Među tradicionalnim je javnobilježničkim poslovima vođenje ostavinskih i drugih izvanparničnih postupaka. Još jedan važan dio javnobilježničke djelatnosti je i vođenje evidencije o hipotekama na pokretninu te rukovanje deponiranim novcem, vrijednostima i vrijednosnim papirima na temelju ovlaštenja koje su im dale uključene stranke kako bi ih uručili strankama koje na njih imaju pravo.
Za javnobilježničke aktivnosti naplaćuje se **naknada u skladu sa zakonom** koja odgovara utrošenom vremenu, potrebnoj pravnoj ekspertizi i preuzetoj razini odgovornosti. U iznimnim slučajevima (npr. kad je riječ o zahtjevnim predmetima za koje je potrebna viša razina stručnosti) može se odrediti naknada koja se razlikuje od uobičajenog iznosa. Ako se u javnobilježničkom aktu navodi predmet čija se vrijednost može iskazati, naknada se određuje na temelju toga. U drugim slučajevima javnobilježnička naknada određuje se na temelju vremena koje je utrošeno za obavljanje određenog posla. Za ovjeru kopija dokumenata određena je fiksna tarifa.
Budući da je **mađarsko državljanstvo** osnovni preduvjet za obavljanje djelatnosti sudaca, tužitelja, sudskih službenika, sudskih izvršitelja i javnih bilježnika, strani državljani ne mogu se imenovati na te dužnosti u Mađarskoj.
Pravne baze podataka
Više informacija dostupno je na internetskim stranicama Mađarske nacionalne komore javnih bilježnika (Magyar Országos Közjegyzői Kamara).
Druga pravna zanimanja
Sudski izvršitelji
Izvršne mjere provode **sudski izvršitelji** (neovisni sudski izvršitelji (önálló bírósági végrehajtó) i izvršitelji okružnih sudova (megyei bírósági végrehajtó)).
Potraživanja koja su uključena u sudske odluke (bírósági határozat) donesene u parničnim postupcima u pravilu izvršavaju neovisni sudski izvršitelji.
Neovisne sudske izvršitelje **za pojedine lokalne sudove (helyi bíróság) na određenom području nadležnosti imenuje ministar pravosuđa.**
Neovisni sudski izvršitelji **nisu državni zaposlenici**, nego njihove usluge **plaćaju klijenti**.
Njihov djelokrug aktivnosti obuhvaća sljedeće:
izvršenje na temelju potvrde o izvršenju (végrehajtási lap) koju izdaje sud;
izvršenje na temelju dokumenta s nalogom za izvršenje (végrehajtási záradék) koji izdaje sud;
izvršenje na temelju sudskog naloga, ograničenja izvršenja ili naloga za prijenos (végrehajtást elrendelő, letiltó, átutalási végzés) te odluke o izravnoj sudskoj obavijesti (közvetlen bírósági felhívás).
Sudski izvršitelji **regionalnih sudova** djeluju na regionalnim sudovima te na Budimpeštanskom regionalnom sudu (Fővárosi Törvényszék). Sudske izvršitelje za pojedine regionalne sudove na neodređeno vrijeme imenuje predsjedavajući sudac regionalnog suda koji objavljuje natječaj za to radno mjesto. Sudski izvršitelj regionalnog suda dio su sudskog osoblja i na temelju toga primaju naknade.
Oni izvršavaju sudske zahtjeve kad je nositelj potraživanja država. Riječ je o troškovima parničnih ili kaznenih postupaka koje unaprijed plaća država. Sudski izvršitelji regionalnih sudova nadležni su za naplatu troškova kaznenog postupka, zapljenu imovine i izvršenje drugih novčanih kazni. Oni su nadležni i za izvršenje sudskih zahtjeva za naplatu tražbina za uzdržavanje djece koji se također smatraju sudskim zahtjevima. Uz to, sudski izvršitelji regionalnih sudova izvršuju i zahtjeve kad je nositelj potraživanja sud, Državno sudbeno vijeće, Nacionalni sudbeni ured, Ministarstvo pravosuđa, zavod sudskih stručnjaka ili država.
Područje nadležnosti sudskih izvršitelja podudara se s područjem nadležnosti suda.
Pravne baze podataka
Više informacija dostupno je na internetskim stranicama Mađarske komore sudskih izvršitelja (Magyar Bírósági Végrehajtói Kamara).
Organizacije koje pružaju besplatne pravne usluge
„Pravne klinike" djeluju na sveučilištima te u sklopu nekoliko mađarskih i međunarodnih nevladinih organizacija koje su aktivne u tom području.
Druge poveznice
Početna stranica Mađarske nacionalne komore javnih bilježnika (A Magyar Országos Közjegyzői Kamara honlapja)
Početna stranica Mađarske komore sudskih izvršitelja (A Magyar Bírósági Végrehajtói Kamara honlapja)
Početna stranica Tužiteljstva Republike Mađarske (A Magyar Köztársaság Ügyészségének honlapja)
Početna stranica Mađarske odvjetničke komore (A Magyar Ügyvédi Kamara honlapja)
Posljednji put ažurirano: 15/02/2017
Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Vrste pravnih struka - Malta
Ova stranica sadržava pregled pravne struke na Malti.

Pravna struka – uvod

Pravnoj struci na Malti pripadaju odvjetnici, javni bilježnici i pravni opunomoćenici.
Odvjetnici imaju pravo zastupanja na svim sudovima.
Javni bilježnici smatraju se javnim službenicima i sastavljaju te objavljuju javne akte.
Pravni opunomoćenici imaju pravo zastupanja na sudovima nižeg stupnja: u praksi se većina njihova rada sastoji od praćenja pravnih akata povezanih sa sudskim predmetima i onih koji se odnose na druge zahtjeve na sudu.
Pravna struka na Malti organizirana je kao jedinstveni sustav, a državni odvjetnici imenovani su među odvjetnicima pravne struke.
Tužitelji
Organizacija
U skladu s člankom 91. Ustava **glavni državni odvjetnik** ima ustavne dužnosti, a Ured glavnog državnog odvjetnika uspostavljen je kao vladina agencija u skladu s Pravilnikom o glavnim državnim odvjetnicima, poglavljem 90. Zakona Malte, i kao branitelj za Republiku.

U skladu s odredbama Ustava Malte, glavni državni odvjetnik ima siguran mandat i donosi neovisne odluke u predmetima povezanima s kaznenim progonom te izvršava dužnosti koje su predviđene Kaznenim zakonom u odnosu na kazneni progon.
Glavnom državnom odvjetniku u radu pomažu zamjenik glavnog državnog odvjetnika i drugi pravni službenici.

Uloga i dužnosti

Glavni državni odvjetnik je **glavni tužitelj** na Kaznenom sudu. U skladu s odredbama kaznenog progona (prijelazne odredbe) iz 2020. (Pravna obavijest br. 378 iz 2020.) koje su stupile na snagu 1. listopada 2020., glavni državni odvjetnik ima ovlasti donijeti odluku hoće li progon biti pokrenut pred nižim sudom kao istražnim sudom za kategorije teških kaznenih djela koja obuhvaćaju:
teroristička napade, financiranje terorizma i sporedna kaznena djela u skladu s podglavom IV. A glave IX. drugog dijela prve knjige Kaznenog zakona;
nezakonite zahtjeve, iznudu, mito, utjecaj na porotu i korupciju, trgovanje utjecajem i kaznena djela iz područja računovodstva u skladu s podglavom IV. glave III. drugog dijela prve knjige Kaznenog zakona;
pranje novca u skladu s člankom 3. Zakona o sprečavanju pranja novca osim ako se progon takvih kaznenih djela vrši zajedno s progonom kaznenih djela koja se odnose na kršenje Pravilnika o opasnim drogama ili Pravilnika o medicinskim i srodnim zanimanjima;
slučajeve prevare ili nezakonitog prisvajanja sredstava u slučaju kad naneseni financijski gubitak iznosi barem pedeset tisuća eura (50 000 EUR);
pokušaje ili urotu da se počine gore navedena kaznena djela ili sudjeluje u njima.
U izvršavanju ovlasti pokretanja, provođenja ili obustave kaznenih postupaka koje su mu dodijeljene bilo kojim zakonom kojim se dopušta izvršavanje takvih ovlasti, Glavni državni odvjetnik ne smije primati upute ili biti pod kontrolom bilo koje druge osobe ili tijela, osim ako određeni zakon predviđa:
sudsko preispitivanje odluke o nepokretanju postupka ili bilo koje druge odluke na temelju nezakonitosti ili neopravdanosti; ili
sudsko preispitivanje, na temelju kriterija utvrđenih zakonom, odluke koju je donio glavni državni odvjetnik o tome da će se progon pokrenuti pred višim sudom kaznene nadležnosti na kojem je primjenjiva kazna stroža od one koja bi bila primjenjiva u slučaju da se za isto kazneno djelo pokrene postupak pred nižim sudom kaznene nadležnosti.

Državni pravobranitelj

Organizacija

Ured državnog pravobranitelja osnovan je 18. prosinca 2019. kao zasebno pravno tijelo koje obavlja određene funkcije i dužnosti koje su prethodno bile odgovornost Ureda glavnog državnog odvjetnika. U skladu s člankom 91.A Ustava, državni pravobranitelj ima ustavne dužnosti. Ured državnog pravobranitelja uspostavljen je kao vladina agencija u skladu sa Zakonom o državnom pravobranitelju, poglavljem 603. Zakona Malte.
U skladu s Ustavom Malte, državni pravobranitelj ima jednako siguran mandat kao i glavni državni odvjetnik, a u vršenju svoje dužnosti državni pravobranitelj mora djelovati u skladu s vlastitom prosudbom i ne smije primati upute ili biti pod kontrolom bilo koje druge osobe ili tijela.
Državnom pravobranitelju u radu pomažu zamjenik državnog pravobranitelja i drugi pravni službenici.

Uloga i dužnosti

Državni pravobranitelj glavni je pravni savjetnik Vlade, a pravni službenici iz Ureda državnog pravobranitelja zastupaju Vladu pred građanskim i ustavnim sudovima.
Ured državnog pravobranitelja **predstavlja Republiku Maltu** pred međunarodnim sudovima, među ostalim pred Sudom Europske unije i Europskim sudom za ljudska prava, a njegovi dužnosnici predstavljaju Vladu na međunarodnim sastancima o pravnoj i pravosudnoj suradnji.
Osim toga, Ured pomaže u **izradi zakonodavstva** i u ratifikaciji zakonodavstva u parlamentu.

Suci

Organizacija

Suce i magistratske suce imenuje Predsjednik Republike na preporuku Odbora za imenovanje sudaca koji je osnovan na temelju članka 96.A Ustava. Vrhovnog suca imenuje Predsjednik Republike temeljem odluke Zastupničkog doma uz potporu glasova najmanje dvije trećine članova.
Svi suci i magistratski suci neovisni su od izvršne vlasti i imaju siguran mandat. Da bi mogao biti imenovan magistratskim sucem osoba mora raditi kao odvjetnik na Malti najmanje sedam godina, odnosno dvanaest godina da bi mogao biti imenovan sucem. Stegovne mjere u pogledu sudstva koje možda ne vode do udaljavanja iz službe člana sudstva obuhvaćene su ovlastima Povjerenstva za djelovanja pravosuđa. Na odluke povezane s gore navedenim moguća je žalba pred Ustavnim sudom. U obavljanju svojih dužnosti Povjerenstvo ima sve ovlasti građanskih sudova. Ako Povjerenstvo ustanovi da postupanje koje je predmetom istrage može dovesti do udaljavanja suca, ono treba savjetovati Predsjednika Republike da na temelju dokazane povrede dužnosti ili dokazane nemogućnosti vršenja svoje dužnosti udalji suca s dužnosti. Sudac se može žaliti na ovu preporuku pred Ustavnim sudom.

Organizacija pravne struke: Odvjetnici

Pravozastupnici/odvjetnici

Uloga i dužnosti

Odvjetnici su stručnjaci ovlašteni za pružanje **pravnih savjeta i mišljenja** kao i za **zastupanje** svojih stranaka na sudovima ili drugim pravnim forumima.
Da bi osoba mogla raditi kao odvjetnik na Malti mora posjedovati ovlaštenje koji je izdao Predsjednik Republike sa službenim pečatom Malte. Osobe koje imaju takvo ovlaštenje moraju, prije preuzimanja dužnosti, položiti prisegu pred Žalbenim sudom na javnom zasjedanju.

Organizacija

Malteška komora branitelja predstavlja branitelje koji su primljeni u tu strukovnu organizaciju. To je dobrovoljna, nepolitička, nevladina organizacija koja se financira iz članarina i sredstava koja su prikupljena iz aktivnosti koje udruženje organizira, te se pravno priznaje kao savjetodavno i participativno tijelo branitelja u predmetima povezanima s organizacijom i djelovanjem pravosuđa.
Postoji samo jedna vrsta odvjetnika na Malti, a **pojmovi „odvjetnik" i „branitelj" upotrebljavaju se naizmjenično**. Strukom upravlja **Povjerenstvo za djelovanje pravosuđa**, čiji su članovi Predsjednik Malte, vrhovni sudac, dva suca, dva magistratska suca, predsjednik Komore branitelja i drugi članovi sudstva, kao i dva pravna stručnjaka. Sve pritužbe protiv odvjetnika rješava odbor sastavljen od pet odvjetnika koji zatim sastavlja preporuke Povjerenstvu za djelovanje pravosuđa o disciplinskim mjerama koje je potrebno poduzeti. Tri od pet odvjetnika imenuje Komora branitelja te joj se time daju izvršna prava upravljanja strukom.
Komora branitelja održava informativne internetske stranice posvećene struci, koje sadržavaju i **imenik**. Imenik je podijeljen na dva dijela: dio dostupan široj javnosti koji sadržava pojedinosti o svim odvjetnicima koji su članovi Komore branitelja i dio posvećen privatnim članovima koji sadržava pojedinosti o svim odvjetnicima koji su poznati Komori branitelja.
Tijekom proteklih godina Komora je organizirala brojne akademske konferencije i seminare, kao i niz mjesečnih predavanja u cilju promicanja kulture stalnog pravnog napretka svih odvjetnika.

Pravne baze podataka

Vladine internetske stranice lawyersregister.gov.mt pružaju službeni popis odvjetnika na kojem su navedena imena i ostale pojedinosti o ovlaštenim odvjetnicima koji su dali privolu za objavljivanje svojih poslovnih podataka u ovom registru. Registar je dostupan javnosti.

Javni bilježnici

Uloga i dužnosti

Javni bilježnici javni su službenici koji su ovlašteni primati pravne akte pojedinaca tijekom njihova života i oporuke te im dodijeliti značaj pravne isprave. Kao rezultat takvih obveza i dužnosti odgovorni su i za čuvanje tih isprava te mogu izdati preslike tih isprava. Poglavljem 55. Zakona Malte (Akt o javnobilježničkoj struci i javnobilježničkim arhivima) određuju se ostale ovlasti i funkcije javnih bilježnika.

Javni bilježnici polažu prisegu pred Žalbenim sudom prije nego što počnu obavljati dužnosti.

Nadzor nad svim javnim bilježnicima, javnobilježničkim arhivima i javnim registrom vrši posebni sud koji se zove **Revizorski sud javnobilježničkih akata**. Taj sud sastavljen je od umirovljenih sudaca i magistratskih sudaca te od branitelja i javnih bilježnika, a imenuje ih ministar odgovoran za javnobilježnička pitanja. Sud može, kad god to smatra potrebnim i bez prethodne najave, posjetiti i obaviti inspekciju arhiva, javnoga registra ili ureda bilo kojeg javnog bilježnika.

Svake godine u siječnju, u **Službenom listu Vlade Malte** izdaju se pojedinosti o svim javnim bilježnicima koji se bave strukom na Malti.

Organizacija

Javnobilježničko vijeće glavno je tijelo koje nadzire javnobilježničku struku te ima pravo, ili na vlastitu inicijativu ili po zaprimanju žalbe, istražiti postupanje bilo kojeg javnog bilježnika za kojeg smatra da se ne ophodi u skladu s dostojanstvom javnobilježničke struke. Vijeće se može baviti i optužbama za nemar ili zlouporabu protiv bilo kojeg javnog bilježnika tijekom njegova poslovnog vladanja ili u odnosu na poslovna pitanja, osim ako su takve ovlasti povjerene nekim drugim tijelima kako je navedeno u člancima 85. i 94. poglavlja 55.: Akt o javnobilježničkoj struci i javnobilježničkim arhivima Zakona Malte, ili u bilo kojem drugom zakonodavstvu.

Pravne baze podataka

Službene internetske stranice Javnobilježničkog vijeća (Malta) uključuju informacije o **Javnobilježničkom vijeću**, opće informacije korisne javnosti i javnim bilježnicima i imenik koji sadrži pojedinosti o javnim bilježnicima koji se bave strukom u Malti. Baza podataka dostupna je široj javnosti te je besplatna.

Ostale pravne struke

Pravni opunomoćenici

Da bi osoba mogla raditi kao pravni opunomoćenik na Malti mora posjedovati ovlaštenje koji je izdao Predsjednik Republike sa službenim pečatom Malte. Osobe koje imaju takvo ovlaštenje moraju, prije preuzimanja dužnosti, položiti prisegu pred Žalbenim sudom na javnom zasjedanju.

Glavna je dužnost pravnog opunomoćenika pomagati odvjetniku koji ga uzima u službu u pogledu sudskih postupaka. Stoga su uključeni u podnošenje pisanih podnesaka sudskim registrima u ime stranaka i općenito u izvršenje ostalih usluga povezanih s pripremom parnica od strane odvjetnika.

Pravni opunomoćenici imaju pravo zastupanja pred nižim sudovima i posebnim sudovima te odborima. Imaju i pravo savjetovanja.

Povjerenstvo za djelovanje pravosuđa tijelo je odgovorno za upravljanje tom strukom na Malti.

Agencija za sudsku administraciju

Agencija za sudsku administraciju nadležna je za upravljanje sudovima u Malti. Agencija je odgovorna za registre i službenike povezane s njima, evidentiranje i dostavljanje sudskih akata, izvršenje izvršnih akata, kao što su presude i nalozi koji se donose uz pomoć službenika koje su imenovali sudovi i drugih službenika, prodaje u obliku dražbe, suđenja s porotom i ostale kaznene sudske postupke.

Zamjenik tajnika (489 Kb) mt

Sudski pomoćnik (382 Kb) mt

Službenik za registar (390 Kb) mt

Druge poveznice

Komora branitelja Malte

Službene internetske stranice Javnobilježničkog vijeća (Malta)

Posljednji put ažurirano: 15/05/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice nl nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutačno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Vrste pravnih struka - Nizozemska

Ova stranica sadržava pregled pravnih struka u Nizozemskoj.

Državni odvjetnici

Organizacija

Državno odvjetništvo (*Openbaar Ministerie*, skraćeno OM) državno je tijelo s uredima u svim regijama Nizozemske. Uz to postoji i Ured državnog odvjetnika zadužen za suzbijanje (međunarodnog) organiziranog kriminala i Ured državnog odvjetnika zadužen za suzbijanje ekološkog kriminala te financijskog kriminala i prijevara.

Tužitelji koji djeluju u deset ureda okružnog državnog odvjetništva uz pomoć administrativnog osoblja i pravnih stručnjaka svake godine obrade nekoliko stotina tisuća predmeta. Predmet na koji je uložena žalba prosljeđuje se jednom od četiri regionalna ureda državnog odvjetništva. Predstavnik Državnog odvjetništva u tim uredima zove se državni odvjetnik (*Advocaat-Generaal*). Na čelu su tih ureda glavni javni tužitelji i glavni državni odvjetnici. Na nacionalnoj razini Državnim odvjetništvom upravlja Odbor glavnih javnih tužitelja (*College van Procureurs-generaal*) u Haagu. Ministar pravosuđa ima političku odgovornost za rad Državnog odvjetništva. On zajedno s Odborom glavnih javnih tužitelja odlučuje o prioritetima u pogledu istraga i kaznenog progona.

Uloga i dužnosti

Osumnjičeni za počinjenje kaznenih djela moraju odgovarati pred Državnim odvjetništvom. Državno odvjetništvo jedino je tijelo u Nizozemskoj koje može pokrenuti sudski postupak. Ono je zaduženo za istragu kaznenih djela i podizanje optužnica te djeluje u suradnji s policijom i drugim istražnim tijelima. Istrage vodi javni tužitelj. Uz to, Državno odvjetništvo nadzire pravilno izvršenje sudskih odluka: plaćanje kazni, odsluženje zatvorskih kazni te izvršenje rada za opće dobro. Zajedno sa sucima Državno odvjetništvo dio je pravosudnog sustava. Iako je prijevod s nizozemskog doslovno „javno ministarstvo", Državno odvjetništvo nije ministarstvo u uobičajenom smislu te riječi.

Suci

Organizacija

Za imenovanje sucem potrebno je imati nekoliko godina profesionalnog iskustva. Više informacija o uvjetima dostupno je ovdje. To se iskustvo stječe u okviru internih programa sudskog vježbeništva ili izvan njega. Pravosudni sustav osigurava potrebno osposobljavanje.

Suce imenuje Kruna na inicijativu ministra sigurnosti i pravosuđa. Samo se nizozemski državljani mogu imenovati sucima. Kandidati moraju imati završen studij prava na nizozemskom sveučilištu.

Pojedinci se mogu nominirati za imenovanje samo na preporuku nacionalnog selekcijskog odbora u čijem su sastavu predstavnici sudova, Državnog odvjetništva te društveno aktivne osobe.
Sudac se imenuje za vršenje sudačke dužnosti na određenom sudu. Takvo se imenovanje može provesti samo ako budućeg suca nominira taj sud. Ti su uvjeti osmišljeni kako bi se sustav imenovanja učinio što objektivnijim.
Suci su državni dužnosnici s posebnim statusom. Nakon što su imenovani, ne mogu prihvatiti imenovanje na neko drugo mjesto. Suci mogu obavljati dužnost do navršenih 70 godina. Prije toga, samo ih najviši nizozemski sud, Vrhovni sud Nizozemske (*Hoge Raad der Nederlanden*), protivno njihovoj volji može razriješiti dužnosti na zahtjev javnog tužitelja (*procureur-general*) tog suda.

Uloga i dužnosti

Sudac je dužan donositi nepristrane odluke u pravnim sporovima – uključujući u predmetima u koje je uključena država. Kako bi se zajamčila nepristranost u odnosu na državu uveden je poseban sustav odabira i imenovanja. Zbog toga se pravni status sudaca razlikuje od statusa drugih državnih dužnosnika.
Prema nizozemskom Ustavu suci moraju donositi odluke u sporovima te on sadržava odredbe o pravnom statusu nositelja sudbene vlasti.
U skladu s važećim zakonodavstvom suci imaju diskrecijsko pravo u odlučivanju o predmetima. Oni također u velikoj mjeri određuju praktične aspekte tijeka postupka (primjerice duljinu određenih dijelova postupka).
Postoji nekoliko zakonskih odredbi kojima se uređuje postupanje sudaca. Njihova je svrha osigurati nepristranost rada sudaca. Ako stranka u postupku sumnja u nepristranost suca, u skladu sa zakonom ima pravo uložiti prigovor na rad suca koji vodi predmet. Ponekad je stranka u postupku nezadovoljna radom suca. Tada se pravi razlika između odluke suda i postupanja suca.
Ako je stranka nezadovoljna sudskom odlukom, obično može uložiti žalbu.
Pritužbe na postupanje suca mogu se podnositi odboru suda na kojem ureduje predmetni sudac. Svaki sud ima utvrđen postupak s pravilima za obradu pritužbi.
Suci moraju biti stručni u najmanje dva područja. Obično vode jedan predmet povezan s određenim pravnim područjem, a nakon toga preuzimaju predmet iz drugog područja. Na taj se način nastoji spriječiti da se suci previše i predugo posvećuju samo jednom području stručnosti.
Suci djeluju na okružnim sudovima (*rechtbanken*). Oni se sastoje od najmanje četiri odjela: odjela za građansko pravo, odjela za kazneno pravo, odjela za upravno pravo te odjela područnih sudova. Suci koji rade u posljednjem odjelu zovu se *kantonrechters*, dok se u drugim sektorima zovu *rechters*. Suci prizivnih sudova (*gerechtshoven*) i Vrhovnog suda zovu se *raadsheren*.
Sastav sudova u sudskom postupku opisan je u nastavku.
Suci u odjelima područnih sudova sami vode predmete.
Suci okružnih sudova obično sami vode predmete, međutim o nekim predmetima odlučuje tročlano sudsko vijeće.
O predmetima na prizivnim sudovima odlučuje tročlano sudsko vijeće, osim za predmete o kojima može odlučivati samo jedan sudac. Pravila kojima je to uređeno sadržana su u Zakonu o ustrojstvu pravosuđa (*Wet op de rechterlijke organisatie*).
Pet sudaca odlučuje o svakom predmetu na Vrhovnom sudu.
Odbor za pravosudnu upravu (*Raad voor de rechtspraak*) odgovoran je za reguliranje struke.

Pravna baza podataka

Dodatne informacije široj javnosti su dostupne na internetskim stranicama nizozemskog pravosuđa.

Organizacija pravne struke

Odvjetnici

Nizozemska odvjetnička komora (*Nederlandse Orde van Advocaten*) strukovno je tijelo javnog prava koje okuplja sve odvjetnike u Nizozemskoj. U skladu sa zakonom, temeljna je aktivnost komore nadzor nad kvalitetom odvjetničkih usluga. Kvaliteta se, među ostalim, jamči:
sveobuhvatnim obrazovnim programom za pravnu struku
pravilnicima i ostalim obvezujućim propisima za odvjetnike
disciplinskim postupcima
informacijama i uslugama koje se pružaju članovima te
savjetovanjem nizozemske vlade o planiranim politikama i nacrtima zakonodavstva.
Zakonom o odvjetništvu (*Advocatenwet*) propisano je da svi odvjetnici moraju biti članovi komore. U Nizozemskoj je trenutačno 18 000 registriranih odvjetnika.

Pravni savjetnici

Ne postoji središnje tijelo koje regulira tu struku.

Javni bilježnici

Organizacija

Kraljevsko strukovno udruženje javnih bilježnika (*Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie*) zastupa interese javnih bilježnika u Nizozemskoj te osigurava da mogu propisno obavljati posao.

Uloga i dužnosti

U skladu sa zakonom javnobilježnička isprava potrebna je za niz ugovora i pravnih poslova. Najvažniji među njima su:
prijenos vlasništva nad nekretninama u Nizozemskoj
upis i brisanje hipoteke
osnivanje javnih ili privatnih društava s ograničenom odgovornošću ili izmjena njihovih osnivačkih akata
osnivanje zaklada ili udruženja (uključujući zadruge) ili izmjena njihovih osnivačkih ugovora
sastavljanje, izmjena ili izvršenje oporuka
sastavljanje i izmjena ženidbenih ugovora i ugovora o registriranom partnerstvu
prijenos dionica na ime te
potvrda darova i donacija javnobilježničkom ispravom.
Javni bilježnik iz praktičnih razloga često obavlja i druge vrste pravnih poslova te može sastavljati druge vrste ugovora. Oni, primjerice, uključuju ugovore o partnerstvu (trgovačko partnerstvo, ortaštva i komanditna društva), ugovore između nevjenčanih partnera te odredbe o zaštiti privatnih društava s ograničenom odgovornošću od trećih osoba.

Druga pravna zanimanja

Kraljevsko strukovno udruženje sudskih izvršitelja u Nizozemskoj (*Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders*, KBvG) uređeno je Zakonom o sudskim izvršiteljima (*Gerechtsdeurwaarderswet*). Na temelju tog zakona Kraljevsko strukovno udruženje sudskih izvršitelja, u kojemu je članstvo obvezno za sve sudske izvršitelje, ima zadaću poticanja razvoja dobre prakse u struci.

Nizozemski sudski izvršitelji nadležni su za zaprimanje i slanje dokumenata u skladu s Uredbom (EZ) br. 1393/2007 Europskog parlamenta i Vijeća o dostavi, u državama članicama, sudskih i izvansudskih pismena u građanskim ili trgovačkim stvarima. Dokumenti koje treba dostaviti u Nizozemskoj moraju se poslati izravno jednom od sudskih izvršitelja. Zahtjev za dostavu podnosi se na nizozemskom ili engleskom jeziku. Zahtjevi se ne mogu podnijeti središnjem tijelu, Kraljevskom strukovnom udruženju sudskih izvršitelja u Nizozemskoj. Njegova se pomoć može zatražiti samo u iznimnim okolnostima koje su definirane u članku 3. točki (c) prethodno navedene Uredbe.

Besplatne pravne usluge

Osnovne pravne savjete možete dobiti na jednom od šaltera za pravnu pomoć (*Het Juridisch Loket*). Tamo možete zatražiti informacije, savjete i pojašnjenja u vezi s pravnim pitanjima. To je prvo odredište za sve koji traže pravnu pomoć.
Prema potrebi uputit će vas dalje, privatnom odvjetniku ili izmiritelju.
Na šalterima za pravnu pomoć sve se informacije pružaju besplatno, na licu mjesta ili u sklopu savjetovanja. Možete zatražiti savjet ako imate probleme u vezi s građanskim, upravnim, kaznenim i imigracijskim pravom.
Uspostavljeno je ukupno 44 šaltera za pravnu pomoć. Ravnomjerno su raspoređeni u zemlji kako bi pravne usluge bile lako dostupne svim nizozemskim građanima.
Dodatne informacije dostupne su na internetskim stranicama šaltera za pravnu pomoć.

Druge poveznice

Služba javnog tužiteljstva
Nizozemsko pravosuđe i Vrhovni sud Nizozemske
Nizozemska odvjetnička komora
Kraljevsko strukovno udruženje javnih bilježnika
Kraljevsko strukovno udruženje sudskih izvršitelja u Nizozemskoj
Šalteri za pravnu pomoć

Posljednji put ažurirano: 11/01/2022

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Vrste pravnih struka - Austrija

Na ovoj se stranici nalazi pregled pravnih struka u Austriji.

Pravne struke – uvod

Trenutačno (2023.) otprilike je **1850 profesionalnih sudaca** zaposleno u „redovnim sudovima”, tj. u području građanskih, kaznenih, radnih i socijalnih predmeta **(brojka se odnosi na aktivna radna mjesta iskazana u ekvivalentima punog radnog vremena, uključujući Vrhovni sud). Oko 700 pravosudnih djelatnika odgovorno je za znatan dio pravosuđa. Također, na upravnim sudovima radi oko 600 profesionalnih sudaca.**
Osim toga, u određenim predmetima imenuju se **laici** koji rade na dobrovoljnoj osnovi. Među njima su suci laici ili članovi porote u kaznenim predmetima te pridruženi suci sa stručnim znanjem, među ostalim u području trgovačkog, radnog i socijalnog prava te u određenim upravnim postupcima.
U Austriji je **480 javnih tužitelja (podatak od 2023. koji se odnosi na aktivna radna mjesta iskazana u ekvivalentima punog radnog vremena, uključujući Ured glavnog tužitelja, ali bez središnjeg tijela).**
U zatvorskom sustavu zaposleno je **3799** osoba **(podatak od 1. rujna 2019. koji se odnosi na aktivna radna mjesta iskazana u ekvivalentima punog radnog vremena, uključujući osobe zaposlene u Upravi za zatvorski sustav), od čega je 3214 zatvorskih čuvara** (uključujući osobe na osposobljavanju).

1. Suci

Osposobljavanje i imenovanje sudaca

Za imenovanje sucem **redovnih sudova** potrebno je najmanje četiri godine stručnog pravnog iskustva te uspješno položen sudački ispit nakon završetka studija austrijskog prava.
Dio stručnog iskustva vježbenički je staž na sudu u trajanju od najmanje sedam mjeseci (sudska praksa, prethodno zvana „sudska godina”) na koji imaju pravo diplomirane žene, a koji je i preduvjet za sve one koji žele postati odvjetnici ili bilježnici. Preostala obvezna stručna praksa obično se stječe programom osposobljavanja za obavljanje sudačke dužnosti u okviru pravosudnog osposobljavanja kao sudac vježbenik, ali se može steći i u drugoj pravnoj djelatnosti, primjerice kao odvjetnik vježbenik.
Oko 100 odvjetnika vježbenika godišnje pohađa program osposobljavanja. Program osposobljavanja za obavljanje sudačke dužnosti (koji uključuje i vježbenički staž na sudu) u načelu traje četiri godine, a provodi se na okružnim sudovima, pokrajinskim sudovima, u uredima javnog tužitelja, zatvorima, centrima za zaštitu ili pomoć žrtvama ili u odvjetničkim i javnobilježničkim uredima odnosno u financijskom javnom tužiteljstvu. To se osposobljavanje djelomično može provesti i na višem pokrajinskom sudu, Vrhovnom sudu, u Saveznom ministarstvu pravosuđa, Upravi za zatvorski sustav, probacijskim centrima, udruženjima zakonskih skrbnika ili uredima za socijalnu skrb mladih, uredu povjerenika za pravnu zaštitu ili u financijskom sektoru (na primjer u odgovarajućim poduzećima). Osposobljavanje za obavljanje sudačke dužnosti završava sudačkim ispitom. Za osobe koje mijenjaju karijeru nakon stjecanja stručnog iskustva u drugim pravnim strukama razdoblje osposobljavanja skraćuje se u skladu s tim. Osoba koja je već položila pravosudni ili javnobilježnički ispit mora pristupiti samo dopunskom ispitu, a ne sudačkom ispitu.
Nakon što uspješno polože sudački ispit, kandidati se mogu prijaviti na slobodna sudačka ili javnotužiteljska mjesta.
U sustavu **upravnih sudova** ne postoji program osposobljavanja za obavljanje sudačke dužnosti. Međutim, upravni suci moraju imati najmanje pet godina prethodnog stručnog iskustva (na primjer, rad u upravnom tijelu) i ne polažu ispit.
Suci redovnih sudova mogu prijeći na upravne sudove. Suci upravnih sudova isto tako mogu biti imenovani za suce redovnih sudova nakon pet godina rada na upravnim sudovima.
Suca ili javnog tužitelja imenuje savezni ministar pravosuđa, a savezni predsjednik ima pravo imenovanja samo za određene funkcije. Suce pokrajinskog upravnog suda imenuje vlada pojedine pokrajine. Samo austrijski državljani mogu biti imenovani sucima ili javnim tužiteljima.

Status sudaca

Suci imenovani na **savezne redovne sudove i upravne sudove** savezni su dužnosnici. Osim Saveznog ustavnog zakona (*Bundes-Verfassungsgesetz (B-VG)*), **Zakon o službi za suce i državne odvjetnike (*Richter- und Staatsanwaltschaftsdienstgesetz (RStDG)*)** glavni je pravni izvor kojim su regulirani osposobljavanje i profesionalni status sudaca. U zakonu su brojne odredbe (koje uključuju, na primjer, stegovno pravo i opise poslova) propisane na vrlo sličan način za suce i javne tužitelje.
Suci imenovani na **pokrajinske upravne sudove (*Landesverwaltungsgerichte*)** dužnosnici su pojedine pokrajine. Njihov profesionalni status reguliran je Saveznim ustavnim zakonom i posebnim zakonodavstvom pokrajine.

Svi profesionalni suci imenuju se trajno, a njihova dužnost prestaje istekom mjeseca u kojem navrše 65 godina.
U skladu s člancima 87. i 88. Saveznog ustavnog zakona suci djeluju kao neovisni zastupnici države kad tumače pravo i odlučuju u predmetima. Ta neovisnost odražava se u neovisnosti sudaca o uputama (materijalna neovisnost) i u tome da ne mogu biti razriješeni ili premješteni na drugu dužnost (osobna neovisnost). Suce obvezuje samo zakon te odlučuju na temelju vlastitih pravnih uvjerenja. Isto tako, nisu vezani ranijim odlukama drugih sudova kad je riječ o sličnim pravnim pitanjima (presedani).
Osim prestanka sudačke dužnosti nakon što navrše zakonsku životnu dob, suci mogu biti razriješeni ili premješteni na drugu dužnost ili im dužnost može prestati protivno njihovoj volji samo u slučajevima i na način određen zakonom te na temelju formalne sudačke odluke (članak 88. Saveznog ustavnog zakona).
Poseban status sudaca predviđen Ustavom primjenjuje se samo na obavljanje njihove sudačke dužnosti (pri obavljanju svih sudačkih poslova koji su im dodijeljeni zakonom ili dodjeli predmeta), ne u području upravljanja sudovima, što isto obavljaju suci. Iznimka se primjenjuje na sudske upravne predmete koji se rješavaju u komorama ili povjerenstvima (kao što su dodjela predmeta ili predlaganje imenovanja za sudačke dužnosti). U ostalim slučajevima moraju se pridržavati uputa nadređenih osoba. Fiksnom raspodjelom sudačkih poslova osigurava se ustavom zajamčeno pravo na suca.

Uloga i dužnosti

Suci su zaduženi za **donošenje odluka u predmetima iz područja građanskog i kaznenog prava**. Kad je riječ o pitanjima upravnog i ustavnog prava, djeluju kao **nadzornici uprave** i **zaštitnici Ustava**.

Pravna odgovornost

Stegovni sud: suci koji prekrše svoje profesionalne i etičke dužnosti odgovaraju na stegovnom sudu. Za suce redovnih sudova stegovni je sud ustrojen pri višem pokrajinskom sudu ili Vrhovnom sudu, a sastoji se isključivo od sudaca. Stegovni sud nadležan je i za stegovne povrede javnih tužitelja. Ista stegovna pravila, uz nekoliko iznimaka, vrijede i za suce saveznih upravnih sudova. Međutim, stegovna pravila za suce pokrajinskih upravnih sudova utvrđena su u mjerodavnom pokrajinskom zakonodavstvu.
Kazneni sud: suci (i javni tužitelji) koji kršenjem svojih profesionalnih dužnosti ujedno počine kazneno djelo odgovaraju na kaznenom sudu (na primjer, ako zlouporabe službenu dužnost).
Građanski sud: stranke koje pretrpe štetu zbog nezakonitog i kažnjivog postupanja suca (ili javnog tužitelja) naknadu štete mogu potraživati samo od države. Država se može regresirati od suca (ili javnog tužitelja) ako je on postupao s namjerom ili grubom nepažnjom.

2. Javni tužitelji

Organizacijska struktura

Općenito, hijerarhijska organizacija javnog tužiteljstva odgovara onoj sudova.
Na svakom od 16 prvostupanjskih sudova postoji ured javnog tužitelja, koji je nadležan za kaznene predmete. Osim toga, postoji i Ured javnog tužitelja za borbu protiv gospodarskog kriminala i korupcije (*Wirtschafts- und Korruptionsstaatsanwaltschaft*), čija se nadležnost proteže na područje cijele Austrije. Na svakom višem pokrajinskom sudu postoji viši ured javnog tužitelja, a na Vrhovnom sudu Ured glavnog tužiteljstva. Viši uredi javnog tužitelja i Ured glavnog tužiteljstva neposredno su podređeni saveznom ministru pravosuđa.

Osposobljavanje i imenovanje javnih tužitelja

Osposobljavanje javnih tužitelja istovjetno je onom profesionalnih sudaca redovnih sudova.
Samo osobe koje ispunjavaju i zahtjeve za imenovanje na dužnost suca mogu biti imenovane za javnog tužitelja.
Slobodna stalna mjesta javnih tužitelja, kao i stalna sudačka mjesta, moraju se popunjavati putem javnog natječaja. Predsjednik Austrije ima pravo imenovanja javnih tužitelja, međutim, kao i kad je riječ o sucima, za većinu stalnih mjesta javnih tužitelja to pravo delegira saveznom ministru pravosuđa.

Status javnih tužitelja

Uredi javnog tužitelja zasebna su, **ali ne i neovisna**, pravosudna tijela. Strukturirani su hijerarhijski i obvezuju ih upute viših ureda javnog tužitelja, a u najvišoj instanci saveznog ministra pravosuđa.
Pravo na davanje uputa propisano je detaljnim zakonskim pravilima. Upute višeg ureda javnog tužitelja ili saveznog ministra pravosuđa mogu se dati samo u pisanom obliku i moraju biti obrazložene. Osim toga, primljene upute moraju se evidentirati u spisu kaznenog predmeta. Prije davanja upute savezni ministar dužan se savjetovati sa savjetodavnim vijećem (*Weisungsrat*). Savezni ministar pravosuđa ima ministarsku odgovornost, stoga je odgovoran parlamentu i dužan mu je dati informacije.
Djelatnici pojedinog ureda javnog tužitelja moraju postupati u skladu uputama čelnika ureda. Međutim, ako smatraju da je uputa suprotna zakonu, mogu zatražiti pisanu uputu te čak i tražiti da ih se izuzme iz obrade predmetnog kaznenog predmeta.

Uloga i dužnosti

Uredi javnog tužitelja zasebna su **tijela odvojena od sudova**. Njihova je uloga **brinuti se o javnom interesu u primjeni kaznenog prava**. To uključuje vođenje **istraga u kaznenim postupcima**. Nadležni su i za podizanje i zastupanje optužnice u kaznenom postupku. Zbog toga se nazivaju i **tužiteljstvom**.
Javni tužitelji nadležni su za **podizanje i zastupanje optužnica** na pokrajinskom sudu te na okružnim sudovima u pojedinom okrugu pokrajinskog suda. Pravilo je da **okružni javni tužitelji** zastupaju optužnicu na okružnim sudovima. Oni su dužnosnici sa stručnim znanjem, ali ne moraju imati akademski stupanj obrazovanja.
Ured javnog tužitelja za borbu protiv gospodarskog kriminala i korupcije ima poseban položaj, a njegova se nadležnost na području cijele države prvenstveno odnosi na protupravne radnje javnih službenika te djela gospodarskog kriminala koja uključuju iznose veće od 5 000 000 EUR. U njegovoj su nadležnosti i financijska kaznena djela koja uključuju iznose veće od 5 000 000 EUR, kvalificirana djela prijevara u području socijalnog prava, kvalificirana kaznena djela u području stečaja (*kridaträchtiges Verhalten*) te kaznena djela propisana Zakonom o društvima s ograničenom odgovornošću ili Zakonom o dioničkim društvima koja su počinjena u poduzećima odgovarajuće veličine (čiji je temeljni kapital veći od 5 000 000 EUR ili imaju više od 2000 zaposlenika).
Viši uredi javnog tužitelja hijerarhijski su nadređeni uredima javnog tužitelja i ustrojeni su na višim pokrajinskim sudovima u Beču, Grazu, Linzu i Innsbrucku. Osim za **zastupanje optužnice na višem pokrajinskom sudu** zaduženi su i za **nadzor svih ureda javnog tužitelja na području njihove nadležnosti** i izravno su podređeni saveznom ministru pravosuđa.
Ured glavnog tužitelja, koji je ustrojen na Vrhovnom sudu, ima poseban položaj. **Izravno odgovara saveznom ministru pravosuđa** i nema samostalnu ovlast davanja uputa uredima javnog tužitelja ni višim uredima javnog tužitelja. Isto tako, nema ovlast zastupanja optužnica. Umjesto toga zadužen je za pružanje **pomoći Vrhovnom sudu**. Posebno je ovlašten podnositi žalbe radi poništenja odluka kako bi se osiguralo poštovanje zakona u kaznenim stvarima u kojima stranke (više) nemaju mogućnost žalbe. Ured glavnog tužitelja stoga ima važnu funkciju u očuvanju **jedinstvenosti prava** i **jamči pravnu sigurnost** u kaznenopravnim stvarima.

Pravna odgovornost

Stegovna, kaznena i građanska odgovornost javnih tužitelja regulirana je jednako kao i ona sudaca redovnih sudova.

3. Ovlašteni sudski službenici

Organizacijska struktura

U Austriji su ovlašteni sudski službenici (*Diplomrechtspfleger*innen*) bitan stup pravosudnog sustava. Danas 700 ovlaštenih sudskih službenika donosi više od 80 % svih prvostupanjskih sudskih odluka u građanskim predmetima.

Osposobljavanje ovlaštenih sudskih službenika

Samo osobe koje su položile završni srednjoškolski ispit ili stekle stručnu kvalifikaciju mogu se osposobljavati kao sudski službenici. Osposobljavanje traje tri godine i uključuje rad na sudu zajedno s pripremom odluka u relevantnom području rada, sudjelovanje u općem i posebnom tečaju osposobljavanja za pojedino područje rada te polaganje relevantnih ispita. Nakon što položi ispit za ovlaštenog sudskog službenika i ako ispunjava ostale uvjete navedene u članku 3. Zakona o ovlaštenim sudskim službenicima (*Rechtspflegergesetz*), kandidat dobiva diplomu od saveznog ministra pravosuđa. U njoj mora biti točno navedeno područje rada. Nakon što dobije diplomu, kandidat za ovlaštenog sudskog službenika ovlašten je obavljati sudske poslove iz svojeg područja rada na području cijele države te može raditi kao ovlašteni sudski službenik.

Predsjednik višeg pokrajinskog suda potom mora odrediti sud na kojem će se ta osoba zaposliti kao ovlašteni sudski službenik i, prema potrebi, na koliko dugo. Uprava suda (predsjednik ili čelnik suda) koji je odredio predsjednik višeg suda raspoređuje ovlaštenog sudskog službenika u sudski odjel koji vodi sudac ili, prema potrebi, u više sudskih odjela.

Status ovlaštenih sudskih službenika

Ovlašteni sudski službenici posebno su osposobljeni sudski službenici kojima se na temelju austrijskog Saveznog ustavnog zakona (članak 87.a) i Zakona o ovlaštenim sudskim službenicima povjeravaju na rješavanje točno određeni poslovi u prvostupanjskim građanskim predmetima. Vezani su samo uputama suca koji je zadužen za predmet u skladu s rasporedom sudskih poslova. Suci u svakom trenutku mogu zatražiti da samostalno vode predmete ili da ih preuzmu. Njihove odluke mogu se osporavati isto kao i one koje donose suci.

Ovlašteni sudski službenici u svojem su radu u praksi većinom neovisni. Upute suca nisu uobičajene i daju se izrazito rijetko.

Uloga i dužnosti

Ovlašteni sudski službenici imenuju se u sljedećim područjima:

građanski postupak, ovršni i stečajni predmeti (postupci radi namire dugovanja)

izvanparnični predmeti

zemljišnoknjižni predmeti i upisi plovila u registar brodova

predmeti povezani sa sudskim registrom trgovačkih društava.

Svako područje rada zahtijeva posebno osposobljavanje i imenovanje ovlaštenim sudskim službenikom za pojedino područje rada.

Podjela odgovornosti sudaca i ovlaštenih sudskih službenika

Područje rada ovlaštenog sudskog službenika ne uključuje sve poslove i odluke iz navedenih područja rada. Poslovi koji ulaze u njegovo područje rada točno su navedeni u Zakonu o ovlaštenim sudskim službenicima, a njihov se opseg razlikuje ovisno o pojedinom području rada.

U Zakonu o ovlaštenim sudskim službenicima utvrđuje se opseg poslova u pojedinom području rada te se tim opsegom dodjeljuju određene odgovornosti (na primjer, opseg poslova u stečajnim predmetima odnosi se na te predmete na okružnim sudovima). Neki su poslovi, naravno, isključivo u nadležnosti sudaca. Osim toga, svaki opseg posla uključuje, među ostalim, provođenje postupaka za platni nalog, potvrđivanje pravomoćnosti i izvršivosti sudskih odluka u navedenim područjima rada, donošenje odluka o zahtjevima za odobravanje pravne pomoći u postupcima koje vodi ovlašteni sudski službenik te obavljanje službenih radnji na temelju zahtjeva domaćeg suda ili tijela za pružanje sudske pomoći.

4. Odvjetnici

Općenito

Odvjetnici su kvalificirani i ovlašteni za zastupanje stranaka u svim sudskim i izvansudskim postupcima te u svim javnim i privatnim stvarima na svim sudovima i pred svim javnim tijelima u Republici Austriji.

Osobe koje se žele baviti odvjetništvom u Austriji ne moraju biti službeno imenovane. Međutim, za obavljanje odvjetničke prakse potrebno je ispuniti uvjete u nastavku.

Temeljne pravne osnove sadržane su u austrijskom Zakonu o odvjetnicima (*Rechtsanwaltsordnung (RAO)*), Carski službeni list (RGBl.) br. 96/1896., Statutu o stegovnoj odgovornosti odvjetnika i odvjetničkih vježbenika (*Disziplinarstatut für Rechtsanwälte und Rechtsanwaltsanwärter (DSt)*), Savezni službeni list (BGBl.) br. 474/1990, Saveznom zakonu o odvjetničkoj tarifi (*Bundesgesetz über den Rechtsanwaltstarif (RATG)*), BGBl. br. 189/1969, Zakonu o pravosudnom ispitu (*Rechtsanwaltsprüfungsgesetz (RAPG)*), BGBl. br. 556/1985 i Saveznom zakonu o slobodi pružanja usluga i osnivanju europskih odvjetnika te pravnih usluga koje pružaju međunarodno aktivni odvjetnici u Austriji (*Bundesgesetz über den freien Dienstleistungsverkehr und die Niederlassung von europäischen Rechtsanwältinnen und Rechtsanwälten sowie die Erbringung von Rechtsdienstleistungen durch international tätige Rechtsanwältinnen und Rechtsanwälte in Österreich (EIRAG)*), BGBl. I. br. 27/2000.

Uvjeti za obavljanje odvjetništva

Osobe koje se žele baviti odvjetništvom nakon završenog studija austrijskog prava moraju dokazati da su najmanje pet godina radile na stručnim pravnim poslovima, od čega najmanje sedam mjeseci na sudu ili u uredu javnog tužitelja te tri godine u uredu austrijskog odvjetnika kao odvjetnički vježbenik. Položen **pravosudni ispit** uvjet je za obavljanje odvjetništva, a vježbenik ga može polagati nakon tri godine praktičnog rada, koji uključuje najmanje sedam mjeseci rada na sudu i barem dvije godine u odvjetničkom uredu. Da bi mogli pristupiti ispitu, vježbenici moraju sudjelovati i na obveznim tečajevima koje je odvjetnička komora propisala za odvjetničke vježbenike.

Osobe koje ispune navedene uvjete mogu se upisati u imenik odvjetnikâ odvjetničke komore u čijem će se sudskom okrugu nalaziti njihov ured.

I strani odvjetnici koji su državljani države članice Europske unije, druge države stranke Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru ili Švicarske u određenim okolnostima mogu:

privremeno obavljati odvjetničke poslove u Austriji

podnijeti zahtjev za upis u imenik odvjetnika nadležne odvjetničke komore (nakon što polože ispit osposobljenosti) ili

odmah otvoriti ured u Austriji bez prethodnog ispitivanja osposobljenosti pod stručnim nazivom koji upotrebljavaju u zemlji podrijetla, pri čemu postaju u potpunosti integrirani u austrijsku pravnu struku nakon tri godine učinkovitog i redovitog obavljanja odvjetničke prakse u Austriji.

Član odvjetničke komore države članice GATS-a u određenim okolnostima u Austriji također može privremeno obavljati neke točno određene odvjetničke poslove.

Pravna odgovornost

Odvjetnici koji povrijede svoje profesionalne obveze ili naruše ugled odvjetništva odgovaraju stegovnom vijeću koje izabire lokalna odvjetnička komora. Stegovno vijeće može izreći kazne koje mogu uključivati i brisanje te osobe iz imenika odvjetnika. Odluke u drugom stupnju donosi Vrhovni sud u četveročlanom vijeću koje se sastoji od dva suca Vrhovnog suda i dva odvjetnika.

Osim toga, odvjetnici snose i kaznenu te građansku odgovornost.

Odvjetnička komora, Austrijska nacionalna odvjetnička komora

Svi odvjetnici koji su upisani u imenik odvjetnikâ pojedine pokrajine čine odvjetničku komoru (*Rechtsanwaltskammer*). Odvjetničke komore su tijela javnog prava i autonomna samoupravna tijela.
Interese austrijskih odvjetnika na saveznoj razini u pravilu zastupa Austrijska nacionalna odvjetnička komora (*Österreichischer Rechtsanwaltskammertag*). Ona se sastoji od devet austrijskih odvjetničkih komora, a njezina zastupnička skupština od predstavnika odvjetničkih komora (http://www.rechtsanwaelte.at/).

5. Javni bilježnici

Općenito

Javni bilježnici su neovisno i nepristrano tijelo preventivnog pravosuđa koje je na raspolaganju građanima za potrebe reguliranja njihovih privatnopravnih odnosa.
Njihova je glavna zadaća sudjelovati u pravnim postupcima i građanima pružati pravnu pomoć. Javni bilježnici sastavljaju javne isprave, čuvaju imovinu trećih osoba, sastavljaju privatne isprave te zastupaju stranke, posebno u izvanparničnim stvarima. Osim toga, nastupaju kao povjerenici suda u izvanparničnim postupcima. Prije svega, kao „sudski povjerenici" imaju posebnu ulogu u savjetovanju u vođenju probacijskih postupaka.
Javni bilježnici osiguravaju da imovina preminule osobe bude sigurna i prenesena osobama koje na nju imaju pravo. Za taj posao potrebna su im posebna znanja u području nasljednog prava i izvanparničnog postupka, što ujedno znači da im se građani stalno obraćaju radi pružanja pomoći u izradi oporuka i općenito savjetovanja i zastupanja u nasljednim stvarima.
Javni bilježnici obnašaju javnu službu, ali nisu javni službenici. Snose komercijalni rizik vođenja javnobilježničkog ureda, ali nisu poduzetnici. Njihov je posao sličan onom osoba koje obavljaju slobodna zanimanja, ali kao povjerenici suda oni su sudski službenici. Obavljanje javnobilježničkog posla glavno je zanimanje i ne može se obavljati istodobno s odvjetništvom.
Promjene u broju javnobilježničkih mjesta i lokaciji njihovih ureda određuju se uredbom saveznog ministra pravosuđa. Prema podacima iz travnja 2023. u Austriji je 536 javnih bilježnika.
Temeljne pravne osnove za ovu djelatnost sadržane su u Bilježničkom redu (*Notariatsordnung (NO)*), RGBl. br. 75/1871., Zakonu o javnobilježničkim ispravama (*Notariatsaktsgesetz*), RGBl. br. 76/1871., Zakonu o javnobilježničkoj tarifi (*Notariatstarifgesetz (NTG)*), BGBl. br. 576/1973., Zakonu o javnobilježničkom ispitu (*Notariatsprüfungsgesetz (NPG)*), BGBl. br. 522/1987., Zakonu o sudskim povjerenicima (*Gerichtskommissärsgesetz (GKG)*), BGBl. br. 343/1970. i Zakonu o tarifi sudskih povjerenika (*Gerichtskommissionstarifgesetz (GKTG)*), BGBl. br. 108/1971.

Osposobljavanje

Osobe koje završe studij prava (austrijskog prava) i zainteresirane su za obavljanje javnobilježničke djelatnosti moraju potražiti javnog bilježnika koji ih želi zaposliti te se upisati u imenik javnobilježničkih vježbenika.
Imenik vodi nadležna javnobilježnička komora, a upis u njega dopušten je samo osobama koje su odradile sudsku praksu u trajanju od sedam mjeseci kao vježbenik na sudu ili u uredu javnog tužitelja i u trenutku prvog upisa u imenik još nisu navršile 35 godina.
Prije nego što može pristupiti polaganju javnobilježničkog ispita, javnobilježnički vježbenik mora pohađati obvezno osposobljavanje koje propisuje javnobilježnička komora.
Javnobilježnički ispit polaže se u dva dijela:
Javnobilježnički vježbenik polaganju prvog dijela ispita može pristupiti nakon 18 mjeseci vježbeničkog staža, ali najkasnije do kraja pete godine vježbeničkog staža. U suprotnom se njegovo ime briše iz imenika javnobilježničkih vježbenika.
Drugom dijelu ispita može pristupiti nakon što daljnjih godinu dana obavlja posao javnobilježničkog vježbenika. Drugi dio vježbenici moraju položiti najkasnije prije isteka desete godine vježbeničkog staža, inače se brišu iz imenika.

Imenovanje

Slobodna ili nova javnobilježnička mjesta moraju se popunjavati putem javnog natječaja. Zakonom (članak 6. Bilježničkog reda) zahtijeva se, među ostalim, da su kandidati za javnobilježničko mjesto:
državljani države članice EU-a ili EGP-a ili Švicarske
uspješno završili studij austrijskog prava
položili javnobilježnički ispit i
u mogućnosti dokazati da su najmanje sedam godina obavljali pravne poslove, među ostalim najmanje tri godine kao javnobilježnički vježbenici nakon što su položili javnobilježnički ispit.
Ispunjavanje tih osnovnih uvjeta ipak nije samo po sebi dovoljno za imenovanje na mjesto javnog bilježnika. U postupku imenovanja kandidate ocjenjuje i rangira teritorijalno nadležna javnobilježnička komora, a zatim povjerenstva nadležnog pokrajinskog suda i višeg pokrajinskog suda, pri čemu je ključna duljina praktičnog obavljanja posla. Javnobilježnička komora i dva povjerenstva saveznom ministru pravosuđa podnose prijedlog s užim popisom od tri kandidata. Iako saveznog ministra pravosuđa taj popis ne obvezuje, u praksi imenuje samo kandidate koji se nalaze na njemu.
Javni bilježnik svoju dužnost može obavljati najkasnije do 31. siječnja kalendarske godine koja slijedi nakon što navrši 70 godina. Službeno premještanje javnog bilježnika na drugo javnobilježničko mjesto nije dopušteno.

Nadzor nad javnim bilježnicima, pravna odgovornost

Javni bilježnici pod posebnim su nadzorom zbog svojih zadaća u sastavljanju javnih isprava i kao povjerenici suda. Za nadzor nad javnim bilježnicima zaduženi su savezni ministar pravosuđa, sudska uprava i, neposredno, javnobilježničke komore.
Na javne bilježnike primjenjuje se posebno stegovno pravo. O stegovnim prekršajima u prvom stupnju odlučuje viši pokrajinski sud, a u drugom stupnju Vrhovni sud kao stegovni sudovi za javne bilježnike. Vijeća koja odlučuju o predmetima u svojem sastavu moraju imati i javne bilježnike. Kazne koje stegovni sud može izreći javnom bilježniku uključuju i razrješenje dužnosti. O kaznama za upravne prekršaje odlučuje javnobilježnička komora.
Osim stegovne odgovornosti javni bilježnici odgovaraju i prema propisima kaznenog i građanskog prava.
Kad javni bilježnici djeluju kao povjerenici suda, smatraju se javnim službenicima za potrebe kaznenog prava i stoga odgovaraju za službenička kaznena djela, što posebno uključuje zlouporabu položaja i ovlasti. Njihova građanskopravna odgovornost regulirana je drukčije. Kad djeluju kao povjerenici suda, na njih se primjenjuju iste odredbe o odgovornosti koje se primjenjuju na suce i javne tužitelje. Zbog toga ih stranke ne mogu izravno tužiti, već svoje zahtjeve za naknadu štete moraju uputiti državi. Država se može regresirati od javnog bilježnika ako se radi o namjernom postupanju ili postupanju s grubom nepažnjom. Kad ne djeluju kao povjerenici suda, javni bilježnici izravno odgovaraju strankama na temelju odredaba građanskog prava.

Javnobilježnički zbor, Austrijska nacionalna javnobilježnička komora

Javni bilježnici koji imaju ured u saveznoj pokrajini ili su upisani u imenik javnobilježničkih vježbenika u toj saveznoj pokrajini čine javnobilježnički zbor. Savezne pokrajine Beč, Donja Austrija i Gradišće te Tirol i Vorarlberg imaju zajednički zbor.
Zbor je zadužen za čuvanje časti i ugleda profesije i zastupanje njezinih interesa.
Svaki javnobilježnički zbor među svojim članovima bira članove javnobilježničke komore. Javnobilježničku komoru čine jedan javni bilježnik kao njezin predsjednik i šest javnih bilježnika (dvanaest u Beču) te tri javnobilježnička vježbenika (šest u Beču) kao njezini članovi.

Austrijska nacionalna javnobilježnička komora (Österreichische Notariatskammer) sastoji se od pokrajinskih javnobilježničkih komora. Austrijska nacionalna javnobilježnička komora ovlaštena je zastupati javne bilježnike i zalagati se za njihova prava u stvarima koje se odnose na sve austrijske javne bilježnike ili u pitanjima koja prelaze okvire pojedinih javnobilježničkih komora.

Druge poveznice

Pravne struke – Austria

Posljednji put ažurirano: 26/10/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice pl nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutačno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Vrste pravnih struka - Poljska

Ova stranica sadržava pregled pravničkih profesija u Poljskoj.

Državni odvjetnici (*prokuratorzy*)

Organizacija

Dolje opisana struktura odnosi se na državno odvjetništvo i ostale nadležne odjele u skladu sa Zakonom od 9. listopada 2009.

Državno odvjetništvo u Poljskoj čine:

Glavni državni odvjetnik (*Prokurator Generalny*);

državni odvjetnici iz redovnih i vojnih organizacijskih jedinica (prokuratorzy powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury i prokuratorzy wojskowi) koji su podređeni Glavnom državnom odvjetniku;

tužitelji iz Instituta nacionalnog sjećanja (*prokuratorzy Instytutu Pamięci Narodowej*) i Komisije za progon kaznenih djela počinjenih protiv poljskog naroda (*Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu*).

Glavni državni odvjetnik ima najviši položaj u državnom odvjetništvu, a imenuje ga predsjednik Poljske iz skupine kandidata koju predlaže Državno sudbeno vijeće i Državno odvjetničko vijeće. Glavni državni odvjetnik premijeru podnosi godišnja izvješća o tužiteljskim aktivnostima. Tužitelje iz redovnih i vojnih organizacijskih jedinica državnog odvjetništva imenuje glavni državni odvjetnik s popisa kandidata koji predlaže Državno odvjetničko vijeće.

Redovne jedinice državnog odvjetništva podijeljene su na**četiri razine**:

Ured glavnog državnog odvjetnika (*Prokuratura Generalna*);

Prizivni ured državnog odvjetništva (*prokuratura apelacyjna*);

okružne urede državnog odvjetništva (*prokuratura okregowa*);

područne urede državnog odvjetništva (*prokuratura rejonowa*).

Vojne jedinice državnog odvjetništva podijeljene su na tri razine:

Ured glavnog vojnog tužitelja (*Naczelna Prokuratura Wojskowa*)

urede okružnog vojnog tužiteljstva (*Wojskowe Prokuratury Okręgowe*)

urede garnizonskog vojnog tužiteljstva (*Wojskowe Prokuratury Garnizonowe*).

Državni odvjetnici iz Instituta nacionalnog sjećanja i Komisije za progon kaznenih djela počinjenih protiv poljskog naroda (*Instutut Pamięci Narodowej – Komisja ds. Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu*) djeluju u sljedećim organizacijskim jedinicama:

Glavnoj komisiji za progon kaznenih djela počinjenih protiv poljskog naroda (*Główna Komisja ds. Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu*)

odjelima Glavne komisije za progon kaznenih djela počinjenih protiv poljskog naroda (*Główna Komisja ds. Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu*)

Uredu za lustracijsku provjeru (*Biuro lustracyjne*)

odjelima Ureda za lustracijsku provjeru (*Biuro lustracyjne*).

U poljskom pravnom sustavu postoji razlika između državnih odvjetnika koje imenuje glavni državni odvjetnik i privatnih tužitelja koji sudjeluju kao stranke u kaznenim postupcima i koji, prema pravilima o postupanju, mogu pomagati državnim odvjetnicima u njihovu radu.

U okviru pravnog sustava postoje različita samoupravna tijela. Ona uključuju Državno odvjetničko vijeće (*Rada Prokuratorów*) u okviru Ureda glavnog državnog odvjetnika, skupštine te prizivna vijeća na regionalnoj razini. Međutim, ta tijela djeluju isključivo na internoj i organizacijskoj razini, nemaju *web*-mjesto i ne pružaju elektroničke usluge.

Daljnje informacije o državnom odvjetništvu u Poljskoj nalaze se na *web*-mjestu Ureda glavnog državnog odvjetnika Poljske.

Uloga i dužnosti državnog odvjetništva:

Glavne su dužnosti državnog odvjetništva **osiguranje poštovanja zakona i nadzor kaznenih progona**.

Državni odvjetnici obavljaju svoje zadaće, a one su:

pokretanje, vođenje i nadziranje istražnih kaznenih postupaka

vršenje funkcija državnog odvjetnika na sudovima

pokretanje postupaka u kaznenim i građanskim stvarima, podnošenje prijedloga i sudjelovanje u sudskim postupcima u građanskim stvarima, pitanjima radnog prava i socijalne zaštite, u cilju zaštite vladavine prava, javnog interesa i imovine ili prava građana

poduzimanje mjera predviđenih zakonom, namijenjenih pravilnoj i jedinstvenoj primjeni zakona

provođenje istraživanja o pitanjima povezanima s kriminalom, njegovoj kontroli i suzbijanju

sakupljanje, obrada i analiza podataka dobivenih iz provedenih ili nadziranih istraga

suradnja s vladom u svrhu sprečavanja kaznenih djela i drugih povreda zakona

suradnja i sudjelovanje u postupcima koje provode međunarodna tijela u području provedbe zakona i suzbijanja kriminala.

Prava i obveze državnog odvjetnika:

Državni odvjetnik obvezan je djelovati u skladu sa zakonom, vođen načelom nepristranosti i jednakog postupanja prema svim građanima. Usprkos hijerarhijskoj organizaciji državnog odvjetništva, državni je odvjetnik neovisan u obavljanju svojih službenih dužnosti. Državni odvjetnik ne smije biti politički angažiran i ne smije imati dodatno zaposlenje te je obvezan stalno raditi na usavršavanju svojih kvalifikacija.

Državni se odvjetnik prvenstveno bavi kaznenim predmetima. Međutim, ponekad sudjeluje u građanskim parnicama koje se uglavnom tiču utvrđivanja očinstva, gubitka prava, pravne nesposobnosti te upravnim sporovima koji se obično odnose na nekretnine ili građevinsko pravo. U svakom regionalnom uredu postoji državni odvjetnik osposobljen za područje međunarodne suradnje u kaznenim stvarima.

Redovni sudovi (*sądy powszechne*)

Organizacija

Redovni sudovi u Poljskoj su:
okružni sudovi (*sądy rejonowe*)
regionalni sudovi (*sądy okręgowe*)
prizivni sudovi (*sądy apelacyjne*).
Redovni sudovi obavljaju sudbenu vlast (u predmetima koji nisu u nadležnosti upravnih sudova, vojnih sudova i Vrhovnog suda) te druge zadaće koje su im povjerene zakonom. Vrhovni sud nadzire rad sudova u skladu sa zakonom.
Nadležnost okružnih sudova obuhvaća jednu ili više općina (u opravdanim slučajevima, npr. u velikim gradovima, za jednu općinu može biti nadležno više okružnih sudova).
Regionalni sud je prizivni sud za okružne sudove te u posebnim slučajevima prvostupanjski sud. On je nadležan za najmanje dva okružna suda („sudski okrug").
Ako regionalni sud vodi prvostupanjski postupak o žalbama odlučuje prizivni sud. U nadležnosti su prizivnog suda najmanje dva regionalna suda („žalbeno područje").
Sudom predsjeda predsjednik suda. On se imenuje na određeno razdoblje (četiri godine na okružnim sudovima i šest godina na regionalnim i prizivnim sudovima).

Pravničke profesije na sudovima

U Poljskoj redovni sudovi obavljaju sudbenu vlast (u predmetima koji nisu u nadležnosti upravnih sudova, vojnih sudova i Vrhovnog suda) te druge zadaće koje su im povjerene zakonom. Suci imaju isključivu odgovornost za dijeljenje pravde. Druge zadaće obavljaju tajnici suda i viši tajnici suda (mogu ih obavljati i suci ako tajnici suda nisu u mogućnosti).

Suci (*sędziowie*)

U poljskom pravnom sustavu razlikuje se između **profesionalnih sudaca** i **sudaca porotnika**.
Suci obavljaju dužnosti povezane s dijeljenjem pravde. Predsjednik države na prijedlog Državnog sudbenog vijeća (*Krajowa Rada Sądownictwa*) imenuje suce na neodređeno razdoblje.
Suci su neovisni u vršenju svoje dužnosti i obvezuje ih samo Ustav i zakoni.
Neovisnost sudova i sudaca jamči **Državno sudbeno vijeće,** koje je ustavno tijelo.
Neovisnost sudaca zajamčena je sudačkim imunitetom i sigurnošću mandata, kako je propisano Ustavom.
Suci podliježu disciplinskim mjerama za svaku povredu dužnosti. U disciplinskim postupcima protiv sudaca odlučuju: prizivni sudovi u prvostupanjskom postupku te Vrhovni sud u drugostupanjskom postupku.

Suci porotnici (*lawnicy*)

Uloga sudaca porotnika u dijeljenju pravde propisana je poljskim Ustavom. Oni su neovisni te ih, kao i suce, obvezuje samo Ustav i zakoni. Suci porotnici o sudskim predmetima odlučuju ravnopravno sa sucima. Međutim, za razliku od njih, suci porotnici ne mogu voditi sudski postupak ili ročište niti (u načelu) obavljati dužnost izvan sudskog postupka.
U pravilu, u parničnim i kaznenim postupcima ročišta se održavaju u prisustvu jednog suca, odnosno bez uključivanja sudaca porotnika. Međutim, oba zakona kojim su uređene te vrste sudskih postupaka predviđaju kategorije predmeta u kojima s obzirom na njihovu društvenu važnost odlučuju i suci porotnici.
Suce porotnike biraju vijeća općina koja su u nadležnosti predmetnih sudova. Imenuju se na razdoblje od četiri godine.

Sudski službenici (*referendarze sądowi*)

Sudski službenici na okružnim i regionalnim sudovima obavljaju sudske zadaće koje su u skladu za zakonom povjerene sudovima. Imenuju se na dužnost s datumom naznačenim u ispravi o imenovanju. Imenuje ih predsjedavajući sudac prizivnog suda.
U parničnim postupcima sudski službenici imaju sudačke ovlasti u okviru dužnosti koje su im povjerene, ako zakonom nije propisano drugačije. Međutim, u kaznenim postupcima te u postupcima za lakša kaznena djela i za porezne prekršaje sudski službenici ovlašteni su donositi preporuke te, u zakonom predviđenim predmetima, odluke i naloge.
S obzirom na to, oni su dio sudskog osoblja ovlaštenog za obavljanje zadaća povezanih s dijeljenjem pravde i u okviru svoje nadležnosti obavljaju dužnost u ime suda. U okviru svoje nadležnosti sudski službenici neovisni su u pogledu sadržaja sudskih odluka i naloga predviđenih zakonom. Ta neovisnost implicira organizacijsko i funkcionalno razdvajanje njihove pravosudne djelatnosti od djelatnosti drugih tijela kojim im se jamči neovisnost u obavljanju zakonom predviđenih zadaća.

Informativni članak o sudskim službenicima (374 Kb) en.

Sudski pomoćnici (*asystenci sędziego*)

Sudski pomoćnici zaduženi su za pripremanje sudskih ročišta te osiguravanje nesmetanog funkcioniranja suda (uključujući dijeljenje pravde i ostale zadaće). Odabir kandidata vrši se putem natječaja.

Informativni članak o sudskim pomoćnicima. (374 Kb) en

Tajnici suda (*urzędnicy sądowi*)

Tajnici suda zaposleni su na svim redovnim sudovima na kojima obavljaju administrativne poslove koji nisu rezervirani za druge skupine zanimanja (vođenje zapisnika, pomaganje sucima u radu, organizacija tajništva suda itd.). Njihova prava i obveze te uvjeti zapošljavanja utvrđeni su u Zakonu o osoblju sudova i državnog odvjetništva. Odabir kandidata vrši se putem natječaja.

Informativni članak o sudskom osoblju (379 Kb) en.

Organizacija pravničkih profesija

Odvjetnici (*adwokaci*)

Odvjetnici u Poljskoj pružaju pravne usluge povezane sa zaštitom prava i sloboda građana. Oni pružaju pravnu pomoć i izrađuju pravna mišljenja. Isto tako osiguravaju zastupanje strankama u kaznenim, građanskim, obiteljskim i maloljetničkim predmetima, predmetima koji se odnose na radno pravo i pravo socijalne zaštite te u postupcima pred Upravnim sudom.
Valja napomenuti da u Poljskoj ne postoji službena profesionalna specijalizacija, već svaki odvjetnik može sam odabrati svoje specifično područje interesa. Međutim, budući da je poljskim pravom strankama koje su u nepovoljnom financijskom položaju osiguran branitelj kojeg imenuje država, odvjetnik mora biti osposobljen za pružanje pravnih usluga u različitim vrstama slučajeva.
Postoje 24 **regionalna odvjetnička vijeća** (*okręgowe rady adwokackie*) i **Nacionalno odvjetničko vijeće** (*Naczelna Rada Adwokacka*) koje djeluje na državnoj razini. Ta samoupravna pravna tijela nadležna su za zastupanje i zaštitu strukovnih prava odvjetnika, poboljšanje odvjetničkih profesionalnih vještina i pružanje stručne obuke za odvjetničke vježbenike te za utvrđivanje i promicanje pravila profesionalnog ponašanja i osiguranje njihova poštovanja.

Pravne baze podataka

Detaljne informacije mogu se pronaći na *web*-mjestu Nacionalnog odvjetničkog vijeća.

Pravni savjetnici (*radcowie prawni*)

Pravni savjetnici pružaju pravne usluge poduzećima, drugim poslovnim subjektima, organizacijskim jedinicama i fizičkim osobama. Oni pružaju pravnu pomoć i izrađuju pravna mišljenja. Međutim, za razliku od odvjetnika mogu biti zaposlenici trećih osoba. Od 1. srpnja 2015. odvjetnici i pravni savjetnici uživaju ista postupovna prava. Pravni savjetnici mogu biti branitelji u kaznenim postupcima ako nisu zaposlenici drugih stranaka. Mogu sudjelovati i u postupcima za lakša kaznena djela te biti branitelji u disciplinskim postupcima.

Strukovno udruženje pravnih savjetnika sastoji se od 19 **regionalnih komora pravnih savjetnika i Nacionalne komore pravnih savjetnika** koja djeluje na nacionalnoj razini. Ta strukovna udruženja nadležna su za zastupanje i zaštitu strukovnih prava pravnih savjetnika, poboljšanje njihovih profesionalnih vještina i pružanje stručne obuke za vježbenike te za utvrđivanje i promicanje pravila profesionalnog ponašanja i osiguranje njihova poštovanja.

Pravne baze podataka

Detaljne informacije mogu se pronaći na *web*-mjestu Nacionalne komore pravnih savjetnika.

Javni bilježnici (*notariusze*)

Organizacija

Ministar pravosuđa imenuje javne bilježnike i određuje njihovo sjedište na zahtjev zainteresiranih osoba nakon savjetovanja s vijećem nadležne javnobilježničke komore. Ministar pravosuđa također razrješuje dužnosti javne bilježnike.

Nadležan je i za vođenje registra javnobilježničkih ureda te utvrđuje najviše naknade za javnobilježničke usluge.

Udruga javnih bilježnika sastoji se od 11 **javnobilježničkih komora** i **Nacionalne javnobilježničke komore.**

Uloga i dužnosti

Javni bilježnici sastavljaju isprave za koje stranke moraju ili žele imati javnobilježničku ovjeru (npr. prijenos vlasništva nad nekretninama).

Javni bilježnici osobe su od javnog povjerenja. Kao osobe od javnog povjerenja koje nastupaju u ime države javni bilježnici jamče sigurnost transakcija s nekretninama.

Javni bilježnici: sastavljaju javnobilježničke isprave, potvrde o nasljeđivanju i druge potvrde, podnose izjave, vode zapisnike, sastavljaju pritužbe u vezi sa zadužnicama i čekovima, čuvaju povjerenu gotovinu, vrijednosne papire, dokumente i podatke na mediju za pohranu podataka, osiguravaju upise, kopije i izvatke dokumenata, sastavljaju isprave, izjave i ostale isprave na zahtjev stranaka te obavljaju druge radnje u skladu s posebnim odredbama.

Javnobilježničke isprave koje javni bilježnik sastavlja u skladu sa zakonom smatraju se službenim ispravama.

Svoju djelatnost obavljaju u posebnim javnobilježničkim uredima. Javni bilježnik može voditi samo jedan ured, ali jedan ured može zajednički voditi nekoliko javnih bilježnika u skladu s propisima građanskog prava o partnerstvima. Međutim, u tom slučaju svaki javni bilježnik pruža usluge u svoje ime i odgovara za svoje aktivnosti.

Pravne baze podataka

Detaljne informacije mogu se pronaći na *web*-mjestu Nacionalne javnobilježničke komore.

Ostale pravničke profesije

Poljskim pravom predviđeno je zvanje **sudskog izvršitelja (*komornicy sądowi*)**.

Sudski izvršitelji

U skladu s poljskim pravom sudski izvršitelji su pomoćno osoblje sudova. Imaju status državnih službenika koji im daje legitimnost za obavljanje dužnosti, koje znatno zadiru u građanska prava i slobode. One prvenstveno uključuju mjere prisile nužne za izvršenje sudskih odluka te za ostvarenje ustavnog prava na pravično suđenje.

Ovlasti sudskih izvršitelja uključuju provođenje ovrha u parničnim postupcima.

Imenuje ih ministar pravosuđa na temelju užeg izbora kandidata koji moraju ispunjavati uvjete utvrđene u Zakonu o sudskim izvršiteljima i ovršnom postupku, među ostalima završen studij prava, obavljeno vježbeništvo, položen ispit za sudskog izvršitelja te završen probni rok od najmanje dvije godine na mjestu pomoćnika sudskog izvršitelja.

Nadzor rada sudskih izvršitelja provodi Ministarstvo pravosuđa uz pomoć predsjedavajućeg suca suda kojem je sudski izvršitelj pridružen te strukovnih udruženja – **Nacionalnog vijeća sudskih izvršitelja** i **vijeća komora sudskih izvršitelja**.

Vidjeti *web*-mjesto Ministarstva pravosuđa i Nacionalnog vijeća sudskih izvršitelja.

Organizacije koje nude besplatne pravne usluge

Veliki broj organizacija u Poljskoj nudi besplatne pravne usluge, uključujući:

„Plavi telefon" (*Niebieska Linia*) Ministarstva rada i socijalne politike, za borbu protiv nasilja u obitelji. Detaljne informacije mogu se pronaći na *web*-mjestu Plavog telefona. Također možete nazvati Plavi telefon na sljedeći broj: +48 22 668 70 00;

Besplatno pravno savjetovanje pruža i **„Pravna klinika"** (*Kliniki Prawa*) u kojoj rade studenti, članovi organizacija koje djeluju u okviru pravnih fakulteta svih većih sveučilišta u Poljskoj.

Posljednji put ažurirano: 29/11/2022

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Vrste pravnih struka - Portugal

Ova stranica pruža kratak pregled pravnih zanimanja u Portugalu.

Suci općih sudova i suci upravnih te poreznih sudova

U portugalskom Ustavu utvrđeno je da su suci dio suverenih tijela, tj. sudova.

Odgovorni su za izvršenje pravde u ime građana uz poštovanje zakona.

Rad sudaca općih sudova uređen je Ustavom i Statutom sudaca općih sudova (*Estatuto dos Magistrados Judiciais*). Postoje tri vrste sudaca u skladu s mjestom koje pripadajući sud zauzima u sustavu općih sudova:

suci Vrhovnog suda (*Supremo Tribunal de Justiça*), koji se nazivaju *Conselheiros*

suci žalbenih sudova (*Tribunais das Relações*), koji se nazivaju *Desembargadores*

suci prvostupanjskih sudova, koji se nazivaju *Juízes de Direito*.

Rad sudaca upravnih i poreznih sudova uređen je Ustavom, Statutom upravnih i poreznih sudova (*Estatuto dos Tribunais Administrativos e Fiscais*) i podredno Statutom sudaca općih sudova. Postoje tri vrste sudaca koji odražavaju položaj triju pripadajućih sudova u sustavu upravnih i poreznih sudova:

suci Vrhovnog upravnog suda (*Supremo Tribunal Administrativo*), koji se nazivaju *Conselheiros*

suci središnjih upravnih sudova, koji se nazivaju *Desembargadores*

suci okružnih upravnih i poreznih sudova, koji se nazivaju *Juízes de Direito*.
Suci se imenuju na temelju postupka koji se sastoji od triju faza: javnog natječaja, tečaja teoretskog i praktičnog osposobljavanja u Centru za pravosudne studije (*Centro de Estudos Judiciários*) i pripravništva. Ako kandidati uspješno završe sve tri faze, bit će imenovani sucima okružnih upravnih i poreznih sudova (*Juízes de Direito*).
Suci se stručno usavršavaju tijekom cijele karijere.
Visoko pravosudno vijeće (*Conselho Superior da Magistratura*) redovito provodi inspekcijske nadzore na prvostupanjskim sudovima, a Visoko vijeće upravnih i poreznih sudova (*Conselho Superior dos Tribunais Administrativos e Fiscais*) redovito provodi inspekcijske nadzore nad sucima tih sudova. Suci se nakon svakog nadzora u skladu s rezultatima rangiraju u sljedeće kategorije: vrlo dobar, dobar s pohvalom, dobar, dovoljan i loš. Ako se sudac rangira kao „loš", bit će suspendiran s dužnosti i pokrenut će se istraga radi procjene njegove prikladnosti za obavljanje te dužnosti.
Visoko pravosudno vijeće i Visoko vijeće upravnih i poreznih sudova odgovorni su za proglašavanje, imenovanje, raspored, premještaj i promicanje sudaca te izricanje stegovnih mjera sucima općih sudova te upravnih i poreznih sudova.
Kako bi se osigurala neovisnost i nepristranost sudaca, Ustavom je utvrđeno da suci koji aktivno obavljaju svoju dužnost ne smiju izvršavati druge privatne ili javne dužnosti, osim besplatnog poučavanja ili znanstvenog istraživanja u području prava. Suci se mogu premjestiti, suspendirati, umiroviti ili otpustiti samo onda kad je to predviđeno zakonom. Ne mogu se smatrati odgovornima za svoje odluke, osim u iznimnim slučajevima predviđenima zakonom.
Više informacija dostupno je na https://www.csm.org.pt/ i https://www.cstaf.pt/.

Tužitelji u javnom tužiteljstvu (*Ministério Público*)

Tužitelji javnog tužiteljstva odgovorni su za zastupanje Države, vršenje kaznenog progona te obranu demokratske vladavine prava i interesa utvrđenih zakonom. Javni tužitelji imaju vlastiti statut i autonomiju djelovanja kako je predviđeno zakonom.
Javnim tužiteljem postaje se sudjelovanjem u javnom natječaju koji se sastoji od ispita znanja, procjene životopisa i psihološkog testiranja. Sva predviđena testiranja i procjene odvijaju se u Centru za pravosudne studije (*Centro de Estudos Judiciários*).
Uspješnim kandidatima dodjeljuje se mjesto vježbenika (*auditores de justiça*). Nakon uspješnog završetka teorijske i praktične obuke u Centru za pravosudne studije dodjeljuje im se mjesto pripravnika – zamjenika tužitelja.
Karijera javnog tužitelja sastoji se od pet razina, navedenih počevši od najvišeg položaja u hijerarhiji:
glavni tužitelj (*Procurador-Geral da República*)
zamjenik glavnog tužitelja (Vice-*Procurador-Geral da República*)
pomoćnik glavnog tužitelja (*Procurador-Geral Adjunto*)
okružni tužitelj (*Procurador da República*)
pomoćnik okružnog tužitelja (*Procurador da República Adjunto*).
Ured glavnog tužitelja (*Procuradoria-Geral da República*) je najviše tijelo u javnom tužiteljstvu, a njime predsjeda glavni tužitelj. Ured glavnog tužitelja obuhvaća i Visoko vijeće javnog tužiteljstva (*Conselho Superior do Ministério Público*), Savjetodavno vijeće, službene pravne savjetnike te pomoćne usluge.
Visoko vijeće javnog tužiteljstva odgovorno je za proglašavanje, imenovanje, raspored, premještaj i promicanje javnih tužitelja te izricanje stegovnih mjera protiv njih.
Više informacija dostupno je na http://www.ministeriopublico.pt/.

Odvjetnici (*Advogados*)

Odvjetnici su pravni stručnjaci koji, nakon što su primljeni u odvjetničku komoru, pružaju pravno zastupanje i pravne savjete koji se sastoje od tumačenja i primjene pravnih propisa na zahtjev treće osobe.
Članstvo u odvjetničkoj komori (*Ordem dos Advogados*) uvjet je za obavljanje odvjetničkog zvanja u Portugalu.
Za obavljanje zanimanja odvjetnika potrebno je:
posjedovati diplomu pravnog fakulteta sveučilišta u Portugalu ili sveučilišnu kvalifikaciju stranog fakulteta pod uvjetom da je istovjetna diplomi
završiti vježbeničku obuku u trajanju od 18 mjeseci, koja se sastoji od dviju faza: prve faze vježbeništva u trajanju od šest mjeseci i dodatne faze u trajanju od 12 mjeseci
položiti pismeni i usmeni pravosudni ispit.
Strani državljani koji su stekli diplomu u Portugalu mogu se upisati u portugalsku odvjetničku komoru na isti način kao i portugalski državljani, pod uvjetom da njihova matična država pruža jednaka prava državljanima Portugala.
Odvjetnici iz drugih država članica EU-a koji žele trajno obavljati dužnost u Portugalu pod stručnim zvanjem stečenim u matičnoj državi moraju se upisati u odvjetničku komoru. U tom slučaju dopušteno im je zastupati stranke na sudu samo uz vodstvo odvjetnika koji je upisan u odvjetničku komoru. Ako žele obavljati odvjetničku djelatnost s istim pravima i obvezama kao i portugalski odvjetnici, moraju se registrirati u odvjetničkoj komori i položiti pismeni i usmeni ispit na portugalskom jeziku.
Odvjetnička komora je javno i profesionalno udruženje odvjetnika koji aktivno obavljaju svoju djelatnost u skladu sa statutom komore. Osigurava pristup zakonima, regulira struku i izriče stegovne mjere odvjetnicima i odvjetničkim vježbenicima (jedino je tijelo koje to čini), štiti društvenu ulogu, dostojanstvo i ugled struke te potiče pristup znanju i primjeni zakona.
Više informacija dostupno je na https://portal.oa.pt/.

Pravni savjetnici (*Consultores jurídicos*)

U portugalskom pravnom sustavu nema razlike između odvjetnika i pravnih savjetnika.

Pravni zastupnici (*Solicitadores*)

Pravni zastupnici su samostalni stručnjaci koji svojim strankama pružaju pravne savjete i pravno zastupanje na sudu u okviru granica određenih njihovim statutom i zakonima o postupcima. Mogu zastupati stranke na sudu onda kad nije obavezno da stranke zastupa odvjetnik (*advogado*).
Građane i poduzeća mogu zastupati i izvan suda, primjerice, pred poreznom upravom, javnobilježničkim uredima, uredima stručnih referenata i tijelima javne uprave.
Za obavljanje zanimanja pravnog zastupnika potrebno je:
posjedovati službeno priznatu diplomu pravnog fakulteta i ne biti registriran u odvjetničkoj komori ili posjedovati službeno priznatu diplomu iz područja pravnog zastupanja; strani državljani drugih država članica EU-a moraju posjedovati zakonski propisane akademske i stručne kvalifikacije potrebne za obavljanje zanimanja pravnog zastupnika u svojim matičnim državama
završiti vježbeništvo koje traje od 12 do 18 mjeseci
tijekom vježbeništva dobiti prikladne preporuke izvođača obuke i centara za izvođenje obuke te položiti državni ispit u skladu s relevantnim pravilima.
Stručnjaci koji dolaze iz drugih država članica EU-a ili Europskog gospodarskog prostora registriraju se pri Školi za pravne zastupnike (*Colégio dos Solicitadores*) u skladu sa Zakonom br. 9/2009 od 4. ožujka 2009., kako je izmijenjen.

Komora pravnih zastupnika i izvršitelja sudskih naloga (*Ordem dos Solicitadores e dos Agentes de Execução, OSAE*) je javno udruženje koje zastupa te pravne stručnjake. Odgovorna je, među ostalim, za izricanje stegovnih mjera svojim članovima i davanje mišljenja o nacrtima zakona u području svojih nadležnosti.
Više informacija dostupno je na http://www.osae.pt/.

Izvršitelji sudskih naloga (*Agentes de execução*)

Izvršitelji sudskih naloga su stručnjaci kojima su dodijeljene ovlasti na nacionalnoj razini za provedbu građanskih ovršnih postupaka. Neovisni su, nepristrani i ne zastupaju nijednu stranku, već su odgovorni za izvršavanje svih formalnosti u pogledu izvršavanja, uključujući zapljenu, dostavu pismena i obavijesti te prodaju zaplijenjene imovine. U nekim slučajevima njihove dužnosti može obavljati sudski službenik.
Izvršitelje sudskih naloga imenuje stranka koja traži izvršenje ili sud.
Izvršitelji sudskih naloga moraju posjedovati diplomu iz područja pravnog zastupanja ili prava i:
biti portugalski državljani
ne podlijegati ograničenjima nametnutima statutima komore pravnih zastupnika i izvršitelja sudskih naloga te odvjetničke komore
ne nalaziti se na službenom javnom popisu dužnika u posljednjih deset godina
uspješno završiti vježbeničku obuku za izvršitelje sudskih naloga
nakon više od tri godine rada kao izvršitelji sudskih naloga uspješno položiti ispit za pravne suradnike i dobiti pozitivno mišljenje Komisije za pravne pomoćnike (*Comissão para o Acompanhamento dos Auxiliares de Justiça*, CAAJ)
u roku od tri godine od uspješnog završetka vježbeničke obuke registrirati se pri relevantnom stručnom udruženju
raspolagati minimalnim IT strukturama i resursima kako je propisano uredbom koju je odobrila Glavna skupština.
Komora pravnih zastupnika i izvršitelja sudskih naloga i Specijalizirana škola za izvršitelje sudskih naloga (*Colégio de Especialidade dos Agentes de Execução*) odgovorna su tijela za reguliranje profesije.
Odbor za pravne suradnike, neovisan o komori pravnih zastupnika i izvršitelja sudskih naloga, odgovorno je tijelo za nadzor nad izvršiteljima sudskih naloga i izricanje stegovnih mjera protiv njih.
Više informacija dostupno je na http://www.osae.pt/ i https://caaj.justica.gov.pt/.

Javni bilježnici (*Notários*)

Javni bilježnici specijalizirani su pravni stručnjaci ovlašteni za obavljanje poslova u određenim pravnim kontekstima. Imaju važnu ulogu u trgovini na nacionalnoj i međunarodnoj razini.
Javni bilježnici ovlašteni su:
sastavljati privatne ugovore i savjetovati stranke, pri čemu su dužni pošteno postupati prema svakoj stranci; sastavljati službene dokumente i preuzeti odgovornost za zakonitost dokumenta i sve pružene savjete; obavijestiti stranke o implikacijama i posljedicama obveza koje namjeravaju preuzeti (obveza javnih bilježnika);
obavljati pravne transakcije koje su dogovorene u njihovoj nazočnosti. Akt se može izravno unijeti u registar ili izvršiti bez intervencije suca ako jedna od stranaka ne ispuni svoje obveze;
djelovati kao izmiritelji na nepristran način i u potpunosti u skladu sa zakonom kako bi omogućili strankama da sklope uzajamno prihvatljiv sporazum;
sastavljati dokumente i uvjete za postupak popisa imovine, osim u predmetima o kojima se ne može odlučiti u okviru tog postupka zbog njihove prirode ili zbog njihove pravne i činjenične složenosti. O takvim pitanjima odlučuje sudac okružnog suda (*tribunal de comarca*) koji je nadležan za javnobilježnički ured u kojem je pokrenut postupak (Zakonom br. 2/2013 od 5. ožujka 2013. odobren je pravni okvir za postupak popisa imovine, javnim je bilježnicima dodijeljena ta ovlast te je tako uspostavljen sustav zajedničkih ovlasti).
Reforma javnobilježničke struke koja je za posljedicu imala njezinu privatizaciju osigurala je javnim bilježnicima dvostruku ulogu: oni su javni dužnosnici koji obavljaju slobodnu djelatnost, ali više nisu državni službenici.
Kao javni dužnosnici javni bilježnici u nadležnosti su Ministarstva pravosuđa, koje ima regulatorne ovlasti i ovlasti izricanja stegovnih mjera protiv njih. S obzirom na novi status javnog bilježništva kao slobodne profesije, javnobilježničku djelatnost uz Ministarstvo pravosuđa od 2006. regulira i javnobilježnička komora. Oni osiguravaju da se javni bilježnici u obavljanju svoje djelatnosti pridržavaju etičkog kodeksa te da djeluju u javnom interesu. To ne utječe na ovlasti Ministarstva pravosuđa za interveniranje, koje su s obzirom na prirodu javnobilježničke struke propisane zakonom.
Više informacija dostupno je na http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt.

Stručni referenti (*Conservadores*)

Stručni referenti su javni službenici nadležni za upis i objavu pravnih akata povezanih s pokretnom i nepokretnom imovinom koje je potrebno upisati, poslovnim djelatnostima i važnim događajima u životima građana. Oni, među ostalim, provode pravne provjere navedenog i povezanih dokumenata te provjere točnosti definicija prava navedenih u dokumentima kojima se potvrđuju činjenice za upis i njihove usklađenosti sa zakonom utvrđenim redoslijedom registracije. Odgovorni su i za objavu tih informacija i odlučuju o tome hoće li pravni akt ili činjenicu upisati u registar.
Ovisno o tematskim područjima u kojima obavljaju svoje dužnosti, stručni referenti mogu biti:
referenti za državne matice (*conservadores do registo civil*), čije dužnosti uključuju utvrđivanje i objavu pravnih činjenica i događaja povezanih sa životima fizičkih osoba; njihova nadležnost uključuje upis događaja kao što su rođenje, brak, smrt, posvajanje, priznavanje i utvrđivanje majčinstva/očinstva, organizaciju postupaka kao što su razvod ili sporazumna rastava i izdavanje potvrda i preslika registriranih dokumenta
referenti za zemljišne knjige (*conservadores do registo predial*), koji objavljuju pravni status zemljišta i imovine radi osiguravanja pravne sigurnosti imovinskih transakcija
referenti za registar vozila (*conservadores do registo de veículos*), čije se dužnosti odnose na objavu prava na pokretnu imovinu podložnu upisu u registre (motorna vozila, plovila i letjelice) i koji objavljuju pravni status motornih vozila i prikolica radi osiguravanja pravne sigurnosti transakcija
referenti za trgovačke registre (*conservadores do registo commercial*), koji objavljuju pravni status trgovaca pojedinaca, trgovačkih društava, društava građanskog prava komercijalnog oblika, poduzeća s ograničenom odgovornošću i ostalih subjekata podložnih upisu u trgovačke registre radi osiguravanja pravne sigurnosti transakcija.
Za pristup tom zanimanju potrebno je posjedovati diplomu pravnog fakulteta bilo kojeg portugalskog sveučilišta ili istovjetnu akademsku kvalifikaciju.
Kandidati moraju položiti provjeru osposobljenosti te završiti dodatni šestomjesečni sveučilišni tečaj koji se sastoji od predmeta iz područja prava i postupka registracije koji su nužni za obavljanje dužnosti stručnih referenata. Potom završavaju vježbeničku obuku, nakon čega se mogu prijaviti na javni natječaj. Kandidati se ocjenjuju u svakoj fazi tog postupka i mogu biti eliminirani ako se ne pokažu uspješnima u bilo kojoj fazi. Završna faza javni je natječaj koji organizira Institut stručnih referenata i javnih bilježnika (*Instituto dos Registos e do Notariado*).
Institut stručnih referenata i javnih bilježnika odgovoran je za upravljanje, koordinaciju, potporu, procjene i nadzor svih aktivnosti povezanih s djelovanjem stručnih referenata.
Više informacija dostupno je na https://irn.justica.gov.pt/.

Sudski službenici (*Oficiais de Justiça*)

Sudski službenici pripadaju kategoriji pravosudnih službenika (*funcionário de justiça*) koji sudjeluju u obradi postupaka na sudovima ili u javnom tužiteljstvu. Međutim, pojam pravosudnog službenika obuhvaća i informatičke stručnjake, administrativno, tehničko i pomoćno osoblje te radnike na poslovima održavanja.

Pristup zanimanju sudskog službenika moguć je zapošljavanjem na niža radna mjesta pomoćnog službenika (*escrivão auxiliar*) u sudstvu i pomoćnog sudskog službenika (*técnico de justiça auxiliar*) u javnom tužiteljstvu. Pristup je omogućen osobama koje su završile stručno osposobljavanje i koje su prihvaćene u postupku odabira.

Pravosudni službenici podliježu odredbama posebnog statuta (*Estatuto dos Funcionários de Justiça*) kako je utvrđeno Uredbom sa zakonskom snagom br. 343/1999 od 26. kolovoza 1999., kako je izmijenjena. Imaju važnu ulogu kad je riječ o međunarodnoj pravosudnoj suradnji, posebno u pogledu provedbe europskih direktiva i uredbi.

Glavna uprava za pravosuđe (*Direção-Geral da Administração da Justiça*) je tijelo Ministarstva pravosuđa čija je odgovornost zapošljavanje sudskih službenika i upravljanje njihovim radom.

Vijeće sudskih službenika (*Conselho dos Oficiais de Justiça*) je tijelo odgovorno za ocjenjivanje profesionalnih zasluga sudskih službenika i izricanje stegovnih mjera protiv njih.

Više informacija dostupno je na https://dgaj.justica.gov.pt/.

Izmiritelji (*Mediadores*)

Člankom 2. točkom (b) Zakona 29/2013 od 19. travnja 2013. izmiritelj je definiran kao „(...) nepristrana i neovisna treća strana koja nije ovlaštena nametnuti tijek postupka strankama koje sudjeluju u mirenju i koja im pomaže u postizanju konačnog sporazuma o predmetu spora”. Tim se zakonom štiti i status izmiritelja koji rade u Portugalu te se utvrđuju odredbe za njihovo uvrštavanje na popise svakog javnog sustava mirenja. To se postiže postupkom odabira koji je uređen Provedbenim ukazom (*Portaria*) br. 282/2010 od 25. svibnja 2010.

Rad izmiritelja vrlo je važan. Pomažući strankama da postignu dogovor ujedno pomažu održavanju društvene harmonije, a u nekim slučajevima i njezinoj ponovnoj uspostavi. U Portugalu postoje specijalizirani izmiritelji koji djeluju u području obiteljskog, radnog i kaznenog mirenja. Nevladine organizacije ne djeluju u području mirenja, ali postoje privatna društva koja nude usluge mirenja i osposobljavanje za izmiritelje.

Ne postoji nacionalni etički kodeks za izmiritelje, ali Zakon o mirenju sadržava poglavlje o pravima i dužnostima izmiritelja koji moraju djelovati i u skladu s načelima utvrđenima u Europskom kodeksu ponašanja za izmiritelje, koji čini dio njihova osposobljavanja.

Ponašanje izmiritelja pod nadzorom je javnog sustava mirenja koji je podijeljen na tri dijela i obuhvaća građanska, radna i kaznena pitanja. Javno tijelo upravlja svakim dijelom javnog sustava mirenja kako je utvrđeno u statutu tog tijela.

U Portugalu ne postoji javno tijelo za osposobljavanje izmiritelja, već privatni subjekti certificirani pri Glavnoj upravi za pravosudnu politiku (*Direção Geral da Política de Justiça*, DGPJ) u skladu s Provedbenim ukazom br. 345/2013 od 27. studenoga 2013., s posebnim naglaskom na usklađivanju s okvirom za kvalitetu.

Glavna uprava za pravosudnu politiku upravlja javnim sustavom mirenja preko Ureda za alternativno rješavanje sporova. Iako ne daje informacije o tome kako pronaći izmiritelja, vodi popise izmiritelja, a oni mogu biti uvršteni na te popise ako sudjeluju u postupku odabira utvrđenom u pravilima uređenima Provedbenim ukazom br. 282/2010 od 25. svibnja 2010.

Više informacija dostupno je na http://www.dgpj.mj.pt/.

Sudski upravitelji (*Administradores Judiciais*)

Sudski upravitelji odgovorni su za nadzor i koordinaciju akata koji su dio posebnog postupka naplate (*processo especial de revitalização*). Bave se i upravljanjem ili likvidacijom stečajne mase u stečajnom postupku te obavljaju sve dužnosti koje su im dodijeljene na temelju statuta ili zakona. Privremeni sudski upravitelj, stečajni upravitelj ili ovlaštenik imenuju se ovisno o zadaćama koje obavljaju tijekom postupka.

Uloga sudskog upravitelja utvrđena je Zakonom br. 22/2013 od 26. veljače 2013.

Za obavljanje zanimanja sudskog upravitelja potrebno je:

posjedovati odgovarajuću sveučilišnu diplomu i profesionalno iskustvo

završiti vježbeničku obuku za sudske upravitelje u trajanju od šest mjeseci

položiti prijamni ispit koji je posebno osmišljen za procjenu znanja stečenog tijekom vježbeničke obuke

ne nalaziti se u situaciji koja je nespojiva sa službenim dužnostima

biti prikladan za obavljanje zanimanja.

Komisija za pravne pomoćnike (*Comissão para o Acompanhamento dos Auxiliares da Justiça*, CAAJ) odgovoran je za postupak odabira sudskih upravitelja i nadzire njihov rad.

Više informacija dostupno je na https://caaj.justica.gov.pt/.

Zastupnici za industrijsko vlasništvo (*Agente Oficial da Propriedade Industrial*)

Zastupnici za industrijsko vlasništvo su stručnjaci u području industrijskog vlasništva kojima se poduzeća i pojedinci mogu obratiti kako bi im pomogli u zaštiti njihovih prava i interesa u tom području.

Državni institut za industrijsko vlasništvo (*Instituto Nacional da Propriedade Industrial*) ovlastio je zastupnike za industrijsko vlasništvo za izvođenje postupaka povezanih s industrijskim vlasništvom u ime njihovih stranaka, pri čemu ne moraju dati na uvid svoju punomoć.

Pristup obavljanju te djelatnosti u Portugalu je uređen Uredbom sa zakonskom snagom br. 15/95 od 24. siječnja 1995. (kako je izmijenjena) i Provedbenom uredbom br. 239/2013 od 25. srpnja 2013.

Više informacija dostupno je na https://inpi.justica.gov.pt/.

Organizacije koje pružaju besplatne pravne usluge (*pro bono*)

Ministarstvo pravosuđa u suradnji s odvjetničkom komorom i lokalnim tijelima vlasti u cijelom Portugalu nadležno je za rad ureda za pravne savjete (*Gabinetes de Consulta Jurídica*) u kojima pravni stručnjaci građanima daju besplatne pravne savjete. Popis ureda i informacije o odgovarajućim podacima za kontakt mogu se pronaći na internetskim stranicama Glavne uprave za pravosudnu politiku (početna stranica).

Posljednji put ažurirano: 29/01/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Vrste pravnih struka - Rumunjska

Na ovoj se stranici daje pregled pravne struke u Rumunjskoj.

Pravna struka – uvod

U Rumunjskoj postoje sljedeće pravne struke:

tužitelji
suci
odvjetnici
pravni savjetnici
javni bilježnici
sudski izvršitelji
sudski službenici
sudski prisjednici
pomoćnici sudaca

Tužitelji

Organizacija

Rumunjska služba javnog tužiteljstva uključuje:
urede tužitelja pri žalbenim sudovima, sudovima posebne nadležnosti, sudovima za djecu i obitelj i okružnim sudovima
urede tužitelja pri vojnim sudovima.
Najviše je tijelo Ured tužitelja pri Visokom kasacijskom sudu i uključuje njegove specijalizirane odjele (Nacionalna uprava za suzbijanje korupcije (DNA) i Uprava za istrage organiziranog kriminala i terorizma (DIICOT)).
Prva razina: uredi tužitelja pri okružnim sudovima (176).
Druga razina: uredi tužitelja pri sudovima posebne nadležnosti (42) i Sudu za djecu i obitelj (1).
Treća razina: uredi tužitelja pri žalbenim sudovima (15).
Visoko pravosudno vijeće (CSM) središnje je tijelo koje je unutar pravosudnog sustava odgovorno za uređivanje tužiteljske struke. Početno i daljnje stručno osposobljavanje za suce i tužitelje pruža Nacionalni pravosudni institut (INM), koji je javno tijelo s pravnom osobnošću pod koordinacijom Visokog pravosudnog vijeća. Služba javnog tužiteljstva obavlja svoje zadaće preko tužitelja koji rade u uredima tužitelja. Ti uredi postoje pri svim sudovima, osim pri onima za pitanja profesionalnog ponašanja.

Kazneni postupci koje vode uredi tužitelja pri žalbenim sudovima, sudovima posebne nadležnosti ili sudovima za djecu i obitelj

Institucionalna je hijerarhija ureda tužitelja sljedeća:
Najviše je tijelo ured tužitelja pri Visokom kasacijskom sudu (Ured glavnog tužitelja), kojem je na čelu glavni tužitelj Rumunjske. To tijelo koordinira aktivnosti ureda tužitelja pri 15 žalbenih sudova.
Uredi tužitelja pri žalbenim sudovima koordiniraju aktivnosti ureda tužitelja pri 43 suda posebne nadležnosti (uključujući specijalizirani sud za djecu i obitelj). Svakim od njih upravlja viši tužitelj.
Uredi tužitelja pri sudovima posebne nadležnosti koordiniraju aktivnosti ureda tužitelja pri 176 redovnih okružnih sudova, a svakom od njih na čelu je prvi tužitelj.
Uredi tužitelja pri 176 redovnih okružnih sudova predstavljaju prvu (najnižu) razinu hijerarhije, a na čelu su im prvi tužitelji.
U okviru Ureda glavnog tužitelja pri Visokom kasacijskom sudu djeluju dvije zasebne specijalizirane ustrojstvene jedinice, a to su:
Nacionalna uprava za suzbijanje korupcije (DNA), koja je odgovorna za istragu i kazneni progon kaznenih djela korupcije, a na čelu joj je visoki tužitelj.
Uprava za istragu kaznenih djela organiziranog kriminala i terorizma (DIICOT), koja je odgovorna za istragu i kazneni progon kaznenih djela organiziranog kriminala i terorizma, a na čelu joj je visoki tužitelj koji djeluje pod koordinacijom glavnog tužitelja Rumunjske.

Kazneni postupci koje vode uredi tužitelja pri vojnim sudovima

Kaznene postupke za kaznena djela koja su počinili pripadnici vojnih snaga vode uredi vojnog tužitelja, koji imaju pravni status vojnih jedinica. Djeluju pri vojnim sudovima, Vojnom sudu u Bukureštu ili Vojnom žalbenom sudu u Bukureštu.

Funkcionalna hijerarhija tužitelja

Tužitelji postupaju u skladu s načelima zakonitosti, nepristranosti i hijerarhijske kontrole.
Tužitelji postupaju u skladu sa zakonom te poštuju i štite ljudsko dostojanstvo i brane prava pojedinaca.
Tužitelji u svakom uredu tužitelja odgovaraju voditelju ureda, koji odgovara voditelju hijerarhijski višeg ureda tužitelja.
Nadzor koji glavni tužitelj iz Ureda glavnog tužitelja pri Visokom kasacijskom sudu, visoki tužitelj iz Nacionalne uprave za suzbijanje korupcije i viši tužitelj iz ureda tužitelja pri žalbenom sudu trebaju obavljati nad radom tužitelja za koje su nadležni može se izvršavati izravno ili preko tužitelja imenovanih u tu svrhu.

Uloga i dužnosti

U Rumunjskoj postoje dvije kategorije tužitelja:
civilni tužitelji, koji su odgovorni za istrage i progon kaznenih djela koja počine civili
vojni tužitelji, koji su odgovorni za istrage i progon kaznenih djela koja počine uglavnom pripadnici vojnih snaga.
Nacionalne su kategorije tužitelja sljedeće:
glavni tužitelj Rumunjske (koji je na čelu Ureda glavnog tužitelja pri Visokom kasacijskom sudu)
visoki tužitelj (koji je na čelu DNA-a i DIICOT-a)
viši tužitelji (koji su na čelu ureda tužitelja pri žalbenim sudovima)
prvi tužitelji (koji su na čelu ureda tužitelja pri sudovima posebne nadležnosti ili okružnim sudovima)
voditelji odjela (koji su na čelu internih odjela u uredima tužitelja)
voditelji službi (koji su na čelu internih službi u uredima tužitelja)
voditelji ureda (koji su na čelu internih ureda u uredima tužitelja)
tužitelji.
Kad god se to smatra potrebnim, ministar pravosuđa može po službenoj dužnosti ili na zahtjev Visokog pravosudnog vijeća izvršiti nadzor nad radom tužiteljâ preko tužitelja koje u tu svrhu odredi glavni tužitelj Rumunjske, visoki tužitelj iz Nacionalne uprave za suzbijanje korupcije ili sam ministar pravosuđa kako bi se provjerilo sljedeće:
upravljačka učinkovitost tužiteljâ
njihova uspješnost i obavljanje zadaća te
kvaliteta profesionalnih odnosa tužiteljâ s građanima i drugim osobama uključenima u aktivnosti koje provode uredi tužiteljâ.
Ne provjeravaju se cjelokupan raspon mjera koje tužitelji mogu poduzeti u kaznenim postupcima ni odluke povezane s tim mjerama.
Ministar pravosuđa može zatražiti od glavnog tužitelja Rumunjske ili, prema potrebi, visokog tužitelja iz Nacionalne uprave za suzbijanje korupcije, da podnese izvješće o aktivnostima ureda tužitelja te može izdavati upute o mjerama koje treba poduzeti radi učinkovitog sprečavanja i suzbijanja kriminala.

Ured glavnog tužitelja pri Visokom kasacijskom sudu podnosi godišnja izvješća o radu Visokom pravosudnom vijeću i ministru pravosuđa, koji zatim svoje zaključke o tim izvješćima izlažu rumunjskom parlamentu.

Suci

Organizacija

Visoko pravosudno vijeće (CSM) je središnje tijelo koje je unutar pravosudnog sustava odgovorno za uređivanje sudačke struke. Početno i daljnje stručno osposobljavanje za suce i tužitelje pruža Nacionalni pravosudni institut (INM), koji je javno tijelo s pravnom osobnošću pod koordinacijom Visokog pravosudnog vijeća.

Uloga i dužnosti

Suci u Rumunjskoj specijalizirani su za rješavanje sljedećih vrsta predmeta:
građanskih predmeta i ovrha u građanskim predmetima
kaznenih predmeta i predmeta o izvršenju kaznenih presuda
trgovačkih predmeta (stečajni suci)
obiteljskopravnih predmeta i predmeta koji se odnose na djecu
upravnih i poreznih/financijskih predmeta
predmeta koji se odnose na radne sporove i socijalno osiguranje
ustavnopravnih predmeta
vojnih predmeta.

Organizacija pravne struke: odvjetnici

Odvjetnici

Središnje tijelo odgovorno za odvjetničku struku jest Rumunjska nacionalna unija odvjetničkih komora (UNBR), koja je pravna osoba od javnog interesa i obuhvaća sve odvjetničke komore u Rumunjskoj. Ona osigurava kvalificirano ostvarivanje prava na obranu, profesionalnu stručnost i disciplinu te zaštitu dostojanstva i časti odvjetnika koji su članovi te unije. Sve odvjetničke komore u Rumunjskoj članice su Rumunjske nacionalne unije odvjetničkih komora.

Pravne baze podataka

Informacije o rumunjskim odvjetnicima dostupne su na internetskim stranicama Rumunjske nacionalne unije odvjetničkih komora.

Je li pristup toj bazi podataka besplatan?

Da.

Pravni savjetnici

U skladu sa zakonom pravni savjetnici mogu osnivati udruženja na razini okruga po sektoru ili području aktivnosti i u skladu sa svojim strukovnim interesima ili, prema potrebi, nacionalna udruženja koja podliježu pravu o udruženjima i zakladama. Jedno od strukovnih udruženja osnovanih u skladu s tim pravom je Rumunjska komora pravnih savjetnika (OCJR). Ona uključuje sva udruženja pravnih savjetnika u svim okruzima. Pravni savjetnici mogu osnivati i druga strukovna udruženja. Popis pravnih savjetnika po okruzima dostupan je na pojedinačnim internetskim stranicama udruženja koja su članovi Rumunjske komore pravnih savjetnika (poveznice su dostupne na internetskim stranicama Rumunjske komore pravnih savjetnika).

Javni bilježnici

Organizacija

U skladu sa zakonom rumunjsko je Ministarstvo pravosuđa pružanje javnobilježničkih usluga prenijelo na Nacionalnu uniju javnih bilježnika (UNNP). UNNP je strukovno tijelo koje predstavlja javne bilježnike i odgovorno je za organizaciju javnobilježničke struke, obranu interesa svojih članova i ugleda struke. Svi javni bilježnici članovi su te unije. Javni bilježnici organizirani su u 15 komora javnih bilježnika, od kojih je svaka povezana s jednim žalbenim sudom.

Uloga i dužnosti

U Rumunjskoj javni bilježnici pružaju sljedeće pravne usluge:
sastavljanje potrebnih dokumenata za zakonsko i oporučno nasljeđivanje
sklapanje ugovora (ugovora o prodaji, ugovora o razmjeni, ugovora o uzdržavanju, ugovora o darovanju, ugovora o hipoteci, ugovora o zalogu, ugovora o najmu, ugovora o zakupu) i drugih akata (jamstva koja razne institucije zahtijevaju od svojih administratora)
sastavljanje statuta za poduzeća, udruženja i zaklade
ovjeravanje isprava
ovjeravanje potpisa, oglednih primjeraka potpisa i žigova
sve ostale usluge predviđene zakonom.

Ostale pravne struke

Sudski izvršitelji

Rumunjska nacionalna unija sudskih izvršitelja (UNEJ) strukovno je tijelo s pravnom osobnošću koje obuhvaća sve sudske izvršitelje. Odgovorna je za čuvanje ugleda i autoriteta struke sudskih izvršitelja, a glavna joj je misija zastupati i braniti strukovne interese svojih članova. Sudski izvršitelji organizirani su u 15 komora, od kojih je svaka povezana s odgovarajućim žalbenim sudom.

Na internetskim stranicama Rumunjske nacionalne unije sudskih izvršitelja nalazi se popis sudskih izvršitelja.

Sudski službenici

Visoko pravosudno vijeće (CSM) središnje je tijelo koje je unutar pravosudnog sustava odgovorno za uređivanje struke sudskih službenika.

Nacionalna škola za sudske službenike (SNG) javno je tijelo s pravnom osobnošću koje djeluje pod koordinacijom Visokog pravosudnog vijeća, a odgovorno je za početno i daljnje stručno osposobljavanje sudskih službenika.

U rumunjskom pravosudnom sustavu postoji nekoliko kategorija sudskih službenika:
službenici koji sudjeluju na raspravama i ročištima
statističari
istraživačko osoblje
informatičari
arhivari
upisničari.

Dodatne informacije o toj struci dostupne su u ovom dokumentu (354 Kb) ro.

Sudski prisjednici

Sudski prisjednici dio su sudskog vijeća za rješavanje prvostupanjskih predmeta koji uključuju radne sporove i sporove u području socijalnog osiguranja. Sudjeluju u raspravama u savjetodavnom svojstvu i potpisuju presude, njihovo se mišljenje bilježi u presudi, a u slučaju izdvojenog mišljenja iznose svoje razloge. Ako sudsko vijeće uključuje sudske prisjednike, predsjednik vijeća može jednog od njih zadužiti da uređuje tekst presude.

Sudske prisjednike imenuje ministar pravosuđa na prijedlog Gospodarskog i socijalnog vijeća na razdoblje od pet godina, a moraju imati barem pet godina pravničkog radnog iskustva i ispunjavati sve uvjete propisane zakonom.
Tijekom trajanja mandata sudski prisjednici imaju stabilan položaj i podliježu jedino zakonu, polažu prisegu koja je zakonom propisana za suce te se i na njih primjenjuju zakonske odredbe o obvezama, zabranama, nespojivostima, izuzećima, stegovnim sankcijama i razlozima za uklanjanje s dužnosti koje se primjenjuju i na suce i tužitelje.
Ukupan broj mjesta za sudske prisjednike i raspodjela tih mjesta po sudovima, ovisno o obujmu posla, utvrđuju se u odluci ministra pravosuđa.
Uvjeti i postupak odabira i predlaganja kojim Gospodarsko i socijalno vijeće ministru pravosuđa predlaže kandidate za sudske prisjednike te uvjeti za njihovo delegiranje, isključenje i premještanje utvrđuju se u odluci vlade.

Pomoćnici sudaca

Na Visokom kasacijskom sudu postoji skupina pomoćnika sudaca koji sudjeluju u raspravama tog suda.
Dužnosti pomoćnika sudaca uključuju:
osiguravanje da službenici koji sudjeluju na raspravama i arhivari naprave sve što je potrebno za neometano vođenje rasprava te usmjeravanje službenika koji sudjeluju na raspravama u njihovu radu
sastavljanje određenih izvješća tijekom trajanja postupka (o načelnoj dopuštenosti žalbe i zahtjevu za kasacijsku žalbu)
bilježenje, za svaki spis, usmenih podnesaka stranaka i tužitelja te mjera koje je sud naložio
sastavljanje zabilješki, ali ne i zabilješki s rasprava
sudjelovanje u raspravama u savjetodavnom svojstvu
sastavljanje nacrta presuda prema rasporedu koji odredi predsjednik vijeća, uz poštovanje zakonskih rokova itd.

Za detaljan opis poslova pomoćnika sudaca, vidjeti ovaj dokument (126 Kb) ro.

Posljednji put ažurirano: 07/01/2022

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Vrste pravnih struka - Slovenija

Ova stranica sadržava pregled pravne struke u Sloveniji.

Organizacija pravne struke

Pravne struke

U Republici Sloveniji diplomirani pravnik ili osoba koja je završila preddiplomski i diplomski studij prava prema bolonjskom sustavu može obavljati mnoga zanimanja među kojima su zanimanje suca, tužitelja, državnog odvjetnika, odvjetnika i javnog bilježnika, odnosno zanimanja u okviru pravosuđa.

Tužitelji

Organizacija

U skladu s člankom 135. Ustava Republike Slovenije državni tužitelji (državni tožilci) **podnose i zastupaju kaznene optužnice** i imaju **druge zakonom utvrđene nadležnosti**. Nadležnosti i organizacija državnih tužiteljstava općenito su uređeni Zakonom o državnom tužiteljstvu (Zakon o državnem tožilstvu) i Zakonom o kaznenom postupku (Zakon o kazenskem postopku).
U Sloveniji postoji **11 okružnih državnih tužiteljstava** (okrožno državno tožilstvo) (Celje, Kopar, Kranj, Krško, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Nova Gorica, Novo Mesto, Ptuj, Slovenj Gradec), **Specijalizirano državno tužiteljstvo** (Specializirano državno tožilstvo), koje je nadležno za cijelu državu, i Glavno državno tužiteljstvo Republike Slovenije (Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije) u Ljubljani.
Specijalizirano državno tužiteljstvo nadležno je za progon počinitelja kaznenih djela u području organiziranog klasičnog kriminala i gospodarskog kriminala, terorizma, korupcijskih kaznenih djela i drugih kaznenih djela čije otkrivanje i progon zahtijevaju posebnu organizaciju i osposobljenost državnih tužitelja. Pri Specijaliziranom državnom tužiteljstvu kao samostalna organizacijska jedinica djeluje poseban **Odjel za istragu i progon službenih osoba s posebnim ovlastima** (Oddelek za preiskovanje in pregon uradnih oseb s posebnimi pooblastili, takozvani posebni oddelek ili „posebni istražni odjel"). Državni tužitelji navedenog **posebnog** istražnog odjela nadležni su za progon kaznenih djela koja počine službene osobe u policiji, odnosno službi unutarnjih poslova, koje imaju policijske ovlasti, u vojnoj policiji, obavještajno-sigurnosnoj službi Ministarstva obrane i službene osobe Slovenske obavještajno-sigurnosne agencije te za usmjeravanje policajaca koji rade u okviru predmetnog odjela.
Glavno državno tužiteljstvo najviša je instanca tužiteljstva u državi gdje svoju funkciju obavljaju:
glavni državni tužitelji (vrhovni državni tožilci) i viši državni tužitelji (višji državni tožilci),
privremeno i djelomično dodijeljeni državni tužitelji.
Viši državni tužitelji pred višim sudovima (višja sodišča) u državi zastupaju žalbe u žalbenom postupku. Glavni državni tužitelji u postupcima s izvanrednim pravnim sredstvima u kazneno-pravnom i građansko-upravnom području nastupaju pred Vrhovnim sudom Republike Slovenije (Vrhovno sodišče Republike Slovenije).
Glavno državno tužiteljstvo ima:
tri odjela (kazneni odjel (kazenski oddelek), građansko-upravni odjel (civilno-upravni oddelek) i odjel za obrazovanje i stručni nadzor (oddelek za izobraževanje in strokovni nadzor)) te
Stručni informacijski centar (Strokovno informacijski center) koji je, među ostalim, nadležan za osiguravanje stručne pomoći u području porezne, financijske i računovodstvene struke te drugih struka potrebnih za učinkovit rad državnih tužitelja te za razvoj, jedinstvenost i rad informacijske podrške poslovanju državnih tužiteljstava.

Uloga i ovlaštenja

Glavno je pravo i dužnost državnog tužitelja progon počinitelja kaznenih djela. U okviru toga nadležan je za sljedeće:
poduzima sve potrebno u vezi s otkrivanjem kaznenih djela i pronalaženjem počinitelja te usmjerava rad policije u predkaznenom postupku, pri čemu je policija u organizacijskom smislu neovisna o državnom tužiteljstvu,
podnosi zahtjeve za pokretanje istrage,
podnosi i zastupa optužni akt pred nadležnim sudom te
podnosi žalbe na nepravomoćne sudske presude i izvanredna pravna sredstva na pravomoćne sudske presude (žalbe protiv presude prvostupanjskog suda u kaznenom predmetu podnosi državni tužitelj koji je zastupao optužbu pred prvostupanjskim sudom, a izvanredna pravna sredstva podnose glavni državni tužitelji).
Važećim kaznenim zakonodavstvom državnom se tužitelju pod posebnim uvjetima pruža mogućnost da se umjesto za kazneni progon odluči za oblike alternativnog rješavanja kriminalnih radnji. To su prvenstveno prebacivanje predmeta u postupak nagodbe i uvjetna odgoda kaznenog progona

osumnjičenika koji je spreman postupati prema uputama državnog tužitelja i ispuniti zadatke koje mu on odredi. Ako nagodba ili uvjetna odgoda progona uspiju, državni tužitelj odbacuje kaznenu optužbu, što znači da izvansudski zaključi predmet. Državni tužitelj također ima mogućnost predložiti sudu izdavanje kaznenog naloga kojim sud tuženiku izriče konkretan prijedlog sankcije ili mjere bez provođenja glavne rasprave.
Glavno državno tužiteljstvo obavlja i **zadatke koji ne pripadaju sadržajnom području kaznenog prava**. Glavni državni tužitelji u jednom od tri odjela glavnog državnog tužiteljstva, odnosno građansko-upravnom odjelu, mogu **podnositi zahtjeve za zaštitu zakonitosti** (zahteva za varstvo zakonitosti) protiv presuda prizivnog suda (pritožbeno sodišče) u parničnim, neparničnim i drugim građanskim sudskim postupcima. Osnovni uvjet za podnošenje tog izvanrednog pravnog sredstva jest **zaštita javnog interesa koji može utvrditi samo** glavni državni tužitelj, stoga stranke u postupku ne mogu podnositi zahtjeve za zaštitu zakonitosti.

Suci

Organizacija

Profesionalni suci i suci porotnici

Status **suca** uređuje se Ustavom Republike Slovenije u člancima od 125. do 134. te Zakonom o sudačkoj službi (Zakon o sodniški službi). Suci su dužnosnici koje na prijedlog Sudbenog vijeća (Sodni svet) bira parlament (Državni zbor). Mandat je suca trajan, a dobna granica i uvjeti izbora propisani su zakonom.
Za suca može biti izabrana osoba koja ispunjuje sljedeće opće uvjete:
mora biti državljanin Republike Slovenije i aktivno vladati slovenskim jezikom,
mora imati poslovnu i opću zdravstvenu sposobnost,
mora imati najmanje 30 godina,
mora imati u Republici Sloveniji stečeno stručno zvanje diplomiranog pravnika ili stručno zvanje diplomiranog pravnika (UN) i magistra prava, odnosno u inozemstvu završenu usporedivu izobrazbu u području prava koja se dokazuje stranom ispravom o izobrazbi i priloženim mišljenjem o izobrazbi ili odlukom o priznavanju izobrazbe u svrhu zapošljavanja ili odlukom o nostrifikaciji (odločba o nostrifikaciji),
mora imati položen pravosudni ispit,
ne smije biti osuđen za kazneno djelo,
pravomoćna optužnica ne smije biti podnesena protiv njega niti smije biti u postupku na temelju optužnog prijedloga za kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti.
Suci koji su odlučivali ili presuđivali u istražnim ili sudskim postupcima u kojima su odlukom povrijeđena temeljna prava i slobode, po isteku mandata ne ispunjavaju više uvjete za imenovanje.
Sudac ima status javnog dužnosnika, a u svojem je radu obvezan ustavom i zakonima. Sudačka funkcija nije spojiva s funkcijama u drugim državnim tijelima, u tijelima lokalne samouprave i u tijelima političkih stranaka te s drugim funkcijama i aktivnostima za koje je to određeno zakonom. U sudačkoj struci ne postoji formalna obrazovna specijalizacija. Pravno područje na kojem sudac uglavnom radi definirano je unutarnjom organizacijom pojedinih sudova na kojima su za rješavanje određenih vrsta sporova organizirani različiti sudski odjeli u koje su suci raspoređeni u skladu s godišnjim rasporedom rada suda. O napredovanju na više sudačko mjesto te napredovanju u platnom razredu odlučuje Sudbeno vijeće Republike Slovenije. Ono također predlaže parlamentu razrješavanje sudačke funkcije ako sudac u svojem radu krši ustav ili teže krši zakon, odnosno ako namjerno počini kazneno djelo uz zlouporabu sudačke funkcije. Razine napredovanja sudaca na sudačkoj funkciji definirane su organizacijom sudova u Republici Sloveniji. Suci mogu biti općinski suci (okrajni sodniki), okružni suci (okrožni sodniki), viši suci (višji sodniki) i vrhovni suci (vrhovni sodniki).
Suci se udružuju u Udrugu sudaca koja je dio međunarodne sudačke udruge. Članstvo je u udruzi dobrovoljno.
Osim **profesionalnih sudaca** (poklicni sodniki) u vijeću sudjeluju i **suci porotnici** (sodniki porotniki). Ako je zakonom propisano da odlučuje vijeće, ono je sastavljeno od profesionalnog suca kao predsjednika vijeća i dvaju sudaca porotnika kao članova vijeća, osim ako je zakonom propisano drukčije. Ako je zakonom propisano da odlučuje peteročlano vijeće, ono je sastavljeno od profesionalnog suca kao predsjednika vijeća, još jednog profesionalnog suca i triju sudaca porotnika kao članova vijeća, osim ako je zakonom propisano drukčije. Svaki državljanin Republike Slovenije koji je napunio 30 godina, koji nije pravomoćno osuđen za kazneno djelo koje se progoni po službenoj dužnosti, koji je prikladan i zdravstveno sposoban za sudačku funkciju te koji aktivno vlada slovenskim jezikom može biti imenovan sucem porotnikom. Mandat sudaca porotnika traje pet godina s mogućnošću ponovnog imenovanja.
Predsjednik višeg suda imenuje i razrješuje suce porotnike u okružnim sudovima koji su u njegovoj nadležnosti.

Sudbeno vijeće Republike Slovenije

Državno sudbeno vijeće (Sodni svet) središnje je tijelo nadležno za uređenje te struke.
Sudbeno vijeće ima 11 članova.
Pet članova bira parlament na prijedlog Predsjednika Republike Slovenije među sveučilišnim profesorima prava, odvjetnicima i pravnicima, a šest članova biraju se među sucima koji su na stalnoj sudačkoj funkciji. Članovi Vijeća među sobom biraju predsjednika Vijeća.
Ovlasti Sudbenog vijeća su sljedeće:
Prema propisima kojima su uređeni sudovi i sudačka služba Sudbeno vijeće ima sljedeće ovlasti:
1. u pogledu izbora, imenovanja i razrješenja sudaca te predsjednika i potpredsjednika sudova:
daje preliminarno mišljenje u okviru postupka imenovanja predsjednika Vrhovnog suda;
predlaže parlamentu kandidate za imenovanje na položaj suca Vrhovnog suda;
imenuje i razrješuje predsjednike i potpredsjednike sudova, osim predsjednika Vrhovnog suda;
bira kandidate za slobodna sudačka mjesta;
predlaže parlamentu kandidate za izbor na sudačku funkciju;
imenuje suce na slobodna sudačka mjesta;
daje obrazloženo mišljenje u okviru postupka razrješenja predsjednika Vrhovnog suda;
obavješćuje parlament o pravomoćnoj osuđujućoj presudi protiv suca;
predlaže parlamentu razrješenja sudaca;
izdaje deklaratorne odluke o prestanku sudačke funkcije ili sudačke službe;
2. u pogledu drugih kadrovskih pitanja u vezi sa sucima, kad odlučuje o:
nespojivosti sudačke funkcije;
napredovanju u više sudačko zvanje;
bržem napredovanju u platnim razredima, na položaj višeg suca (svetnik), ili na više sudačko mjesto;
izvanrednom napredovanju u više sudačko zvanje;
potvrdi ocjene o nesposobnosti suca za sudačku službu;
prijedlogu za otklanjanje povrede od strane suca koji smatra da je na bilo koji način ugrožena njegova neovisnost;

žalbi na odluku o premještanju odnosno imenovanju na sudačko mjesto, na sudačku funkciju odnosno na položaj višeg suca i na odluke o uvrštenju u određeni platni razred;
premještaju sudaca;
imenovanju suca u Ustavni sud Republike Slovenije, Vrhovni sud, viši sud, specijalizirani odjel okružnog suda, stručnu službu Sudbenog vijeća, Centar za pravosudnu izobrazbu ili, za obavljanje zahtjevnijih tehničkih zadaća, u Ministarstvo;
izuzeću od sudačke službe;
dodjeli sudačkih stipendija;
3. u pogledu stegovnih postupaka:
imenovanje stegovnih tijela;
podnošenje prijedloga za pokretanje stegovnog postupka protiv suca;
izvršenje stegovne sankcije protiv suca ako mu je, prema zakonu kojim je uređena sudačka služba, izrečena stegovna sankcija suspenzije napredovanja, smanjenja plaće ili premještaja na drugi sud;
odlučivanje o privremenom udaljenju od obavljanja sudačke dužnosti predsjednika Vrhovnog suda;
odlučivanje o žalbi protiv odluke predsjednika Vrhovnog suda o mjeri privremenog udaljenja suca od sudačke dužnosti;
4. druge zadaće:
donosi mjerila za odabir kandidata za sudačku poziciju na temelju mišljenja ministra i mjerila kvalitete rada sudaca za ocjenu sudačke službe;
donosi kodeks sudačke etike;
imenuje članove Komisije za etiku i integritet (Komisija za etiko in integriteto);
daje upute o postupku izbora članova vijeća osoblja i održavanju izbora;
odobrava politiku otkrivanja i upravljanja rizikom od korupcije i izloženosti sudova korupciji te prati njezinu provedbu;
daje preliminarno mišljenje o shemi organizacijskih jedinica sudova;
daje preliminarno mišljenje u okviru postupka određivanja broja sudačkih mjesta na svakom sudu;
daje mišljenje o godišnjem izvješću Vrhovnog suda o učinkovitosti sudova i o predloženom financijskom planu sudova;
daje mišljenje parlamentu i ministarstvu o zakonima kojima se uređuju sudovi i sudačka služba;
traži pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti propisa ako se njima zadire u ustavni položaj ili ustavna prava sudstva;
podnosi obrazložene zahtjeve za preispitivanje rada u određenim predmetima;
daje mišljenje o određivanju zadržavanja ili pokretanju kaznenog postupka.
Sudbeno vijeće odlučuje javnim glasanjem većinom svih članova, osim ako je zakonom ili poslovnikom propisano drukčije.
Sudbeno vijeće **odlučuje** dvotrećinskom većinom glasova svih članova u sljedećim slučajevima:
prijedlozi o izboru sudaca;
imenovanja i napredovanja sudaca;
imenovanja i razrješenja predsjednika i potpredsjednika sudova;
uvrštavanje u platni razred;
žalbe na odluke o premještanju odnosno imenovanju na sudačko mjesto, na sudačku funkciju odnosno na položaj višeg suca;
žalbe na odluke o uvrštenju u platni razred;
prijedlozi o razrješenju sudaca;
potvrda ocjene o nesposobnosti suca za sudačku službu;
donošenje mjerila za odabir kandidata za sudačku poziciju;
donošenje mjerila kvalitete rada sudaca;
druge zadaće, ako je tako propisano zakonom.
Sudbeno vijeće može svojim poslovnikom odrediti i druge stvari o kojima će odlučivati dvotrećinskom većinom glasova svih članova.

Odvjetnici

Člankom 137. Ustava Republike Slovenije određuje se da je **odvjetništvo** (odvetništvo) kao dio pravosuđa samostalna i neovisna služba uređena zakonom. Zakonom o odvjetništvu (Zakon o odvetništvu) određuje se da odvjetnik u okviru obavljanja svoje struke daje pravne savjete, zastupa i brani stranke pred sudovima i drugim državnim tijelima, sastavlja dokumente i zastupa stranke u njihovim pravnim odnosima. Pred sudovima stranku uz novčanu naknadu može zastupati samo odvjetnik kojega u nekim slučajevima može zamijeniti odvjetnički vježbenik.

Odvjetnik može biti osoba koja ispunjuje sljedeće uvjete:
mora biti državljanin Republike Slovenije,
mora biti poslovno sposoban,
mora imati u Republici Sloveniji stečeno sljedeće stručno zvanje ili završeno jednakovrijedno obrazovanje u inozemstvu priznato u skladu sa zakonom kojim se uređuje priznavanje i ocjenjivanje obrazovanja:
stručno zvanje diplomiranog pravnika,
stručno zvanje diplomiranog pravnika (UN) i magistra prava,
stručno zvanje magistra prava na temelju jedinstvenog magistarskog studijskog programa prema bolonjskom sustavu,
mora imati položen pravosudni ispit,
mora imati četiri godine praktičnog iskustva kao diplomirani pravnik, od toga najmanje godinu dana nakon položenog pravosudnog ispita kod odvjetnika ili u odvjetničkom društvu, na sudu, u državnom odvjetništvu, državnom pravobraniteljstvu ili u javnobilježničkom uredu, u redovnom radnom odnosu sklopljenom ugovorom o radu za puno radno vrijeme,
mora aktivno vladati slovenskim jezikom,
mora opravdati povjerenje za obavljanje odvjetničkog posla,
mora imati opremu i prostore koji su potrebni i primjereni za obavljanje odvjetničkog posla,
mora imati položen ispit iz poznavanja zakona kojim se uređuje područje odvjetništva, odvjetničkih tarifa i Kodeksa odvjetničke profesionalne etike pri Odvjetničkoj komori Slovenije (Odvetniška zbornica Slovenije).

U **kaznenom postupku** tuženika može zastupati samo odvjetnik.

U **građanskim predmetima** stranku pred općinskim sudom može zastupati bilo koja osoba s potpunom poslovnom sposobnošću, a pred okružnim, višim i vrhovnim sudom može je zastupati samo odvjetnik ili druga osoba koja je položila pravosudni ispit. U postupku s izvanrednim pravnim sredstvima stranku mora zastupati odvjetnik (osim u slučaju da stranka ili njezin zakonski zastupnik imaju položen pravosudni ispit).

Zastupanje po odvjetniku obvezno je i u svim postupcima pred sudovima prema Zakonu o zaštiti osoba s duševnim smetnjama (Zakon o duševnem zdravju).

Strani odvjetnik, koji je u matičnoj državi stekao pravo obavljanja odvjetničkog posla, pod uvjetima određenima Zakonom o odvjetništvu u Republici Sloveniji može obavljati sljedeće:
pojedine odvjetničke usluge koje su povezane s obavljanjem odvjetničkog posla,
odvjetnički posao s profesionalnim zvanjem iz svoje matične države,
odvjetnički posao sa zvanjem „odvjetnik"(odvetnik).
Matična država jest ona u kojoj odvjetnik ima pravo obavljanja odvjetničkog posla s profesionalnim zvanjem stečenim prema propisima te države.
Odvjetnik iz druge države članice Europske unije prema ovom je zakonu odvjetnik koji ima pravo obavljati odvjetnički posao u bilo kojoj državi članici Europske unije sa stručnim zvanjem stečenim prema propisima te države. Odvjetnik iz druge države članice Europske unije upisuje se u imenik stranih odvjetnika koji u Republici Sloveniji mogu obavljati odvjetnički posao sa stručnim zvanjem „odvjetnik", sa svim pravima i dužnostima obavljanja odvjetničkog posla, ako ispunjuje zakonske uvjete i ako položi ispit o poznavanju pravnog uređenja Republike Slovenije. Detaljniji sadržaj i postupak polaganja ispita propisani su u Uredbi o ispitu za odvjetnike iz drugih država (Uredba o preizkusnem izpitu za odvetnike iz drugih držav).
Odvjetnici mogu reklamirati svoje usluge pod određenim uvjetima jer su zakonom propisani dopušteni oblici reklamiranja. Svoj posao može obavljati samostalno ili u odvjetničkom društvu. Krovna odvjetnička organizacija jest Odvjetnička komora Slovenije (Odvetniška zbornica Slovenije) koja ima svoja pravila i statut. Pravo na obavljanje odvjetničkog posla stječe se upisom u imenik odvjetnika koji vodi Odvjetnička komora Slovenije. Odvjetnici koji postignu određenu razinu, odnosno smjer stručnog obrazovanja, pod određenim uvjetima mogu od Odvjetničke komore Slovenije zahtijevati priznanje statusa odvjetnika specijalista. Naknade za odvjetničke usluge utvrđene su u odvjetničkoj tarifi koju određuje Odvjetnička komora nakon dobivanja suglasnosti ministra pravosuđa.

Pravne baze podataka

Osnovni propisi o odvjetnicima na engleskom jeziku dostupni su na internetskim stranicama Odvjetničke komore.
Odvjetnička komora osigurava tražilicu (na slovenskom i engleskom jeziku) kojim se mogu **pretraživati odvjetnici** prema sljedećem:
imenu,
području,
poznavanju stranih jezika i
područjima rada.

Javni bilježnici

Organizacija

Stavkom 2. člankom 137. Ustava Republike Slovenije određuje se da je **javno bilježništvo** (*notariat*) javna služba uređena zakonom. Zakonom o javnom bilježništvu (Zakon o notariatu) propisuje se da javni bilježnici: kao osobe od javnog povjerenja prema odredbama tog zakona sastavljaju javne isprave o pravnim poslovima, izjavama volje, odnosno činjenicama iz kojih proizlaze prava; preuzimaju isprave na čuvanje te novac i vrijednosnice za uručenje trećim osobama ili državnim tijelima; prema nalogu sudova obavljaju zadatke koji im se mogu delegirati prema zakonu.
Javnim bilježnikom može se imenovati osoba koja ispunjuje sljedeće uvjete:
mora biti državljanin Republike Slovenije ili neke druge države članice Europske unije ili Europskog gospodarskog prostora ili državljanin Švicarske Konfederacije ili države članice Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj,
mora imati poslovnu i opću zdravstvenu sposobnost,
mora imati u Republici Sloveniji stečeno stručno zvanje diplomiranog pravnika ili stručno zvanje diplomiranog pravnika (UN) i magistra prava, odnosno u inozemstvu završenu usporedivu izobrazbu u području prava koja se dokazuje stranom ispravom o izobrazbi i priloženim mišljenjem o izobrazbi ili odlukom o priznavanju izobrazbe u svrhu zapošljavanja ili odlukom o nostrifikaciji (odločba o nostrifikaciji),
mora imati položen pravosudni ispit,
mora imati pet godina praktičnog iskustva kao diplomirani pravnik, od toga najmanje godinu dana kod javnog bilježnika i najmanje godinu dana na sudu, kod odvjetnika ili državnog odvjetnika,
mora imati svojstvo osobe od javnog povjerenja za obavljanje javnobilježničke službe,
mora aktivno vladati slovenskim jezikom,
mora imati opremu i prostore koji su potrebni i primjereni za obavljanje javnobilježničkog posla,
mora biti mlađa od 64 godine.
Bez obzira na točku 1. prethodnog stavka, uz uvjet pravne i stvarne uzajamnosti, javnim bilježnikom može biti imenovan i državljanin države koja nije članica Europske unije ili Europskog gospodarskog prostora ili Švicarske Konfederacije ili države članice Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj.
S javnim bilježništvom nije spojivo obavljanje odvjetničke ili bilo koje druge plaćene službe, odnosno funkcije.
Javni bilježnik ne smije obavljati poslove koji nisu spojivi s ugledom i integritetom koje se zahtijeva obavljanjem javnog bilježništva ili zbog kojih bi moglo biti narušeno povjerenje u nepristranost javnog bilježnika, odnosno u vjerodostojnost isprava koje on izdaje.
Javnog bilježnika na slobodno javnobilježničko mjesto imenuje ministar pravosuđa. Prije imenovanja javnog bilježnika ministar mora dobiti mišljenje Javnobilježničke komore Slovenije (Notarska zbornica Slovenije) o prijavljenim kandidatima. Broj javnih bilježnika ograničen je i utvrđuje se na temelju mjerila koja postavlja Ministarstvo pravosuđa. U slučaju postojanja zakonom utvrđenih nepravilnosti u radu javnog bilježnika razrješava ga ministar pravosuđa.
Krovna je organizacija javnih bilježnika Javnobilježnička komora.
Prema zakonu, javni bilježnici moraju biti učlanjeni u Javnobilježničku komoru Slovenije.

Uloga i ovlaštenja

Javni bilježnici obavljaju javnu službu, pri čemu **sastavljaju** posebice **javne i privatne isprave**, što je vrlo važno za sigurnost pravnih poslova.
Javne su isprave koje obično sastavljaju javni bilježnici **javnobilježnički zapisi i javnobilježnički zapisnici**. Iako javni bilježnik za stranke može sastaviti bilo kakav pisani ugovor, neke su vrste ugovora i statuta dioničkih društava i društava s ograničenom odgovornošću prema slovenskom pravu **valjane samo ako su u obliku javnobilježničkog zapisa**. Javni bilježnik može sastaviti i oporuku. Osim toga, ponekad mora **ovjeriti** prijepise isprava i potpise te tako osigurati njihovu valjanost na sudu. Na čuvanje javnom bilježniku mogu se predati isprave i vrijednosnice.

Pravne baze podataka

Na internetskim stranicama Javnobilježničke komore dostupan je popis svih javnih bilježnika u Sloveniji s njihovim podacima za kontakt i jednostavna tražilica.
Na tim internetskim stranicama omogućen je pristup i sljedećim trima registrima koje vodi Javnobilježnička komora:
registru skrbničkih javnih bilježnika (register skrbniških notarjev),
registru skrbničkih ugovora (register skrbniških pogodb),
centralnom registru oporuka (centralni register oporok).

Druge pravne struke

Sudski pomoćnik (Sodniški pomočnik) (372 Kb) en

Državni odvjetnici

Uloga **državnog odvjetnika** definirana je novim Zakonom o državnom odvjetništvu, koji je stupio na snagu 20. studenoga 2017. i kojim je temeljito izmijenjena institucija državnog odvjetništva.

Državno odvjetništvo obavlja stručne zadaće u području zaštite imovinskih i drugih prava te interesa države putem pravnog zastupanja pred sudovima i upravnim tijelima Republike Slovenije, stranim sudovima i arbitražnim tijelima te međunarodnim sudovima i arbitražnim tijelima. Također pruža usluge pravnog savjetovanja, rješavanja sporova mirnim putem u predsudskim postupcima i obavlja druge zadaće propisane ovim ili drugim zakonima.

Zadaće Državnog odvjetništva obavljaju glavni državni odvjetnik i zamjenik glavnog državnog odvjetnika kao dužnosnici i viši državni odvjetnici, državni odvjetnici i kandidati za državne odvjetnike, koji po novome imaju status javnih službenika. Kako bi se spriječila politička imenovanja, u postupku izbora glavnog državnog odvjetnika i viših državnih odvjetnika predviđeno je mišljenje odbora za ocjenu primjerenosti kandidata, koji čine neovisni stručnjaci.

Glavnog državnog odvjetnika imenuje Vlada Republike Slovenije na temelju obrazloženog prijedloga ministra pravosuđa nakon dobivenog mišljenja odbora za ocjenu primjerenosti kandidata. Zamjenika glavnog državnog odvjetnika na prijedlog glavnog državnog odvjetnika uz suglasnost ministra pravosuđa imenuje Vlada Republike Slovenije, a mora biti imenovan iz redova viših državnih odvjetnika. Mandat glavnog državnog odvjetnika i njegova zamjenika traje 6 godina uz mogućnost reizbora. Za obavljanje dužnosti višeg državnog odvjetnika, državnog odvjetnika i kandidata za državnog odvjetnika potrebno je zasnovati radni odnos, pri čemu je osim posebnih uvjeta iz Zakona o državnom odvjetništvu potrebno ispuniti i uvjete propisane zakonom kojim je uređen sustav javnih službenika.

Državni odvjetnik neovisno izvršava dužnosti pravnog zastupanja.

Druge poveznice

Informacije o pravnim strukama na internetskim stranicama glavnog državnog tužitelja Republike Slovenije
Informacije o pravnim strukama
Informacije o pravnim strukama na internetskim stranicama slovenskog sudstva
Informacije o pravnim strukama na internetskim stranicama Odvjetničke komore Slovenije
Informacije o pravnim strukama na internetskim stranicama Javnobilježničke komore Slovenije
Informacije o pravnim strukama na internetskim stranicama Državnog odvjetništva

Posljednji put ažurirano: 07/01/2022

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Vrste pravnih struka - Slovačka

Ova stranica sadržava pregled pravne struke u Slovačkoj.

Pravne struke – uvod

Tužitelji

Organizacija

Javno tužiteljstvo Slovačke Republike neovisno je državno tijelo koje vodi **glavni javni tužitelj**. U okviru svojih ovlasti javno tužiteljstvo štiti prava i zakonom zaštićene interese pojedinaca, pravnih subjekata i države.

Za rad javnog tužiteljstva Slovačke Republike predviđeno je posebno poglavlje državnog proračuna.

Status i uloga javnog tužiteljstva i glavnog javnog tužitelja utvrđeni su **Ustavom Slovačke Republike** (članak 149.) i **Zakonom o javnom tužiteljstvu br. 153 /2001**, kojim su utvrđene i ovlasti glavnog javnog tužitelja i ostalih tužitelja. Tim su zakonom uređeni i organizacija i upravljački ustroj javnog tužiteljstva.

Status, prava i odgovornosti tužitelja utvrđeni su u **Zakonu o tužiteljima i tužiteljima pripravnicima br. 154/2001**.

Hijerarhijska struktura

S obzirom na njegovu ulogu u očuvanju zakona, nužna je hijerarhijska struktura javnog tužiteljstva. Na taj se način osigurava ujednačena provedba zakona i propisa opće primjene i kaznene politike.

U javnom tužiteljstvu postoji hijerarhija tužitelja na čijem je vrhu glavni javni tužitelj.

Ovlasti

Ovlasti javnog tužiteljstva uključuju:

kazneni progon osoba osumnjičenih za kaznena djela te praćenje poštovanja zakona prije početka kaznenog progona u skladu s mjerodavnim pravom te tijekom prethodnog postupka;

osiguravanje da su osobe koje su lišene slobode ili im je sloboda ograničena odlukom suda ili nekog drugog ovlaštenog državnog tijela pritvorene na mjestima i pod uvjetima koji su u skladu sa zakonom;

izvršavanje ovlasti u sudskih postupcima;

zastupanje države u sudskim postupcima, u skladu s mjerodavnim zakonodavstvom;

nadzor poštovanja zakona u javnim upravnim tijelima, u mjeri u kojoj je to predviđeno zakonom;

izvršavanje svojih ovlasti u području međunarodne suradnje u mjeri u kojoj je to određeno mjerodavnim zakonodavstvom, međunarodnim ugovorima koji su stupili na snagu u skladu sa zakonima i pravno obvezujućim aktima Europske unije;

sudjelovanje u sastavljanju i provedbi mjera za sprječavanje kršenja zakona i propisa opće primjene;

pridonošenje uklanjanju uzroka kriminalnih aktivnosti i okolnosti koje ih potiču te prevenciji i suzbijanju kriminala;

sudjelovanje u pripremi zakonodavstva (uloga u zakonodavnom postupku);

izvršavanje drugih zadaća predviđenih posebnim zakonima, aktima ili međunarodnim ugovorima koji su stupili na snagu u skladu sa zakonima.

Dužnosti

Glavni javni tužitelj i drugi tužitelji izvršavaju dužnosti u okviru nadležnosti javnog tužiteljstva te se koriste svim dostupnim zakonskim sredstvima pri izvršavanju dužnosti i obveza. Dužni su:

provoditi Ustav Slovačke Republike (po znanju i savjesti), ustavne i druge zakone, međunarodne ugovore koji su stupili na snagu u skladu sa zakonom te druge propise opće primjene;

poštovati i štititi ljudsko dostojanstvo i temeljna ljudska prava i slobode te se suzdržati od svih oblika diskriminacije;

štititi javni interes te

postupati proaktivno, pošteno, nepristrano i pravovremeno.

Hijerarhija

Organizacijski sustav javnog tužiteljstva Slovačke Republike obuhvaća sljedeća **tijela**:

Ured glavnog javnog tužitelja najviše je tijelo u sustavu tužiteljstva. Ured glavnog javnog tužitelja čine:

ured posebnog tužitelja koji je osnovan radi otkrivanja i progona slučajeva korupcije i organiziranog kriminala;

uredi regionalnog tužitelja (8), koji su nadređeni uredima okružnog tužitelja u njihovim regijama te

uredi okružnog tužitelja (55).

Sjedište Ureda glavnog javnog tužitelja nalazi se u Bratislavi.

Sjedišta i **područja nadležnosti** povezanih ureda tužitelja podudaraju se sa sjedištima i područjima nadležnosti mjerodavnih sudova. Međutim, sjedišta i područne nadležnosti ne podudaraju se s administrativnom teritorijalnom podjelom zemlje.

Tužitelji izvršavaju svoje dužnosti u okviru **radnog odnosa u javnoj službi**, koji je zasnovan s njihovim imenovanjem. Glavni javni tužitelj imenuje tužitelje na **položaj tužitelja na neodređeno vrijeme**. Tužitelji polažu prisegu prilikom preuzimanja dužnosti.

Kvalifikacije

Tužitelji moraju biti **slovački državljani** i ispunjavati sljedeće **uvjete** :

imati najmanje 25 godina na datum imenovanja;

posjedovati diplomu magistra prava s pravnog fakulteta sveučilišta u Slovačkoj Republici ili priznatu svjedodžbu koju je izdalo strano sveučilište i kojom se potvrđuje diploma magistra prava; ako tužitelj prvo stekne diplomu prvostupnika, a zatim magistra, obje diplome moraju biti stečene u području prava;

imati punu pravnu sposobnost i biti zdravstveno sposobni za obavljanje zadaća tužitelja;

podastrijeti potvrdu o nekažnjavanju te jamstva o prikladnosti za obavljanje dužnosti;

savršeno vladati slovačkim jezikom;

imati stalno boravište u Slovačkoj;

ne smiju biti članovi neke političke stranke ili pokreta;

položiti ispit za tužitelje;

uspješno proći selekcijski postupak, osim ako je zakonom propisano drukčije;

dati pisani pristanak za imenovanje na dužnost tužitelja u određenom uredu tužitelja.

Samo se **tužitelj pripravnik** može prijaviti na **ispit za tužitelje**. Mjesta za tužitelje pripravnike popunjavaju se na temelju selekcijskog ispita.

U skladu sa zakonom i ispiti za sudske vještake, pravosudni ispiti te ispiti za javne bilježnike priznaju se kao ispiti za tužitelje.

Promaknuće na položaj glavnog tužitelja ili neki viši položaj u uredu tužitelja moguće je samo na temelju **selekcijskog postupka i nakon savjetovanja s Vijećem tužitelja.**

Privremeno upućivanje tužitelja na rad u neki drugi ured tužitelja ovisi o njegovom pristanku. Bez tog pristanka, tužitelji mogu biti privremeno upućeni na rad u drugi ured tužitelja u trajanju od najviše 60 radnih dana u kalendarskoj godini, ako je to potrebno radi urednog obavljanja zadaća predmetnog ureda tužitelja.

Tužitelji se mogu premještati u druge urede tužitelja samo ako pristanu na premještaj, zatraže premještaj ili se premještaju zbog disciplinskih razloga.

Glavni javni tužitelj može **suspendirati** tužitelja koji se kazneno progoni zbog namjernog kaznenog djela ili kaznenog djela počinjenog iz nemara u obavljanju tužiteljske dužnosti ili se protiv njega vodi disciplinski postupak koji bi za posljedicu mogao imati uklanjanje s dužnosti tužitelja.

Radni odnos u javnoj službi tužitelja može se **prekinuti** samo na temelju razloga definiranih zakonom.

Uloge i dužnosti

Tužitelj nadzire poštovanje zakona prije početka kaznenog progona te tijekom prethodnog postupka. U provođenju svojih nadzornih dužnosti tužitelji su ovlašteni:

izdavati obvezujuće upute policijskim snagama, prije početka kaznenog postupka i tijekom istrage i skraćenog istražnog postupka za kaznena djela, te određivati rokove za obradu predmeta; sve upute moraju biti uključene u odgovarajući spis predmeta;

tražiti spise, dokumente, materijale i izvješća o statusu policijske istrage nakon pokretanja istrage kako bi se utvrdilo je li policija istragu pokrenula bez odgode i postupa li primjereno;

sudjelovati u policijskim aktivnostima, provoditi pojedine istražne radnje ili voditi cjelokupnu istragu ili skraćeni istražni postupak te izdavati odluke povezane sa svim predmetima; tužitelj pritom mora postupati u skladu sa zakonom; pritužbe na odluke tužitelja mogu se podnositi na isti način kao pritužbe na policijske odluke;

vratiti predmet policiji uz upute za dopunu istrage ili skraćenog istražnog postupka uz određivanje roka; tužitelj obavješćuje osumnjičenika i oštećenika o tome da je predmet vraćen policiji;

ukinuti nezakonite ili neopravdane odluke policije umjesto kojih donosi vlastite odluke; tužitelj može odlučiti prekinuti kazneni progon ili prebaciti predmet drugdje u roku od 30 dana ako zamijeni odluku policije vlastitom odlukom koja se ne temelji na pritužbi uključene stranke; pritužba se može podnijeti na odluku tužitelja i na odluku policije; tužitelj također može izdati obvezujuće upute za pokretanje istrage i skraćenog istražnog postupka.

oduzeti predmet policijskom službeniku i poduzeti radnje kako bi ga prebacio na drugog policijskog službenika ili više njih;

poduzeti radnje kako bi se osiguralo da istragu ili skraćeni istražni postupak za kazneno djelo koje je počinio pripadnik oružanih snaga sigurnosti provodi policijski istražitelj; prije poduzimanja takvih radnji, tužitelji traže mišljenje voditelja Ureda inspekcijske službe; kod istraga ili skraćenih istražnih postupaka za kazneno djelo koje su počinili carinski službenici, tužitelji mogu postupiti na sličan način.

Samo je **tužitelj** ovlašten za:

podizanje optužnice;

sklapanje dogovora s okrivljenikom u vezi s krivnjom ili kaznom te podnošenje prijedloga sudu za odobrenje takvog dogovora;

obustavu kaznenog progona;

prekid ili privremeni prekid kaznenog progona;

odobravanje mirenja ili predraspravne nagodbe i prekid kaznenog progona;

izdavanje naloga za zapljenu imovine okrivljenika te određivanje imovine koja ne podliježe zapljeni ili poništenje zapljene;

osiguranje potraživanja oštećenika, njegovo djelomično ili potpuno poništenje ili isključivanje neke stavke iz tog potraživanja;

izdavanje naloga za ekshumaciju posmrtnih ostataka;

traženje suglasnosti za pokretanje kaznenog progona, ili stavljanje u pritvor osobe u predmetu za koji je potrebna suglasnost, od Nacionalnog vijeća Slovačke Republike, Sudbenog vijeća Slovačke Republike, Ustavnog suda ili Europskog parlamenta;

traženje sudskog naloga za stavljanje tuženika u pritvor ili produženje pritvora;

traženje naloga za povratak tuženika iz inozemstva;

vođenje preliminarne istrage u ekstradikcijskom postupku, osim ako je zakonom predviđeno drukčije;

na temelju zahtjeva nadležnog inozemnog tijela, traženje sudskog naloga za privremenu zapljenu imovine osobe protiv koje se kazneni progon vodi u inozemstvu, ili dijela njezine imovine koji se nalazi na državnom području Slovačke Republike.
U izvršavanju svojih **ovlasti nadzora poštovanja zakona u objektima pritvora osoba koje su lišene slobode** ili im je sloboda ograničena, tužitelji moraju osigurati da su takve osobe pritvorene u takvim mjestima samo na temelju sudske odluke ili odluke drugog ovlaštenog državnog tijela te da se na tim mjestima poštuju zakoni i drugi akti opće primjene.
U građanskim postupcima tužitelj je ovlašten za:
traženje pokretanja građanskog postupka radi:
određivanja zaštitne mjere rehabilitacije osobe u dobi od 12 do 14 godina ako su počinili kazneno djelo kažnjivo doživotnom kaznom zatvora u skladu s Kaznenim zakonom;
proglašenja štrajka ili otpuštanja zaposlenih nezakonitim;
proglašenja prijenosa državne imovine nevažećim u skladu sa Zakonom o dokazivanju porijekla imovine u slučaju privatizacije, Zakonom o uvjetima za prijenos državne imovine na druge osobe ili Zakonom o upravljanju državnom imovinom;
preispitivanja zakonitosti odluke upravnog tijela u predmetima u kojima nije prihvaćen prigovor tužitelja;
ukidanja nezakonite odluke općinskih vlasti ako je same nisu ukinule na temelju prigovora tužitelja;
sudjelovanja u svim građanskim izvanparničnim postupcima osim postupka razvoda. Ako se postupak razvoda spaja s postupkom kojim se utvrđuju odnosi bračnih drugova s malodobnom djecom nakon razvoda, tužitelji mogu sudjelovati u tom dijelu postupka.
U građanskim parničnim postupcima tužitelji mogu:
pokrenuti postupak u slučajevima kada država zahtijeva povrat iznosa stečenog bez osnove, kada se traži utvrđivanje vlasništva, kada su povrijeđene odredbe zakona opće primjene ili kada je to predviđeno posebnim zakonom;
sudjelovati u otvorenom postupku u slučajevima kada je država, pravna osoba koju je osnovala država, državno poduzeće, pravna osoba u kojoj država ima vlasnički udio, općinsko tijelo ili viša teritorijalna jedinica jedna od stranaka u postupku, odnosno u slučajevima koji se odnose na odgovornost za štetu prouzročenu izvršavanjem javnih ovlasti.
U izvršavanju nadzora poštovanja zakona i drugih propisa opće primjene u javnim upravnim tijelima tužitelj je ovlašten za **preispitivanje zakonitosti**:
propisa opće primjene koje donose javna upravna tijela;
internih administrativnih pravila koja donose javna upravna tijela radi osiguranja ispunjavanja javnih upravnih zadaća;
odluka donesenih u pojedinačnim predmetima u području javne uprave;
postupaka javnih upravnih tijela pri donošenju pravila i odluka u području javne uprave.

Suci

Organizacija

Sudsko osoblje

Glavni administrator-pomoćnik (382 Kb) sk

Tajnik suda (295 Kb) sk

Viši sudski dužnosnik (460 Kb) sk

Pomoćnik suca Vrhovnog suda (291 Kb) sk

Odvjetnici

Pravne baze podataka

Dodatne informacije dostupne su na internetskim stranicama slovačke odvjetničke komore.

Pravnici / pravni savjetnici

Pravne baze podataka

Dodatne informacije dostupne su na internetskim stranicama slovačkog Centra za pravnu pomoć.

Javni bilježnici

Javni bilježnici u Slovačkoj Republici moraju posjedovati **diplomu pravnog fakulteta**.
Javni bilježnici djeluju u okviru preventivnog pravosuđa te izdaju ovjerene javne isprave.
Rad javnih bilježnika nadzire Ministarstvo pravosuđa.
Obvezno je njihovo članstvo u slovačkoj **javnobilježničkoj komori**.

Pravne baze podataka

Internetske stranice **javnobilježničke komore** predviđene su samo za intranetsku podršku javnim bilježnicima. Pristup stranicama **besplatan** je, ali je pretraživanje informacija ograničeno.
U bazi podataka dostupni su:
javni registri
popis javnih bilježnika (podaci za kontakt, jezici kojima vladaju, radno vrijeme)
zakonodavstvo.

Posljednji put ažurirano: 16/05/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Vrste pravnih struka - Finska

Ova stranica sadržava pregled pravnih struka u Finskoj.

Pravne struke – uvod

Pravne struke u Finskoj uključuju suce, javne tužitelje, odvjetnike koji pružaju besplatnu pravnu pomoć, odvjetnike, ovlaštene pravne savjetnike, javne bilježnike i sudske izvršitelje.

Tužitelji

Organizacija

Javno tužiteljstvo ima približno 550 zaposlenika, a njih otprilike 400 su tužitelji. Osim toga, to tijelo zapošljava približno 150 raznih pomoćnika i stručnjaka.
Javno tužiteljstvo sastoji se od **Ureda glavnog tužitelja**, koji djeluje kao središnja upravna jedinica, i **pet okružnih tužiteljstava**: Južna Finska, Zapadna Finska, Sjeverna Finska, Istočna Finska i Åland. U cijeloj Finskoj ima 34 ureda.

Javno tužiteljstvo vodi **glavni tužitelj kao najviši tužitelj u zemlji**.
Ured glavnog tužitelja odgovoran je za središnju upravu, vođenje i nadzor Javnog tužiteljstva te za njegov cjelokupan rad. Kazneni progon provode okružna tužiteljstva.
Javno tužiteljstvo potpada pod upravnu nadležnost Ministarstva pravosuđa.

Zadaće

Neovisno javno tužiteljstvo je državno tijelo i dio sudbene vlasti. Njegova je zadaća utvrditi da postoji kaznena odgovornost, odnosno da je djelo kažnjivo u smislu zakona. Tužitelji neovisno donose odluke o kaznenom progonu i neovisna su pravosudna tijela.
U kaznenom postupku javni tužitelj ima najvažniju ulogu među javnim tijelima, koja se u postupcima koji se provode protežu od istrage u kaznenom postupku do sudskog postupka. Tužitelj ujedno može izreći novčanu kaznu za prekršaj.
Tužitelj je uglavnom zadužen za **kazneni progon** i **sudske postupke**. Za vrijeme kaznenog progona javni tužitelji odlučuju o tome koje će slučajeve iznijeti pred sud na temelju podignute optužnice. Javni tužitelj dužan je u postupku dokazati da je kazneno djelo za koje se tuženik tereti počinjeno.
Javni tužitelj ujedno osigurava dostatno temeljitu provedbu istrage u kaznenom postupku. Sa složenijim kaznenim predmetima tužitelj se upoznaje već na početku istrage u kaznenom postupku i može, na prijedlog voditelja istrage, završiti tu istragu i prije podizanja optužnice.
Uloga tužitelja u istrazi u kaznenom postupku posebno je važna ako se sumnja na to da je policijski službenik počinio kazneno djelo. U tom će slučaju tužitelj voditi i istragu u kaznenom postupku.

Pravne baze podataka

Više informacija dostupno je na internetskim stranicama Javnog tužiteljstva.

Suci

Organizacija

U Finskoj većinu sudskih presuda donose profesionalni suci. Na okružnim sudovima postoje i suci porotnici. Suci su članovi neovisne sudbene vlasti. Obnašaju dužnosti na Vrhovnom sudu, žalbenim sudovima i okružnim sudovima, Vrhovnom upravnom sudu i upravnim sudovima, Sudu za osiguranje, Radnom sudu i Trgovačkom sudu. Suci su državni dužnosnici i ne mogu biti razriješeni dužnosti. Sudac može biti uklonjen s dužnosti samo presudom suda. Osim toga, suca se ne može premjestiti na drugo radno mjesto bez njegova pristanka.
Poglavlje 12. **Zakona o državnim dužnosnicima u središnjoj vlasti** sadržava zasebne zakonske odredbe za suce kao državne službenike. Prema Zakonu na suce se ne odnose odredbe kojima se uređuju dopust, opomene, zapošljavanje na određeno vrijeme i razrješenje s dužnosti ostalih državnih službenika. Prema Zakonu o državnim dužnosnicima u središnjoj vlasti suci su dužni podnijeti ostavku na dužnost kad navrše zakonsku dob za odlazak u mirovinu (za suce to je 68 godina) ili nakon što postanu trajno nesposobni za rad.

Zadaće

Suci

Osoba koja želi steći zvanje suca mora imati **visoku stručnu spremu pravnog smjera** i završiti **jednogodišnji pripravnički staž** na prvostupanjskom sudu. Prije imenovanja na dužnost suca na općinskom ili žalbenom sudu obično najprije radi kao **referent** (viši tajnik). U budućnosti će kandidati prolaziti posebno osposobljavanje. Žalbeni sud objavljuje upražnjena radna mjesta, a Odbor za imenovanja sudaca ocjenjuje prikladnost kandidata. Suce imenuje predsjednik Republike.

Suci porotnici

Okružni sudovi imaju članove koji su laici, odnosno „suce porotnike”, koji sudjeluju u donošenju odluka u određenim predmetima. Suci porotnici uglavnom sudjeluju u **kaznenim predmetima**, ali **mogu sudjelovati i u građanskim predmetima** i **sporovima** o najmu. Na okružnom sudu u predmetu sudit će jedan stalni sudac, koji obnaša funkciju predsjednika, i tri suca porotnika. Suci porotnici neovisno su ovlašteni, a kad je to potrebno, odluka se donosi glasanjem, pri čemu se presuda donosi na temelju mišljenja većine. Ako je glasanje u kaznenom predmetu završilo neodlučenim rezultatom, prednost se daje mišljenju koje je najpovoljnije za optuženika. U građanskom predmetu predsjednik suda ima odlučujući glas.
Općinska vijeća imenuju suce porotnike na mandat od četiri godine. Svaka općina mora imati najmanje dva suca porotnika, a velike općine imaju ih mnogo više. Suci porotnici moraju u što većoj mjeri predstavljati dobnu, rodnu, jezičnu i strukovnu strukturu općine.
Sudac porotnik **mora biti finski državljanin**. Sucem porotnikom ne mogu biti imenovane osobe mlađe od 25 ili starije od 63 godine. Suci porotnici ne mogu biti osobe na službenim položajima na sudovima ili u kaznenim ustanovama ni osobe koje rade kao tužitelji, odvjetnici ili policijski službenici. Prije stupanja na dužnost sudac porotnik polaže sudačku prisegu ili daje svečanu izjavu.
Cilj je da svaki sudac porotnik sudjeluje u saslušanju otprilike jedanput mjesečno ili 12 puta godišnje. Okružni sud sucima porotnicima plaća naknadu za saslušanje i naknadu za izgubljeni prihod.

Odvjetnici koji pružaju besplatnu pravnu pomoć

Organizacija

Odvjetnici koji pružaju besplatnu pravnu pomoć pravnici su ili odvjetnici zaposleni u državnim uredima za pružanje pravne pomoći. Riječ je o državnim dužnosnicima koje na dužnost imenuje ministar pravosuđa. Uredima za pružanje pravne pomoći upravlja Ministarstvo pravosuđa.
Kandidati za dužnost odvjetnika koji pruža besplatnu pravnu pomoć moraju imati magistarsku diplomu iz prava (*oikeustieteen kandidaatt* ili *oikeustieteen maisteri*) i odgovarajuće iskustvo u zastupanju ili presuđivanju. Mnogi odvjetnici koji pružaju besplatnu pravnu pomoć imaju i počasnu titulu *varatuomari* (magistar prava sa sudskom izobrazbom).
Odvjetnici koji pružaju besplatnu pravnu pomoć zastupaju klijente pred sudom. U svojem djelovanju dužni su poštovati pravila doličnog profesionalnog ponašanja odvjetnika. U tom pogledu podliježu disciplinskim ovlastima Finske odvjetničke komore. Više od polovice odvjetnika koji pružaju besplatnu pravnu pomoć u Finskoj članovi su odvjetničke komore. Odvjetnici koji pružaju besplatnu pravnu pomoć neovisni su o svim drugim akterima u obavljanju svojih punomoći.

Odvjetnici

Samo članovi Finske odvjetničke komore imaju pravo koristiti stručne titule ***asianajaja***, (na švedskom) ***advokat***. Svi koji podnose zahtjev za članstvo u **Finskoj odvjetničkoj komori** moraju:
imati titulu **magistra prava (LL.M.)**, koja im omogućuje da obnašaju **pravosudne dužnosti**
biti poznati kao poštene osobe
imati višegodišnje iskustvo rada u pravnoj struci i drugim pravosudnim poslovima
položiti poseban ispit iz temeljnih elemenata pravne struke i profesionalne etike
biti autonomni i neovisni o utjecaju vlade i svih drugih strana, uz iznimku njihova klijenta
prema potrebi imati razne druge kvalifikacije.

Odgovornosti odvjetnika i nadzor nad njihovim radom

Kad je riječ o kaznenoj ili odštetnoj odgovornosti, odgovornost odvjetnika načelno se ne razlikuje od odgovornosti ostalih građana. Međutim, svaki odvjetnik mora zaključiti osiguranje od odgovornosti za štetu, osim one koja proizlazi iz predumišljaja ili grubog nemara. Odvjetnička komora osnovala je fond za naknadu štete nastale kažnjivim ponašanjem odvjetnika.
Nadalje, odvjetnik ima profesionalnu odgovornost. Odbor odvjetničke komore mora osigurati da odvjetnici ispunjavaju svoje dužnosti u skladu s profesionalnom etikom. Ako odvjetnik ne ispunjava svoje dužnosti u skladu s profesionalnom etikom, odvjetnička komora pokreće disciplinski postupak, koji najčešće počinje pisanom pritužbom ili upozorenjem. O odlukama koje donosi odvjetnička komora obavješćuje se kancelar pravosuđa, koji može podnijeti žalbu protiv tih odluka žalbenom sudu u Helsinkiju.
Finska odvjetnička komora organizacija je uređena javnim pravom na temelju Zakona o odvjetništvu iz 1958. Toj je organizaciji prethodilo istoimeno registrirano udruženje. Svi su članovi obje te organizacije uvijek bili odvjetnici.
Odvjetnička komora ima otprilike 1850 članova koji se nazivaju odvjetnicima (na finskom *asianajaja*, a na švedskom *advokat*). Odvjetnička društva zapošljavaju šestotinjak odvjetničkih vježbenika. Otprilike 120 odvjetnika su odvjetnici koji pružaju besplatnu pravnu pomoć. U uredima za pružanje pravne pomoći zaposleno je i više od stotinu odvjetnika koji nisu članovi odvjetničke komore.
Odvjetnici koji su zbog disciplinskih mjera isključeni iz odvjetničke komore i dalje se mogu baviti svojom strukom, ali pod drugom stručnom titulom. Međutim, u tom slučaju odvjetnik ne podliježe obvezama odvjetnika i obavlja djelatnost izvan nadzora odvjetničke komore.
Državljanin Finske ili druge države unutar Europskoga gospodarskog prostora koji je navršio 25 godina može biti prihvaćen kao odvjetnik ako se utvrdi da je pošten i da je u pogledu svojih drugih osobina i načina života prikladan za zanimanje odvjetnika. Mora ispunjavati akademske zahtjeve za obavljanje pravosudne dužnosti propisane u Finskoj te imati vještine potrebne za odvjetnički rad i radno iskustvo u odvjetništvu. Nadalje, ne smije biti u stečaju i mora biti potpuno poslovno sposoban.
U skladu s međunarodnim obvezama koje su stupile na snagu u Finskoj, osoba koja nema akademske kvalifikacije niti je stekla radno iskustvo potrebno u Finskoj, ali koja je stekla stručne kvalifikacije odvjetnika u državi Europskoga gospodarskog prostora, može biti prihvaćena kao odvjetnik. U takvim slučajevima kandidati moraju na ispitu odvjetničke komore dokazati da imaju dovoljno znanja o finskom pravu i odvjetništvu u Finskoj.
Osim toga, osoba koja je stekla stručne kvalifikacije odvjetnika u državi članici Europske unije može biti prihvaćena kao odvjetnik bez polaganja ispita. Kandidat koji nije položio ispit može biti prihvaćen kao odvjetnik ako je najmanje tri godine, pod svojom izvornom stručnom titulom, bio upisan u imenik odvjetnika koji vodi odvjetnička komora i stekao je kvalifikacije za bavljenje odvjetništvom u drugoj državi članici (imenik EU-a). Osim toga, mora dokazati da se barem u tom razdoblju redovito bavio odvjetništvom u Finskoj.

Pravne baze podataka

Više informacija dostupno je na internetskim stranicama Finske odvjetničke komore.

Ovlašteni pravni savjetnik

Ovlašteni pravni savjetnik odvjetnik je koji je stekao licencu Odbora pravnih savjetnika za rad u svojstvu pravnog savjetnika. Ovlašteni pravni savjetnici moraju poštovati pravila profesionalnog ponašanja koja su jednaka onima iz Kodeksa ponašanja savjetnika ili odvjetnika na sudu. U tom smislu ovlašteni pravni savjetnici podliježu nadzoru Nadzornog odbora Finske odvjetničke komore, Odbora pravnih savjetnika i kancelara pravosuđa.

Pravne baze podataka

Dodatne informacije o popisu pravnih savjetnika dostupne su na internetskim stranicama finskog Ministarstva pravosuđa.

Javni bilježnici

U Finskoj zadaće javnih bilježnika uređene su zakonom. Javni bilježnici zaposleni su u mjesnim matičnim uredima i jurisdikcijskim okružnim uredima. Kako bi ispunjavao uvjete za dužnost javnog bilježnika, kandidat mora imati magistarsku diplomu iz prava (*oikeustieteen kandidaatti* ili *oikeustieteen maisteri*).
Unatoč mnogim sličnostima dužnosti javnih bilježnika u Finskoj uvelike se razlikuju od dužnosti javnih bilježnika u ostatku Europe i u Sjedinjenim Američkim Državama. U Finskoj javni bilježnik uvijek je državni dužnosnik. Međutim, javni bilježnici nisu zaposleni u punom radnom vremenu. Većina dužnosnika koji obavljaju poslove javnih bilježnika okružni su matičari u mjesnim matičnim uredima. Zbog doktrine o slobodi ugovaranja u građanskim stvarima potvrda javnog bilježnika nije preduvjet za valjanost ugovora u Finskoj. U Finskoj je ugovor koji se odnosi na prijenos jedini građanskopravni ugovor koji se mora ovjeriti kod javnog bilježnika.
Javni bilježnici ovjeravaju, među ostalim, potpise, preslike potvrda i životopise. Javni bilježnici mogu ovjeravati dokumente i apostilom, potvrdom da potpisnik dokumenta ima radno mjesto navedeno u dokumentu i da je ovlašten izdati dokument.

Druge pravne struke

Izvršna tijela

Finsko državno izvršno tijelo agencija je pri Ministarstvu pravosuđa odgovorna za neovisno obavljanje izvršnih zadaća propisanih zakonom. Izvršenje je dio pravosudnog sustava i temelji se na zakonu. Izvršne zadaće uključuju naplatu potraživanja, deložacije i mjere osiguranja. Izvršno tijelo postupa nepristrano i vodi računa o pravima i vjerovnika i dužnika. **Mrežom od 64 ureda** državnog izvršnog tijela **obuhvaćena je cijela Finska**.
Sudski izvršitelj ili izvršitelj krovni je pojam za državne službenike **koji obavljaju izvršne zadaće**. Sudski izvršitelj ima neovisne ovlasti izvršenja.
Prema zakonu sljedeće se osobe smatraju sudskim izvršiteljima:
izvršni inspektori osnovnog izvršnog odjela
viši izvršni inspektori odjela za opsežne i posebne izvršne zadaće
oni su podređeni višim izvršiteljima i
glavnim izvršiteljima
istovjetne titule na Ålandu su viši izvršni inspektor i pokrajinski viši izvršitelj
prema zakonu sudski izvršitelji su i glavni direktor finskog državnog izvršnog tijela i zamjenik direktora.
U državnom izvršnom tijelu postoje i druge pravne titule, kao što su savjetnik za gospodarska pitanja, specijalist, upravni sudski izvršitelj i viši upravni sudski izvršitelj.
Većina zahtjeva za izvršenje rješava se s pomoću elektroničkih alata za naplatu **u državnom osnovnom izvršnom odjelu** koji ne zahtijevaju osobni kontakt s dužnikom.
Na svojim odgovarajućim područjima **pet regionalnih izvršnih odjela za opsežne izvršne zadaće** nadležno je, primjerice, za prodaju oduzete imovine (ovrha) i druge zahtjevnije izvršne zadaće.
Državni odjel za posebne izvršne zadaće obavlja brojne istražne i dugotrajne izvršne zadaće i uključen je u međuagencijsku suradnju i borbu protiv sive ekonomije i gospodarskog kriminala.
Središnja uprava državnog izvršnog tijela odgovorna je za upravni nadzor, razvoj i kontrolu izvršne službe. Središnja uprava odgovorna je i za rad i djelotvornost tijela u cjelini.

Središnja uprava tijela nije uključena u pojedinačne izvršne zadaće, nego svi izvršni odjeli djeluju neovisno. Svi pojedinačni predmeti o izvršenju potpadaju pod nadležnost sudskog izvršitelja / izvršitelja koji vodi predmet i, primjerice, središnja uprava ne može preispitivati odluke donesene u pojedinačnim predmetima.
Dodatne informacije dostupne su na internetskim stranicama finskog državnog izvršnog tijela.
Posljednji put ažurirano: 21/09/2023
Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Vrste pravnih struka - Švedska

Ovaj odjeljak sadržava pregled pravnih struka u Škotskoj.

Tužitelji
Suci
Odvjetnici
Javni bilježnici
Druge pravne struke

Pravne struke – uvod

Tužitelji

Organizacija

Kazneni progon vrše Državno tužiteljstvo (*Åklagarmyndigheten*) i Ured za gospodarski kriminalitet (*Ekobrottsmyndigheten*). Oba su tijela odgovorna izravno vladi (Ministarstvu pravosuđa). Glavni tužitelj na čelu je Državnog tužiteljstva, a glavni direktor na čelu je Ureda za gospodarski kriminalitet. **Glavni** je **tužitelj** (*Riksåklagare*) najviše rangirani tužitelj u državi te je odgovoran za tužiteljstvo i vodi ga.
Glavni je tužitelj odgovoran za pravni razvoj, aktivnosti Vrhovnog suda te administrativne zadatke. **Viši tužitelji** odgovorni su za specifična područja tužiteljstva. Javne tužitelje imenuje glavni tužitelj, a raspoređeni su po okruzima u kojima su zaposleni **okružni tužitelji**. Neki su okružni tužitelji specijalizirani za posebna područja. Postoje 32 ureda okružnog tužiteljstva. Postoje i tri međunarodna te četiri nacionalna ureda tužiteljstva koja su odgovorna za posebne vrste predmeta. Na čelu je svakog ureda okružnog tužiteljstva **voditelj tužiteljstva**.
Svi tužitelji u tužiteljstvu donose odluke potpuno neovisno, što znači da viši tužitelj ne može odrediti kakve odluke može podređeni tužitelj donijeti u predmetu za koji je potonji odgovoran. Kako biste postali tužitelj, morate imati švedsko državljanstvo. Za imenovanje tužiteljem potrebna je i švedska diploma pravnog fakulteta, završena praktična pravna obuka te dvogodišnji radni staž kao sudski službenik na okružnom ili upravnom sudu. U određenim okolnostima, pravna izobrazba u nekoj drugoj skandinavskoj državi može se smatrati jednakovrijednom diplomi pravnog fakulteta. Tužitelji se najprije zapošljavaju kao **pripravnici** na devet mjeseci, tijekom kojih ih kroz posao vodi mentor. Zatim, dvije godine radi kao tužitelj i prolazi obuku, prije no što je imenovan okružnim tužiteljem.
Postoje tri **centra** za **razvoj** tužiteljstva u Stockholmu, Göteborgu i Malmöu koje vodi viši tužitelj. Ti su centri odgovorni za razvoj metodologije i pravnog znanja u okviru svojih kaznenih područja te djeluju kao centri znanja u područjima svoje nadležnosti. Provode i daljnje pravne radnje i nadzor. Na primjer, obrađuju sve žalbe na odluke tužitelja.

Uloga i dužnosti

Tužitelj ima **tri glavne dužnosti**:
vodi istrage kaznenih djela
odlučuje je li potrebno podnijeti optužnicu
sudjeluje u sudskim postupcima.
Tužitelj vodi prethodnu istragu kaznenih djela koja se ne smatraju lakšima i za koje postoji razumna sumnja da ih je određena osoba počinila. Tužitelj može voditi istragu i u drugim slučajevima, ako za to postoje posebni razlozi. Kao voditelj prethodne istrage, tužitelj je odgovoran osigurati učinkovitu istragu kaznenog djela. U slučaju lakših kaznenih djela istragu u cijelosti vode policijski službenici.
Ako prethodnu istragu vodi tužitelj, u tome mu pomaže policija. Tužitelj stalno prati istragu te donosi odluke o potrebnim istražnim mjerama i druge odluke. Po završetku prethodne istrage, tužitelj odlučuje hoće li pokrenuti kazneni postupak. (To vrijedi i za prethodne istrage za koje je odgovorna policija.)
Drugi je važan aspekt tužiteljeva rada priprema predmeta i sudjelovanje u sudskim postupcima. Tužitelj odlukom o podizanju optužnice te svojim opisom kaznenog djela utvrđuje okvir kaznenog postupka na sudu. Većina tužitelja na sudu provodi barem jedan ili dva dana tjedno.
Glavni tužitelj jedini je tužitelj koji ima pravo pokrenuti ili voditi postupke na Vrhovnom sudu. On može, međutim, imenovati pomoćnika tužitelja iz Ureda glavnog tužitelja ili drugog javnog tužitelja koji će ga zastupati na Vrhovnom sudu.

Pravne baze podataka

Više informacija o tužiteljima dostupno je na internetskim stranicama Državnog tužiteljstva.

Suci

Organizacija

Stalne suce (*ordinarie domare*) imenuje vlada na preporuku nezavisnog državnog savjetodavnog tijela, Odbora za predlaganje sudaca (*Domarnämnden*). Suca se u načelu može razriješiti dužnosti samo u okolnostima utvrđenima u ustavnom zakonu pod nazivom Upravni instrument (*regeringsformen*).
Kako biste postali sudac, morate imati švedsko državljanstvo. Za obnašanje dužnosti suca morate imati i švedsku diplomu pravnog fakulteta. U određenim okolnostima, pravna izobrazba u nekoj drugoj skandinavskoj državi može se smatrati jednakovrijednom diplomi pravnog fakulteta. Stalni su suci većinom zaposleni kao suci na okružnom ili upravnom sudu ili kao suci na žalbenim ili upravnim žalbenim sudovima. Predsjednik žalbenog ili upravnog žalbenog suda naziva se *president*, a predsjednik okružnog ili upravnog suda *lagman*. Suci Vrhovnog suda i Vrhovnog upravnog suda nazivaju se **vrhovnim sucima** (*justitieråd*).
Mnogi od onih koji su imenovani stalnim sucima imali su uobičajeni razvoj karijere: dvije godine su bili **sudski službenici** na okružnom (329 Kb) ili upravnom sudu (281 Kb) te su se zatim prijavili za mjesto službenika izvjestitelja (*fiskal*) na žalbenom ili upravnom žalbenom sudu. Nakon barem godine dana provedene na takvom sudu, **sudački vježbenik** mora barem dvije godine provesti kao službenik izvjestitelj na okružnom ili upravnom sudu. Nakon toga slijedi barem godina dana na poziciji člana sudskog vijeća na žalbenom ili upravnom žalbenom sudu. Nakon uspješno završenog pripravničkog staža, sudački se vježbenik imenuje članom sudskog vijeća na žalbenom ili upravnom žalbenom sudu. Službenici izvjestitelji i članovi sudskog vijeća primjeri su **sudaca bez stalnog mandata** koji mogu sudjelovati u sudskim postupcima. Na sudovima su zaposleni i **pravnici (*beredningsjuristen*)** (280 Kb) i **izvjestitelji (*föredragande*)** (281 Kb).
Svaki okružni, žalbeni, upravni i upravni žalbeni sud ima određeni broj **sudaca porotnika** (*nämndemän*). Suce porotnike imenuje na četiri godine

općinsko vijeće u općinama u mjesnoj nadležnosti okružnog suda
okružno vijeće u okruzima u nadležnosti upravnog, upravnog žalbenog ili žalbenog suda.
Na glasovanju tijekom vijećanja suda svaki sudac porotnik ima po jedan glas.

Pravne baze podataka

Više informacija o sucima i sucima porotnicima pronađite na internetskim stranicama švedskih sudova. Više informacija o samim sucima pronađite na internetskim stranicama Udruženja švedskih sudaca.

Organizacija pravne struke: odvjetnici

Odvjetnici

Prema švedskom pravu samo članovi Švedske odvjetničke komore (*Sveriges Advokatsamfund*) imaju pravo koristiti se titulom **advokat** (odvjetnik). Uvjeti su za **članstvo u Odvjetničkoj komori** sljedeći:
prebivalište u Švedskoj ili drugoj državi EU-a ili EGP-a ili Švicarskoj
položeni ispiti na temelju kojih je osoba osposobljena da postane sudac – u Švedskoj je to magisterij iz prava
trogodišnje odgovarajuće pravničko iskustvo i rad u struci u trenutku podnošenja zahtjeva za članstvo
završena izobrazba na Odvjetničkoj komori i položeni ispit
dostojnost i prikladnost u drugim pogledima za obavljanje pravne struke.
Posebna pravila primjenjuju se na prijavitelje iz drugih država EU-a i EGP-a ili Švicarske koji ispunjavaju zahtjeve u pogledu izobrazbe na temelju kojih mogu postati odvjetnici u svojim matičnim državama.
Odluke o novim članstvima donosi Odbor Odvjetničke komore.
Švedska odvjetnička komora osnovana je zasebnom inicijativom 1887., a službeni je status stekla kada je 1948. stupio na snagu važeći Zakon o sudskom postupku. Komora trenutačno broji više od 4 700 članova.
Komora je uređena Zakonom o sudskom postupku i svojom poveljom, koju odobrava vlada. Komora, koja je uređena privatnim pravom, ima sljedeće ciljeve:
održati visoke etičke i profesionalne standarde pravne struke
pratiti pravni razvoj i osigurati da se stručnim znanjem Komore pridonosi tom razvoju
štiti opće profesionalne interese svojih članova te promicati suradnju i suglasnost među njima.
Komora ima i određene javne dužnosti. Na temelju Zakona o sudskom postupku Komori su dodijeljeni upravni zadaci pa tako djeluje kao javno tijelo, prvenstveno u disciplinskim pitanjima.
Propisima kojima se uređuje Komora nastoji se osigurati kvalitetna pomoć osobama koje traže pravnu pomoć i savjetovanje. Na temelju Zakona o sudskom postupku, članovi su obvezni postupati u skladu s načelima profesionalne etike te su podložni regulatornoj i nadzornoj ovlasti Odvjetničke komore i državnog tužitelja. Odvjetnike nadzire Disciplinsko povjerenstvo Odvjetničke komore. Ako Disciplinsko povjerenstvo smatra da je odvjetnik povrijedio pravila postupanja Odvjetničke komore, Povjerenstvo može tom članu odrediti disciplinsku sankciju.

Pravne baze podataka

Više informacija dostupno je na internetskim stranicama Švedske odvjetničke komore.

Pravni savjetnici

Pravni savjetnici u sudskim postupcima ne moraju nužno biti odvjetnici, dovoljno je da ih sud smatra primjerenima. No samo su odvjetnici u načelu imenovani braniteljima po službenoj dužnosti.

Javni bilježnici

Organizacija

Osim **javnog bilježnika** (vidjeti u nastavku), u Švedskoj ne postoje posebni javni bilježnici.
Javnog bilježnika imenuje Okružni upravni odbor (*länsstyrelsen*). Javni bilježnik mora biti pravne struke, vladati švedskim jezikom te biti primjeren u drugim pogledima.

Uloga i dužnosti

Pravne baze podataka

Ne postoje javno dostupan registar i/ili internetske stranice o toj struci.
Neke od internetskih stranica okružnih upravnih odbora, međutim, sadržavaju više informacija o javnim bilježnicima.
Funkcija je javnog bilježnika pomagati javnosti u raznim pitanjima, poput:
ovjeravanja potpisa, preslika, prijevoda te drugih informacija povezanih sa sadržajem isprava
sudjelovanja, u određenim slučajevima, u sudskim postupcima u svojstvu svjedoka
nadziranja izvlačenja dobitaka
podnošenja izvješća o nalazima, po završetku drugih istraga ili ispitivanja
uzimanja izjava o okolnostima pravne ili ekonomske prirode te izdavanja tih izjava trećim osobama
potvrđivanja da su određeno tijelo ili osoba ovlašteni provesti određene mjere
izdavanja potvrda u skladu s Haškom konvencijom od 5. listopada 1961. o ukidanju potrebe legalizacije stranih javnih isprava (apostille).

Pravne baze podataka

Ne postoje javno dostupan registar i/ili internetske stranice o toj struci.
Neke od internetskih stranica okružnih upravnih odbora, međutim, sadržavaju više informacija o javnim bilježnicima.

Druge pravne struke

Izvršno tijelo (*Kronofogdemyndigheten*) odgovorno je za naplatu dugova i izvršenje drugih obveza. U izvršnom je tijelu zaposlen **izvršitelj** (*kronofogde*) koji je odgovoran za osiguravanje zakonitosti izvršenja. U Švedskoj postoji izobrazba za izvršitelje. Upisati se možete ako ste švedski državljanin, imate diplomu pravnog fakulteta ili jednakovrijednu kvalifikaciju te ako ste kvalificirani sudski službenik (*notarie*). Kao zamjena za kvalifikaciju sudskog službenika moguć je i pripravnički staž točno određenog trajanja ili postupak izuzeća.

Posljednji put ažurirano: 09/11/2020

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Vrste pravnih struka - Engleska i Wales

Na ovim je stranicama dostupan pregled nekih od glavnih vrsta pravnih stručnjaka u engleskom i velškom dijelu sudske nadležnosti Ujedinjene Kraljevine. Uključene su informacije o sucima, tužiteljima i različitim vrstama pravnika.

Pravosudni sustav

U pravosudnom sustavu Engleske i Walesa suci različitih sudačkih statusa – na radnim mjestima u punom i nepunom radnom vremenu – zasjedaju u raznim sudovima i tribunalima Engleske i Walesa. Informacije o pravosuđu u Engleskoj i Walesu dostupne su na *web*-mjestu Pravosuđe Engleske i Walesa.

Suci u punom radnom vremenu

Predsjednik sudova (Lord Chief Justice) čelnik je pravosudnog sustava Engleske i Walesa te predsjeda sudovima Engleske i Walesa. Sudovima je počeo predsjedati 3. travnja 2006., kada su Zakonom o ustavnoj reformi iz 2005. pravosudne ovlasti lorda kancelara prenesene na predsjednika sudova. Predsjednik sudova ujedno je na čelu kaznenih pravosudnih tijela.

Voditelji odjela (Heads of division) – četiri viša suca na čelu su drugih odjela: voditelj upisnika – građanski odjel (Master of the Rolls – Civil Division); predsjednik odjela Kraljičina stola (President of the Queen's Bench Division); predsjednik obiteljskog odjela (President of the Family Division) i kancelar Suda pravičnosti Visokog suda (Chancellor of the High Court – Chancery). Više informacija dostupno je na *web*-mjestu Pravosuđe Engleske i Walesa.

Suci žalbenog suda (Lords Justices of Appeal) zasjedaju na žalbenom sudu (Court of Appeal), koji odlučuje u kaznenim i građanskim predmetima.

Suci Visokog suda (High Court Judges) zasjedaju na Visokom sudu (High Court), na kojem se odlučuje o najsloženijim građanskim predmetima. Oni sude i u najozbiljnijim i najosjetljivijim kaznenim predmetima na Krunskom sudu (na primjer, u slučajevima ubojstva).

Regionalni suci (Circuit Judges) obično sude u kaznenim, građanskim i obiteljskim predmetima.

Okružni suci (District Judges) odlučuju u građanskim predmetima. Većina njihova posla obavlja se u sudskim vijećima (ne na javnim suđenjima). Njihove ovlasti uključuju i suđenje u bilo kojem predmetu na okružnom sudu u kojem kazna ne premašuje određeni novčani iznos (koji se povremeno preispituje); u predmetima koji premašuju taj iznos obično sudi regionalni sudac. Okružni suci rješavaju više od 80 % svih pokrenutih građanskih sporova u Engleskoj i Walesu.

Okružni suci – magistratski sudovi (District Judges – magistrates' courts) zasjedaju u magistratskim sudovima i rješavaju one vrste predmeta kakve rješavaju magistratski suci (vidjeti u nastavku). No prije svega pomažu u opširnijim i složenijim predmetima.

Suci i sudski pomoćnici Visokog suda (High Court Masters and Registrars) postupovni su suci koji rješavaju većinu građanskih predmeta na Sudu pravičnosti te odjelu Kraljičina stola Visokog suda.

Suci u nepunom radnom vremenu

Suci u nepunom radnom vremenu obično se imenuju na razdoblje od najmanje pet godina, podložno odgovarajućoj gornjoj dobnoj granici. Glavne vrste sudaca u nepunom radnom vremenu navedene su u nastavku.

Zamjenici sudaca Visokog suda (Deputy High Court Judges), koji zasjedaju u jednom ili više odjela Visokog suda.

Honorarni suci (Recorders), čija je nadležnost slična onoj regionalnih sudaca, iako oni uglavnom pred sudom rješavaju manje složena ili teška pitanja.

Zamjenici okružnih sudaca (Deputy District Judges), koji zasjedaju na okružnim sudovima i u okružnim uredima Visokog suda. Oni odlučuju u najjednostavnijim predmetima koji spadaju u područje nadležnosti okružnih sudaca.

Zamjenici okružnih sudaca – magistratski sudovi (Deputy District Judges – magistrates' courts) obavljaju posao sličan onome okružnih sudaca u punom radnom vremenu.

Zamjenici sudaca i sudskih pomoćnika Visokog suda (Deputy High Court Masters and Registrars) obavljaju posao sličan onome svojih kolega na Visokom sudu u punom radnom vremenu.

Suci tribunala

Tribunali godišnje rješavaju gotovo 800 000 predmeta iz vrlo različitih područja, primjerice porezne, mirovinske ili imigracijske sporove.

Tribunali obično zasjedaju kao vijeće koje se sastoji od predsjednika tribunala s pravnim kvalifikacijama ili suca, kojemu pomažu članovi vijeća stručni u određenim područjima. Nema porote, a sudac tribunala nema ovlasti izricanja kazne zatvora stranci koja izgubi spor. Njihova je glavna zadaća uspješno rješavanje sukoba te, u nekim slučajevima, donošenje odluke o razini odštete ili naknade koja se dodjeljuje stranci koja je dobila spor.

Magistratski suci

Magistratski suci, poznati i kao „mirovni suci" ili „JP-ovi", rješavaju oko 95 % kaznenih predmeta u Engleskoj i Walesu. U lokalnim područjima svoje dužnosti obavlja više od 30 000 magistratskih sudaca, koji godišnje u pravilu zasjedaju najmanje 26 puta po pola radnog dana. Ne moraju imati pravnu izobrazbu i nisu plaćeni.

Obično zasjedaju kao jedno tijelo u vijeću sastavljenom od tri suca, od kojih je jedan osposobljen za ulogu predsjednika te vodi poslove vijeća i govori u njegovo ime. Vijeću uvijek pomaže službenik s pravnim kvalifikacijama koji pruža pravne i postupovne savjete.

Magistratski suci sude u relativno lakšim kaznenim predmetima. U takve predmete spadaju sitna krađa, vandalizam, javni neredi i prometni prekršaji.

Magistratski suci rješavaju i niz pitanja povezanih s obiteljima i djecom te sa zahtjevima za izdavanje dozvola.

Tužitelji

Organizacija

Služba krunskog tužiteljstva (Crown Prosecution Service – CPS) neovisno je tijelo zaduženo za kazneni progon kaznenih djela koja je istražila policija u Engleskoj i Walesu. Njome upravlja državni odvjetnik, koji je za Službu krunskog tužiteljstva odgovoran Parlamentu. Engleska i Wales podijeljeni su na 42 područja kaznenog progona, a na čelu svakog od njih nalazi se glavni krunski tužitelj. Osim toga, postoje četiri specijalizirana nacionalna odjela: odjel za organizirani kriminal, posebni kriminalistički odjel, odjel za suzbijanje terorizma i odjel za progon kaznenih djela prijevare. CPS Direct telefonska je služba u okviru koje policijski službenici širom Engleske i Walesa imaju pristup savjetima i odlukama izvan radnog vremena.

Na čelu je Službe krunskog tužiteljstva Direktor javnog tužiteljstva (Director of Public Prosecutions – DPP) koji donosi odluke o najsloženijim i najosjetljivijim predmetima te savjetuje policiju u kaznenim stvarima. Direktor javnog tužiteljstva odgovoran je za optužnice i progone koje pokreće Služba krunskog tužiteljstva, a odgovara državnom odvjetniku.

U Službi krunskog tužiteljstva zaposleni su tužitelji i pomoćnici tužitelja, kao i socijalni radnici te administratori. Krunski tužitelji iskusni su odvjetnici ili pravnici odgovorni za kazneni progon kaznenih djela u ime Krune. Pomoćni tužitelji preispituju i iznose ograničeni raspon predmeta na magistratskim sudovima.

Uloga i dužnosti

Zaposlenici Službe krunskog tužiteljstva:

savjetuju policiju i preispituju dokaze u predmetima kako bi utvrdili postoje li osnove za kazneni progon

odlučuju o optužnici (osim u lakšim predmetima) ako je donesena odluka o kaznenom progonu

pripremaju predmete i iznose ih pred sudom.

Krunski tužitelji ubrajaju se u državne službenike i zapošljavaju se putem javnog natječaja. Da bi ispunio uvjete za zapošljavanje, kandidat mora biti:

pravni savjetnik ovlašten u Engleskoj i Walesu koji posjeduje valjano odobrenje za rad
odvjetnik pri Engleskoj odvjetničkoj komori s obavljenim vježbeničkim stažom
državljanin države članice Europskog gospodarskog prostora ili Commonwealtha. Odvjetnici koji su kvalifikacije stekli izvan Engleske i Walesa moraju prije stupanja u radni odnos položiti razlikovni pravosudni ispit.

Organizacija pravne struke: Pravnici

Odvjetnici (barristers/advocates)

Vijeće odvjetničke komore (The Bar Council) upravno je tijelo za sve odvjetnike u Engleskoj i Walesu. Osnovano je u cilju zastupanja najboljih interesa profesije, oblikovanja i provedbe ključnih političkih inicijativa te održavanja standarda, časti i neovisnosti Odvjetničke komore. U skladu sa Zakonom o pravnim uslugama iz 2007. Vijeće je zadaću reguliranja profesije prenijelo na neovisno i namjensko Povjerenstvo za standarde Odvjetničke komore.
Odvjetnici su zasebni stručni pravni savjetnici i zastupnici pred sudom. Općenito govoreći, oni su samozaposleni i rade u skupinama u uredima poznatima pod nazivom „komore", a oni se nazivaju „stanarima". Odvjetnici su uglavnom osposobljeni za zastupanje svojih stranaka na višim sudovima. Mnogo vremena provode i savjetujući stranke i istražujući predmete te proučavajući svoje stručno područje. Približno 10 % odvjetnika Kraljičini su savjetnici (Queen's Counsel – QC) koji se bave najvažnijim i najsloženijim predmetima.

Pravni savjetnici (solicitors)

Posao pravnog savjetnika uključuje pružanje stručnih pravnih savjeta strankama (građanima, poduzećima, dobrovoljnim organizacijama, dobrotvornim udrugama itd.) te njihovo zastupanje, uključujući zastupanje na sudu. Njihov je rad izuzetno raznolik. Većina pravnih savjetnika radi u privatnim uredima, u kojima u partnerstvu s drugim pravnim savjetnicima nude usluge strankama. Uredi pravnih savjetnika mogu biti općeg usmjerenja te obuhvaćati mnoštvo pravnih područja ili se specijalizirati za određeno područje. Drugi pravni savjetnici rade kao zaposlenici tijela središnje i lokalne vlasti, Službe krunskog tužiteljstva, magistratskih sudova, trgovačkih ili industrijskih organizacija ili drugih tijela. Pravni savjetnici mogu odabrati vrstu okruženja koja im najbolje odgovara.
Pravni savjetnici u pravilu strankama pružaju pravne savjete. Ako je tim strankama zatim potrebno zastupanje na višim sudovima u Engleskoj i Walesu, pravni će savjetnik u pravilu zatražiti od odvjetnika da vodi predmet na sudu. Međutim, odvjetnik nije uvijek potreban zato što kvalificirani pravni savjetnici imaju pravo obraćanja sudu (tj. imaju pravo zastupanja stranaka) na višim sudovima.
Komora pravnih savjetnika (The Law Society) predstavlja pravne savjetnike u Engleskoj i Walesu. Zadaće Komore sežu od pregovaranja s regulatornim tijelima profesije, vladom i ostalima te zagovaranja vlastitih interesa, pa do osposobljavanja i pružanja savjeta. Komora pravnih savjetnika tu je kako bi pomogla pravnim savjetnicima širom Engleske i Walesa te ih štitila i promicala njihove interese.
Regulatorno tijelo za pravne savjetnike (Solicitors Regulation Authority – SRA) bavi se svim regulatornim i disciplinskim pitanjima te utvrđuje, nadzire i provodi standarde za pravne savjetnike širom Engleske i Walesa. Ranije je bilo poznato kao Regulatorno povjerenstvo komore pravnih savjetnika te djeluje isključivo u javnom interesu.
Ured za pravne pritužbe (Office for Legal Complaints) dostupan je građanima koji žele podnijeti pritužbu na pravnog savjetnika. To neovisno i nepristrano tijelo koje je ranije bilo poznato kao Služba za pravne pritužbe (Legal Complaints Service) radi na brzom i učinkovitom rješavanju svih pitanja.

Javni bilježnici

Javni bilježnici treća su i najstarija grana pravne struke u Engleskoj i Walesu. Ured za ovlaštenja (The Faculty Office) (koji je nadbiskup od Canterburyja osnovao 1279.) javnim bilježnicima daje ovlasti za obavljanje javnobilježničkih poslova, a regulatorno je tijelo Sud za ovlaštenja (Court of Faculties). Javni bilježnici imaju ulogu posrednika između građanskog i običajnog prava.
Svi javni bilježnici imaju pravnu izobrazbu te, premda većinom mogu biti i pravni savjetnici, javnobilježničke kvalifikacije stječu polaganjem zasebnih neovisnih ispita. Svi javni bilježnici moraju pohađati istu početnu obuku kako bi stekli javnobilježničke kvalifikacije: uvjet je studij javnog bilježništva na sveučilištu University College London. Po stjecanju kvalifikacija javni bilježnici svoju djelatnost mogu obavljati bilo gdje u Engleskoj i Walesu i svi imaju jednake ovlasti. Osim što pripremaju i izdaju javnobilježničke akte i instrumente, javni bilježnici mogu i pružati savjete povezane s izradom oporuka, pitanjima nasljedstva i upravljanjem ostavinom te vršiti prijenos vlasništva nad nekretninama.
Javnobilježnička djelatnost već je stoljećima priznata širom svijeta, što građanima i poduzećima omogućuje slobodno kretanje. Javni bilježnici tako pospješuju trgovinu i olakšavaju život običnim građanima, omogućujući im slobodu u svakodnevnom životu i poslovanju uz razumne troškove i bez nepotrebne odgode.
Javni bilježnik posjeduje službeni pečat, a javnobilježnički akti u Engleskoj i Walesu imaju dokaznu snagu. Javnobilježnički akti pripremaju se u privatnom i javnom obliku; ovi potonji poznati su i kao „javnobilježnički akti u izvornom obliku". Javnobilježnički akti koji nose potpis i pečat javnog bilježnika priznati su kao dokaz ovlaštenog javnog službenika u svim zemljama svijeta.
Javni bilježnici podliježu sličnim pravilima struke kao odvjetnici, a od njih se zahtijeva da svake godine obnavljaju svoje javnobilježničko ovlaštenje te da imaju policu osiguranja od profesionalne odgovornosti i osiguranja povjerenja. Obnavljanje ovlaštenja podložno je poštovanju pravila. Imenovanje javnim bilježnikom osobno je i vrijedi za pojedinačnog javnog bilježnika. Javnobilježnička komora (The Notaries Society) članska je organizacija koja zastupa približno 800 javnih bilježnika. Udruga javnih bilježnika – notara (The Society of Scrivener Notaries) zastupa približno 30 javnih bilježnika – notara koji uglavnom rade u središnjem Londonu, a imenuje ih drevni ceh Društvo notara (The Scriveners Company).

Patentni zastupnici i zastupnici za žigove (patent and trade mark attorneys)

Patentni zastupnici i zastupnici za žigove stručni su savjetnici u području intelektualnog vlasništva. Oni strankama pružaju pravne savjete u tom području, naročito u pogledu patenata, žigova, dizajna i autorskih prava. Zastupaju i stranke na specijaliziranim sudovima za intelektualno vlasništvo (neki od njih dobivaju daljnje ovlasti nakon stjecanja kvalifikacija parničnog odvjetnika). Većina patentnih zastupnika i zastupnika za žigove radi u privatnim uredima. Mnogi rade u specijaliziranim uredima, no neki rade u partnerstvu s odvjetnicima. Osim toga, brojni predstavnici ove struke zaposleni su u industriji. Patentni zastupnici i zastupnici za žigove s kvalifikacijama parničnog odvjetnika mogu zastupati svoje stranke na sudu, na isti način kao i pravni savjetnici, u predmetima povezanima s intelektualnim vlasništvom, uključujući nalaganje odvjetniku da preuzme predmet. Ovlašteni institut patentnih zastupnika (Chartered Institute of Patent Attorneys – CIPA) predstavlja patentne zastupnike u čitavoj Ujedinjenoj Kraljevini. Njegova uloga uključuje suradnju s vladom u području zakonodavstva o intelektualnom vlasništvu, osiguravanja obrazovanja i osposobljavanja patentnih zastupnika i vježbenika te suradnju s regulatornim tijelima struke. Cilj CIPA-e jest promicati pravo i zanimanja povezana s intelektualnim vlasništvom. Institut zastupnika za žigove (Institute of Trade Mark Attorneys – ITMA) predstavlja zastupnike za žigove i njihovu struku u cijeloj Ujedinjenoj Kraljevini. Njegove dužnosti uključuju pregovaranje i lobiranje kod vlade, vlastitog neovisnog regulatornog ogranka (IPReg) i drugih mjerodavnih organizacija. Pruža odgovarajuće obrazovanje i osposobljavanje te savjete u struci zastupnika za žigove, a odgovoran je i za promicanje struke i intelektualnog vlasništva. Regulatorni odbor za intelektualno vlasništvo (Intellectual Property Regulation Board – IPReg) bavi se svim regulatornim i disciplinskim pitanjima te utvrđuje, nadzire i provodi standarde za patentne zastupnike i zastupnike za žigove u cijeloj Ujedinjenoj Kraljevini. Djeluje u javnom interesu i vodi zakonski propisane registre patentnih zastupnika i zastupnika za žigove, bilo fizičkih bilo pravnih osoba.

Druge pravne struke

Osim onih koji rade na magistratskim sudovima, službenici i drugi zaposlenici na većini sudova u Engleskoj i Walesu ne trebaju imati pravnu izobrazbu. Oni su državni službenici koji se bave administrativnim poslovima i pomažu sucima. Ne smiju pružati pravne savjete. Sve sudsko osoblje u svojstvu državnih službenika zapošljava **Služba sudova i tribunala Njezina Veličanstva**.

Više informacija o kategorijama sudskog osoblja dostupno je ovdje (456 Kb) en.

Na magistratskim sudovima službenici imaju drukčiju ulogu. Mirovni suci nemaju pravnu naobrazbu te se oslanjaju na savjete pravno osposobljenih službenika, koji se dijele u dvije skupine: **sudačke savjetnike** i **pomoćnike sudačkih savjetnika** (ili **sudske službenike**).

Sudački savjetnici glavni su pravni savjetnici magistratskih sudaca. Oni su pravnici (odvjetnici ili pravni savjetnici) s odgovarajućom kvalifikacijom koju posjeduju najmanje pet godina. Magistratskim sucima na sudu i izvan njega pružaju savjete o zakonodavnim i postupovnim pitanjima. Ujedno su nadređeni pomoćnicima sudačkih savjetnika i odgovorni za njihovu naobrazbu, kvalitetu pruženih pravnih usluga i pružanje dosljednih pravnih savjeta u okviru svojeg upravnog područja.

Pomoćnici sudačkih savjetnika rade na sudovima i savjetuju magistratske suce o zakonodavnim i postupovnim pitanjima te pravnoj praksi. I oni imaju pravnu naobrazbu (obično kao pravni savjetnici ili odvjetnici).

Za provedbu naloga Visokog suda sada su zaduženi **službenici visokog suda za provedbu (high court enforcement officers)**, koje lord kancelar ili njegov opunomoćenik imenuju i dodjeljuju određenim okruzima. Oni su odgovorni za provedbu sudskih naloga u vidu povrata dugovanog novca u skladu s presudom Visokog suda ili presudom okružnog suda proslijeđenom Visokom sudu. Mogu zaplijeniti i prodati robu kako bi se pokrio iznos duga. Osim toga izvršavaju i nadziru zaposjedanje imovine i povrat robe.

Izvršitelji okružnih sudova (county court bailiffs) državni su službenici koje Služba sudova i tribunala Njezina Veličanstva zapošljava za izvršenje presuda i/ili naloga donesenih i zavedenih na okružnim sudovima. To su državni službenici koji provode izvršne naloge, zaposjedaju zemljište na temelju naloga za zaposjedanje i vraćaju robu na temelju naloga za povrat robe. Propisi o sudskim izvršiteljima koji izvršavaju naloge utvrđeni su u odjeljcima 85. – 111. Zakona o okružnim sudovima iz 1984. Postupci za izvršenje utvrđeni su u pravilniku o parničnom postupku. Osim toga, izvršitelji okružnih sudova obavljaju druge dužnosti, uključujući osobno uručivanje isprava i naloga o pritvaranju. Propisi o pritvaranju utvrđeni su u odjeljcima 118. – 122. Zakona o okružnim sudovima.

Ovlašteni sudski izvršitelji (certificated bailiffs) privatni su sudski izvršitelji ovlašteni u skladu s pravilima o prisilnoj naplati najamnine, a imenuje ih regionalni sudac koji zasjeda u okružnom sudu. U slučaju prisilne naplate najamnine riječ je o pljenidbi imovine stanara kako bi najmodavac osigurao plaćanje zakašnjelih najamnina bez intervencije suda. Na temelju niza drugih zakona, ovlašteni sudski izvršitelji smiju provoditi ovrhe i na temelju određenih drugih vrsta dugova, kao što su lokalni porez i porez na poslovne prostore.

Druge poveznice

- Služba krunskog tužiteljstva
- Ured za ovlaštenja
- Javnobilježnička komora
- Pravosuđe Engleske i Walesa
- Odvjetnička komora
- Regulatorno tijelo za pravne savjetnike
- Ured za pravne pritužbe
- Komisija za pravne usluge
- Ovlašteni institut patentnih zastupnika
- Institut zastupnika za žigove
- Regulatorni odbor za intelektualno vlasništvo
- Služba sudova i tribunala Njezina Veličanstva

Posljednji put ažurirano: 30/06/2017

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Naši prevoditelji trenutačno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Sljedeći jezici: en već su prevedeni.

Vrste pravnih struka - Sjeverna Irska

Na ovim je stranicama dostupan pregled vrsta pravnih stručnjaka u Sjevernoj Irskoj, u nadležnosti Ujedinjene Kraljevine.

Pravni stručnjaci – uvod

Pravni su stručnjaci u Sjevernoj Irskoj sljedeći:

Suci
Tužitelji
Odvjetnici
Pravni savjetnici

Organizacija pravne struke: Suci

U Sjevernoj Irskoj postoje sljedeće vrste sudaca:

Predsjednik sudova (*Lord Chief Justice*) – čelnik sudova
Žalbeni suci
Suci Visokog suda
Savjetnici na Vrhovnom sudu
Suci Regionalnog suda
Regionalni suci (regionalni sud)
Regionalni suci (magistratski sud)
Magistrati porotnici
Istražitelji

Organizacija pravne struke: Tužitelji

Organizacija

Javno tužiteljstvo Sjeverne Irske (*Public Prosecution Service for Northern Ireland*, PPS) glavno je tijelo za kazneni progon u Sjevernoj Irskoj. Osim donošenja odluka o progonu u slučajevima koje istražuje policija u Sjevernoj Irskoj, razmatra i slučajeve koje su istražila druga državna tijela, kao što su Porezni i carinski ured Njezina veličanstva.

PPS vodi ravnatelj Javnog tužiteljstva Sjeverne Irske. Postoji i zamjenik ravnatelja Javnog tužiteljstva. Zamjenik ravnatelja ima sve ovlasti kao i direktor, ali ih obavlja pod njegovim vodstvom i nadzorom. Na oba se položaja dolazi javnim imenovanjem koje vrši javni tužitelj Sjeverne Irske.

PPS je neministarska vladina služba. U skladu sa Zakonom o pravosuđu (Sjeverna Irska) iz 2002. dužnosti ravnatelja obavljaju se neovisno o bilo kojoj drugoj osobi. Zakonom iz 2002. predviđa se da se ravnatelj i javni tužitelj povremeno međusobno savjetuju o bilo kojem pitanju za koje je javni tužitelj odgovoran Skupštini Sjeverne Irske. Trenutačno je određeni broj pitanja iz tužiteljstva rezervirano za Parlament u Westminsteru. Dužnosti u odnosu na ta pitanja obavlja pravobranitelj za Sjevernu Irsku.

Uloga i dužnosti

Glavna je uloga PPS-a odlučivanje treba li ili ne osobe kazneno goniti za počinjenje kaznenih djela te određivanje kazni.

Služba je ujedno odgovorna za progon slučajeva na sudu. Tužitelj iznosi dokaze na sudu u ime Krune. Tužitelji pozivaju i ispituju svjedoke Krune te unakrsno ispituju svjedoke obrane. Po završetku slučaja iznose sažetak dokaza sudu u ime Krune.

Organizacija pravne struke: Odvjetnici

Odvjetnici (branitelji)

U Sjevernoj Irskoj odvjetnici (branitelji) dijele se na više savjetnike (poznate kao Kraljičine savjetnike) i niže savjetnike. Odvjetnička komora tijelo je specijaliziranih branitelja s iskustvom u parničnim postupcima kojima javnost ima pristup uz pomoć pravnih savjetnika i, u ograničenim okolnostima, putem izravnog profesionalnog pristupa.

Odvjetnička komora Sjeverne Irske udruženje je nezavisnih odvjetnika sa sjedištem u Knjižnici komore u Belfastu. Dana 1. rujna 2012. gotovo 600 odvjetnika radilo je u privatnoj praksi.

Pravni savjetnici (solicitors)

U Sjevernoj Irskoj Komora pravnih savjetnika regulatorno je tijelo koje uređuje obrazovanje, račune, disciplinska pravila i pravila profesionalnog ponašanja pravnih savjetnika. Uloga joj je održavanje nezavisnosti, etičkih standarda, profesionalne stručnosti i kvalitete usluga ponuđenih javnosti. Pravni savjetnici se mogu specijalizirati za određeno područje ili se mogu baviti općim pravom.

Javni bilježnici

U Sjevernoj Irskoj svi su pravni savjetnici ovlašteni za uzimanje prisega. To znači da oni mogu ovjeravati službene dokumente (osim onih koje su sami pripremili ili koje je pripremila suprotna strana u slučaju).

Osim toga, neki su pravni savjetnici javni bilježnici što znači da mogu ovjeravati dokumente za korištenje u inozemstvu. Podaci o tome mogu se pronaći na *web*-mjestu Komore pravnih savjetnika Sjeverne Irske.

Patentni zastupnici i zastupnici za žigove

Patentni zastupnici i zastupnici za žigove stručni su savjetnici u području intelektualnog vlasništva. Oni strankama pružaju pravne savjete u tom području, naročito u pogledu patenata, žigova, dizajna i autorskih prava. Isto tako, oni zastupaju stranke na specijaliziranim sudovima za intelektualno vlasništvo (neki od njih dobivaju daljnje ovlasti nakon stjecanja kvalifikacija parničnog odvjetnika).

Većina patentnih zastupnika i zastupnika za žigove radi u privatnoj praksi. Mnogi rade u specijaliziranim uredima, no neki rade u partnerstvu s pravnim savjetnicima. Osim toga, brojni predstavnici ove struke zaposleni su u industriji.

Patentni zastupnici i zastupnici za žigove s kvalifikacijama parničnog odvjetnika mogu zastupati svoje stranke na sudu, na isti način kao i pravni savjetnici, u predmetima povezanima s intelektualnim vlasništvom, uključujući nalaganje odvjetniku da preuzme predmet.

Ovlašteni institut patentnih zastupnika (*Chartered Institute of Patent Attorneys*) (CIPA) predstavlja patentne zastupnike u cijeloj Ujedinjenoj Kraljevini. Njegova uloga uključuje suradnju s vladom na zakonodavstvu koje se odnosi na intelektualno vlasništvo, osiguravanje mogućnosti za obrazovanje i osposobljavanje patentnih zastupnika i vježbenika i suradnju s regulatornim tijelima struke. Cilj je CIPA-e promicati pravo i zanimanja u području intelektualnog vlasništva.

Institut zastupnika za žigove (*Institute of Trade Mark Attorneys*) (ITMA) predstavlja zastupnike za žigove i predmetnu struku u cijeloj Ujedinjenoj Kraljevini. Njegove dužnosti uključuju pregovaranje i lobiranje kod vlade, vlastitog neovisnog regulatornog ogranka (IPReg) i drugih mjerodavnih organizacija. Zastupnicima za žigove pruža odgovarajuće obrazovanje, osposobljavanje i savjete, a odgovoran je i za promicanje struke i intelektualnog vlasništva.

Regulatorni odbor za intelektualno vlasništvo (*Intellectual Property Regulation Board*) (IPReg) bavi se svim regulatornim i disciplinskim pitanjima te utvrđuje, nadzire i provodi standarde za patentne zastupnike i zastupnike za žigove u cijeloj Ujedinjenoj Kraljevini. Djeluje u javnom interesu i vodi zakonski propisane registre patentnih zastupnika i zastupnika za žigove, bilo fizičkih bilo pravnih osoba.

Druga pravna zanimanja

Sudski službenici

Sudski službenici i drugo osoblje na sudovima u Sjevernoj Irskoj državni su službenici koji nemaju pravnu izobrazbu i koji se bave administrativnim stvarima.

Sudski službenici osiguravaju da suci imaju svu potrebnu dokumentaciju kada rješavaju predmete pred sudom, evidentiraju odluku suca u određenom predmetu i pružaju svu administrativnu potporu koja je sucu potrebna. Sudsko osoblje može savjetovati o sudskim postupcima, ali ne može pružiti pravnu pomoć niti preporučiti kakve radnje stranka može poduzeti u sporu. Svi sudski službenici zaposleni su kao državni službenici pri Sudskoj službi Sjeverne Irske (*Northern Ireland Courts and Tribunals Service*), agenciji koja djeluje unutar Ministarstva pravosuđa Sjeverne Irske.

Službenici za izvršavanje zakona

Službenici za izvršavanje zakona državni su službenici zaposleni pri Sudskoj službi Sjeverne Irske. Bave se izvršavanjem presuda u građanskim postupcima putem Ureda za izvršavanje presuda. Ured izvršava presude u građanskim postupcima magistratskih i regionalnih sudova (uključujući sudova za sporove male vrijednosti) kao i presude Visokog suda. Zakon koji uređuje izvršavanje naveden je u Poslovniku za izvršenje presuda (Sjeverna Irska) iz 1981. i u Pravilniku o izvršenju presuda (Sjeverna Irska) iz 1981., kako je izmijenjen.

Druge poveznice

Služba javnog tužiteljstva

Odvjetnička komora Sjeverne Irske

Komora pravnih savjetnika

Sudska služba Sjeverne Irske

Posljednji put ažurirano: 03/10/2018

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice en nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutačno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Vrste pravnih struka - Škotska

Na ovim je stranicama dostupan pregled glavnih vrsta pravnih stručnjaka u škotskom dijelu sudske nadležnosti Ujedinjene Kraljevine. Uključene su informacije o sucima, tužiteljima i pravnicima.

Suci

U Škotskoj ne postoji posebno zanimanje sudaca kao takvih. Samo **iskusni pravni savjetnici (*solicitors*)** i **odvjetnici (*advocates*)** mogu postati suci. Sudska mjesta u škotskom dijelu sudske nadležnosti su:

Predsjednik Vrhovnog građanskog suda (*Lord President of the Court of Session*)

Potpredsjednik Vrhovnog građanskog suda i Vrhovnog kaznenog suda (*Lord Justice Clerk*)

Viši grofovijski suci (*Sheriff Principals*) koji predsjedavaju u jednoj od šest škotskih sudskih grofovija (*sheriffdoms*)

Kad zasjedaju na Vrhovnom građanskom sudu (*Court of Session*), suci se nazivaju sucima vijeća pravde (*Senators of the College of Justice*)

Kad zasjedaju na Vrhovnom kaznenom sudu (*High Court of Justiciary*), suci se nazivaju povjerenicima pravosuđa (*Lords Commissioners of Justiciary*)

Grofovijski suci (*Sheriffs*)

Grofovijski suci sa skraćenim radnim vremenom obično zamjenjuju stalne grofovijske suce.

Mirovni suci (*Justices of the Peace*) su laici koji na sudovima mirovnih sudaca zasjedaju sami ili utroje, a pomaže im sudski službenik s pravnom izobrazbom ili sudski procjenitelj.

Tužitelji

Organizacija

U Škotskoj Krunski ured i služba javnog tužiteljstva (*Crown Office and Procurator Fiscal Service*) odgovorno je tijelo za sve kaznene progone. Na čelu te službe je **glavni javni tužitelj (*Lord Advocate*)**, koji je također ministar u škotskoj vladi, i njegov zamjenik koji se naziva *Solicitor General*.

Krunski ured i služba javnog tužiteljstva (COPFS) jedino je nadležno tijelo za **kazneni progon** kaznenih djela, **istragu** iznenadnih ili sumnjivih smrti i **pritužbe** na rad policije.

Zakonom o Škotskoj iz 1998. (odjeljak 48.) određeno je da će bilo koju odluku glavni javni tužitelj (u svojstvu čelnika sustava kaznenog progona i istraga smrti u Škotskoj) donijeti sam neovisno o bilo kojoj drugoj osobi.

Samo kvalificirani pravnici ili odvjetnici mogu postati tužitelji.

Uloga i dužnosti

Policija (ili druge specijalne agencije za izvješćivanje, primjerice Uprava za prihode i carine Njezina veličanstva (*Her Majesty's Revenue and Customs*)) provodi početnu istragu kaznenog djela i podnosi izvješće lokalnom javnom tužitelju (*Procurator Fiscal*). On razmatra to izvješće i odlučuje treba li poduzeti mjere u interesu javnosti. Pri donošenju odluke javni će tužitelj razmotriti ima li dovoljno dokaza i, ako ima, koja je mjera prikladna: hoće li poduzeti kazneni progon, upotrijebiti izravnu mjeru (kao što je novčana kazna zbog poreznog kaznenog djela) ili neće poduzeti ništa. U slučajevima koje mora razmatrati porota, javni će tužitelj razgovarati sa svjedocima te prikupiti i pregledati forenzičke i ostale dokaze prije donošenja odluke o kaznenom progonu. On će tada podnijeti izvješće Krunskom vijeću (*Crown Counsel*) koje će odlučiti o kaznenom progonu.

Organizacija pravne struke: Pravnici

Odvjetnici (*advocates*)

Odvjetnici su članovi **Škotske odvjetničke udruge (*Scottish Bar*)**. Oni imaju pravo pojaviti se pred svim škotskim sudovima, iako većinom rade na višim sudovima (Vrhovni građanski sud i Vrhovni kazneni sud) i daju stručna mišljenja o pravnim pitanjima. Iskusni odvjetnici poznati su kao kraljevski savjetnici (*Queen's Counsel*). Svi odvjetnici članovi su Odvjetničke komore (*Faculty of Advocates*).

Pravni savjetnici (*solicitors*)

Pravni savjetnici najbrojniji su među pravnim stručnjacima. Oni mogu davati savjete o svim pravnim pitanjima i zastupati stranke pred sudom. Svi pravni savjetnici članovi su Komore pravnih savjetnika Škotske (*Law Society of Scotland*), koja promiče interese pravnih savjetnika i interese javnosti u odnosu na njihovu struku.

Postoje i pravni savjetnici-odvjetnici (*solicitor-advocates*), koji su također članovi **Komore pravnih savjetnika Škotske**. Kao odvjetnici (vidi gore), i oni se mogu pojaviti pred Vrhovnim građanskim sudom i Vrhovnim kaznenim sudom.

Javni bilježnici

Javni bilježnici su pravni savjetnici koji dokumentiraju određene poslove i potpisuju određene pravne dokumente. Oni nisu odvojena samostalna pravna struka.

Patentni zastupnici i zastupnici za žigove (*patent and trade mark attorneys*)

Patentni zastupnici i zastupnici za žigove stručni su savjetnici na području intelektualnog vlasništva. Oni strankama daju pravne savjete na tom području, osobito u pogledu registracije i postupka prijave patenata, žigova i dizajna kao i u pogledu drugih aspekata intelektualnog vlasništva uključujući i zaštitu autorskih prava. Za razliku od općenitijeg građanskog i kaznenog prava, materijalno pravo intelektualnog vlasništva primjenjuje se u čitavoj Ujedinjenoj Kraljevini. Sudske postupke u pogledu prava intelektualnog vlasništva u Škotskoj obično treba pokrenuti pred Vrhovnim građanskim sudom jer on ima isključivu nadležnost za patente i većinu drugih registriranih prava intelektualnog vlasništva (osobito kad je o riječ o žigovima Zajednice i registriranim dizajnima Zajednice). Taj sud također ima mnogo sudaca nadležnih za intelektualno vlasništvo i posebna pravila za postupanje s predmetima koji se tiču intelektualnog vlasništva. Patentni zastupnici i zastupnici za žigove mogu zastupati stranke izravno pred Okružnim sudom za patente (*Patents County Court*) i u slučaju žalbe Zavoda za intelektualno vlasništvo Ujedinjene Kraljevine pred Sudom za patente Visokog suda (*Patents Court of the High Court*) u Engleskoj i Walesu. Patentni zastupnici s kvalifikacijama parničnog odvjetnika također mogu sudjelovati u postupcima pred Visokim sudom u Londonu, no patentni zastupnici i zastupnici za žigove trenutačno nemaju pravo zastupati stranke u postupcima povezanima s intelektualnim vlasništvom koji se vode pred škotskim sudovima. Zbog toga postupke povezane s pravima intelektualnog vlasništva u Škotskoj trenutačno vode pravnici specijalizirani za intelektualno vlasništvo koji često surađuju s patentnim zastupnicima i zastupnicima za žigove.

Većina patentnih zastupnika i zastupnika za žigove u Škotskoj radi u specijaliziranim privatnim uredima, ali neki rade i u industrijskom sektoru.

Ovlašteni institut patentnih zastupnika (*Chartered Institute of Patent Attorneys*) (CIPA) predstavlja patentne zastupnike u čitavoj Ujedinjenoj Kraljevini. Njegova uloga uključuje suradnju s Vladom na zakonodavstvu koje se odnosi na intelektualno vlasništvo, osiguravanje mogućnosti za obrazovanje i osposobljavanje patentnih zastupnika i vježbenika i suradnju s regulatornim tijelima struke. Cilj CIPA-e je promicati pravo i zanimanja povezana s intelektualnim vlasništvom.

Institut zastupnika za žigove (*Institute of Trade Mark Attorneys*) (ITMA) predstavlja zastupnike za žigove i pripadnu struku u čitavoj Ujedinjenoj Kraljevini. Njegove dužnosti uključuju pregovaranje i lobiranje kod vlade, kod vlastitog neovisnog regulatornog ogranka (IPReg) i drugih relevantnih organizacija. Institut pripadnicima struke zastupnika za žigove pruža mogućnosti odgovarajućeg obrazovanja, osposobljavanja i savjete, a odgovoran je i za promicanje struke i intelektualnog vlasništva.

Regulatorni odbor za intelektualno vlasništvo (*Intellectual Property Regulation Board*) (IPReg) bavi se svim regulatornim i disciplinskim pitanjima te određuje, prati i provodi standarde za patentne zastupnike i zastupnike za žigove u čitavoj Ujedinjenoj Kraljevini. On djeluje u javnom interesu i održava zakonski propisane registre patentnih zastupnika i zastupnika za žigove, i pojedinačnih osoba i pravnih subjekata.

Druga pravna zanimanja

Sudski izvršitelji (***Sheriff officers)*** i **sudski uručitelji** (***Messengers-at-arms***) službenici su suda nadležni za uručivanje dokumenata i izvršavanje sudskih odluka u Škotskoj. I jedne i druge zapošljavaju privatna poduzeća, a oni naplaćuju pristojbe određene sekundarnim zakonodavstvom.

Odjeljkom 60. Zakona o bankrotu i ovrsi (Škotska) ukinut će se funkcije sudskog izvršitelja i sudskog uručitelja i zamijeniti novom funkcijom **sudskog službenika** (***Judicial officer***). Sudske službenike imenovat će predsjednik Vrhovnog građanskog suda na preporuku nove škotske Komisije za građanske ovrhe.

Ostale poveznice

Krunski ured i služba javnog tužiteljstva, Odvjetnička komora Škotske, Komora pravnih savjetnika Škotske , Škotska udruga pravnih centara; Ovlašteni institut patentnih zastupnika, Institut zastupnika za žigove, **Regulatorni odbor za intelektualno vlasništvo**

Posljednji put ažurirano: 10/11/2014

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.